

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Štiavnica na roky 2023-2027

(novela zákona č. 331/2017 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov)

Obsah

1.	Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady	4
1.1.	Princípy, zásady a ciele	5
1.2.	Definovanie skupín sociálnych služieb	7
1.3.	Legislatívne súvislosti	7
1.4.	Východiská	8
1.5.	Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti	12
2.	Sociálno – ekonomická analýza	13
2.1.	Základná charakteristika mesta	13
2.2.	Popis lokality	26
2.3.	Demografický vývoj	27
2.4.	Vzdelanie a zamestnanosť	39
2.5.	Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy	40
2.6.	Sociálna charakteristika obyvateľstva	44
2.7.	Analýza verejných sociálnych služieb	47
2.8.	Bývanie	86
2.9.	Definovanie zainteresovaných skupín	88
2.10.	Definovanie cieľových skupín	90
3.	Strategická časť	95
3.1.	SWOT analýzy a definovanie priorít	95
3.2.	Vízia a poslanie	104
3.3.	Definovanie priorít, cieľov, zámerov	107
3.4.	Merateľné indikátory	118
3.5.	Akčné plánovanie	121
3.6.	Finančné plánovanie	134
3.7.	Hodnotenie	143
3.8.	Monitorovanie	144
3.9.	Záver	144
4.	Použitá literatúra	145

1. Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Predstavuje metódu, pomocou ktorej mesto Banská Štiavnica plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov. Ide o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb. Komunitné plánovanie mesto Banská Štiavnica využilo pre začatie spolupráce a tvorbu trvalejších partnerstiev. V porovnaní s inými metódami posilnilo princípy zastupiteľskej demokracie, pretože do procesu zapojilo všetky zainteresované subjekty.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (...**177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z.**) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení ... 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 216/2018 Z. z., 9/2019 Z. z., 30/2019 Z. z., 139/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 371/2019 Z. z., 390/2019 Z. z., 476/2019 Z. z., 6/2020 Z. z., 73/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 279/2020 Z. z., 75/2021 Z. z., 261/2021 Z. z., 500/2021 Z. z., **249/2022 Z. z.** ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - mesto utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Mesto vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jeho územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Mesto a vyšší územný celok sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje:

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku,
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku,
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Mesto zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb na webovej stránke mesta ([www.Banská Štiavnica.sk](http://www.BanskáŠtiavnica.sk)), dokument je k dispozícii v každom zo zariadení sociálnych služieb zriadených mestom a na oddelení organizačnom, VS a SV (v klientskom centre MsÚ).

1.1. Princípy, zásady a ciele

Princípy

- **Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi** – potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán bol venovaný rovnaký priestor.
- **Zapájanie miestneho spoločenstva** – pri zapájaní miestnej komunity, obyvateľov mesta Banská Štiavnica boli metódy a formy oslovenia a zapojenia aplikované tak, aby nikto nebol diskriminovaný a vylučovaný.
- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** – pri spracovaní plánu bol braný ohľad na spoluprácu s podnikateľmi, dobrovoľníkmi v sociálnych službách, svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, organizácie pôsobiace v meste poskytujúce sociálne služby. Komunitný plán sociálnych služieb je jedným z nástrojov na celkové zlepšenie kvality života v meste Banská Štiavnica.
- **Práca s informáciami** – pri spracovaní bol zabezpečený rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánujú zúčastniť. Pribežne bolo zabezpečené odovzdávanie informácií verejnosti.
- **Priebeh spracovania komunitného plánu** – proces komunitného plánovania zahŕňal vyhľadávanie, zapájanie a diskusiu rôznych skupín. Tento proces umožnil, aby navrhnutý systém sociálnych služieb plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom, ktorými disponuje mesto Banská Štiavnica.
- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce.**
- **Kompromis priania a možností** – výsledkom komunitného plánovania v meste Banská Štiavnica je kompromisné riešenie medzi potrebami a možnosťami mestského rozpočtu. Možnosťami v tomto prípade nie sú iba materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzila, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať (Woleková, Mezianová, s.10, 2004).

Zásady

- Potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb v meste Banská Štiavnica sú definované ľuďmi, ktorí žijú v meste a ktorých sa služby týkajú, ich volenými zástupcami, organizáciami a inými subjektmi s priamym vplyvom na mesto Banská Štiavnica.
- Všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu sú previazané.
- Skvalitňovanie sociálnych služieb je mestom Banská Štiavnica považované za žiaduce a sociálne služby sú dôležitou súčasťou miestnej politiky.
- Priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb v meste.

Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb

- Posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta Banská Štiavnica.
- Predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín.
- Opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji.
- Zabezpečiť poskytovanie kvalitných sociálnych verejných služieb pre svojich obyvateľov.
- Zabezpečiť bezpečnosť a ochranu obyvateľov mesta, prevenciu a osvetu.
- Zabezpečiť základnú ľudskú potrebu – bývanie pre všetky skupiny obyvateľov – sociálne, nájomné.

Uplatnenie princípu integrovaného prístupu

Rozmer - 1

Rôzne aspekty života mesta v sociálnej oblasti – sociálny, vzdelávací, ekonomický, voľnočasový, zdravotný, kultúrny a bezpečnostný – sú vzájomne prepojené a sociálny úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa rozvoja sociálnych služieb v užšom aj širšom poňatí sa v Komunitnom pláne sociálnych služieb skombinovali. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí.

Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky klimatických zmien. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá pre dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Agenda 2030.

Rozmer – 2

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Štiavnica integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) mesta Banská Štiavnica 2023 - 2027, integruje a nadväzuje na Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2021 - 2030, PHRSR mesta, Územný plán mesta, pôvodný Komunitný plán sociálnych služieb, Viacročný rozpočet, a iné. KPSS mesta vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda 2021 - 2027, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Agenda 2030, Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030, Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014), Koncepcia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008), Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019) a Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013). Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027, Horizont Európa (2021 – 2027), Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie), Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania a Európsky pilier sociálnych práv (2017).

Rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti mesta, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, mesto a jeho jednotlivé orgány: poslanci MZ, primátorka, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania KPSS, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy KPSS, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným pracovným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

Rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

1.2. Definovanie skupín sociálnych služieb

Komunitné plánovanie je zamerané na **rozvoj komunitných sociálnych služieb**, ktoré sú poskytované obyvateľom danej komunity - mesta a sú poskytované v meste.

A) Sociálne služby <i>Sociálne služby v zmysle zákona 448/2008 z.z. o sociálnych službách</i>	B) Služby vzdelávania	C) Zdravotnícke služby
<ul style="list-style-type: none"> - sociálne služby krízovej intervencie - sociálne služby na podporu rodiny s deťmi - sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriazniveho zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku - sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií - podporné služby	<ul style="list-style-type: none"> - predškolská výchova - materské školy - základné vzdelávanie - základná škola, špeciálna základná škola - záujmová mimoškolská činnosť - centrá voľného času - školská záujmová činnosť - školské kluby detí - záujmová mimoškolská činnosť - umelecké školy a ďalšie zariadenia záujmového vzdelávania	<ul style="list-style-type: none"> - základné lekárske služby - lekári prvého kontaktu - špecializované lekárske služby - špecializované ambulancie - iné zdravotnícke služby - zariadenia a liečebne - rehabilitačné služby - lekárne - dopravná zdravotná služba - lekárska služba prvej pomoci
D) Voľno-časové aktivity	E) Bezpečnosť a aktivity prevencie	F) Bývanie
<ul style="list-style-type: none"> - športové ihriská, telocvične - oddychové zóny - športové kluby a jednoty - kluby seniorov - kino	<ul style="list-style-type: none"> - aktivity obecnej a štátnej polície - preventívne vzdelávacie aktivity - monitorovacie bezpečnostné systémy - prvky fyzickej ochrany obyvateľov a majetku	<ul style="list-style-type: none"> - sociálne bývanie - nájomná bytová výstavba - štartovacie byty pre mladé rodiny

Služby musia byť poskytované takým spôsobom, aby obyvatelia mesta zotrvali vo svojom prirodzenom sociálnom prostredí a pritom ich potreby budú uspokojené. Potrebné služby sú obyvateľom poskytované ambulantne (napr. sociálne poradenstvo – individuálne a skupinové, sociálna rehabilitácia, stravovanie, záujmová činnosť a pod.). Podobným spôsobom sú poskytované aj odľahčovacie služby pre rodinu, ktorá sa stará o svojho rodinného príslušníka so zdravotným postihnutím alebo seniora.

Neoddeliteľnou súčasťou komunitných služieb sú aj služby poskytované v domácnosti toho obyvateľa, ktorý ich potrebuje. Niekedy sa používa presnejšie označenie „terénne a komunitné sociálne služby“. Terénne a komunitné služby pre konkrétneho klienta sa môžu vhodne dopĺňať.

1.3. Legislatívne súvislosti

Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Mesto sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon NR SR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon NR SR č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon NR SR č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon NR SR č. 36/2005 Z.z. o rodine ((v znení č. 297/2005 Z. z., 615/2006 Z. z., 201/2008 Z. z., 217/2010 Z. z., 290/2011 Z. z., 125/2013 Z. z., 124/2015 Z. z., 160/2015 Z. z.(nepriamo), 175/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 2/2017 Z. z.) a Zákon NR SR č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon NR SR č.448/2008

Z.z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., v znení č. 317/2009 Z. z., 332/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 50/2012 Z. z., 185/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 485/2013 Z. z., 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 376/2014 Z. z., 345/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 351/2017 Z. z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z.). Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti mesta pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona NR SR 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (v znení č. 96/1991 Zb., 130/1991 Zb., 421/1991 Zb., 500/1991 Zb., 564/1991 Zb., 11/1992 Zb., 295/1992 Zb., 43/1993 Z. z., 252/1994 Z. z., 287/1994 Z. z., 229/1997 Z. z., 225/1998 Z. z., 233/1998 Z. z., 185/1999 Z. z., 389/1999 Z. z., 6/2001 Z. z., 453/2001 Z. z., 205/2002 Z. z., 515/2003 Z. z., 369/2004 Z. z., 535/2004 Z. z., 583/2004 Z. z., 583/2004 Z. z., 615/2004 Z. z., 757/2004 Z. z., 171/2005 Z. z., 628/2005 Z. z., 267/2006 Z. z., 267/2006 Z. z., 616/2006 Z. z., 330/2007 Z. z., 334/2007 Z. z., 335/2007 Z. z., 205/2008 Z. z., 384/2008 Z. z., 445/2008 Z. z., 511/2009 Z. z., 102/2010 Z. z., 102/2010 Z. z., 204/2011 Z. z., 361/2012 Z. z., 160/2014 Z. z., 180/2014 Z. z., 239/2014 Z. z., 125/2015 Z. z., 447/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 131/2017 Z. z., 131/2017 Z. z., 70/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 5/2019 Z. z., 413/2019 Z. z., 73/2020 Z. z., 338/2020 Z. z., 345/2020 Z. z., 488/2021 Z. z., 512/2021 Z. z., 42/2022 Z. z.) podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť mesta pri ochrane osoby, rodiny a majetku v meste, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má mesto povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

1.4. Východiská

Pri komunitnom plánovaní sociálnych služieb boli zohľadnené stratégie a priority definované v národných, lokálnych a európskych strategických dokumentoch.

Miestnej úrovne

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni mesta.
- Územný plán mesta
- Komunitný plán sociálnych služieb
- Viacročný rozpočet

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001

- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Konceptia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
- Konceptia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Konceptia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok
- Plán obnovy SR

Nadnárodnej úrovne

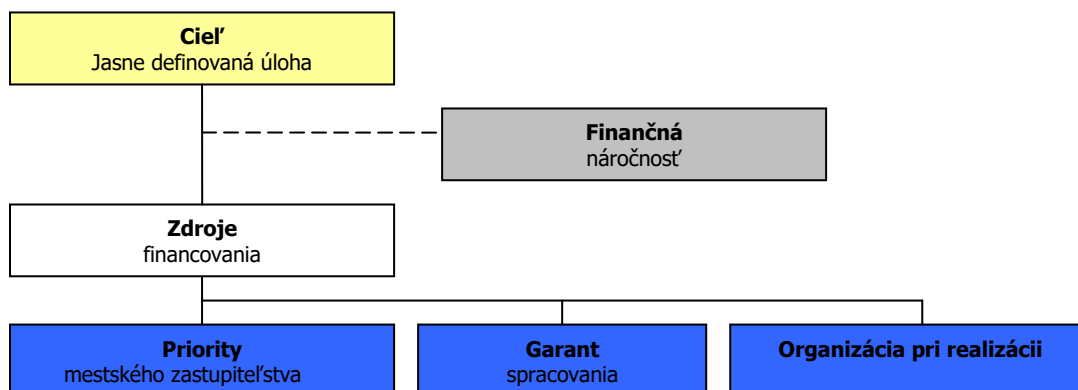
- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie,
- COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,
- COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia KPSS mesta Banská Štiavnica je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy mesta Banská Štiavnica. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou mestského úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

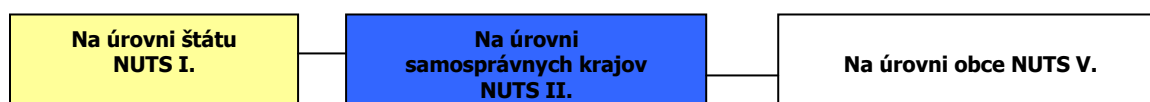
Finančné zabezpečenie

Financovanie KPSS by sa malo realizovať na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združením zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné sociálne aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Banskobystrický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má mesto okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2021 - 2027.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave KPSS Banská Štiavnica nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní KPSS mesta Banská Štiavnica boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického

plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Mesto Banská Štiavnica má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“) - Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti

Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

- 1. Inteligentnejšia Európa**
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
- 4. Sociálnejšia Európa**
- 5. Európa bližšie k občanom.**

Jednotlivé členské štáty majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia EÚ“) povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Na úrovni SR sa uskutočnil proces identifikácie investičných priorít SR na roky 2021 – 2027 v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti, ktoré sú súčasťou návrhu PD SR. Tento proces pozostával z niekoľkých etáp, do ktorých bolo zapojené široké spektrum odborníkov z radov ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, profesijných a záujmových združení, mimovládnych neziskových organizácií a pod. Aby sa zabezpečila čo najširšia reprezentatívnosť odborných pohľadov z celého Slovenska, bol v apríli 2019 uskutočnený online dotazníkový prieskum.

Výstupy dotazníkového prieskumu boli následne konzultované s príslušnými rezortmi – ministerstvami zodpovednými za tematické oblasti podpory v rámci jednotlivých cieľov politiky súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027. Súčasťou tohto procesu boli aj predbežné úvahy o tvorbe tzv. strategických projektov (projekty strategického významu). Pre príslušné ciele boli v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracované tzv. návrhové listy, v ktorých sa zadefinovali podrobnejšie návrhy opatrení aj s odôvodnením, prečo je potrebná ich realizácia, ďalej cieľová skupina, ktorej sa budú dotýkať, ale aj súlad s prílohou D Správy o Slovensku 2019 – pozičným dokumentom EK.

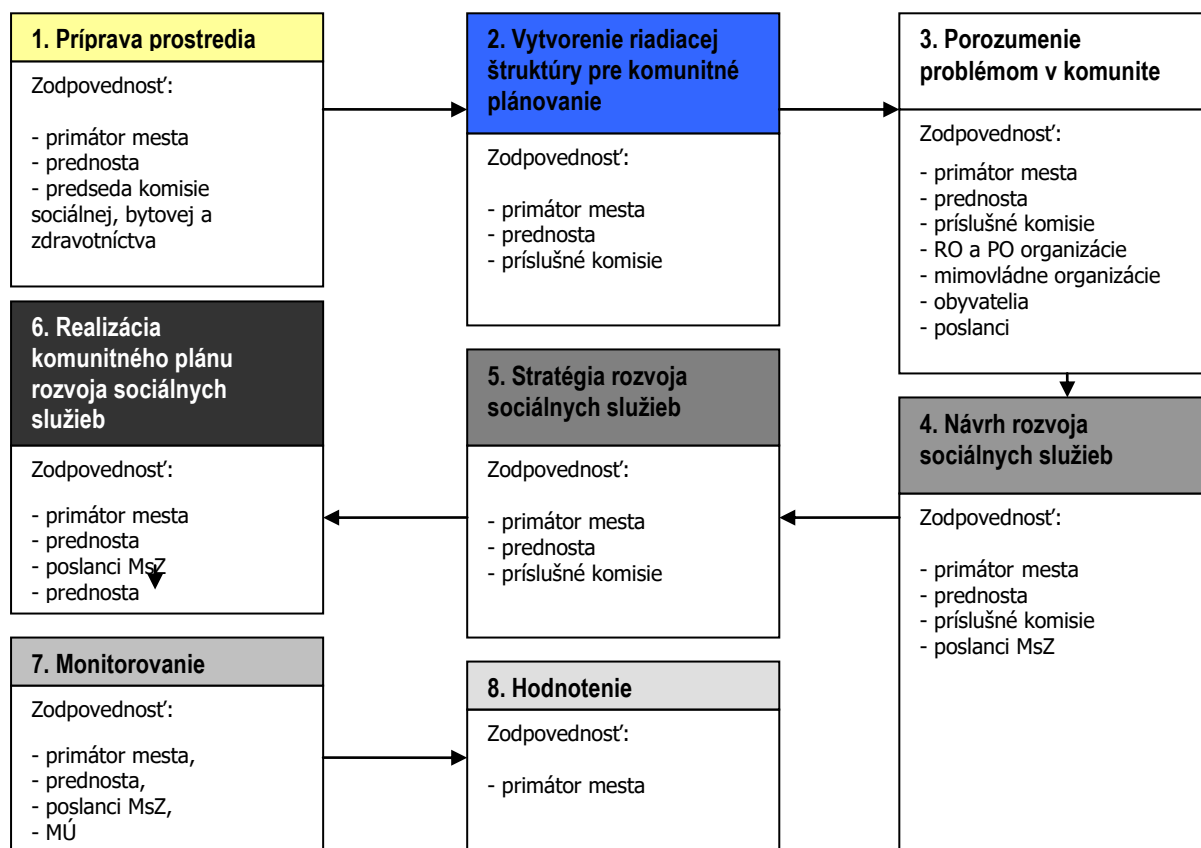
Ďalším krokom bol analytický hierarchický proces, cieľom ktorého bolo prostredníctvom nezávislých hodnotiteľov (odborníci z analytických útvarov), prideliť identifikovaným prioritám v rámci jednotlivých cieľov váhy, tzn. zoradiť ich na základe troch hlavných kritérií – závažnosti, naliehavosti a realizovateľnosti. Výsledky tohto procesu boli predstavené v materiáli „Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027“, ktorý schválila Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 dňa 3. októbra 2019. Na základe tohto procesu bola zahájená aj príprava návrhu PD SR, ako hlavného strategického dokumentu SR pre využívanie fondov politiky súdržnosti EÚ po roku 2020.

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Cestná doprava Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T Výstavba rýchlostných ciest Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti Železničná doprava Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov Podpora regionálnej železničnej dopravy Vodná doprava Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel
3. Prepojenejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
4. Sociálnejšia Európa	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
5. Európa bližšie k občanom	
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

1.5. Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti

1	<ul style="list-style-type: none"> - Vyvolanie dopytu v meste Banská Štiavnica. - Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. - Určenie, koho je treba do prípravy KP zapojiť. - Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. - Príprava informačnej stratégie.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Zapojenie všetkých účastníkov procesu. - Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie komunitného plánu. - Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	<ul style="list-style-type: none"> - Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. - Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. - Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. - Zhodnotenie silných a slabých stránok existujúceho systému sociálnych služieb. - Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj sociálnych služieb.
4	<ul style="list-style-type: none"> - hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré budú pri spracovaní komunitného plánu udávať smer, ktorým sa budú sociálne služby v budúcnosti uberať, - cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja sociálnych služieb, - prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji sociálnych služieb, - regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj sociálnych služieb.
5	<ul style="list-style-type: none"> - Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. - Systém sledovania realizácie komunitného plánu. - Spracovanie konečnej verzie komunitného plánu. - Predloženie textu komunitného plánu na pripomienkovanie verejnosti. - Schválenie komunitného plánu zastupiteľstvom.
6	<ul style="list-style-type: none"> - Uskutočňovanie plánu. - Ročné vyhodnocovanie plánu. - Informovanie verejnosti o uskutočňovaní komunitného plánu. - Prieběžné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. - Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom komunitnom pláne.
7	<ul style="list-style-type: none"> - Prieběžné ročné monitorovanie plnenia KPSS - Celkové monitorovanie po skončení programovacieho obdobia
8	<ul style="list-style-type: none"> - Hodnotenie 3 E, plnenie efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti zavedených opatrení

Zdroj: Woleková, Mezanová, 2004, s.14 – 17.

2. Sociálno – ekonomická analýza

2.1. Základná charakteristika mesta

Z hľadiska administratívneho členenia je mesto sídlom okresu Banská Štiavnica súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica.

Základná charakteristika mesta Banská Štiavnica (k 31.12.2012)

Kód mesta	516643
Názov okresu	Banská Štiavnica
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút mesta	mesto
PSC	969 01
Telefónne smerové číslo	045
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1156
Nadmorská výška mesta - mesta v m	621
Celková výmera územia mesta [m ²]	46 734 435
Hustota obyvateľstva na km ²	221
Zdroj: ŠÚ SR	

Banská Štiavnica je administratívno - správne centrum okresu. Banská Štiavnica je pôvodne sídlo priemyselného charakteru so zameraním na banskú činnosť. V súvislosti s banskou činnosťou sa rozvinuli ďalšie priemyselné aktivity. Zánikom banskej činnosti, posledná ťažba bola ukončená na šachte na Novom závode v roku 1992, došlo k postupnej stagnácii, vplyvom poklesu pracovných príležitostí ukončením i ďalších nadväzujúcich priemyselných aktivít sa dostalo do stavu hľadania a nového formovania stratégie zastavenia úpadku a naštartovania opätovnej konjunktúry. Mesto sa výrazne vyprofilovalo na vybavenostné centrum regiónu s veľkým potenciálom plôch pre výrobu a výrobné služby. V súčasnosti je hlavným sídelným centrom okresu s aglomerovanými sídlami Štiavnické Bane, Ilija, Sv. Anton, Banský Studenec a Banská Belá. Banská Štiavnica má funkciu centra osídlenia regionálneho vyššieho významu a je jediným sídlom so štatútom mesta v okrese. Centrami osídlenia miestneho významu sú Banská Belá, Prenčov a Štiavnické Bane (ÚPH B. Štiavnica, 2006, s.29).

Banská Štiavnica je historické slobodné kráľovské banské mesto s výrazne multikultúrnou minulosťou. Známe je ťažbou kovov (najmä striebra), významnou banskou legislatívou, samosprávou a akademickou tradíciou. Mesto je mestská pamiatková rezervácia od roku 1950 a zároveň centrom chránenej krajinej oblasti Štiavnické vrchy vyhlásenej 22. septembra 1979 na rozlohe 77 630 ha. Dňa 11. decembra 1993 bolo ako "historické mesto Banská Štiavnica a technické pamiatky jeho okolia" zapísané do zoznamu Svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Mesto Banská Štiavnica leží vnútri kaldery, ktorá vznikla zhruba pred 13,5 miliónmi rokov prepadnutím jadra Štiavnického stratovulkánu v Panónskom mori po sérii jeho erupcií, ktoré vytvorili okolie dnešného mesta nazývané Štiavnické vrchy v južnej časti stredného Slovenska. Najvyšší vrch pohoria sa nazýva Sitno (1 009 m n. m.). Hrebeň kaldery vytvára prirodzenú ochranu centrálnej oblasti Štiavnických vrchov. Klíma mesta má horský ráz s miernym podnebí, bez extrémnych teplotných výkyvov. V meste sa nachádzajú štyri mestské časti (Banky, Počúvadlianske jazero, Sitnianska, Štefultov), tri sídliská (Drieňová, Juh, Pod Kalváriou) a deväť osád (Bajtava, Drieňová, Goldfus, Jergišťoľňa, Lintich, Šobov, Tereň, Vozárová, Košarisko) a časti Povrazník, Principlac, Špitálka. V minulosti boli súčasťou mesta aj viaceré sídla, patriace dnes do iných obcí (Banská Belá, Banská Hodruša, Štiavnické Bane) (10.1.2023, https://sk.wikipedia.org/wiki/Bansk%C3%A1_%C5%A0tiavnica).

2.1.1. História

Prvotné osídlenie územia mesta je možné datovať približne do obdobia 12. a začiatku 13. storočia, čo je doložené archeologickými nálezmi. Prvou dochovanou písomnou zmienkou je Zakladajúca listina opátstva v Hronskom Beňadiku z roku 1075, v tej sa píše o zlatníkoch, ktorých územie siahalo až po dnešnú Banskú Štiavnicu. O pôvode tejto písomnosti sú však pochybnosti, niektorí neskorší historici ju označili za falzifikát. V mladšej listine ostrihomského arcibiskupa z roku 1156, sa už spomína pojem

„terra Banensium“ – širšie územie v okolí sídla s názvom Baňa s viacerými osadami. Osídlenie z tohto obdobia bolo podmienené náleziskami rudných žíl, a bolo pomerne nestále. Možno predpokladať, že prvým kompaktným sídelným útvarom teda bola už spomínaná osada Baňa – dodnes nazývaná Starým mestom (Starým hradom), situovaná v severozápadnej časti kopca Glanzenberg. Tu sa už v 12. storočí nachádzalo hradisko opevnené hlinenými hradbami. Archeologický výskum dokazuje prítomnosť hradu, ktorý zrejme zabezpečoval ochranu kráľovského majetku a bol sídlom Kráľovskej banskej komory a jej správcu – kommorgrófa. V tom čase tu bola aj jedna z najdôležitejších kutacích oblastí – rudné žily (významná žila Špitaler) vychádzali na povrch a dali sa ľahko dolovať, ťažbu dokazujú výrobné-technické zariadenia, ktoré boli činné až do 16. storočia. V priebehu celého 13. a 14. storočia sa sídlo prudko expanzívne rozvíjalo hlavne juhovýchodným smerom, postupne sú pričleňované okolité osady. O jeho veľkosti svedčí aj skutočnosť, že už v 1. polovici 13. storočia malo mesto dva, od seba značne vzdialené, románske kostoly - Panny Márie a kostol sv. Mikuláša. V 15. storočí prosperitu čiastočne naštrbili vojnové udalosti súvisiace s vpádom vojsk jágerského biskupa Šimona Pozgonyho (1442) a o rok neskôr zemetrasením. Stavebné aktivity vrcholila prestavbou farského kostola Panny Márie Snežnej, zahŕňajúcou zdokonalenie jeho opevnenia, ako aj výstavbou kostola sv. Kataríny – je situovaný v osi dnešného Námestia sv. Trojice v priesečníku s ulicou A. Kmeťa. 16. storočie možno charakterizovať ako obdobie vrcholnej konjunktúry mesta. Po porážke a páde Budína v roku 1541 bolo nutné vybudovať proti tureckému opevneniu bohatých stredoslovenských banských miest. Návrh na opevnenie Banskej Štiavnice vypracoval cisársky architekt talianskeho pôvodu Pietro Ferrabosco. Opätovnou prestavbou bol kostol Panny Márie prebudovaný na opevnený mestský hrad, na úpätí neďalekého kopca Tanád bola postavená strážna veža – vartovka, známa ako Nový zámok (Panenský hrad), ten bol súčasťou vojenského signalizačného systému Jednoty banských miest. Prístupové cesty do mesta boli uzavreté mestskými bránami (Belanskou, Antolskou a Piarskou) – vybudovanie hradieb bolo však limitované zložitou morfológiou terénu. Prítomnosť a skúsenosti talianskych staviteľov využili bohatí mešťania pri rozsiahlych prestavbách gotických meštianskych domov na renesančné paláce. Kompozične bolo doriešené Námestie sv. Trojice – jeho hmotovo-priestorová koncepcia sa zachovala dodnes. Aj keď jezuitský rád sa usídlil v meste už v predchádzajúcom storočí, jeho stavebná činnosť mohla zaznamenať rozmach až neskôr – počas rekatolizácie, dôkazom toho je výmena vnútorného zariadenia kostola sv. Kataríny v 20. rokoch 18. storočia, v 40. rokoch (1744 -1751) na základe plánov pátra Františka Pergera prebiehala výstavba kalvárie na západnej strane kopca Scharffenberg (Ostrý vrch), mala osláviť storočné pôsobenie rádu jezuitov v Banskej Štiavnici. Za pomoci mestskej rady a významných donátorov - spolkov i jednotlivcov, sa podarilo zrealizovať súbor stavieb – Kalváriu, ktorá je označovaná za najväčšiu, najmalebnejšiu a „najbarokovejšiu“ na Slovensku. Stavebný rozmach tohto obdobia sa prejavil aj v prestavbách meštianskych domov v novom - módnom barokovom štýle. Na námestí sv. Trojice pribudol v rokoch 1755 - 1764 morový stĺp od kremnického sochára talianskeho pôvodu Dionýza Stanettiho, a na radničnom námestí bol podľa projektov viedenského architekta J.I.Thallhera postavený evanjelický kostol (1794 - 1796) nesúci výrazové znaky barokového klasicizmu. 18. storočie je však pre Banskú Štiavnicu významné najmä z toho hľadiska, že práve v tejto dobe sa mesto stáva svetoznámych strediskom banskej vedy, techniky a školstva. Kunstmeister (technický vedúci) štiavnických baní Matej Kornel Hell zachránil v tomto čase bane pred zatopením tým, že navrhol a riadil vybudovanie sústavy umelých jazier – tajchov, ktoré boli pokrokovým zdrojom energie využívanej na poháňanie čerpacích mechanizmov banských strojov. Komplexnú mechanizáciu dokončil jeho syn Jozef. V roku 1725 založili v meste banské učilište, neskôr povýšené na vyššie banské učilište a v roku 1763 tu bola otvorená prvá katedra Banskej akadémie – vôbec prvej takto orientovanej vysokej školy na svete. Pôsobili tu také osobnosti z celej Európy ako Samuel Mikovíni, J.K. Hell, J.E. Fischer z Erlachu, F.A. Meyer a iní. Pre potreby zriadenia tejto vzdelávacej inštitúcie bolo prestavaných niekoľko meštianskych domov, kapacitne však naplnili potreby akadémie len čiastočne. V roku 1788 malo mesto spolu s predmestiami 24 000 obyvateľov, ale už koncom storočia došlo k poklesu, ktorý potom pokračoval aj v storočí nasledujúcom, súbežne so zmenšujúcim sa počtom pracovných príležitostí v baniach a hutách. V meste sa preto začal rozvíjať náhradný priemysel, ktorý spočiatku poskytoval zamestnanie najmä manželkám baníkov. V 1. polovici 19. storočia začala pracovať továreň na anglickú kameninu, továrne na výrobu oceľových lán, spracovanie dreva, výrobu laboratórnych prístrojov a tiež tabaková továreň. V roku 1873 bola postavená úzkokolájná železnica Hronská Dúbrava – Banská Štiavnica, ktorá umožnila distribúciu vzrastajúcej priemyselnej produkcie. Koncom 19. storočia boli otvorené nové neorenesančné budovy Banskej akadémie a Lesníckej akadémie, ktorá vznikla už skôr, v roku 1807, ako odbor Banskej akadémie. V ich záhradách bola založená botanická záhrada. Začiatok 20. storočia priniesol Banskej Štiavnici obdobie stagnácie a úpadku, čoho príčinou bolo postupné utlmovanie rudnej ťažby a hutníctva, 1. svetová vojna a

následná svetová kríza. Ťažkú hospodársku situáciu a vysokú nezamestnanosť sa mesto snažilo aspoň čiastočne riešiť organizovaním rôznych stavebných akcií, napr. dláždenie hlavných mestských ulíc, alebo konzervovanie Starého zámku. Nové rozvojové impulzy však prišli až s koncom 2. svetovej vojny, v rokoch 1948-49 bola úzkokolajná železnica prestavaná na normový rozchod pod názvom "Trať mládeže" – žiaľ, nasledujúce stavebné aktivity poznamenali kultúrno-historické hodnoty Banskej Štiavnice prevažne negatívnym spôsobom (KPSS, 2018).

2.1.2. Územie, vodstvo, fauna a flóra

Územie

Mesto Banská Štiavnica leží vo vnútri kaldery, ktorá vznikla zhruba pred 13,5 miliónmi rokov prepadnutím jadra Štiavnického stratovulkánu v Panónskom mori po sérii jeho erupcií, ktoré vytvorili okolie dnešného mesta nazývané Štiavnické vrchy v južnej časti stredného Slovenska. V meste sa nachádzajú štyri mestské časti (Banky, Počúvadlianske jazero, Sitnianska, Štefultov), tri sídliská (Drieňová, Juh, Pod Kalváriou) a deväť osád (Bajtava, Drieňová, Goldfus, Jergyštôľňa, Lintich, Šobov, Tereň, Vozárová, Košarisko) a časti Povrazník, Principlac, Špitálka. V minulosti boli súčasťou mesta aj viaceré sídla, patriace dnes do iných obcí (Banská Belá, Banská Hodruša, Štiavnické Bane). V blízkosti mesta sa nachádzajú obce Baďan, Banská Belá, Banský Studenec, Beluj, Dekýš, Hodruša-Hámre, Hronská Dúbrava, Ilija, Klastava, Močiar, Podhorie, Počúvadlo, Pukanec, Sklené Teplice, Štiavnické Bane, Svätý Anton, Vyhne, Žibritov a mestá Zvolen, Žiar nad Hronom, Žarnovica, Levice a Krupina.

Z hľadiska terciárnej obslužnosti je Banská Štiavnica centrum osídlenia 3. skupiny, 2. podskupiny, t.j. centrum regionálneho významu, ktoré zabezpečuje niektoré špecifické funkcie celoštátneho, resp. medzinárodného významu. Banskoštiavnické ťažisko osídlenia je ťažiskom 3. úrovne - 2. skupiny, t.j. ťažisko osídlenia menšieho rozsahu, pri ktorom sa prejavuje iba dostredivá pôsobnosť mesta voči najbližšiemu okoliu. Banská Štiavnica sa priamo nenachádza na žiadnej definovanej rozvojovej osi. Severne až západne od územia prechádza Nitriansko-pohronská rozvojová os: Trnava – Nitra – Žiar nad Hronom - Zvolen, ktorá nadväzuje na Zvolensko-turčiansku rozvojovú os: Zvolen – Banská Bystrica – Turčianske Teplice – Martin. Obidve tieto osi sú rozvojovými osami 1. stupňa. Východným smerom od hranice okresu prechádza Krupinská rozvojová os: Zvolen – Krupina – Šahy – hranica s Maďarskou republikou, ktorá je rozvojovou osou 3. stupňa. Banská Štiavnica je hlavným kultúrnym, vzdelanostným a vybavenostným centrom okresu. Hospodárska základňa je sústredená do okresného mesta a Banskej Belej. Prevládajúcou hospodárskou základňou ostatných sídiel okresu je poľnohospodárstvo, prípadne lesné hospodárstvo a rekreácia. Z hľadiska počtu trvalo bývajúcich obyvateľov, patrí do skupiny malých miest. Je najatraktívnejším a najzachovalejším historickým bankským mestom na Slovensku. Spolu s technickými pamiatkami vo svojom okolí je zapísané na listinu Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Je jadrom originálnej horskej sídelno-krajinnej štruktúry Štiavnických vrchov s množstvom umelých jazier (tajchov). V kompaktnom mestskom jadre a v jeho širokom okolí sa nachádza množstvo kultúrnych, architektonických, technických a prírodných pamiatok. Z tohto dôvodu je Banská Štiavnica významným cieľovým mestom cestovného ruchu. Prakticky celé katastrálne územie mesta je súčasťou chránenej krajinnej oblasti Štiavnické vrchy. Ťažiskom osídlenia okresu je Banská Štiavnica, s blízkymi aglomerovanými sídlami Banská Belá a Štiavnické Bane a sídlo Prenčov na juhovýchodnom okraji územia okresu. Ostatné sídla ležia mimo týchto ťažísk osídlenia (ÚPD B. Štiavnica, 2006, s.23).

Štruktúra sídla, ktorého jadrom bolo pôvodne Radničné a Trojičné námestie, sa lúčovite rozrástlo údoliami do troch smerov. V sídle nie je výrazná segregácia jednotlivých funkčných častí bývania a vybavenosti, rekreácie, výroby. Cieľom riešenia je vytvoriť podmienky pre postupnú selekciu a vyčistenie funkčného usporiadania územia. Z hľadiska členenia administratívno-správneho územia mesta (sídl) sme prevzali základné členenie na: mestské časti, urbanistické obvody, funkčno-priestorové bloky a rozvojové lokality. Členenie sídla na mestské časti má význam z hľadiska administratívno-správneho a tvoria ho samostatné katastrálne územia B. Štiavnica a Banky. Územie mesta Banská Štiavnica je členené na 20 urbanistických obvodov (UO) (ÚPD B. Štiavnica, 2006, s.29):

UO 1 – 0, Banská Štiavnica - stred.

Ide o centrotvorné územie s dominantnou funkciou administratívno-správnou, obchodnou a kultúrnou. Kompozičné usporiadanie vytvárajúce identitu prostredia s výraznými dominantnými prvkami historickej štruktúry. Intenzita funkčného využitia územia je

primeraná. Stav stavebno-technickej štruktúry v celku je nevyhovujúci. V rámci UO sa nachádza evidovaná archeologická lokalita „areál bývalého dominikánskeho kláštora“ ako významnej kultúrohistorickej hodnoty presahujúce rámec regiónu.

UO 2 – 0, Klinger

Urbanistický obvod s prevahou funkcie bývania individuálneho charakteru (RD). Doplnjúcimi funkciami sú areál banského múzea v prírode a priemyselný areál Šachty Žigmund a rekreačného územia okolia jazera Klinger. Štruktúra zástavby charakterizuje banícke osídlenie Banskej Štiavnice. Funkčné využitie územia je optimálne. Intenzita funkčného využitia je primeraná stavu zabezpečenia – technickej a dopravnej infraštruktúry, s možnosťou čiastočnej intenzifikácie. Stavebno-technický stav štruktúry je dobrý až nevyhovujúci. Kompozične na nízkej úrovni s rozvolnenou štruktúrou. Z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt je v baníckom osídlení nežiadúce zahusťovanie novostavbami.

UO 3 – 0, Pod Paradajzom

Urbanistický obvod s prevahou funkcie bývania individuálneho charakteru (RD), so solitérnymi objektmi hromadnej funkcie bývania na východnom okraji obvodu a doplnenou funkciou občianskej vybavenosti. Intenzita funkčného využitia je primeraná polohe obvodu medzi pôvodným ranným starým mestom a súčasným historickým jadrom. Stav štruktúry stavebno-technický je vyhovujúci. Navrhované je zachovanie prevažujúcej funkcie v území s doplnením o funkciu rekreačného územia s navrhovaným zázemím vybavenosti. V území je navrhované doplnenie dopravnej kostry mesta.

UO 4 – 0, Pod Kalváriou

Urbanistický obvod s prevahou funkcie bývania individuálneho charakteru (RD) premiešaný s hromadným charakterom funkcie, doplnený o funkciu občianskej vybavenosti a zariadenia športu. Urbanistický obvod sa nachádza v kontaktnej polohe s historickým jadrom, na východnom okraji obvodu sa nachádza historická dominanta Kalvária. Súbor objektov občianskej vybavenosti doplnený o líniu skupinových garáží. Stav štruktúry stavebno-technický je dobrý. V priestore pod futbalovým ihriskom, bolo územie v juhozápadnej časti, v prívratenej polohe k historickému jadrú mesta ponechané bez zástavby.

UO 5 – 0, Banská Štiavnica – juh

Urbanistický obvod s prevahou funkcie bývania hromadného charakteru doplnený funkciou bývania individuálneho charakteru (RD), funkciou občianskej vybavenosti a priemyselnej výroby. Objekty bytových domov sú v ostrom kompozičnom kontraste s historickou štruktúrou jadra.

UO 6 – 0, Pod Kalváriou – Drieňová

Urbanistický obvod s prevahou funkcie bývania hromadného charakteru doplnený funkciou bývania individuálneho charakteru (RD) a funkciou občianskej vybavenosti. Hromadná forma bývania sa premietla do monotónnej štruktúry zástavby bez vytvorenia identickosti prostredia. Uličná zástavba rodinných domov je vhodne umiestnená s využitím konfigurácie terénu. Intenzita funkčného využitia územia nedostatočná. Stav štruktúry stavebno-technický je výborný. Do časti územia zasahuje OP PR Banská Štiavnica.

UO 7 – P, Šachta František – stanica

Urbanistický obvod s prevahou priemyselného funkčného využitia, doplnenou funkciou občianskej vybavenosti a bývania individuálneho charakteru. Rozmanitá funkčná skladba, extenzívne funkčné využívanie priemyselných areálov (časti areálov bez funkčného využitia) sa premietli do neusporiadanej kompozične nezvládnutej štruktúry. Intenzita funkčného využitia je nedostatočná. Stav štruktúry stavebno-technický vyhovujúci.

UO 8 – Z, Trojičný vrch

Urbanistický obvod prevažne nezastavaný s minimálnym funkčným využitím. V obvode sa nachádzajú solitéry rodinných domov a skanzen banského múzea. Územie leží v OP PR Banská Štiavnica, z hľadiska PS tvorí dôležitú súčasť autenticky zachovanej kultúrnej krajiny poľnohospodárskeho typu.

UO 9 – P, Maximilián šachta

Urbanistický obvod s prevahou priemyselného funkčného využitia. Intenzita funkčného využitia primeraná. Stav štruktúry stavebno-technický vyhovujúci. Územie leží mimo OP PR Banská Štiavnica. Južná a juhozápadná časť územia je súčasťou PR Štiavnické Bane. UO je súčasťou kultúrnej krajiny chráneného územia UNESCO.

UO 10 – L, Paradajz

Urbanistický obvod s prevažne lesným porastu bez zástavby. Územie na východnej strane je súčasťou OP PR Banská Štiavnica, na západnej strane je súčasťou chráneného územia UNESCO. Územie východnej časti obvodu tvorí súčasť autenticky zachovanej kultúrnej krajiny lesného typu.

UO 11 – L, Červená studňa

Urbanistický obvod s prevahou lesného porastu v rámci ktorej sa nachádza aj archeologická lokalita Staré mesto. Územie východnej časti obvodu tvorí súčasť autenticky zachovanej kultúrnej krajiny lesného typu. Súčasťou UO je prírodná dominantna - skalný masív Glanzenberg, ktorý sa v minulosti významne uplatňoval v siluete mesta, je v súčasnosti zarastená náletovou zelenou, ktorá zmenila výraz lokality.

UO 12 – P, Šobov – horný závod

Urbanistický obvod s prevahou priemyselného funkčného využitia, doplnenou funkciou bývania. Horný závod je posledným areálom, v ktorom sa v deväťdesiatych rokoch minulého storočia ukončila banská ťažba rúd. Areál je v súčasnosti bez funkčného využitia. Administratívna časť je v súčasnosti v prestavbe na funkciu bývania. Pri areáli sa nachádza súbor bytových domov pre neprispôsobivých obyvateľov. Intenzita funkčného využitia je primeraná.

UO 13 – Z, Jery štôľňa

Urbanistický obvod prevažne bez zástavby. Zastavaná časť má prevažne funkciu bývania individuálneho charakteru. Intenzita funkčného priramená. Do časti územia UO zasahuje OP PR Banská Štiavnica, je súčasťou kultúrnej krajiny územia UNESCO.

UO 14 – Z, Principiac

Urbanistický obvod prevažne bez zástavby. Zastavaná časť má prevažne funkciu bývania individuálneho charakteru doplnenú o funkciu priemyselnej výroby. Intenzita funkčného využitia nízka. Územie je v južnej časti súčasťou PR - časť Kalvária a do západnej časti zasahuje OP PR Banská Štiavnica. Ostatná časť je v chránenom území UNESCO.

UO 15 – Z, Drieňová nad stanicou

Urbanistický obvod prevažne bez zástavby. Len malá časť UO je zastavaná na severnom okraji územia s funkciou bývania individuálneho charakteru a občianskou vybavenosťou. Súčasná Intenzita funkčného využitia nízka. V rámci koncepcie územného plánu sa vo výhľadovom období navrhuje rozvojová lokalita s funkciou bývania prevažne hromadných foriem a občianskej vybavenosti. Územie je mimo PR Banská Štiavnica a jeho OP.

UO 16 – L, Drieňová – strieborná

Urbanistický obvod s prevažne lesným porastom bez zástavby. Územie v chránenom území UNESCO. Územie je mimo PR Banská Štiavnica a jeho OP, je potrebná jeho rehabilitácia najmä v SZ časti.

UO 17 – Z, Lintich

Urbanistický obvod prevažne bez zástavby. Zastavaná časť má prevažne funkciu bývania individuálneho charakteru doplnenú o funkciu priemyselnej výroby. Intenzita funkčného priramená. Územie mimo PR Banská Štiavnica a jeho OP, ktoré je súčasťou chráneného územia UNESCO, územie v severnej časti určené na rehabilitáciu.

UO 18 – N, Sitnianska – Štefultov

Urbanistický obvod s prevahou funkcie bývania individuálneho charakteru (RD). Doplnujúcimi funkciami sú funkcia občianskej vybavenosti a funkcia priemyselnej výroby. Štruktúra zástavby je rastlá pozdĺž údolia, rešpektujúc svahovitost' terénu. Štruktúra zástavby je rozvoľnená bez kompozície ulice a kompozičného priestoru lokálneho centra. Intenzita funkčného využitia nízka. Stavebno-technický stav štruktúry je dobrý. V zmysle požiadaviek pamiatkovej ochrany, sa v rámci funkčného využitia lokality vo funkčnom využití územia a priestorovom usporiadaní musí byť navrhované územie pre IBV riešené s využitím severnej a severovýchodnej časti územia navrhovanej lokality v polohách návršia pre doplnkovú funkciu oddychovú a regeneračnú s prevahou vegetačných plôch so zachovaním vysokej zelene tak aby nenarušila silueta historickej zástavby mesta Banská Štiavnica.

UO 19 – R, Počúvadlianske jazero

Urbanistický obvod s prevahou funkcie rekreácie. Štruktúra zástavby bez výrazných kompozičných väzieb. Premiešané sú areáli pôvodne viazaného cestovného ruchu so súbormi chat. Intenzita funkčného využitia priramená. Stavebno-technický stav štruktúry je dobrý. Chránené územie UNESCO, určené na rehabilitáciu zastavaných častí a zachovanie okolitej prírodnej kultúrnej krajiny. Vodná nádrž je národnou kultúrnou pamiatkou a preto sa na jej úpravy vzťahuje zákon c. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu.

UO 20 – O, Banky

Urbanistický obvod s prevahou nezastavaného územia lesa a trvalých trávnatých porastov časť územia využitá pre funkciu bývania i rekreácie. Štruktúra zástavby bez výrazných kompozičných väzieb. Intenzita funkčného využitia priramená. Stavebno-technický stav štruktúry je vyhovujúci. Chránené územie UNESCO, určené na rehabilitáciu zastavaných častí a zachovanie okolitej prírodnej kultúrnej krajiny. Bančianska vodná nádrž je národnou kultúrnou pamiatkou a preto sa na jej úpravy vzťahuje zákon c. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu (ÚPD B. Štiavnica, 2006, s.25-30).

Banská Štiavnica sa nachádza cca 170 km severovýchodne od Bratislavy (prístup rýchlostnou cestou D1/R1 – tri výjazdy, prípadne z Nitry cez Levice a Bátovce) a 160 km severne od Budapešti (prístup cez Ostrihom – Štúrovo, Levice alebo Šahy). S výnimkou juhovýchodného prístupu zo Šiah cez Svätý Anton údolím rieky Štiavnica všetky príjazdy vyžadujú serpentínovitý prejazd cez hrebeň kaldery v celkovej dĺžke 17 až 22 km. Do cestnej siete je mesto priamo napojené cestou I/51 od Hronskej Breznice (napojenie na rýchlostnú cestu R1) alebo z južného smeru od Hontianskych Nemiec (križovatka s cestou I/66 a budúcim pripojením na rýchlostné cesty R3 a R7). Do mesta vedie aj cesta II/524 (B. Štiavnica – Levice) a cesty tretej triedy: III / 06518 (B.Štiavnica – Žarnovica k ceste I/65) a III / 06517 (B.Štiavnica – Vyhne – Bzenica k ceste I/65). Zo severovýchodu je vybudovaná jednokoľajná železničná trať Hronská Dúbrava – Banská Štiavnica, nazývaná aj Trať mládeže zo stanice Hronská Dúbrava (pri rieke Hron) povodím potoka Jasenica v dĺžke 20 km, vstup do Štiavnice vedie cez hrebeň kaldery tunelom dĺžky 1 194,5 m. V meste premávajú mestské autobusové linky a taxíky, ktoré dopĺňajú prímestské linky (10.1.2023, https://sk.wikipedia.org/wiki/Bansk%C3%A1_%C5%A0tiavnica).

Zloženie pôd svojou pestrosťou a štruktúrou zodpovedá geologickej zložitosti a povrchovej členitosti územia. Dominantné zastúpenie z hľadiska jednotlivých pôdnych typov viažúcich sa horninové prostredie geomorfologického celku Štiavnické vrchy majú kambizeme, lokálne rankre, na niektorých miestach sa ostrovčekovite nachádzajú andozeme. V predhoriach, v oblastiach s výskytom sprašových hĺn sa nachádzajú luvizeme, v doline Hrona a niektorých menších potokov fluvizeme (Hraško et al.

1991). Z pôvodných typov sa na hlbokých hlinitých pokrovoch asi do 450-500 metrov nadmorskej výšky vyskytujú oglejené ilimerizované pôdy až pseudogleje, od 250-800 m.n.m. hnedé pôdy nasýtené a od 800-1000 m.n.m. kyslé hnedé pôdy. Na skalnatých povrchoch sa vyskytujú surové andezitové pôdy, na poriečnych nivách potokov nivné a glejové pôdy (7.8.2014, <http://www.najkrajcikraj.sk/priroda-chranene-krajinne-oblasti/stiavnicke-vrchy/>). Na nivu Štiavnice sa viažu fluvizeme, do nadmorskej výšky 600 m. n. m. sú kambizeme. Vyššie polohy charakterizujú kyslé kambizeme a pseudogleje. V najvyšších polohách sú kambizemné podzoly, na vrchole Sitna sa nachádzajú andosoly. Na zvyšky vápencov sa viažu rendziny a rendziny hnedé. Pôdy vzhľadom na geologický substrát sú najčastejšie piesočnaté alebo piesočnato-hlinité, priemerne až silne skeletnaté s rôznym reliéfom. Erózia pôd je závislá od polohy, obhospodarovania a odolnosti zeminy (Lichner, 2002).

Z pôdných typov má na sledovanom území najväčšie zastúpenie hnedá lesná pôda (kambizem), a to 94%. V menšom množstve sa vyskytuje rankrová pôda a hnedý živný andosol (andozem). Rankrové pôdy sú silne skeletnaté, vzdušné a málo vododržné vhodné najmä pre javor a lipu. Na ploche územia sa vyskytujú ostrovčekovite (Búci, 2003).

Kambizeme - predstavujú trojhorizontové A-B-C pôdy najčastejšie sa vyvíjajúce na zvetralinách pevných nekarbonátových hornín Štiavnických vrchov. Vyznačujú sa dominantným kambickým diagnostickým B horizontom (horizontom vnútro- pôdneho zvetrávania, tzv. zvetrávacím, resp. alteračným), s výrazne hnedou farbou spôsobenou procesom hnednutia (uvoľňovaním Fe z prvotných minerálov a difúznym rozptýlením Fe₂O₃ na povrchu častíc in situ), ktorý sa nachádza pod ochrickým (svetlým, hrúbky do 30 cm), zriedkavejšie melanickým (tmavý, hrúbky do 30 cm) A horizontom.

Rankre - sú extrémne skeletovité dvojhorizontové A-C pôdy s vývojom na silne skeletnatých plytkých zvetralinách pevných a spevnených kyslých až neutrálnych (granity, kremenné diority, ryolity, dacity, ruly, andezity atď.). Reprezentujú pôdy s melanickým A horizontom s obsahom nekvalitného humusu. Dominantným pôdotvorným procesom je akumulácia organických látok v podmienkach horskej klímy. A horizont prechádza cez zreteľný prechodný A/C horizont malej hrúbky do pôdotvorného substrátu C horizontu. Skeletovitosť horizontov narastá s hĺbkou, až postupne prechádza do pevnej horniny. V Štiavnických vrchoch sa vyskytujú napr. v masíve Sitna.

Andozeme - predstavujú pôdy s andickým, výrazne tmavým A horizontom a s kambickým andozemným B horizontom na zvetralinách vulkanických hornín s prevahou vitrických substancií (vulkanických skiel). Hrubý tmavý humusový A horizont je extrémne kypký, s hrúbkou viac ako 30 cm, charakteristický vysokým obsahom organických látok dominuje a potláča vizuálne znaky B horizontu. Ten vzhľadom na difúzny prechod s A horizontom má morfológický charakter až prechodného A/C horizontu.

Luvizeme - sú štvorhorizontové A-E-B-C pôdy vyvinuté na rôznych, prevažne nekarbonátových pôdotvorných sustrátoch, v podmienkach premyvneho vodného režimu. Viažu sa na oblasti styku nížin s pahorkatinami až vrchovinami s humidnejšími klimatickými podmienkami. Sú to pôdy s ochrickým humusovým A horizontom, s priemerným obsahom humusu 1.4 %. Pod ním sa nachádza dobre vyvinutý eluviálny E horizont svetlejšej farby, ktorý vznikol ochudobnením o vyluhované minerálne a organické koloidy v dôsledku silného premývania povrchovou vodou. Jeho prechod do B horizontu je často jazykovitý (Bielek et al. 1998). Translokované koloidné zložky sa ukladajú nižšie a vytvárajú výrazný luvický B horizont, v rámci ktorého sa na povrchu hnedých pôdných agregátov nachádzajú tmavšie voľným okom viditeľné povlaky.

Fluvizeme - predstavujú mladé dvojhorizontové A-C pôdy vznikajúce procesom akumulácie humusu na riečnych sedimentoch, ktorých vývoj je rušený záplavami. Sú to pôdy s ochrickým A horizontom, prevažne hlinitej textúry (fácia povodňových hĺn) s nízkym obsahom humusu, ktorý v prirodzených podmienkach prechádza cez prechodný A/C horizont do pôdotvorného substrátu (C horizontu). Ten je v dôsledku periodických povodňových akumulácií často zvrstvený. Má len slabé znaky glejovatenia v dôsledku kolísania hladiny podzemnej vody (hrdzavé škvrny - oxidačno-redukčné prostredie). Ich množstvo narastá s hĺbkou. Od 1 m sa začína objavovať redukčný G horizont, t.j. horizont s prevahou redukčných znakov glejovatenia (sivá, modrosivá farba) (Turanová a kol. 2014).

Zastúpenie pôdných druhov

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska je nasledovné:

	Zastúpenie pôdných druhov v okrese v %				
	ľahké piesočnaté, hlinitopiesočnaté	Kategória eróznej ohrozenosti			veľmi ťažké
		stredne ťažké	ťažké	ťažké	veľmi ťažké
		piesočnatohlinité	hlinité	ílovitohlinité	ílovité, íly
Banská Štiavnica	0,79	77,24	20,84	1,13	-
Banskobystrický kraj	10,02	56,75	16,91	15,79	0,52

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfofenetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíja a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma. Na Slovensku je nasledujúca štruktúra pôdnych typov poľnohospodárskych pôd: (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx, 10.2.2015):

Zastúpenie pôdnych typov v okresoch a krajoch SR (% z poľnohospodárskej pôdy)																
Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ	PG	RA	OM	SK,SC	LI,RN	GL	KT	zrážy
B. Štiavnica	1,91	-	-	-	-	-	94,94	-	-	0,06	-	-	0,18	-	-	2,91
Bansko. kraj	11,02	1,64	0,29	4,22	12,73	4,98	47,07	0,27	10,31	2,97	-	-	0,23	1,65	0,14	2,46

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách. Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/bh/bh.aspx, 5.2.2015).

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd (% z poľnohospodárskej pôdy)											
Okres	Zastúpenie kategórií bodových hodnôt (%)										Bodová hodnota (body)
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Banská Štiavnica	3,09	21,69	38,06	11,99	16,04	8,76	0,37	-	-	-	29,56
Banskobystrický kraj	2,57	13,83	18,06	10,86	13,39	16,42	15,23	8,27	1,15	0,21	43,17

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v meste Banská Štiavnica od roku 2011.

Výmera územia v ha.												
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Celk. výmera úz. mesta	4 673,4	4 673,4	4 673,6	4 673,6	4 673,6	4 673,6	4 673,6	4 673,5	4 673,6	4 673,6	4 673,6	
Poľnohosp. pôda - spolu	1 916,3	1 915,0	1 914,0	1 930,7	1 920,7	1 919,7	1 918,9	1 917,9	1 916,5	1 915,1	1 929,4	
- orná pôda	286,1	285,8	285,5	285,6	281,5	280,7	280,3	280,1	280,0	279,9	279,7	
- záhrada	190,2	189,8	189,5	189,6	188,7	188,1	186,9	186,4	187,0	185,6	185,3	
- ovocný sad	74,9	74,7	74,7	74,0	72,9	72,2	72,0	72,0	72,0	71,4	71,3	
- trvalý trávny porast	1 365,1	1 364,7	1 364,2	1 381,5	1 377,6	1 378,7	1 379,7	1 379,4	1 377,6	1 378,2	1 393,1	
Nepoľnoh. pôda - spolu	2 757,1	2 758,4	2 759,7	2 742,9	2 752,9	2 753,9	2 754,7	2 755,7	2 757,0	2 758,5	2 744,1	
- lesný pozemok	2 177,7	2 177,6	2 177,5	2 177,5	2 179,3	2 179,2	2 179,2	2 179,2	2 179,2	2 179,6	2 179,6	
- vodná plocha	37,4	37,4	37,4	37,4	37,4	37,4	37,3	37,3	37,3	37,2	37,2	
- zast. plocha a nádv.	360,1	360,8	361,8	362,6	360,4	361,0	362,2	363,2	363,4	364,5	364,6	
- ostatná plocha	181,9	182,5	183,0	165,4	175,8	176,4	176,0	175,9	177,1	177,1	162,7	

Zdroj: 20.1.2023, ŠÚ SR, DataCubes,

Štruktúra výmer územia sa v priebehu sledovaného obdobia zmenila relatívne výrazne. K negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade ostatných plôch. K výraznému nárastu došlo v prípade trvalých trávnatých porastov, ktorých výmera vzrástla do roku 2021 na 1393,1 ha. Z poľnohospodárskej pôdy došlo k poklesu aj v prípade ornej pôdy (279,7 ha). Výmera nepoľnohospodárskej pôdy klesla na 2744,1 ha. Zmeny v štruktúre boli relatívne významné.

Vodstvo

Na hydrologické pomery územia okrem zrážok vplyvajú aj ďalšie klimatické činitele (chod teplôt, veterné pomery, vlhkosť vzduchu a pod.). Výpar z územia je tu relatívne veľký (ide o nižšie teplejšie územia v tieni na severozápade sa nachádzajúcich vyšších pohorí). Zasakujúce množstvo vody možno v dlhodobých úvahách okrem poddolovaných miest s permanentným únikom vody) celkom vypustiť, lebo ono zase vystupuje v prameňoch, potažne za nízkych stavov vody napája toky. Ďalšími pôsobiacimi činiteľmi pri vytváraní hydrografických pomerov sú: pomery geologické, hydrogeologické a geomorfologické. Napokon na vytváranie hydrografických pomerov intenzívne vplyva i rastlinný kryt jednotlivých povodií (zalesnenie). Celé popisované územie patrí k dvom povodiám: k povodiu Hrona a k povodiu Ipl'a. Obe tieto povodia majú odlišne vyvinutú riečnu sústavu, čo súvisí s geologickým vývinom tohto územia. Pre typ riečnych sústav bol daný základ megasyklinálnymi pohybmi v neogéne, kedy vznikli medzi pohoriami sústavy kotlín. Tým, že Hronospájajú tieto kotliny, dalo to vznik zvláštnej riečnej siete, ktorej hlavnou osou je veľmi dlhá (pozdĺžna) rieka a do nej z dvoch strán vtekajú krátke konsekventné prítoky, takmer každý z nich samostatne. Prítoky Hrona zo severnej a západnej časti CHKO Štiavnické vrchy nemali dost' času, aby spätnou eróziou prelámali rozvodné chrbty, zachytili toky susedných sústav a tak ich spojili v jednu vyvinutejšiu sústavu charakterizovanú stromovým usporiadaním jednotlivých prítokov. Toky južných a juhovýchodných svahov Štiavnických vrchov nech už odvodňované Hronom alebo Ipl'om tvoria v podstate vyvinutejšiu riečnu sústavu ako je nevyvinutá perovitá sústava hronská na severe a západe s konsekventnými prítokmi z CHKO. Toky smerujúce odtiaľ na juh do Hrona a Ipl'a s ohľadom na miernejší sklon územia smerom na juh a pomerne veľkú vzdialenosť od Hrona a Ipl'a ako ich eróznej báze mohli svoju prácu rozvinúť na väčších plochách a mohli vytvoriť zložitejšie vejárovité sústavy (Podlužianka, Sikenica, Štiavnica).

Keďže územie je odvodňované Hronom a Ipl'om, územím CHKO Štiavnické vrchy prebieha iba rozvodnica hronsko - ipeľská. Táto z južného okraja – Pliešovskej kotliny vystupuje do východnej časti Štiavnických vrchov na Fil'akov vrch (747 m), pokračuje ku kóte 777 m a odtiaľto severozápadným smerom cez Drieňovú (684 m) tiahne sa na kótu 888 m severne od Banskej Štiavnice. Potom ide smerom na juh - juhozápad cez kóty Paradajz (939 m), Tanád (939 m). Kolovratnú (618 m) a Michalovú (568 m). Pri kóte 378 m opúšťa rozvodnica Štiavnické vrchy a vstupuje do Ipeľskej pahorkatiny (Sásik, 2003, s.12). Všeobecne možno povedať, že Štiavnické vrchy ako pohorie budované výhrevnými, na vodu málo bohatými horninami pomerne teplým podnebiem, sú málo bohaté na povrchovú vodu. Zo zrážok, ktoré tu do roka spadnú, odtečie asi jedna tretina, z južných častí dokonca menej (od 37 % na severe do 18 % na juhu). Preto i špecifický odtok tokov Štiavnických vrchov je nízky (od 4 do 10 l/s/km²). Európskou zvláštnosťou hydrografického významu je v Štiavnických vrchoch vodohospodársky systém, ktorý v minulosti slúžil pre potreby banskej prevádzky. Ide o sústavu umelých vodných nádrží, zberných a odvádzacích jarkov a odvodňovacích štôlní. Úlohou tohto systému bolo zachytiť dažďovú a snehovú vodu, akumulovať ju a podľa potrieb banskej prevádzky regulovať jej spotrebu. Celkove vzniklo v banskoštiavnickom revíri do 60 umelých vodných nádrží, z ktorých okolo 50 slúžilo potrebám banskej výroby. Dnes ich existuje ešte polovica (Kelemen, Lehotský, 1986).

Povrchové vody

K Banskej Štiavnici patria aj tajchy - jazerá, ktoré sú súčasťou dômyselného vodohospodárskeho systému. Navrhol ich Slováč Samuel Mikovíni. Pôvodný počet tajchov bol 60, dnes je ich 19. K najznámejším patrí Počúvavské jazero, Kolpašské jazero, Richňavské jazerá, Evičkin jazero, jazero Klinger a iné. Tajchy slúžili na pohon banských a uprávarenských strojov a boli poprepájané jarkami.

Cez kataster Banskej Štiavnice v južnej expozícii (povodie Ipl'a) pretekajú dva potoky - Štiavnický a Štefultovský. Vody v potoku Štiavnička sú kontaminované ťažkými kovmi, pred vstupom, ale aj po výstupe z ČOV. Štefultovský potok je navyše kontaminovaný komunálnym odpadom z domácností situovaných popri potoku (PHSER, 2006, s.19).

Štiavnica - je hlavným recipientom riešeného územia mesta Banská Štiavnica. Celková dĺžka toku je 56,4 km. Hlavný tok Štiavnica pramení pod vrchom Paradajz a preteká mestskou časťou Sitnianska a Štefultov. Ľavostranný prítok Štiavnice – Mestský potok č.t. 168 v správe lesov SR, š.p., Banská Bystrica pramení pod Červenou studňou. Cez historické jadro Banskej Štiavnice preteká Štiavnický

potok systémom štôlní, ktoré prechádzajú do krytého profilu. V dolnej časti intravilánu mesta tečie Štiavnický potok v otvorenom neupravenom koryte. Štiavnica zaústuje do Ipl'a medzi 45 – 50 rkm ako ľavostranný prítok. Hlavným prítokom v riešenom k.ú. je Štefultovský potok. Ďalšími sú menšie nemenované prítoky a prítoky zo záchytných rigolov, ktoré odvádzajú dažďové vody (ÚPD – B, B. Štiavnica, 2006, s.9).

Zdroje pitnej vody sú dostatočné pre rozvoj mesta. V súčasnosti ako zdroj pitnej vody slúži vodná nádrž Rozgrund, ktorá predstavuje jeden z troch zdrojov, z ktorých je zásobovaná Banská Štiavnica. Vodné nádrže Klinger, Rozgrund, Veľká Vodárenská, Malá vodárenská majú objem 763 900 m³ a Bancianska 10 000 m³. Všetky vodné nádrže sú evidované v štátnom zozname technických pamiatok, čo čiastočne predurčuje zvýšené možnosti pre získanie zdrojov na ich údržbu, príp. využívanie pre rozvojové programy mesta (cestovný ruch, športy,...) Severne exponovanými svahmi Paradajzu odtekajú potoky do Hodrušskej nádrže. Vzhľadom na celoročný prietok hlavného potoka, je aj táto voda perspektívnym zdrojom pre využitie. Celoročným zdrojom je aj potok, ktorý vyteká z Rozgrundu do Vyhnianskej doliny a preteká cez Banky. Vody vo vodných nádržiach vyžadujú pravidelný monitoring ich kvality so zameraním na baktérie (mezofilné, psychrofilné) a obsah organizmov, alkalitu, oxidovateľnosť, konektivitu (PHSER, 2006, s.19).

Do povodia Hrona odvodňujú územie tok Jasenica a Vyhniansky potok. Jasenica - celková dĺžka toku je 21,5 km. Pramení nad obcou Banský Studenec. Má charakter malého bystrinného toku, ktorý sa pod obcou Kozelník mení na veľký bystrinný potok. Do Hrona ústí v rkm 145,7 ako pravostranný prítok. Jeho prítokom v katastrálnom území je Beliansky potok. Vyhniansky potok - celková dĺžka toku je 12,8 km. Zaústuje do Hrona v rkm 115,2 pri obci Bzenica ako pravostranný prítok.

Fauna a flóra

Rastlinstvo

Pestré geologické podložie spolu so svojráznou geomorfologickou stavbou umožnilo vývoj druhovo rozmanitého rastlinného krytu. Banské a hutnícke podnikanie v minulosti, intenzívne využívajúce drevo, exploatovalo lesy, ktoré sa sčasti obnovili výsadbou. Ich druhové zloženie je dnes zväčša nepôvodné. Prirodzený vegetačný kryt sa v oblasti nachádza už len útržkovite. Južne exponované enklávy lesostepného a stepného charakteru, sú základnými biotopmi pôvodných vzácných druhov. K pozoruhodným patria druhy rastúce na skalách a skalných travinných svahoch. Úzke vklinené doliny v severnej časti územia dovoľujú rásť niektorým horským druhom v malej nadmorskej výške (viaceré z nich sa tu udržali z poslednej doby ľadovej). Na území sa doteraz zistilo okolo 1500 rastlinných druhov, mnohé z nich sú chránené zákonom. Viaceré z rastlinných elementov Štiavnických vrchov patria ku skupine endemických rastlín (8.8.2014, <http://www.lesy.sk/showdoc.do?docid=439>).

Rastlinstvo Štiavnických vrchov je ovplyvnené blízkosťou panónskej oblasti. Panónske druhy sa koncentrujú na juhozápade pri Slovenskej bráne, iné sa šíria dolinou Štiavnice, ďalšie postupujú dolinou Hrona. Pri Čajkove a Tlmačoch je hojný dub plstnatý (*Quercus pubescens*), v podraze rastie ľan chlpatý (*Linum hirsutum*), suchokvet smradľavý (*Xeranthemum foetidum*), hadinec červený (*Echium rossicum*) a orchide jazýčkovej kozí (*Himantoglossum hircinum*). Na skalách Slovenskej brány rastie tavolník poľský (*Spiraea media* ssp. *polonica*), v doline Hrona jaseň mannový (*Fraxinus ornus*), dvojradovej neskorý (*Cleistogenes serotina*), vika riedkokvetá (*Vicia sparsiflora*), orlaja veľkokvetá (*Orlaya grandiflora*). Svahy spadajúce ku Hronu sú skryté prevažne bučinami, menej dubovo-hrabovými lesmi. Južná strana pohoria je krytá dubovými lesmi, okolo Sitna a vodného toku Štiavnica sú bučiny, prípadne jedľo-bučiny, na skalnatých svahoch rastie tavolník prostredný (*Spiraea media*), kukučka vencová (*Lychnis coronaria*) a kurička kričkovitá (*Minuartia frutescens*). Z teplomilných druhov je hojná na Holíku waldsteinia kuklíková (*Waldsteinia geoides*). Severné svahy Sitna majú v jedľovo-bukových lesoch valerianu trojenú (*Valeriana tripteris*), plavúň jedľový (*Huperzia selago*), krtičník jarný (*Scorophularia vernalis*). V povodí Štiavnice je známa rosička okrúhlostá (*Drosera rotundifolia*), žltohlav európsky (*Trollius europaeus*), šafran Heufelov (*Crocus heufelianus*). Pri Sitnianskej, časti Banskej Štiavnic, ná najvyššiu lokalitu na Slovensku (950 m.n.m.) cer (*Quercus cerris*). Na tufitoch rastie prilbica jedhoj (*Aconitum anthora*) a vzácna ostrica sedmohradská (*Carex transilvanica*), v cerových lesoch pri Sitnianskej Lehôtke hrachor panónsky rôznofarebný (*Lathyrus*

pannonicus ssp.versicolor). Na ryolitových skalných stenách a podchládzovaných sutinách rastie pôvodne borovica lesná (*Pinus silvestris*) a vzácna waldsteinia trojlistá (*Waldsteinia ternata*). Z teplomilných druhov sa pri zrúcaninách hradu Šášov vyskytuje višňa bylenná (*Cerasus fruticosa*) a drieň (*Cornus mas*). Na vápencoch rastie žltuška smradľavá (*Thalictrum foetidum*), pichliač panónsky (*Cirsium pannonicum*), astra kopcová (*Aster amellus*), veternica lesná (*Anemone silvestris*), horec brvitý (*Gentiana ciliata*) a iné (5.8.2014, <http://www.najkrajisikraj.sk/priroda-chranene-krajinne-oblasti/stiavnicke-vrchy/>).

Živočíšstvo

Charakter živočíšstva podmieňujú nielen ekologické faktory prírodného prostredia, ale v značnej miere aj človek, ktorý tu od 12. storočia sústavne zasahuje do prírody intenzívnym využívaním územia. V Štiavnických vrchoch je možné pozorovať prelínanie karpatských druhov s panónskymi, podobne sa striedajú druhy západné s východnými. Celkove sa tu nachádza vyše 100 druhov vtákov, 40 druhov cicavcov, asi 20 druhov rýb, veľké množstvo bezstavovcov. Mnohé z týchto žijúcich živočíšnych druhov sú zákonom chránené (8.8.2014, <http://www.lesy.sk/showdoc.do?docid=439>).

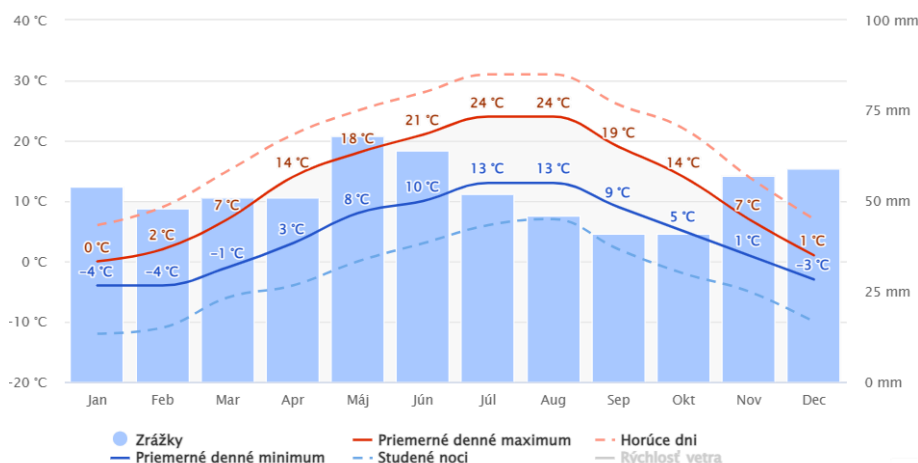
Živočíšstvo Štiavnických vrchov je viazané na listnaté lesy, lúky, jazerá, šachty a bane. Z cicavcov sa vyskytuje dulovnica menšia (*Neomys anomalus*), bielozubka krpatá (*Crocidura suaveolens*), z netopierov podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), večernica tmavá (*Pipistrellus pipistrellus*), žije tu hraboš močiarny (*Microtus agrestis*), v malom počte i medveď hnedý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), mačka divá (*Felis silvestris*), daniel škvornitý (*Dama dama*), srnec obyčajný (*Capreolus capreolus*) a iné, z vtákov jariabok hôrny (*Tetrastes bonasia*), sluka hôrna (*Scolopax rusticola*), hadiar krátkoprstý (*Circaetus ferox*), výkrik obyčajný (*Otus scops*), kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*), orešnica perlavá (*Nucifraga nucifraga*), skaliar pestrý (*Monticola saxatilis*), z plazov jašterica múrová (*Lacerta muralis*), slepôch lámavý (*Anguill fragilis*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), z obožiteľníkov salamandra škvornitá (*Salamandra salamandra*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), z mäkkýšov *Cochlodina cerata*, *Aegopis verticillus*, *Trichia lubomirskii* a iné (5.8.2014, <http://www.najkrajisikraj.sk/priroda-chranene-krajinne-oblasti/stiavnicke-vrchy/>).

2.1.3. Klimatické pomery

Banská Štiavnica patrí klimaticky prevažne do oblasti podnebia mierne teplého, vrchovinného, vlhkého až veľmi vlhkého. Vrcholy ležia už v chladnej oblasti. Priemerná ročná teplota vzduchu v nižších polohách je 8 až 9°C, v stredných okolo 7°C, vo výške okolo 1000 m je 5,5°C. Najteplejší mesiac v roku je júl s priemernou teplotou vzduchu 16 až 19°C, pod ľa nadmorskej výšky, najchladnejší mesiac je január s priemernou teplotou vzduchu -3 až -4°C v nižších (200 – 400 m n. m.) a stredných polohách (400 – 700 m n. m.), vo vysokých (nad 700 m n. m.) až - 6°C. Minimálna teplota vzduchu dosiahla v nižších polohách v spracovanom období až -36,5 °C, v stredných -24,0 °C vo vysokých - 22,6 °C. Maximálne teploty dosiahli hodnôt 34 až 36 °C.

Ide o územie, ktoré je silne zaťažované prízemnými inverziami, pričom ide o oblasť s pomerne častým výskytom hmiel. Popri teplote vzduchu sú rozhodujúcim ukazovateľom klímy zrážky. Z globálneho hľadiska sa územie nachádza na rozhraní oceánskeho a kontinentálneho typu klímy v rámci mierneho podnebného pásma. Podľa klimateckej klasifikácie katastrálnym územím Banskej Štiavnice prechádza hranica medzi mierne teplou a chladnou klimatickou oblasťou. "Priemerné denné maximum" (plná červená čiara) zobrazuje maximálnu teplotu priemerného dňa v každom mesiaci pre Banská Štiavnica. Podobne "priemerné denné minimum" (plná modrá čiara) ukazuje priemernú minimálnu teplotu. Horúce dni a studené noci (prerušovaná červená a modrá čiara) ukazujú priemer najteplejšieho dňa a najchladnejšej noci každého mesiaca za posledných 30 rokov (10.3.2022, <https://www.meteoblue.com>).

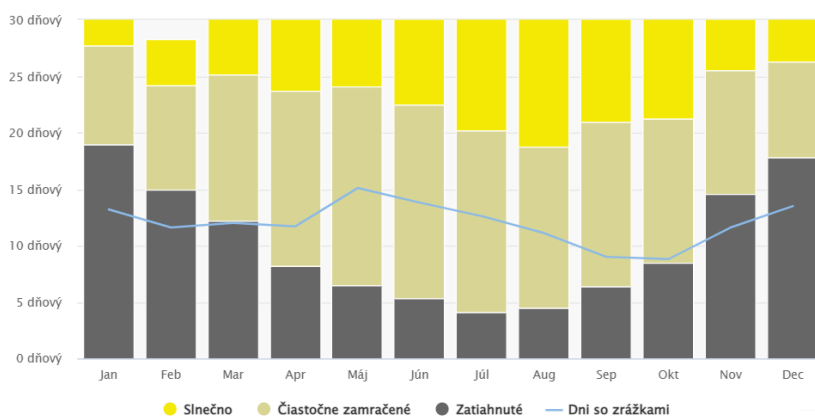

Obrázok: Priemerné mesačné teploty (30 ročný priemer)

Zdroj: 10.2.2023, <https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/>

Teplotné pomery dobre charakterizuje aj nástup priemerných denných teplôt nad 0 °C. V nižších a stredných polohách nastupujú tieto teploty v priemere koncom februára a trvajú až do prvej tretiny decembra, vo vysokých polohách nastupujú v poslednej tretine marca a končia v tretej tretine novembra. Za anticyklonálnych situácií sa tu vytvárajú inverzie, najčastejšie z vyžarovania, ktoré trvajú niekedy aj viac dní. Najpočetnejšie sú v mesiacoch august, september a október, najmenej časté sú v novembri, decembri a apríli.

Oblačné, slnečné a daždivé dni

Obrázok: Počet slnečných a oblačných dní v jednotlivých mesiacoch roka (30 ročný priemer)

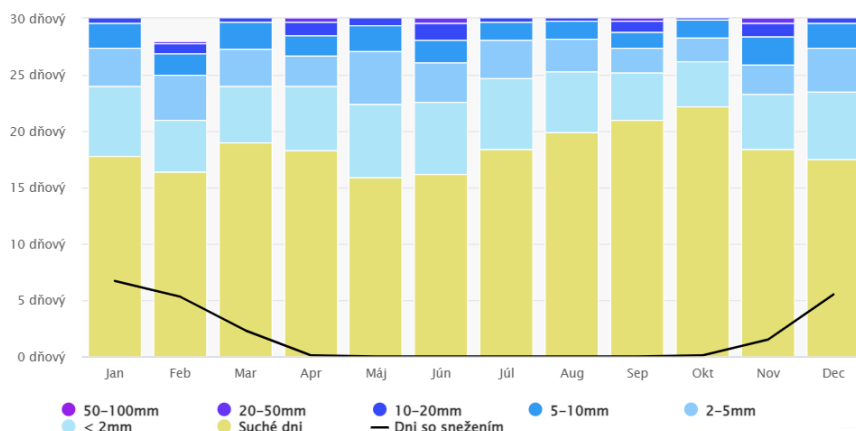
Zdroj: 10.1.2023, [https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/Banská Štiavnica_slovakia_3060950](https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/Banská_Sťiavnica_slovakia_3060950)

Predchádzajúci graf prezentuje priemerný počet slnečných, polooblačných a oblačných dní v jednotlivých mesiacoch roka. K najviac oblačným dňom patria mesiace január, november a december.

Priemerný ročný úhrn zrážok v nižších polohách je okolo 700 mm, v stredných 800 a vo vysokých 900 mm (Sásik, 2003, s.12). Najviac zrážok spadne v júni, predovšetkým pri tých synoptických situáciách, kedy nad Slovensko prenikajú depresie zo Stredozemného mora. Najčastejšie sa vyskytujú zrážky vo vysokých polohách (130 dní v roku). V stredných polohách je v priemere 100 až 110 dní so zrážkami 1 mm alebo viac, v nízkych 90 až 100 dní. Priemerný počet dní v roku so snehovou pokrývkou je v nižších polohách okolo 60, v stredných 80 a vo vysokých 120. Najdlhšie leží snehová pokrývka v januári, v nízkych polohách, v priemere 20 až 40 dní, v stredných 26 dní a vo vysokých počas celého mesiaca. Prvé sneženie prichádza v nízkych polohách v polovici novembra, v stredných začiatkom novembra a vo vysokých koncom októbra. Slnečný svit je závislý od polohy, svahy majú dlhší slnečný svit ako údolia. Okrem toho v údolných polohách býva ráno slnečný svit znižovaný inverziami alebo hmlou. Slnečný svit je závislý aj na expozícii. Najdlhší svit majú exponované svahy na juh, juhovýchod a juhozápad. Rozdiel medzi údolnými a svahovými polohami je v lete až 50 hodín za mesiac, v zime

okolo 20 hodín za mesiac. Priemerná oblačnosť je 63 % pokrytia oblohy mrakmi a priemerný počet hodín so slnečným svitom je 1476 h (Fekete, 1984).

Úhrn zrážok

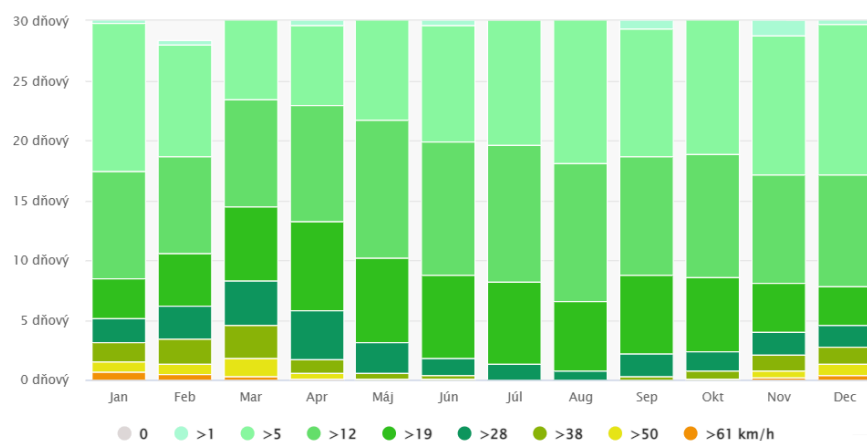

Obrázok: Priemerný objem zrážok a suchých dní v jednotlivých mesiacoch roka (30 ročný priemer)

Zdroj: 10.3.2023, [https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/Banská Štiavnica_slovakia_3060950](https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/Banská%20Štiavnica_slovakia_3060950)

Najviac zrážok spadne v rámci územia v mesiacoch jún, november a február. Priemerný počet suchých dní v priebehu roka je cca. 15 - 17 (dni, kedy sa nevyskytnú v oblasti žiadne zrážky).

Rýchlosť vetra

Obrázok: Počet veterných dní v jednotlivých mesiacoch roka (30 ročný priemer)

Zdroj: 10.1.2023, [https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/Banská Štiavnica_slovakia_3060950](https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/Banská%20Štiavnica_slovakia_3060950)

Ako prezentuje predchádzajúci graf, najviac veterných dní sa vyskytuje v mesiacoch december, január, február a marec.

2.1.4. Technická infraštruktúra

Mesto je plne elektrifikované. Rozvodná sieť plynu je v meste vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný skupinový vodovod. Mesto má v centrálnej časti vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Pokrytie mobilných operátorov je nedostatočné T - mobile 70 %, Orange 75 % a O2/4ka cca. 70 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet čiastočne prostredníctvom optickej siete (niektoré ulice nie sú pokryté) a 4G siete.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	áno	áno
Káblková televízia	ano/nie	áno	áno
Verejný vodovod	pokrytie v %	58	75
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť		

Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	30	70
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	42	70
Rozvodná sieť plynu	ano/nie	áno	áno
	DSL	áno	áno
pripojenie na sieť internet	EDGE/UMTS/4G	áno	áno
	Optická sieť	áno	áno
verejný internet	ano/nie	áno	áno
verejný prístupový bod	ano/nie	áno	áno
internetová kaviareň	ano/nie	áno	áno
pokrytie signálom Orange	%	75 %	100 %
pokrytie signálom T-mobile	%	70 %	100 %
pokrytie signálom O2, 4ka	%	70 %	100 %
verejnú studne	ano/nie	nie	nie
pramene pitnej vody	ano/nie	áno	áno
vodojemy	ano/nie	áno	áno
skládky TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	áno	áno
kompostovisko	ano/nie	áno	áno
cintorín	počet	áno	áno
dom smútku	počet	áno	áno

Zdroj: OcÚ Banská Štiavnica, 2021

Mesto Banská Štiavnica je v súčasnosti zásobovaná z troch vodných zdrojov:

- ROZGRUND - otvorené jazero, z ktorého sa voda upravuje v úpravni vody (ÚV) a čerpá sa do vodojemu „Červená studňa“ 2x650 m³. Kapacita vodného zdroja je Q = 14,00 l.s⁻¹.
- BANSKÝ STUDENEC - voda je čerpaná z vrtov , HBS-2, HBS-3 A HBS-4 do ÚV v Banskom Studenci. Upravená voda sa čerpá do Banskej Štiavnice do vodojemu „Kalvária“ 2x1000m³ alebo vodojemu „Kameňolom“ 1x400m³. Kapacita vodného zdroja je 14,5 l.s⁻¹. Pre Banskú Štiavnicu je uvažované minimálne Q = 12,00 l.s⁻¹.
- POHRONSKÝ SKUPINOVÝ VODOVOD - zo skupinového vodovodu sa dodáva potrebné množstvo vody potrubím DN 250 a DN 200. Voda je do Banskej Štiavnice dopravovaná pomocou čerpacích staníc Kozelník a Banská Belá. Kapacita existujúceho prívodu je cca 35,0 l.s⁻¹, pričom v súčasnosti je dodávané priemerne 18,5 l.s⁻¹. Voda je dodávaná do vodojemu "Hájik" 2x650m³.

Ďalším vodným zdrojom je vrt Antol s výdatnosťou 8 l.s⁻¹, ktorý sa v súčasnosti dokončuje. Pre Banskú Štiavnicu je uvažované s odberom Q = 3,25 l.s⁻¹. Zo zdroja budú zásobované aj obce Antol a Banský Studenec. Ďalšie vodné zdroje sa v blízkosti mesta nenachádzajú alebo sú v takej vzdialenosti, že ich využívanie pre mesto by bolo veľmi náročné z hľadiska výstavby ako aj prevádzky. Voda z vodných zdrojov je dodávaná do spotrebiska cez vodojemy, v ktorých sa voda akumuluje.

Sídlny útvar Banská Štiavnica má v súčasnosti vybudovanú jednotnú kanalizačnú sieť bez väzieb na kanalizačné systémy iných sídel. Realizovaná bola stavba hlavného zberača „A“ po odľahčovaciu komoru a čistiareň odpadových vôd. Funkciu hlavného zberača od odľahčovacej komory smerom do starého mesta zastáva Štiavnický potok, ktorý tečie najnižším miestom údolia. Odkanalizovanie, čiže odvádzanie všetkých vôd bolo riešené tak, že boli zaústené do Štiavnického potoka a ten bol daný banským spôsobom do podzemia. Štiavnický potok tečie cez historické jadro Banskej Štiavnice v štôlni a súčasne sú do neho zaústené aj vody splaškové a dažďové. Okrem toho odvádzajú aj potočné vody a to aj v bezdažďovom období. V dolnej časti intravilánu mesta tečie Štiavnický potok v otvorenom neupravenom koryte. V dôsledku toho v potoku Štiavnica v čase nízkych vodných stavov v bezdažďovom období tečú málo riedené splašky, čo je z hľadiska hygieny a ochrany životného prostredia nežiadúce. V čase vyšších vodných stavov tečú v potoku Štiavnica značne riedené splaškové vody, čo môže ohrozovať optimálnu činnosť aktivácie v ČOV.

V sídelnom útvere (SÚ) Banská Štiavnica je vybudovaná rozvodná stanica VVN 110/22 kV s celkovým výkonom 65 MW. Stanica je prepojená vzdušným vedením VVN z Hornej Ždane č. vedľa 7886 a z Krupiny č. vedenia 7506. Rozvodná stanica VVN sa nachádza v UO 6 – Drienová. Zásobovanie elektrickou energiou z rozvodnej stanice je riešené rozvodnými vzdušnými a kábelovými vedeniami VN 22 kV, prostredníctvom distribučných transformačných staníc (DTS).

Zemný plyn je dôležitou časťou palivo–energetickej základne mesta Banská Štiavnica. Zásobovanie plynom v území mesta je riešené využívaním vybudovaných plynárenských zariadení SPP OZ Prievidza od roku 1977. Dodávku plynu zabezpečujú nasledovné plynárenské zariadenia:

- Lučenec - Zvolen DN 300; PN 64 s prepúšťacou stanicou Zvolen - Lieskovec PS 25000 m³ /hod 6,4 / 2,5 MPa prepúšťa do Pohronského plynovodu
- Tlmače - Žiar Nad Hronom DN 500; PN 64 s prepúšťacou stanicou PS 40000 m³ /hod 6,4 / 2,5 MPa prepúšťa do Pohronského plynovodu
- Pohronský plynovod DN 300; PN 25 Brezno – Žiar nad Hronom - Tlmače – Žiar Nad Hronom DN 300; PN25
- Mesto Banská Štiavnica je od roku 1977 zásobované zemným plynom z VTL plynovodu Hronská Breznica-Banská Štiavnica DN 200; PN 25

Kapacitné možnosti a využitie realizovaných plynárenských zariadení pre zabezpečenie dodávky plynu v rámci slovenského plynárenského systému sú v plynovodoch VTL postačujúce. Pre navrhovaný rozvoj mesta bude potrebné prehodnotiť kapacity RS a rozvodných NTL, STL plynovodoch (ÚPN - B B. Štiavnica, 2006, s.28).

Počúvadlianske jazero

V riešenom území sa nenachádza verejná sieť plynovodov v žiadnej tlakovej úrovni. Z hľadiska súčasného spôsobu urbanizácie územia a z neho vyplývajúcej nízkej využiteľnosti objektov vo vykurovacej sezóne nie je reálny predpoklad plynofikácie územia. Pri súčasnom stave by plynofikácia bola možná len pri neúmerne vysokých nákladoch voči využiteľnosti zemného plynu v predmetnom území. Realnosť plynofikácie nepreukazuje ani navrhovaný spôsob využitia územno-rozvojového potenciálu a perspektívnej intenzifikácie urbánnej štruktúry v zmysle urbanistickej koncepcie ÚPD Zmeny a doplnky č. 3 ÚPN mesta Banská Štiavnica / Počúvadlianske jazero (ÚPN – M, B. Štiavnica z. a d. č.3, 2013, s.62-63).

2.2. Popis lokality

2.2.1. Alokácia

Mesto Banská Štiavnica leží vo vnútri kaldery, ktorá vznikla zhruba pred 13,5 miliónmi rokov prepadnutím jadra Štiavnického stratovulkánu v Panónskom mori po sérii jeho erupcií, ktoré vytvorili okolie dnešného mesta nazývané Štiavnické vrchy v južnej časti stredného Slovenska. V meste sa nachádzajú štyri mestské časti (Banky, Počúvadlianske jazero, Sitnianska, Štefultov), tri sídliská (Drieňová, Juh, Pod Kalváriou) a deväť osád (Bajtava, Drieňová, Goldfus, Jergyštôľňa, Lintich, Šobov, Tereň, Vozárová, Košarisko) a časti Povrazník, Principlac, Špitálka. V minulosti boli súčasťou mesta aj viaceré sídla, patriace dnes do iných obcí (Banská Belá, Banská Hodruša, Štiavnické Bane). V blízkosti mesta sa nachádzajú obce Baďan, Banská Belá, Banský Studenec, Beluj, Dekýš, Hodruša-Hámre, Hronská Dúbrava, Ilija, Klastava, Močiar, Podhorie, Počúvadlo, Pukanec, Sklené Teplice, Štiavnické Bane, Svätý Anton, Vyhne, Žibritov a mestá Zvolen, Žiar nad Hronom, Žarnovica, Levice a Krupina.

2.2.2. Reliéf, geomorfológia, geológia

Mesto Banská Štiavnica leží v centrálnej časti Štiavnických vrchov ktoré podmieňujú ako geologické zloženie, tak aj samotnú geomorfológiu územia. Okraje vulkanickej kaldery, vymedzujúce rozsah oblasti, nevytvárajú jeden súvislý hrebeň, ale viacero kratších chrbtov, oddelených od seba dolinami. Najvyšším vrchom je Sitno (1.009 m n.m.), na jeho vrchole sa nachádzajú vypreparované andezitové bralá. V blízkosti sa nachádza aj vrchol Tanádu (907 m n.m.). Pohorie je porastené listnatými lesmi, z ihličnanov je zastúpená jedľa. V minulosti padlo veľa lesov v centrálnej časti vrchov za obeť ťažbe – bane spotrebovali veľa dreva na vystuženie chodieb, hutý zase veľa palivového dreva pri ťažbe rúd (10.9.2014, <http://www.fberg.tuke.sk/kg/predmety/geomorfologia/11.doc>). Amplitúda reliéfu kolíše medzi 181-470 m, stredný uhol sklonu medzi 10-19 stupňov. V strednej a južnej časti Štiavnických vrchov je Sitnianska vrchovina so Štiavnickou a Preňčovskou brázdou, na východe sú to Skalky a na severe Hodrušská hornatina s Vyhnianskou brázdou. (10.9.2014, <http://www.banskastiavnica.sk/navstevnik/aktivny-oddych/turisticke-chodniky/tipy-na-vylet/stiavnicke-vrchy-1.html>). Východnú časť tvorí spomínaná skupina vrchov Skalky (882 m), ktorá sa strmo zvažuje do Pliešovskej kotliny. Obe skupiny oddeľuje Antolská kotlina. Južnú časť pohoria tvorí nevysoká Baďanská vrchovina, ktorej výšky sa pohybujú od 500 do 600 m. V strednej časti leží tiež spomínaná Preňčovská kotlina. Sitnianska časť je hlboko rozrytá dolinami potokov vtekajúcich do Hrona, z ktorých prírodnými krásami

vynikajú Richnavská, Hodrušská, Vyhnianska, Sklenoteplická, Žakýlska jazva. V južnej časti sú pozoruhodné doliny Klastavská, Belujská a Segiňovská (Jedličk R.-Pánik V., 1974). Okrem sitnianskej skupiny dominujú výškou najmä vrchy: Ižanský vrch (866 m), Studený vrch (876 m), Šobov (888 m), Paradais (939 m), Tanád (938 m), Ostrý vrch (868 m).

Súčasný reliéf je od pôvodného vulkanického reliéfu celkom odlišný a podmienili ho pliocénne až kvartérne geomorfologické procesy podmienené diferencovanými tektonickými pohybmi a litológiou. Miestami sa zachovali stopy po zarovnanom reliéfe, vytvorenom v období rozsiahleho zarovňavania v panóne. Z pôvodnej rozsiahlej stredohorskej rovne sa zachovali viaceré plošinaté územia. Inde, najmä na okraji ju rozčlenili intenzívne diferenciačné tektonické pohyby a nimi vyvolaná intenzívna subaerická deštrukcia. Vo formovaní reliéfu zohrala dôležitú úlohu odolnosť hornín. Morfológicky sú veľmi nápadné prúdy efuzív s častými skalnými formáciami, ktoré sú kontrastom hladko modelovaného reliéfu na pyroklastikách. Zvyškom prúdu pyroxenického andezitu je aj Sitno. V krajine sa nápadne uplatňujú aj vypreparované sopúchy a žilné telesá (2.8.2014, <http://www.najkraj sikraj.sk/priroda-chranene-krajinne-oblasti/stiavnicke-vrchy/>).

2.3. Demografický vývoj

V meste žije 95,7 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. Celkovo viac ako 49,69 % obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru obyvateľov mesta podľa pohlavia v roku 2021. Najviac obyvateľov je vo vekovej skupine od 35 do 39 rokov v prípade mužov a vo vekovej skupine od 45 do 49 v prípade žien.

Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)

	2021		Spolu	rozdiel	Muži / ženy
	Muži	Ženy			
Spolu	4571	4907	9478	-336	
4 roky alebo menej	232	249	481	-17	
Od 5 do 9 rokov	204	175	379	29	
Od 10 do 14 rokov	228	249	477	-21	
Od 15 do 19 rokov	240	203	443	37	
Od 20 do 24 rokov	224	223	447	1	
Od 25 do 29 rokov	292	263	555	29	
Od 30 do 34 rokov	358	323	681	35	
Od 35 do 39 rokov	401	365	766	36	
Od 40 do 44 rokov	381	377	758	4	
Od 45 do 49 rokov	386	381	767	5	
Od 50 do 54 rokov	316	311	627	5	
Od 55 do 59 rokov	307	374	681	-67	
Od 60 do 64 rokov	314	347	661	-33	
Od 65 do 69 rokov	278	366	644	-88	
Od 70 do 74 rokov	201	303	504	-102	
Od 75 do 79 rokov	120	184	304	-64	
Od 80 do 84 rokov	50	136	186	-86	
Od 85 do 89 rokov	24	51	75	-27	
Od 90 do 94 rokov	13	22	35	-9	
Od 95 do 99 rokov	2	4	6	-2	
Od 100 do 104 rokov	0	1	1	-1	

Zdroj: ŠÚSR, 2022, DataCubes

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v meste Banská Štiavnica v roku 2021.

Bývajúce obyvateľstvo v meste Banská Štiavnica (rok 2021)

	spolu	ženy	0-14	15-65	66+
mesto Banská Štiavnica	9478	4907	1337	6386	1755

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2023,

V roku 2021 žilo v meste celkovo 9478 obyvateľov. V tomto roku žilo v meste 4907 žien. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov - 6386. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva mesta Banská Štiavnica podľa vierovyznania v roku 2021. Mesto je podľa kritéria vierovyznania homogénne s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckej cirkvi (49,69 %). Pri 4,19 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 35,95 % obyvateľov. K evanjelickej cirkvi sa hlási 6,51 % obyvateľov.

V meste Banská Štiavnica žije podľa oficiálnej štatistiky cca. 0,49 % rómskej národnosti (ostatní obyvatelia sa hlásia k slovenskej národnosti) a 0,33 % obyvateľov maďarskej národnosti. Pri 2,34 % obyvateľoch nebola zistená národnosť. V rámci okresu mierne stúpa počet obyvateľov slovenskej národnosti.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
ok. B. Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	16580	16509	16414	16367	16314	16260	16165	16103	16069	16003	15551
Slovenská	14702	14626	14664	14659	14638	14610	14551	14510	14499	14451	14898
Maďarská	42	40	43	47	48	49	50	50	52	54	43
Rómska	111	112	112	109	103	99	97	97	94	96	92
Rusínska	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ukrajinská	3	2	5	5	5	5	5	5	5	5	9
Česká	50	53	60	60	66	69	71	75	76	79	66
Nemecká	5	6	10	10	9	8	9	9	10	10	11
Poľská	3	3	7	7	7	7	7	8	8	10	9
Srbská	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Ruská	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2
Židovská	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Moravská	4	5	5	5	5	5	4	4	4	4	2
Rumunská	1	1	5	5	5	7	7	7	8	9	8
Rakúska	0	0	4	4	4	4	4	5	5	5	7
Iná a nezistená	1653	1655	1493	1450	1417	1390	1353	1326	1301	1273	399

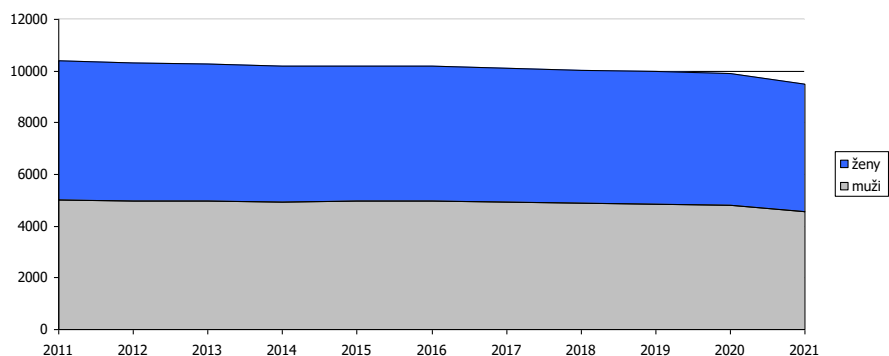
Zdroj: ŠÚSR, 2011-2021, DataCubes

2.3.1. Demografia

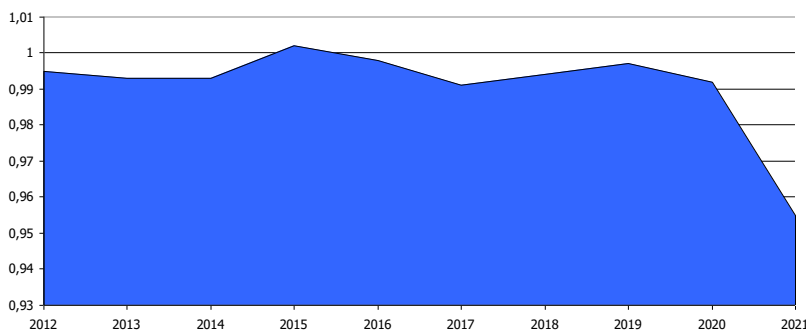
Problémom a zároveň bariérou rozvoja prevažnej časti obcí je postupné znižovanie počtu obyvateľov. V prípade mesta Banská Štiavnica bol zaznamenaný rovnako pokles počtu obyvateľov. Mierny pokles obyvateľov je spôsobený problematickým pracovným trhom, ktorý nie je schopný pokryť dopyt, ako aj komplikovanou sociálnou situáciou určitých skupín obyvateľstva.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
k 1.1.	10457	10387	10330	10259	10191	10210	10193	10097	10035	10004	9628
k 30.6.	10422	10359	10295	10225	10201	10202	10145	10066	10020	9963	9553
k 31.12.	10387	10330	10259	10191	10210	10193	10097	10035	10004	9922	9478
muži	5024	4989	4974	4950	4970	4957	4912	4873	4852	4808	4571
ženy	5363	5341	5285	5241	5240	5236	5185	5162	5152	5114	4907
Index	-	0,995	0,993	0,993	1,002	0,998	0,991	0,994	0,997	0,992	0,955
Priemer Ix											0,991

Zdroj: ŠÚSR, 2011-2021, DataCubes

Obrázok: Vývoj počtu mužov a žien
 Zdroj: ŠÚSR, 2011-2021, DataCubes

Obrázok: Vývoj rastového indexu v meste
 Zdroj: ŠÚSR, 2012-2021, DataCubes

Počas sledovaného obdobia v priemere počet obyvateľov klesol o 909 (- 8,75 %). Priemerný index dosiahol hodnotu 0,991, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 0,796 %. K najvyššiemu poklesu došlo v roku 2021, kedy klesol počet obyvateľov o 444 osôb. K rokom s najvyšším poklesom obyvateľstva patril aj rok 2017, kedy klesol počet obyvateľov o - 96. V sledovanom období došlo k nárastu počtu obyvateľov len v roku 2015 - nárast o 19 obyvateľov.

2.3.2. Prirodzený prírastok a úbytok

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v celom okrese, ako aj prirodzený prírastok v samotnom meste Banská Štiavnica.

Prirodzený prírastok											
M. Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. B. Štiavnica HMPP	-2,41	-3,08	-3,89	-2,62	-2,75	-3,25	-1,73	-1,67	-2,24	-2,24	-6,79
prirodzený prírastok	-30	-22	-17	-22	-20	-21	-10	9	-7	-10	-75
hrubá miera pr. prír.	-2,88	-2,12	-1,65	-2,15	-1,96	-2,06	-0,99	0,89	-0,7	-1	-7,85

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

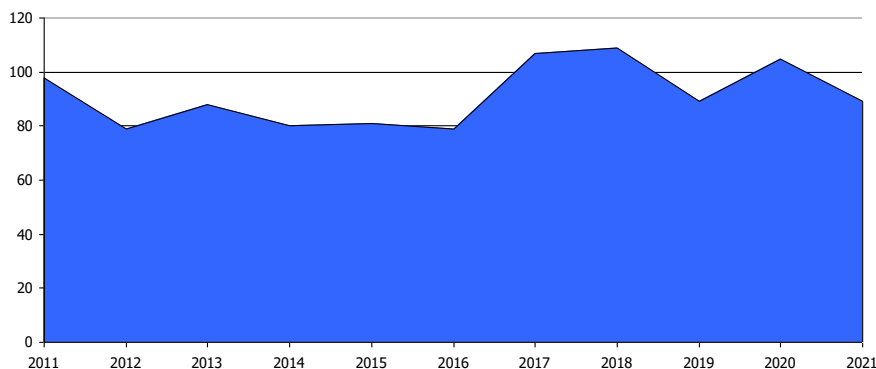
Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese Banská Štiavnica v sledovanom období vykazuje v každom roku negatívny trend. Pozitívna hodnota v meste Banská Štiavnica bola zaznamenaná len v prípade roku 2018, kedy prirodzený prírastok dosiahol hodnotu 9. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2021 a 2011 a to 75 a 30 osôb.

2.3.3. Pôrodnosť

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za mesto Banská Štiavnica. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2018, kedy hrubá miera dosiahla 9,85. Do roku 2019 klesol počet na 8,77. Najvyšší počet živonarodených v meste Banská Štiavnica bol evidovaný v roku 2018, 2017 a 2020 a to 109, 107 a 105 osôb.

Počet živonarodených											
M. Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Banská Štiavnica HM	9,57	7,92	8,26	7,99	8,2	7,37	9,62	9,85	8,77	10,29	9,94
Narodení	98	79	88	80	81	79	107	109	89	105	89
Živonarodení	98	79	86	80	80	79	107	108	89	105	89
hrubá miera živorod.	9,4	7,63	8,35	7,82	7,84	7,74	10,55	10,73	8,88	10,54	9,32

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Obrázok: Vývoj počtu narodených
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade mestskej štatistiky. Aj keď z hľadiska trendu počet potratov v meste stúpa aj klesá. Najviac potratov bolo zaznamenaných v období rokov 2013, 2012 a 2014. Celkovo sa hodnoty nachádzajú väčšinou nad okresnými štatistikami. Do roku 2020 dochádzalo zväčša k znižovaniu počtu potratov, čo súviselo so zlepšovaním ekonomickej situácie v regióne.

Počet potratov											
M. Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. B. Štiavnica HM	2,83	3,63	4,68	3,23	3,43	2,82	2,34	1,8	2,67	1,68	1,99
Potratovosť	31	43	52	33	30	25	30	20	19	18	20
hrubá miera potratovosti	2,97	4,15	5,05	3,23	2,94	2,45	2,96	1,99	1,9	1,81	2,09
index potratovosti	31,63	54,43	59,09	41,25	37,04	31,65	28,04	18,35	21,35	17,14	22,47
ukončené tehotenstvá	129	122	140	113	111	104	137	129	108	123	109
hrubá miera uk. tehot.	12,38	11,78	13,6	11,05	10,88	10,19	13,5	12,82	10,78	12,35	11,41

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

2.3.4. Úmrtnosť

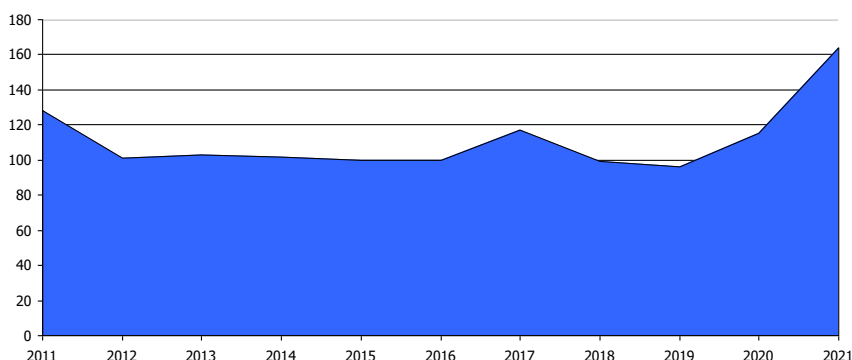
Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s miernym trendom nárastu v posledných rokoch sledovaného obdobia. Počet kolíše okolo 11,86 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2021.

V meste Banská Štiavnica možno sledovať rastúci aj klesajúci trend. V roku 2011 bolo evidovaných 9,1 zomretých na 1000 obyvateľov, v roku 2021 to bolo 12,64. V roku 2019 to ale bolo len 12,28 zomretých na 1000 obyvateľov. V roku 2021 boli vyššie hodnoty ovplyvnené aj zhoršením dostupnosti zdravotníckych služieb z dôvodu COVID - 19 opatrení.

Počet zomretých											
M. Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021

okr. Banská Štiavnica HM	11,98	11	12,15	10,62	10,95	10,62	11,35	11,53	11	12,53	16,73
Zomretí	128	101	103	102	100	100	117	99	96	115	164
hrubá miera úmrtnosti	12,28	9,75	10,01	9,98	9,8	9,8	11,53	9,84	9,58	11,54	17,17

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

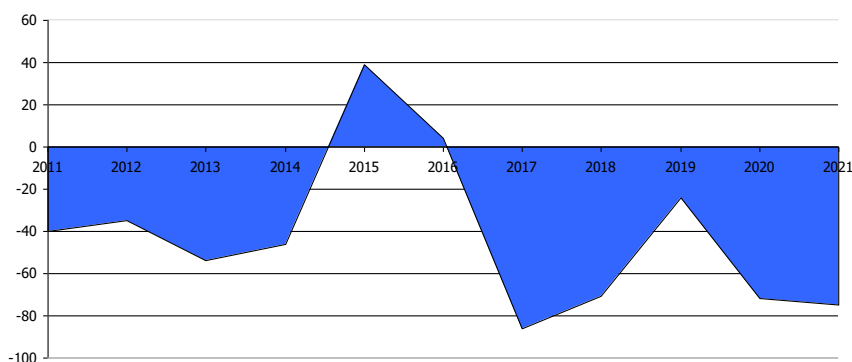
Obrázok: Vývoj počtu zomretých
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

2.3.5. Migrácia

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v meste pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok negatívny trend. Takmer v každom roku sledovaného obdobia presahoval počet vystáňovaných počet prisťahovaných. Najvyššia negatívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2017 - 86 a v roku 2020 - 72. Pozitívne saldo boo zaznamenané v rokoch 2015 a 2016.

Saldo sťahovania											
M. Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Banská Štiavnica HM	-1,2	-1,21	-1,88	-0,24	-0,49	-0,06	-4,13	-2,17	0,12	-1,87	0,51
migračné saldo	-40	-35	-54	-46	39	4	-86	-71	-24	-72	-75
hr. miera migr. salda	-3,84	-3,38	-5,25	-4,5	3,82	0,39	-8,48	-7,05	-2,4	-7,23	-7,85

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

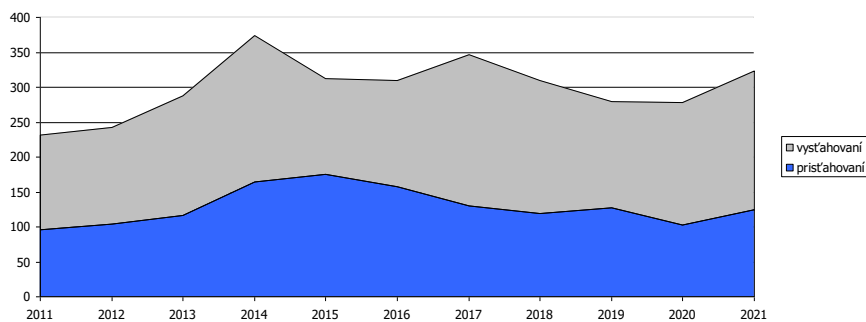

Obrázok: Vývoj migračného salda
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Najnižší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2019 a to 24 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za mesto Banská Štiavnica. Najvyšší počet obyvateľov migruje do Bratislavy, Banskej Bystrice a mimo územia SR.

Migrácia obyvateľstva											
M. Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
prisťahovaní	96	104	117	164	176	157	130	119	128	103	124

vyst'ahovaní 136 139 171 210 137 153 216 190 152 175 199
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Obrázok: Vývoj počtu prisťahovaných a odsťahovaných v meste
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

V sledovanom období počet vyst'ahovaných kolíše. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2014 a 2017 - celkovo až 210 a 216 vyst'ahovaných. V roku 2021 počet vyst'ahovaných dosiahol hodnotu 199. Najväčší počet prisťahovaných bol zaznamenaný v roku 2015 kedy sa do mesta prisťahovalo celkovo 176 obyvateľov. Od roku 2016 do roku 2021 možno badať vyrovnaný postupne klesajúci trend.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za mesto. Celkový prírastok vykázal v okrese v sledovanom období vždy zápornú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)											
M. Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Banská Štiavnica HM	-3,61	-4,29	-5,77	-2,87	-3,24	-3,32	-5,86	-3,84	-2,11	-4,12	-6,28
celkový prírastok	-70	-57	-71	-68	19	-17	-96	-62	-31	-82	-150
hrubá miera celk. pr.	-6,72	-5,5	-6,9	-6,65	1,86	-1,67	-9,46	-6,16	-3,09	-8,23	-15,7

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Celkový prírastok v meste vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2021, kedy úbytok obyvateľov dosiahol hodnotu 150. Najnižší úbytok bol zaznamenaný v roku 2016 a to - 17 obyvateľov. K nárastu počtu obyvateľov došlo len v roku 2015, kedy stúpol počet obyvateľov o 19.

2.3.6. Sobášnosť a rozvodovosť

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v meste Banská Štiavnica. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2011 pripadalo 3,61. Do roku 2021 bol ich počet na hodnote 4,49.

Počet sobášov											
M. Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. B. Štiavnica HM	3,61	4,41	3,77	4,09	4,53	5,28	4,56	5,7	5,41	4,18	4,49
sobášnosť	41	51	34	31	44	59	44	62	50	37	46
hrubá miera sobášnosti	3,93	4,92	3,3	3,03	4,31	5,78	4,34	6,16	4,99	3,71	4,82

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v meste podobná (v priemere o niečo nižšia), ako v prípade okresu. Najvyšší počet sobášov sa uskutočnil v rokoch 2018 a 2016. V prípade rozvodovosti boli hodnoty nad aj pod úrovňou okresu. K vyšším počtom došlo v roku 2014 a 2013.

Počet rozvodov											
----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

M. Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. B. Štiavnica HM	1,93	1,75	2,92	3,36	1,71	1,72	1,6	1,98	2,11	1,5	2,18
rozvodovosť	17	18	29	34	13	19	17	26	21	17	19
hrubá miera roz.	1,63	1,74	2,82	3,33	1,27	1,86	1,68	2,58	2,1	1,71	1,99
index rozvodovosti	41,46	35,29	85,29	109,68	29,55	32,2	38,64	41,94	42	45,95	41,3

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

2.3.7. Veková štruktúra

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

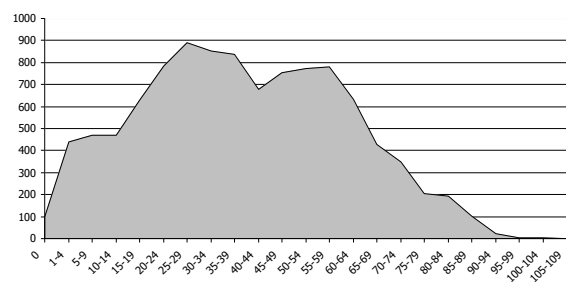
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	10387	10330	10259	10191	10210	10193	10097	10035	10004	9922	9478
0	99	78	85	81	81	82	108	110	93	103	86
1-4	438	414	393	370	337	326	324	356	388	382	395
5-9	470	497	490	503	515	509	480	458	444	414	379
10-14	470	455	452	433	446	482	486	479	487	505	477
15-19	628	603	546	522	518	477	461	456	438	430	443
20-24	783	754	728	683	643	623	590	524	511	509	447
25-29	892	852	854	843	811	754	719	699	655	603	555
30-34	852	849	807	811	834	836	812	790	781	754	681
35-39	837	869	887	838	833	832	803	784	774	784	766
40-44	679	692	708	790	834	841	862	875	835	817	758
45-49	752	747	703	679	649	679	684	699	776	793	767
50-54	771	749	789	763	759	738	734	693	664	628	627
55-59	781	774	737	737	738	745	718	739	723	722	681
60-64	632	665	700	706	722	724	716	693	685	671	661
65-69	427	433	461	502	550	578	620	654	658	669	644
70-74	349	355	368	374	373	371	386	410	448	493	504
75-79	203	222	236	247	254	276	274	292	302	297	304
80-84	192	178	166	160	165	147	158	166	183	188	186
85-89	101	110	113	108	107	116	100	95	92	95	75
90-94	21	25	30	36	34	48	53	48	47	47	35
95-99	5	3	4	4	4	7	7	12	16	13	6
100-104	5	6	2	1	3	1	1	2	3	3	1
105-109	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

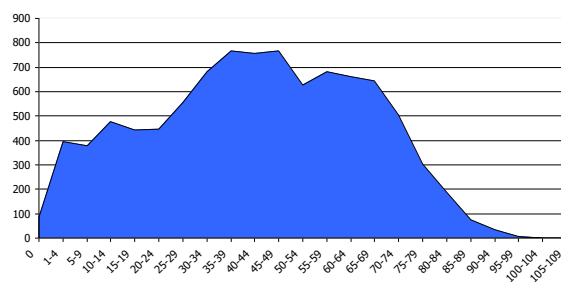
K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 65 - 74. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v meste Banská Štiavnica.

Veková štruktúra obyvateľstva

2011

2021

Prognózy

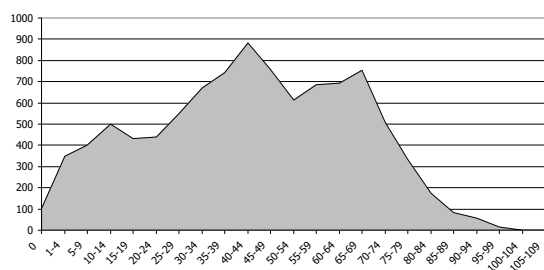
V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k miernemu nárastu počtu obyvateľov hlavne v produktívnom veku. Do roku 2032 by mal celkový počet obyvateľov mierne

stúpnuť na 9788 obyvateľov. Bude sa meniť hlavne veková štruktúra obyvateľov. K najvyššiemu nárastu by malo dôjsť vo vekovej skupine 65 až 69 a aj vo vekovej skupine od 40 do 44. V nižších vekových štruktúrach od 15 do 39 bude pravdepodobne zaznamenaný pokles. Ostatné vekové skupiny by mali mať rovnomerný a miernejší vývoj.

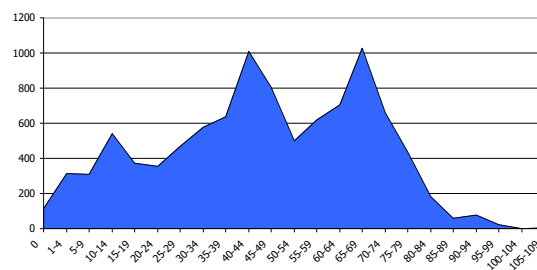
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Spolu	9749	9748	9757	9762	9766	9771	9776	9781	9785	9791	9788
0	101	102	103	105	106	107	108	110	111	112	114
1-4	349	346	342	339	335	331	328	324	320	317	313
5-9	402	393	383	374	364	354	345	335	326	316	307
10-14	500	505	509	513	517	522	526	530	535	539	543
15-19	430	425	419	412	406	401	395	389	382	377	371
20-24	439	430	422	413	405	396	388	379	371	362	354
25-29	551	539	532	527	518	510	502	494	486	478	470
30-34	670	662	652	643	634	625	616	607	598	589	579
35-39	744	734	723	712	702	691	680	670	659	648	638
40-44	884	897	911	924	937	951	964	978	991	1004	1010
45-49	756	761	766	771	776	781	786	791	796	801	806
50-54	615	600	592	579	568	556	545	533	522	510	499
55-59	687	680	673	666	659	652	645	638	631	624	618
60-64	694	695	696	697	698	699	700	700	701	702	703
65-69	754	781	808	835	863	890	917	944	972	999	1026
70-74	508	523	538	553	568	583	598	613	628	643	658
75-79	335	345	355	365	376	386	396	406	416	426	436
80-84	176	177	177	178	178	179	180	180	181	181	182
85-89	83	80	78	75	72	70	67	65	62	59	57
90-94	55	57	59	61	64	66	68	71	73	75	77
95-99	14	15	16	16	17	18	19	20	21	22	23
100-104	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
105-109	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3

Prognózovaná veková štruktúra obyvateľstva

2023

2033

Ďalšie demografické charakteristiky

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný výrazný nárast. Za 11 ročné obdobie stúpol počet obyvateľov poproduktívneho veku o 452. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles o 140 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal výrazný pokles o 1221.

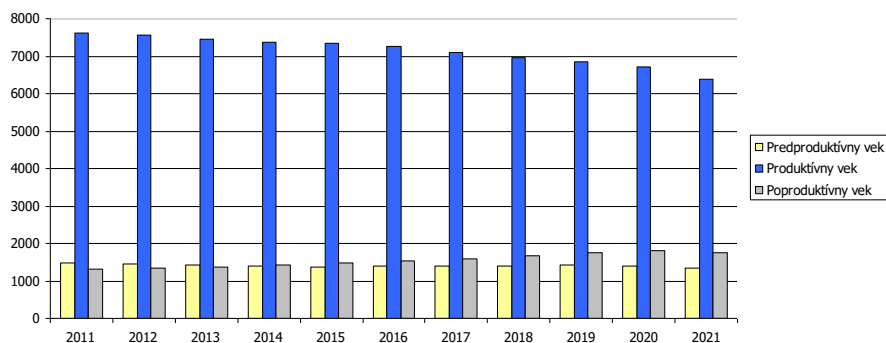
Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Predproduktívny vek	1477	1444	1420	1387	1379	1399	1398	1403	1412	1404	1337

Produktívny vek	7607	7554	7459	7372	7341	7249	7099	6952	6842	6711	6386
Poproduktívny vek	1303	1332	1380	1432	1490	1545	1600	1680	1750	1807	1755

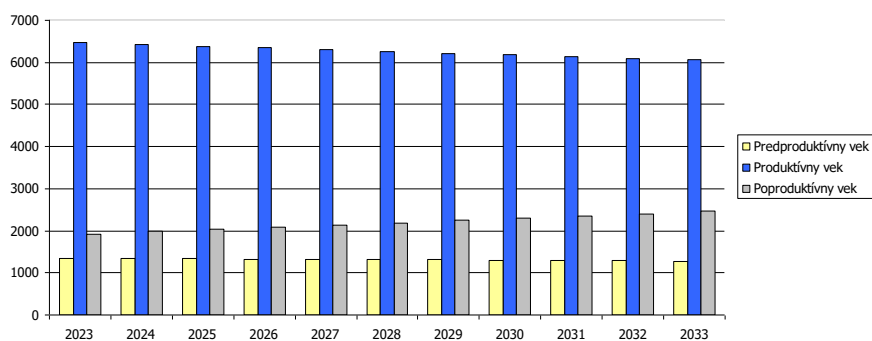
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách poproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2033.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2033

Do roku 2033 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine poproduktívneho veku. Vo vekovej skupine predprouktívneho veku sa predpokladá pokles o 75 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2032

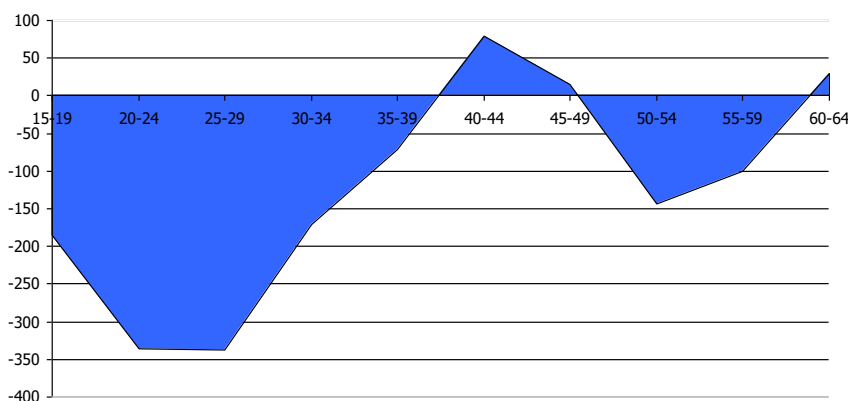
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Predproduktívny vek	1352	1345	1337	1330	1322	1315	1307	1299	1292	1284	1277
Produktívny vek	6471	6423	6386	6345	6303	6262	6220	6179	6138	6096	6055
Poproduktívny vek	1926	1980	2033	2086	2140	2193	2247	2300	2353	2407	2460

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 45 do 49 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 19 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2011 až 2021 bol zaznamenaný v skupine 15 až 44 rokov a od 50 do 59 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2011 a 2021

Vek	2011	2021	rozdiel 2021 -2011
15-19		443	-185
20-24		447	-336
25-29		555	-337
30-34		681	-171
35-39		766	-71
40-44		758	79
45-49		767	15
50-54		627	-144
55-59		681	-100
60-64		661	29

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca.

2.3.8. Príjmy a výdavky domácností

Príjmy domácností

Priemerný čistý príjem domácnosti mal v sledovanom období rastúcu tendenciu. V priemere stúpol od roku 2011 do roku 2021 o 51,89 %. Spomedzi ostatných regiónov SR je na podpriemernej úrovni.

Čisté peňažné príjmy v Eur											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	361,77	366,34	369,92	390,13	422,83	440,91	455,83	473,35	495,84	509,65	527,65
Bratislavský kraj	452,51	468,54	486,75	509,32	554,09	576,47	587,56	609,09	635,11	660,56	684,24
Trnavský kraj	376,65	384,57	387,67	419,9	440,17	458,62	475,82	494,78	517,08	531,75	550,21
Trenčiansky kraj	364,55	370,95	375,67	403,21	440,72	460,27	478,42	497,58	513,92	537,25	557,91
Nitriansky kraj	361,81	352,16	353,67	384,8	412,3	436,35	451,22	469,25	482,7	501,71	519,73
Žilinský kraj	356,26	367,01	362,08	372,15	395,15	410,52	423,79	440,21	456,99	463,60	476,67
Banskobystrický kraj	349,62	353,07	355,83	368,72	420,93	435,52	450,62	467,59	499,14	511,06	531,03
Prešovský kraj	327,08	327,65	328,33	344,31	359,36	375,8	390,3	404,7	425,18	429,66	442,64
Košický kraj	330,44	333,77	337,33	350,93	393,01	406,85	421,27	437,52	466,06	476,15	494,11

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Výdavky domácností

Štruktúru výdavkov domácností prezentuje nasledujúca tabuľka. Najvyššie výdavky domácnosti dlhodobo plynú na stravovanie (cca. 76,83 €) a bývanie (cca. 67,76 € na osobu). Vysoký podiel (hlavne v prípade pracujúceho obyvateľstva mesta) pripadá na dopravu do zamestnania, keďže dôležité pracovné trhy sa nachádzajú mimo mesta Banská Štiavnica (Banská Bystrica, Bratislava).

Čisté peňažné výdavky (od r. 2011) v eurách											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	303,3	313,4	312,4	306,6	342,1	345,8	353,2	360,8	375,7	380,9	390,1
Potraviny a nealko. nápoje	66,2	69,9	72,1	70,2	64,6	66,0	69,3	72,2	76,9	73,0	73,7
Alkoholické nápoje a tabak	8,7	9,6	9,7	9,6	8,8	8,8	8,8	9,1	9,2	9,0	8,9
Odievanie a obuv	15,8	13,8	13,9	13,0	14,2	14,3	15,3	15,3	16,0	15,4	15,6
Bývanie, voda, elektr., plyn ...	66,0	66,6	65,9	64,8	69,5	69,0	67,8	69,2	73,6	71,9	72,7
Nábytok, bytové vybavenie...	9,4	12,7	11,9	10,1	17,2	17,2	17,3	17,8	18,3	20,4	21,5
Zdravotníctvo	7,6	10,1	10,2	10,9	8,6	8,8	9,2	9,3	9,8	9,6	9,6
Doprava	22,5	23,0	22,5	21,9	39,8	40,8	43,3	44,6	44,8	51,6	55,1
Pošty a telekomunikácie	17,4	16,8	16,6	16,4	16,7	16,8	16,9	16,9	17,1	16,8	16,8

Rekreácia a kultúra	19,0	17,2	17,3	17,2	21,8	22,1	22,4	22,8	23,5	24,5	25,4
Vzdelávanie	1,3	1,4	1,4	1,3	2,2	2,2	2,2	2,2	2,1	2,5	2,6
Hotely, kaviarne a reštaurá...	17,8	17,4	17,6	19,1	13,8	14,5	15,5	16,0	17,4	15,4	15,1
Rozličné tovary a služby	20,8	23,9	23,3	22,3	23,5	23,7	23,7	24,0	25,6	25,2	25,6
Ostatné výdavky	31,0	30,7	30,0	29,7	41,4	41,5	41,4	41,4	41,6	45,6	47,4

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Naopak najnižší podiel výdavkov pripadá na vzdelávanie (2,6 €) a alkoholické nápoje a tabak (8,9 %), čo môže súvisieť aj so zložením obyvateľstva (posun k stredným vekovým ročníkom). Pomerne vysoké % výdavkov pripadá na dopravu a rekreáciu (55,1 a 25,4 €).

2.3.9. Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva

Za ekonomicky aktívne obyvateľstvo sa považujú osoby, ktoré sú v pracovnom, členskom, služobnom alebo obdobnom pomere k nejakej organizácii, družstvu, súkromnej osobe alebo inému právnomu subjektu, zamestnávateľa, pomáhajúci, nezamestnaní, osoby samostatne činné, a to bez ohľadu na dĺžku pracovného úväzku. Za ekonomicky aktívnych sa považujú aj osoby na vojenskom cvičení, vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody – pokiaľ trval ich pracovný pomer, ženy na materskej – rodičovskej dovolenke, ak trval ich pracovný pomer a nezamestnaní. Celkový rozsah ekonomickej aktivity obyvateľstva ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva – predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku, ako aj zamestnanosť žien. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet ekonomicky aktívnych obyvateľov v jednotlivých častiach mesta. Väčšina obyvateľov dochádza za prácou mimo mesta Banská Štiavnica.

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 45 do 49 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 19 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2011 až 2021 bol zaznamenaný v skupine 15 až 44 rokov a od 50 do 59 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2011 a 2021					
Vek	2011	2021	rozdiel 2021 -2011		
15-19		628	443		-185
20-24		783	447		-336
25-29		892	555		-337
30-34		852	681		-171
35-39		837	766		-71
40-44		679	758		79
45-49		752	767		15
50-54		771	627		-144
55-59		781	681		-100
60-64		632	661		29

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca.

2.3.10. Náboženská charakteristika

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva mesta Banská Štiavnica podľa vierovyznania v roku 2021. Mesto je podľa kritéria vierovyznania homogénne s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckej cirkvi (49,69 %). Pri 4,19 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 35,95 % obyvateľov. K evanjelickej cirkvi sa hlási 6,51 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania 2021			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Rímskokatolícka cirkev	4784		49,69
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	627		6,51
Gréckokatolícka cirkev	62		0,64
Reformovaná kresťanská cirkev	10		0,1
Pravoslávna cirkev	5		0,05

Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	24	0,25
iné	252	2,62
bez vyznania	3461	35,95
nezistené	403	4,19

Zdroj: 2.1.2023, http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

2.3.11. Národnostné zloženie

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 92,52 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti 2021			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Slovenská	9214	92,52	95,7
Maďarská	32	0,33	0,33
Rómská	47	0,49	0,49
Rusínská	2	0,02	0,02
Ukrajinská	5	0,05	0,05
Česká	41	0,43	0,43
Nemecká	8	0,08	0,08
Moravská	0	0	0
Poľská	6	0,06	0,06
Ruská	2	0,02	0,02
Ostatné	46	0,48	0,48
Nezistené	225	2,34	2,34

Zdroj: 2.1.2023, http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_narodnost_2021.php?kod_obce=508497

V meste Banská Štiavnica žije podľa oficiálnej štatistiky cca. 0,49 % rómskej národnosti (ostatní obyvatelia sa hlásia k slovenskej národnosti) a 0,33 % obyvateľov maďarskej národnosti. Pri 2,34 % obyvateľoch nebola zistená národnosť. V rámci okresu mierne stúpa počet obyvateľov slovenskej národnosti.

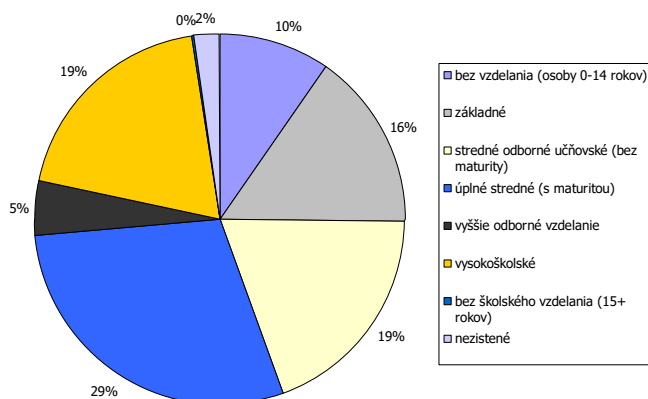
2.4. Vzdelanie a zamestnanosť

2.4.1. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

V meste majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania s úplným stredným vzdelaním - 29,1 %, so stredným odborným vzdelaním bez maturity 19,39 %, s vysokoškolským vzdelaním - 19,32 % a základným vzdelaním - 15,54 %. Obyvatelia bez vzdelania boli zastúpení 9,65 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov mesta v roku 2012			
dosiahnuté vzdelanie	počet	%	
bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	929	9,65	9,65
základné	1496	15,54	15,54
stredné odborné učňovské (bez maturity)	1866	19,38	19,38
úplné stredné (s maturitou)	2793	29,1	29,1
vyššie odborné vzdelanie	447	4,64	4,64
vysokoškolské	1860	19,32	19,32
bez školského vzdelania (15+ rokov)	21	0,22	0,22
nezistené	216	2,24	2,24

Zdroj: statistics.sk, 10.1.2023

Zdroj: statistics.sk, 10.1.2023

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v meste ďalej zvyšovať počet obyvateľov so stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

2.4.2. Vzdelanostná štruktúra v sociálne vylúčených rómskych komunitách

Vzdelanostná štruktúra sociálne vylúčených Rómov kopíruje celoslovenské štatistiky. Vzdelanosť je hlavným problémom nielen z hľadiska prístupu na trh práce, ale aj z hľadiska spôsobu života, stravovania, hygieny a páchania trestnej činnosti.

Dominantná časť obyvateľov rómskeho etnika má ukončené stredné učňovské vzdelanie, prípadne základné vzdelanie. Druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia s neukončeným základným vzdelaním. Z hľadiska pracovného zaradenia zväčša vykonávajú pomocné manuálne práce, väčšinou sezónne.

V meste je zastúpená uvedená komunita.

2.4.3. Štruktúra zamestnanosti v meste

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemysel, verejná správa, stavebníctvo, obchod a vzdelávanie. Silne zastúpený je obchod. Od roku 2011 sa podiel priemyslu na zamestnaní znížil (14,3 %). Najvýraznejší nárast nastal v prípade vzdelávania.

Štruktúra zamestnanosti podľa NACE	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Priemysel spolu	23,5	24,0	26,0	25,0	23,9	20,8	20,0	22,1	26,9	19,6	14,3
Priemyselná výroba	12,1	14,1	17,1	16,5	15,2	14,1	14,3	15,0	20,6	13,6	8,8
Dodávka elektriny, ply..	1,9	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,3	1,6	1,5	1,5	1,6
Dodávka vody; čistenie ...	9,5	8,2	7,1	6,6	6,9	5,5	4,6	5,9	5,0	4,7	4,8
Stavebníctvo	13,6	12,8	12,6	12,8	12,2	8,2	5,6	6,7	6,1	8,3	11,0
Veľkoobchod a maloob...	4,5	3,8	6,0	6,8	7,7	21,8	32,0	11,8	7,8	12,4	12,0
Doprava a skladovanie	5,9	6,7	6,8	7,1	8,0	1,9	6,4	7,6	9,9	10,3	7,1
Informácie a komunikácia	16,3	15,2	14,8	14,9	14,7	15,0	10,8	13,6	12,8	13,0	13,8
Finančné a poisťovací...	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,6	0,4	0,3	0,5	0,5	0,4
Činnosti v oblasti nehn...	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,6	0,8	0,5	0,4	0,3
Odborné, vedecké a te...	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7
Administratívne a pod...	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	1,5	1,1	1,4	1,5

Verejná správa a obrana; ...	10,4	12,5	9,8	9,3	10,2	9,5	6,6	10,0	8,5	9,9	13,9
Vzdelávanie	5,9	5,6	5,8	6,3	5,2	5,7	4,1	7,6	8,0	9,4	9,2
Zdravot. a sociálna pomoc	5,0	4,6	4,5	4,6	4,5	3,8	4,2	6,2	6,9	4,7	4,8
Umenie, zábava a rekreácia	0,6	2,4	2,4	2,4	2,6	3,5	2,5	3,3	3,4	3,1	4,1
Ostatné činnosti	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

V súčasnosti obyvateľstvo pracuje najmä v nevýrobných odvetviach (obchod, doprava, peňažníctvo), v stavebníctve, priemysle a poľnohospodárstve. Pracovné miesta v Banskej Štiavnici vytvárajú najmä služby - obchody, pohostinstvá, stravovacie zariadenia, zariadenia ubytovania, banky, lekárne, poisťovne, živnostnícke prevádzky (opravovne motorových vozidiel, predajňa liečivých rastlín, výroba ručne tkaných kobercov, kovových konštrukcií, výroba keramiky, prevádzky kaderníctiev a kozmetiky a i.).

2.5. Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy

2.5.1. Vývoj nezamestnanosti

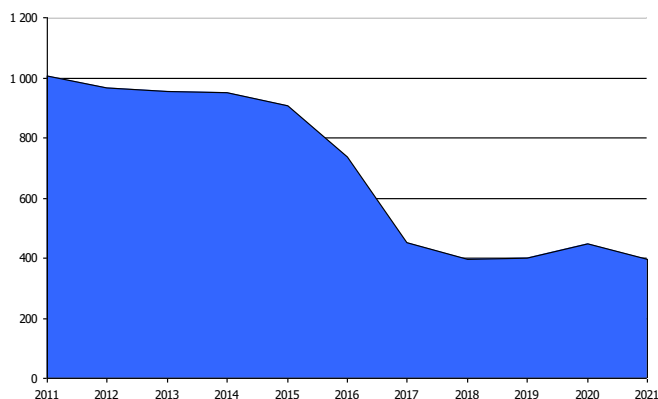
Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2018 klesajúci trend. V roku 2020 a 2021 ovplyvnila nezamestnanosť pandemická situácia, opatrenia vlády SR.

Nezamestnanosť v meste mala za posledných 5 rokov (do roku 2018) klesajúcu tendenciu.

Miera evidovanej nezamestnanosti v meste Banská Štiavnica, pohlavie a rok v %

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
P. evid. UoZ spolu	1 007	968	956	951	906	736	453	397	400	447	398
P. evid. uchádzačiek	538	525	504	496	492	415	241	229	221	214	204
Mierná nezm. v %	13,2	12,8	12,8	12,9	12,3	10,2	6,4	5,7	5,8	6,7	6,2

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Obrázok: Vývoj počtu nezamestnaných v rokoch 2011 až 2021

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v regióne prezentuje nasledujúca tabuľka. Z hľadiska pohlavia bola evidovaná vyššia miera nezamestnanosti v prípade ženskej populácie. V roku 2021 dosiahla úroveň 8,0 %. V prípade mužskej populácie to bolo 6,9 %. Najvyššia miera bola v sledovanom období v rokoch 2011 a 2012.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územia, pohlavie a rok v %

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	13,6	14,4	13,5	12,3	10,6	8,8	5,9	5,0	4,9	7,6	6,8
Banskobystrický kraj	19,8	20,8	18,3	17,2	14,9	12,8	8,7	7,0	6,7	9,8	9,0
Okres Banská Štiavnica	19,3	18,5	18,5	17,5	16,0	13,2	8,1	6,5	6,1	8,7	7,4

Muži	17,5	17,0	17,3	16,3	14,1	10,9	7,1	5,6	4,9	8,1	6,9
Ženy	21,2	20,0	19,8	18,8	18,1	15,8	9,2	7,5	7,4	9,3	8,0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti znevýhodnených skupín. V prípade absolventov dochádza k výraznému poklesu počtu. Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov klesol počet z 735 na 287 osôb.

Uchádzači o zamestnanie znevýhodnení											
Okr. Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
A	132	117	87	110	114	113	85	79	67	76	77
B	120	155	113	94	80	45	34	37	25	40	42
C	4	2	4	4	5	4	2	1	1	0	1
D	735	828	850	846	736	585	360	277	237	272	287

A - Počet uchádzačov o zamestnanie so ZP

B - Počet uchádzačov o zamestnanie – absolventi

C - Počet uchádzačov o zamestnanie – mladiství

D - Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: DataCubes ŠÚ, 2011-2021

2.5.2. Veková štruktúra nezamestnaných

Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35 - 49 a riziková skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel postupne klesá. Pokles bol evidovaný aj v skupine od 15 do 24 rokov.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku											
Okr. Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
15-24	271	288	272	267	245	129	79	69	67	83	70
25-34	385	421	394	366	375	283	143	127	114	173	125
Spolu	595	583	609	602	547	470	317	270	251	307	255
50 a viac	433	375	378	387	376	354	271	232	222	248	234
Spolu	1684	1667	1653	1622	1543	1236	810	698	654	811	684
15-24	151	150	159	152	136	72	46	37	38	42	43
25-34	171	190	187	186	169	123	69	64	55	89	62
Muži	250	244	270	253	239	197	132	107	101	151	127
50 a viac	208	183	184	194	174	154	130	104	95	108	99
Spolu	780	767	800	785	718	546	377	312	289	390	331
15-24	120	138	113	115	109	57	33	32	29	41	27
25-34	214	231	207	180	206	160	74	63	59	84	63
Ženy	345	339	339	349	308	273	185	163	150	156	128
50 a viac	225	192	194	193	202	200	141	128	127	140	135
spolu	904	900	853	837	825	690	433	386	365	421	353

Zdroj: 15.2.2023, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných podľa veku priamo v meste Banská Štiavnica. Najviac obyvateľov spadalo do vekovej skupiny od 55 do 59 rokov, 45 - 49 a od 35 do 39 rokov.

Nezamestnaní podľa veku v januári 2023												
B.Štiavnica	UoZ spolu	v tom										n/a
		do 20r.	20-24r.	25-29r.	30-34r.	35-39r.	40-44r.	45-49r.	50-54r.	55-59r.	60r. a viac	
Spolu	385	7	40	32	33	53	38	51	45	58	28	0
Ženy	206	5	18	18	17	29	26	20	27	33	13	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

2.5.3. Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných

Vychádzajúc z ponuky VPM (voľných pracovných miest) na trhu práce regiónu sú najrizikovejšou skupinou občania s nízkym stupňom vzdelania v kombinácii s dlhodobou evidenciou. Záujem nie je ani o vytváranie pracovných príležitostí pre občanov so zdravotným postihnutím, ponuky VPM pre túto kategóriu sa v evidencii takmer nevyskytujú (Šed'ová, M., s.23-24, 2010).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Najväčšou skupinou je skupina obyvateľov so základným a úplným stredným odborným vzdelaním. Počet obyvateľov so základným vzdelaním, prípadne bez vzdelania výrazne vzrástol v rokoch na 31,5 %. Ide hlavne o rizikové skupiny obyvateľstva.

Nezamestnaní podľa vzdelania v %											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spolu											
Základné a bez vzdelania	18,3	20,2	24,9	28,5	20,3	23,7	24,9	33,4	39,2	30,9	31,5
Nižšie stredné	41,2	43,0	36,5	35,0	36,4	34,0	30,0	26,6	21,2	23,6	25,8
Úplné stredné	33,8	32,1	32,9	30,3	35,8	30,8	34,1	34,4	27,3	32,4	30,6
Vysokoškolské	6,7	4,8	5,7	6,5	7,7	11,6	10,9	5,9	12,3	13,5	12,1
Muži											
Základné a bez vzdelania	20,5	19,3	23,2	29,8	21,6	21,5	29,0	38,0	42,2	34,6	30,5
Nižšie stredné	43,0	46,7	40,2	38,2	40,9	36,7	33,0	33,9	23,8	28,8	30,5
Úplné stredné	34,2	29,3	32,4	26,7	31,3	29,7	29,9	27,5	23,8	26,9	26,2
Vysokoškolské	2,6	4,6	4,2	5,6	6,5	12,1	7,7	1,2	9,5	9,6	12,8
Ženy											
Základné a bez vzdelania	15,5	21,9	27,6	26,4	18,6	26,9	20,3	28,2	35,4	26,2	33,1
Nižšie stredné	38,2	37,2	31,8	31,0	31,2	30,2	26,6	18,1	17,7	15,5	19,0
Úplné stredné	33,5	36,0	33,6	35,3	42,0	32,4	39,1	42,3	31,0	40,8	36,6
Vysokoškolské	12,9	5,0	7,8	7,8	8,7	11,0	14,6	11,4	15,9	18,4	12,0

Zdroj: 20.2.2023, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Obyvatelia s úplným stredným vzdelaním sa podieľali na nezamestnanosti 30,6 %. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných v meste Banská Štiavnica v januári roku 2023. Najvyšší počet obyvateľov disponovalo úplným stredným vzdelaním (265).

Štruktúra UoZ podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania (ISCED) január 2023											
B. Štiavnica	UoZ spolu	v tom									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	n/a
Spolu	385	0	10	65	265	5	0	7	32	1	0
Ženy	206	0	6	38	132	4	0	6	20	0	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

ISCED (The International Standard Classification of Education) - Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania

- 0 predprimárne vzdelanie
- 1 primárne vzdelanie
- 2 nižšie sekundárne vzdelanie
- 3 vyššie sekundárne vzdelanie
- 4 post sekundárne neterciárne vzdelanie
- 5 terciárne vzdelanie (nie VŠ)
- 6 terciárne vzdelanie (VŠ 1.stupeň)
- 7 terciárne vzdelanie (VŠ 2.stupeň)
- 8 terciárne vzdelanie (VŠ 3.stupeň)

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

Pri súčasnej situácii na trhu práce regiónu je problematické vytvoriť pracovné miesta pre kategóriu so základným vzdelaním, resp. bez vzdelania, nakoľko zamestnávateľia zväčša požadujú kvalifikovanejšiu a vzdelanejšiu pracovnú silu. Medzi nižším vzdelaním, chýbajúcou kvalifikáciou a vylúčením z trhu práce je jednoznačná súvislosť, nakoľko vyššia úroveň vzdelania rozširuje možnosti na trhu práce (Šed'ová, M., s.30, 2010). Za rizikovú skupinu UoZ (uchádzačov o zamestnanie) najťažšie umiestniteľnú na trhu práce regiónu možno označiť dlhodobu evidovaných UoZ s nízkym stupňom

vzdelania, pričom v rámci tejto skupiny sú zvlášť ohrozené ženy so základným resp. neukončeným základným vzdelaním.

2.5.4. Dĺžka evidencie

Pre mesto Banská Štiavnica i okres Banská Štiavnica ako celok najpočetnejšiu skupinu tvoria krátkodobó nezamestnaní evidovaní na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny po dobu od 0 do 3 mesiacov. Ďalšou početnou skupinou je skupina od 4 do 6 mesiacov. V týchto skupinách v sledovanom období trend značne kolíše. Dlhodobá nezamestnanosť v meste a okrese je problémom vzhľadom na obmedzený trh práce a sociálne zloženie obyvateľstva bez intenzívnejšej motivácie.

Nezamestnaní podľa dĺžky evidencie v január 2023

B.Štiavnica	UoZ spolu	v tom										
		do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.
Spolu	385	101	97	29	30	26	17	14	16	9	7	39
Ženy	206	52	56	18	13	12	8	8	8	4	5	22

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

2.5.5. Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) ako orgán špecializovanej štátnej správy, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov vykonáva politiku zamestnanosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce. Mesto spolupracuje pri realizácii aktívnej politiky trhu práce s ÚPSVaR Banská Štiavnica.

2.5.6. Aktivačná činnosť

Mesto v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti môže dočasne zamestnávať nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počty aktivačných príspevkov na aktivačných pracovníkov v okrese a kraji k mesiacu január roku 2023.

Aktivačné príspevky podľa regiónov január 2023

	A1d	A2a	A2b	A2c1	A2c2	A2c3	A2c4	A2d	A4	A5
BBK	65	13	2	5173	401	8	72	83	0	0
B.Štiavnica	0	0	0	49	0	0	0	0	0	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

AP	aktivačný príspevok
A1d	AP pre občana, ktorý je zamestnaný a má príjem aspoň vo výške minimalnej mzdy (§3 písm. a) zákona č. 417/2013 Z.z.)
A2a	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zvyšuje si kvalifikáciu formou štúdia popri zamestnaní (§12 ods.3 písm. b) bod 1 zákona č. 417/2013 Z.z.)
A2b	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa rekvalifikácie (§12 ods. 3 písm. b) bod 2 zákona č. 417/2013 Z.z.)
A2c1	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa MOS na základe dohody s obcou (§12 ods. 3 písm. b) bod 4 zákona č. 417/2013 Z.z. (a podľa zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení)
A2c2	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa MOS na základe dohody s úradom (§12 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 417/2013 Z.z. (§52 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
A2c3	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa MS pre samosprávny kraj (§12 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 417/2013 Z.z. (§ 52 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
A2c4	AP pre občana, ktorý vykonáva dobrovoľnícku činnosť (§12 ods. 3 písm. b) bod 5 zákona č. 417/2013 Z.z.)
A2d	AP - iné projekty
A4	AP pre občana v HN, ak študuje na strednej alebo vysokej škole a vypláca sa mu rodičovský príspevok
A5	AP pre občana, ktorý vykonáva dobrovoľnú vojenskú prípravu

2.6. Sociálna charakteristika obyvateľstva

2.6.1. ŤZP občania

Za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje fyzická osoba, ktorej miera funkčnej poruchy je najmenej 50 %. Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov. Mentálna retardácia je multidimenzionálny fenomén, ktorý postihuje prekrývajúco medicínske, psychologické, pedagogické a sociálne kvality, funkcie správanie sa postihnutého človeka od narodenia po smrť.

Nasledujúce tabuľky prezentujú štruktúru počtu a výšky príspevkov v okrese Banská Štiavnica v roku 2023 v mesiaci január.

Počet poberateľov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP podľa regiónov								
	na osobnú asistenciu	na prepravu	na diétne stravovanie	na hygienu alebo ošatenie	na prevádzku OMV	na psa so špeciálnym výcvikom	na opatrovanie	na opatrovanie - počet opatrovaných
BBK	927	135	5250	8811	6645	5	7104	7278
B.Štiav	24	9	178	171	127	1	164	172

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2023,

Čerpanie finančných prostriedkov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP podľa regiónov (v eurách)							
	na osobnú asistenciu	na prepravu	na diétne stravovanie	na hygienu alebo ošatenie	na prevádzku OMV	na psa so špeciálnym výcvikom	na opatrovanie
BBK	538666	11274	142263	191727	260152	261	3113939
B.Štiav	10143	638	4974	3721	4972	52	71156

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2023,

Každé zdravotné postihnutie s trvalými následkami vyžaduje komplexný prístup zameraný nielen na úpravu postihnutých fyziologických funkcií, ale aj na úpravu psychosociálnych funkcií s cieľom integrácie postihnutej osoby do bežných spoločenských štruktúr. Model komplexnej rehabilitačnej starostlivosti vyžaduje skúsených odborníkov v rehabilitačnej medicíne - lekárov, fyzioterapeutov, rehabilitačných pracovníkov, psychológov, logopédov, ale aj sociálnych pracovníkov, orientovaných v problematike dlhodobej sociálno - rehabilitačnej starostlivosti (<http://www.nrozp.sk/index.php/soc-rehabilitacia>, 10.7.2020).

Úloha Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

V tejto súvislosti Oddelenia posudkových činností úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a v druhom stupni Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny posudzujú občana na účely: peňažných príspevkov na kompenzáciu, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a parkovacieho preukazu. Posudková činnosť zahŕňa lekársku posudkovú činnosť a sociálnu posudkovú činnosť (http://www.upsvar.sk/socialne-veci-a-rodina/tazko-zdravotne-postihnuty/posudkova-cinnost/oblasti-posudkovej-cinnosti.html?page_id=1216, 10.1.2020).

2.6.2. Opatrovaní občania (Fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby)

Opatrovaní sú občania odkázaní na pomoc inej osoby za podmienok stanovených príslušnou legislatívou. Opatrovateľská služba je určená občanom, ktorí sú podľa posudku príslušného orgánu odkázaní na pomoc druhej osoby pri zabezpečení životných úkonov, ak týmto občanom nemôže pomoc zabezpečiť rodina. Mesto Banská Štiavnica poskytuje obyvateľom mesta opatrovateľskú službu podľa zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. Je to terénna forma sociálnej služby poskytovaná v prirodzenom, domácom prostredí.

Táto sociálna služba sa poskytuje formou úkonov, ktoré opatrovatelky vykonávajú v domácnosti občana, sú to najmä:

- sebaobslužné úkony – bežné úkony osobnej hygieny, kúpeľ
- starostlivosť o domácnosť – nákup, jednoduché úkony spojené so starostlivosťou o domácnosť
- príprava jedla, donáška obeda do domu
- bežné upratovanie v domácnosti
- starostlivosť o bielizeň
- sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí, pri záujmových činnostiach
- dohľad

Prijímateľ sociálnej služby (občan) platí úhradu za poskytnutú sociálnu službu podľa príjmu a majetku. Výška úhrady za opatrovateľskú službu, poskytnutú občanovi je stanovená príslušným Všeobecne záväzným nariadením.

Súčasťou opatrovateľskej služby nie je zdravotnícka starostlivosť v zmysle z. č. 355 / 2007 Z. z. Zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 140/2008 Z. z., 461/2008 Z. z., 540/2008 Z. z., 170/2009 Z. z., 67/2010 Z. z., 131/2010 Z. z.(nepriamo), 132/2010 Z. z., 132/2010 Z. z., 136/2010 Z. z., 172/2011 Z. z., 470/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 74/2013 Z. z., 153/2013 Z. z., 204/2014 Z. z., 77/2015 Z. z., 403/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 355/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 150/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 87/2018 Z. z., 475/2019 Z. z., 69/2020 Z. z., 119/2020 Z. z., 125/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 242/2020 Z. z., 286/2020 Z. z., 318/2020 Z. z., 319/2020 Z. z., 220/2021 Z. z., 252/2021 Z. z., 304/2021 Z. z.). Zdravotnícke úkony môžu poskytovať len štátne a neštátne zdravotnícke zariadenia.

2.6.3. Osoby bez prístrešia a osoby v nepriaznivej životnej situácii

V súčasnosti mesto nemá vhodné ubytovanie pre osoby bez prístrešia, resp. pre osoby v nepriaznivej životnej situácii. Uvedené osoby sa môžu dostať do nepriaznivej situácie z rôznych dôvodov. Môže ísť napríklad o osoby prepustené z výkonu trestu, ľudí bez prístrešia, osoby so závislosťami, týrané a zneužívané osoby, osamelí rodičia s deťmi bez prístrešia, atď...

2.6.4. Poberatelia dávok v hmotnej núdzi (DHN)

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, si príjem nemôžu alebo nevedia zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením.

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru poberateľov dávok v okrese Banská Štiavnica (január roku 2023).

Počet poberateľov vybraných dávok pomoci v hmotnej núdzi a náhradného výživného podľa regiónov										
	DvHN a PkD	DvHN - UoZ	DvHN - ZŽP	DvHN cudzinci	Osobitný prís. p.	Resocial. prís. p.	NV - neplatené výživné	NV - sirotsky dôchodok	NV - neplatené výživné - počet detí	NV - sirotsky dôchodok - počet detí
BBK	13430	8559	3021	651	678	98	802	145	1283	253
B. Štiavnica	290	125	76	44	10	0	23	0	40	0

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2023,

Celková výška vyplatených dávok je prezentovaná v nasledujúcej tabuľke.

Čerpanie finančných prostriedkov vybraných dávok pomoci v hmotnej núdzi a náhradného výživného podľa regiónov (v eurách)								
	DvHN a PkD	DvHN - UoZ	DvHN - ZŽP	DvHN cudzinci	Osobitný prís. p.	Resocial. prís. p.	NV - neplatené výživné	NV - sirotsky dôchodok
BBK	2052571	1516928	235995	75932	73487	9174	74710	16773
B. Štiavnica	33316	17750	5423	4482	1072	0	2788	0

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2023,

V meste Banská Štiavnica významná skupina poberateľov dávok v hmotnej núdzi spadá do sociálne ohrozenej skupiny.

2.6.5. Osobitný príjemca – prídavky na deti, dávky v hmotnej núdzi, rodičovské príspevky

---

Mesto Banská Štiavnica je osobitným príjemcom rodinných prídavkov na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku v zmysle § 12, ods.2 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa ((v znení č. 485/2004 Z. z., 532/2007 Z. z., 554/2008 Z. z., 516/2009 Z. z., 336/2010 Z. z., 180/2011 Z. z., 388/2011 Z. z., 411/2011 Z. z., 468/2011 Z. z., 384/2012 Z. z., 433/2013 Z. z., 450/2013 Z. z., 125/2016 Z. z., 234/2017 Z. z., 232/2018 Z. z., 226/2019 Z. z., 383/2020 Z. z., 497/2021 Z. z.) a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (v znení č. 258/2020 Z. z.). Na základe zoznamu poberateľov prídavku na dieťa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) zasiela mestu mesačne zoznam poberateľov prídavku na dieťa, ktorým deti zanedbávajú povinnú školskú dochádzku a mesto vypláca prídavky na jedno dieťa v sume 60 € (rok 2023).

Sumu prídavku na dieťa vyhlási Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky opatrením, ktorého úplné znenie sa uverejní v Zbierke zákonov Slovenskej republiky najneskôr do 31. decembra kalendárneho roka. Mesto Banská Štiavnica má k dispozícii bežný účet pre potreby rodinných prídavkov v banke, kde úrad zasiela rodinné prídavky. Mesto Banská Štiavnica pravidelne mesačne zasiela úradu správu o spôsobe použitia prídavkov. Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a príspevku k prídavku na dieťa v § 18 ods. 1, ustanovuje, aby v prípade, ak rodič dieťaťa, resp. osoba, ktorej je dieťa zverené do náhradnej starostlivosti nevyužíva prídavok na dieťa a príspevok k prídavku na dieťa na výchovu a výživu dieťaťa, okresný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zastavil výplatu a poukazoval tieto dávky ďalšej oprávnenej osobe alebo mestu. Zákonom č. 658/2002 Z. z. sa doplnil dôvod na zastavenie výplaty prídavku na dieťa oprávnenej osobe aj v prípade, ak dieťa zanedbáva plnenie povinnej školskej dochádzky a presunula sa účinnosť tohto paragrafu už od 1. januára 2003. Neprítomnosť žiaka v škole ospravedlňuje jeho zákonný zástupca, ale najviac 5 dní po sebe nasledujúcich dní. Ak neprítomnosť žiaka v škole trvá viac ako 5 dní po sebe nasledujúcich dní, vyžaduje si vždy lekárske potvrdenie o návšteve zdravotníckeho zariadenia alebo iný úradný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť žiakovej neprítomnosti. Pod zanedbávaním povinnej školskej dochádzky na účely zastavenia prídavku na dieťa rodičovi sa rozumie stav, keď dieťa má neospravedlnenú neúčast' na vyučovaní v kalendárnom mesiaci viac ako 15 vyučovacích hodín. Škola oznámi zanedbávanie povinnej školskej dochádzky dieťaťa, ktorá dosiahne 15 neospravedlnených vyučovacích hodín do troch pracovných dní po skončení kalendárneho mesiaca Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR), odboru sociálnych vecí podľa miesta trvalého pobytu rodiča. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) vydá rozhodnutie o zastavení prídavku na dieťa a určí osobitného príjemcu obec alebo mesto podľa miesta trvalého pobytu. Kópiu oznámenia o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky škola zasiela aj príslušnému školskému úradu.

Mesto Banská Štiavnica je osobitným príjemcom aj dávok v hmotnej núdzi pre občanov mesta, ktorí si neplnia povinnosti vyplývajúce z úhrady nájmu za bývanie.

O určenie osobitného príjemcu môže občan mesta požiadať na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici.

2.7. Analýza verejných služieb

2.7.1. Sociálne služby

Zákon o sociálnych službách vymedzuje **sociálnu službu** ako odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,

- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Pod **nepriaznivou sociálnou situáciou** sa rozumie ohrozenie osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z nasledujúcich dôvodov:

- a) nemá zabezpečené podmienky na uspokojenie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok,
- c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia,
- d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- f) pre výkon opatrovania osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) pre ohrozenie správaním iných osôb, alebo ak sa stala obeťou správania iných osôb,
- h) pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite.

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, VÚC, fyzické a právnické osoby a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení... 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z.) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 276/2017 Z. z., 276/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 56/2018 Z. z., 87/2018 Z. z., 106/2018 Z. z., 112/2018 Z. z., 157/2018 Z. z., 170/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 216/2018 Z. z., 9/2019 Z. z., 30/2019 Z. z., 139/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 371/2019 Z. z., 390/2019 Z. z., 476/2019 Z. z., 6/2020 Z. z., 73/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 279/2020 Z. z., 75/2021 Z. z., 261/2021 Z. z., 500/2021 Z. z., 249/2022 Z. z.) vymedzuje paletu poskytovaných sociálnych služieb obyvateľom mesta Banská Štiavnica. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku zariadení sociálnych služieb v okrese Banská Štiavnica.

Zariadenia sociálnych služieb v okrese Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PM v DSS p. deti a dosp.	57	10	142	148	150	151	179	153	146	146	146
PM v zariad. pre seniorov	50	20	30	58	58	62	62	73	82	87	108
Počet m. k 31.12 spolu	161	160	198	232	234	239	248	254	256	264	282
Počet zariadení	5	5	8	9	9	9	10	10	11	11	11

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, oddelenie posudkových činností a peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažko zdravotne postihnutých občanov poskytuje finančné prostriedky na kompenzáciu a na preklopenie zdravotných ťažkostí. Občania Banskej Štiavnice žiadajú tieto peňažné príspevky na kompenzáciu (peňažný príspevok na prepravu a peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, príspevok na kúpu/úpravu osobného motorového vozidla, peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže, na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, na osobnú asistenciu, na opatrovanie, na kúpu, výcvik používania a úpravu pomôcky, na opravu pomôcky, na kúpu zdvíhacieho zariadenia, peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom a pod.), v rámci ktorých vydáva mesto Banská Štiavnica potvrdenie, že občanovi nie je poskytovaná žiadna sociálna služba prostredníctvom mesta (platí len pri príspevku na opatrovanie).

Nasledujúca tabuľka prezentuje prehľad poskytovaných sociálnych služieb podľa druhu v meste Banská Štiavnica.

Sociálne služby		
Druh	Zariadenie / služba	existujúci stav
sociálne služby krízovej intervencie		
terénna sociálna služba krízovej intervencie	komunitné centrum	1
nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu		
sociálne služby na podporu rodiny s deťmi		
služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa		1
služba včasnej intervencie		
sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku		
poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek	zariadenie podporovaného bývania zariadenie pre seniorov zariadenie opatrovateľskej služby rehabilitačné stredisko domov sociálnych služieb špecializované zariadenie denný stacionár	1 2 0 2 2 1
domáca opatrovateľská služba		
prepravná služba		1
požičiavanie pomôcok		
sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií		
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci		
krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií		
podporné služby		
odľahčovacia služba		
pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností		
poskytovanie sociálnej služby v dennom centre		2
Ďalšie odborné činnosti vykonávané samostatne		
Sociálna rehabilitácia		
Sociálne poradenstvo - základné		2

Zdroj: Banská Štiavnica, 2023

Mesto Banská Štiavnica, verejní a neverejní poskytovatelia poskytujú sociálne služby v zmysle zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách, na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu, alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku v zariadeniach:

1. Sociálne služby krízovej intervencie:

Komunitné centrum §24d zákona 448/2008

V komunitnom centre sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa §2 ods. 2 písm. h) zákona 448/2008 poskytuje základné sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školy a školského zariadenia, vykonáva preventívna aktivita, zabezpečuje záujmovú činnosť. V komunitnom centre sa vykonáva komunitná práca a komunitná rehabilitácia. Sociálnu službu v komunitnom centre možno poskytovať ambulantnou sociálnou službou a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.

Názov	Mesto Banská Štiavnica
Adresa sídla	Radničné námestie 1/1, 96901 Banská Štiavnica
IČO	00320501
Právna forma	Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)
Typ poskytovateľa	obec/mesto

Druh sociálnej služby	komunitné centrum
Forma poskytovania	terénna
Cieľová skupina	FO v krízovej sociálnej situácii pre zotrvávanie v segregovanej lokalite s prítomnosťou chudoby
Veková kategória	-
Miesto poskytovania	Banská Štiavnica

Kapacita -
Poskytovaná od 01.08.2016
Poskytovaná do -
Dátum zápisu do registra 19.07.2016

Názov Mesto Banská Štiavnica
Adresa sídla Radničné námestie 1/1, 96901 Banská Štiavnica
IČO 00320501
Právna forma Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)
Typ poskytovateľa obec/mesto

Druh sociálnej služby komunitné centrum
Forma poskytovania ambulánna
Cieľová skupina FO v krízovej sociálnej situácii pre zotrvávanie v segregovanej lokalite s prítomnosťou chudoby
Veková kategória -
Miesto poskytovania Šobov 1407/7, 96901 Banská Štiavnica
Kapacita 20
Poskytovaná od 01.08.2016
Poskytovaná do -
Dátum zápisu do registra 19.07.2016

2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa § 32b zákona 448/2008

V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytuje služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života poskytovaním starostlivosti o dieťa do troch rokov veku, ak sa rodič alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, pripravuje na povolanie štúdiom na strednej škole, alebo na vysokej škole, pripravuje na trh práce, alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom, alebo s návratom na trh práce, alebo vykonáva zárobkovú činnosť. V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytuje starostlivosť o dieťa do troch rokov veku aj rodičovi, alebo fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, ak nemôže z dôvodov podľa § 31 ods. 3 zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa sama, alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu. Voľné miesto nemožno obsadiť dieťaťom rodiča alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, podľa písmena a) alebo odseku 1. V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, stravovanie, výchova. V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa sociálna služba poskytuje do 31. augusta bezprostredne nasledujúceho po dovŕšení troch rokov veku dieťaťa. V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa možno poskytovať starostlivosť najviac o 12 detí v jednej dennej miestnosti, ktorá spĺňa funkciu herne a spálne; to platí, aj ak je spáľňa stavebne oddelená od herne a deti užívajú oba tieto priestory. Počet detí podľa prvej vety možno zvýšiť najviac o tri deti, ak sa v dennej miestnosti alebo v priestoroch spálne a herne neposkytuje starostlivosť o dieťa do jedného roku veku.

Názov GULIVER, n.o.
Adresa sídla Dolná 842/5, 96901 Banská Štiavnica
IČO 45743339
Právna forma Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby
Typ poskytovateľa neverejný poskytovateľ

Druh sociálnej služby zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
Forma poskytovania ambulánna
Cieľová skupina Rodina s maloletým dieťaťom
Veková kategória -

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe

§32b ods. 1 a 2 zákona č. 448/2008 Z. z. - Rodičia s deťmi od 1 roka do 3 rokov veku dieťaťa a fyzické osoby, ktoré majú deti od 1 roka do 3 rokov zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu (ktorí spĺňajú podmienky § 32b zákona č. 448/2008 Z.z.).

Miesto poskytovania Poľovnícka 1914/3B, 96901 Banská Štiavnica
Kapacita 7
Poskytovaná od 17.07.2018
Poskytovaná do -

Dátum zápisu do registra 17.07.2018

3. riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu, alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

Zariadenie podporovaného bývania §34 zákona 448/2008

V zariadení podporovaného bývania sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe od 16. roku veku do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 a na dohľad, pod ktorým je schopná viesť samostatný život. Ak fyzická osoba dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania, táto sociálna služba sa jej poskytuje aj naďalej. Dohľad na účely poskytovania sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania je usmerňovanie a monitorovanie fyzickej osoby uvedenej v prvom odseku pri zabezpečovaní sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť v rámci zariadenia a základných sociálnych aktivít podľa prílohy č. 4 zákona č. 448/2008. Rozsah dohľadu poskytovaného v zariadení podporovaného bývania sa určuje v hodinách alebo súhrnom úkonov, pri ktorých fyzická osoba potrebuje dohľad. V zariadení podporovaného bývania sa okrem dohľadu poskytuje ubytovanie, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, utvárajú podmienky na prípravu stravy, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, vykonáva sociálna rehabilitácia. Sociálna služba v zariadení podporovaného bývania sa poskytuje v bytovej budove najviac pre šesť prijímateľov sociálnej služby v jednej bytovej jednotke a dvanásť prijímateľov sociálnej služby vo viacerých bytových jednotkách so spoločným hlavným vstupom k týmto bytovým jednotkám z verejnej komunikácie.

Názov	Domov Márie
Adresa sídla	Špitálska 1324/3, 96901 Banská Štiavnica IČO00647926
Právna forma	Rozpočtová organizácia
Typ poskytovateľa	zriadený alebo založený vyšším územným celkom

Druh sociálnej služby	zariadenie podporovaného bývania
Forma poskytovania	pobytová - ročná
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Veková kategória	-
Miesto poskytovania	Ludvíka Svobodu 1548/38, 96901 Banská Štiavnica
Kapacita	10
Poskytovaná od	01.09.2009
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	18.11.2009
Dátum výmazu z registra	-

Opatrovateľská služba § 41 zákona 448/2008

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v zmluve o poskytovaní sociálnej služby. Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu, ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou. Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení, vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný

príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

Názov Mesto Banská Štiavnica
 Adresa sídla Radničné námestie 1/1, 96901 Banská Štiavnica
 IČO 00320501
 Právna forma Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)
 Typ poskytovateľa obec/mesto

Druh sociálnej služby opatrovateľská služba
 Forma poskytovania terénna
 Cieľová skupina FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
 Veková kategória -
 Miesto poskytovania Banská Štiavnica
 Kapacita -
 Poskytovaná od 01.01.2003
 Poskytovaná do -
 Dátum zápisu do registra 07.01.2010

Názov MARGARÉTKA
 Adresa sídla Bratská 1482/9, 96901 Banská Štiavnica
 IČO 37897756
 Právna forma Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
 Typ poskytovateľa neverejný poskytovateľ

Druh sociálnej služby opatrovateľská služba
 Forma poskytovania terénna
 Cieľová skupina FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
 Veková kategória -
 Miesto poskytovania Okres Banská Štiavnica
 Kapacita -
 Poskytovaná od 16.06.2016
 Poskytovaná do -
 Dátum zápisu do registra 21.12.2015

Názov OBČIANSKE ZDRUŽENIE NA OCHRANU MATKY A DIEŤAŤA
 Adresa sídla Tabaková 1125/7, 96901 Banská Štiavnica
 IČO 30800030
 Právna forma Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
 Typ poskytovateľa neverejný poskytovateľ

Druh sociálnej služby opatrovateľská služba
 Forma poskytovania terénna
 Cieľová skupina FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
 Veková kategória -

Blížšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe §41 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - Fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona č. 448/2008 Z.z.

Miesto poskytovania Okres Banská Štiavnica
 Kapacita -
 Poskytovaná od 10.04.2019
 Poskytovaná do -
 Dátum zápisu do registra 23.10.2018

Názov Slovenský Červený kríž, územný spolok Banská Štiavnica
 Adresa sídla Bratská 1482/9, 96901 Banská Štiavnica
 IČO 35679956
 Právna forma Nezisková organizácia
 Typ poskytovateľa neverejný poskytovateľ

Druh sociálnej služby opatrovateľská služba
 Forma poskytovania terénna
 Cieľová skupina FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
 Veková kategória -
 Miesto poskytovania Okres Banská Štiavnica
 Kapacita -
 Poskytovaná od 01.04.1997
 Poskytovaná do -

Dátum zápisu do registra 12.08.1999

Zariadenie pre seniorov § 35 zákona 448/2008

V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov. V zariadení pre seniorov sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí, zabezpečuje záujmová činnosť. V zariadení pre seniorov sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie pre seniorov ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 zákona č. 448/2008. V zariadení pre seniorov možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v budove zariadenia.

Názov	Domov Márie
Adresa sídla	Špitálska 1324/3, 96901 Banská Štiavnica IČO00647926
Právna forma	Rozpočtová organizácia
Typ poskytovateľa	zriadený alebo založený vyšším územným celkom

Druh sociálnej služby	zariadenie pre seniorov
Forma poskytovania	pobytová - ročná
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom FO v dôchodkovom veku
Veková kategória	-
Miesto poskytovania	Ludvíka Svobodu 1548/38, 96901 Banská Štiavnica
Kapacita	30
Poskytovaná od	-
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	18.11.2009

Názov	JA Home life n.o.
Adresa sídla	Pletárska 1614/10, 96901 Banská Štiavnica
IČO	50420607
Právna forma	Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby
Typ poskytovateľa	neverejný poskytovateľ

Druh sociálnej služby	zariadenie pre seniorov
Forma poskytovania	pobytová - ročná
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom FO v dôchodkovom veku
Veková kategória	-
Miesto poskytovania	Pletárska 1613/9, 96901 Banská Štiavnica
Kapacita	31
Poskytovaná od	01.10.2019
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	01.07.2019

Denný stacionár § 40 zákona 448/2008

V dennom stacionári sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby ak jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. V dennom stacionári sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, stravovanie, zabezpečuje rozvoj pracovných zručností, záujmová činnosť. Ak sa v dennom stacionári poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova. V dennom stacionári sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine, alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

Názov	MARGARÉTKA
Adresa sídla	Bratská 1482/9, 96901 Banská Štiavnica
IČO	37897756
Právna forma	Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
Typ poskytovateľa	neverejný poskytovateľ

Druh sociálnej služby	denný stacionár
Forma poskytovania	ambulantná
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Veková kategória	Deti a mladí dospelí Dospelí
Miesto poskytovania	Bratská 1482/9, 96901 Banská Štiavnica
Kapacita	20
Poskytovaná od	02.01.2013
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	07.08.2012

Domov sociálnych služieb § 38 zákona 448/2008

V domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba týždennou pobytovou sociálnou službou alebo ambulantnou sociálnou službou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, alebo nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008. V domove sociálnych služieb sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, zabezpečuje rozvoj pracovných zručností, pomoc pri pracovnom uplatnení, záujmová činnosť, utvárajú podmienky na vzdelávanie, úschovu cenných vecí. Ak sa v domove sociálnych služieb poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova. Na vzdelávanie podľa odseku 2 písm. c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v domove sociálnych služieb, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe. V domove sociálnych služieb sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje domov sociálnych služieb ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22. zákona č. 448/2008. Ak fyzická osoba dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v domove sociálnych služieb, táto sociálna služba sa jej poskytuje aj naďalej. V domove sociálnych služieb možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v budove zariadenia. Sociálnu službu v domove sociálnych služieb nemožno poskytovať ako celoročnú pobytovú sociálnu službu.

Názov	Domov Márie
Adresa sídla	Špitálska 1324/3, 96901 Banská Štiavnica IČO00647926
Právna forma	Rozpočtová organizácia
Typ poskytovateľa	zriadený alebo založený vyšším územným celkom

Druh sociálnej služby	domov sociálnych služieb
Forma poskytovania	pobytová - ročná
Cieľová skupina	FO s nepriaznivým zdravotným stavom - duševné poruchy a poruchy správania FO s nepriaznivým zdravotným stavom - telesné postihnutie FO s nepriaznivým zdravotným stavom - zmyslové postihnutie
Veková kategória	Dospelí
Miesto poskytovania	Strieborná 161/15, 96901 Banská Štiavnica
Kapacita	27
Poskytovaná od	01.01.2002
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	18.11.2009
Dátum výmazu z registra	-

Názov	Domov Márie
Adresa sídla	Špitálska 1324/3, 96901 Banská Štiavnica IČO00647926
Právna forma	Rozpočtová organizácia
Typ poskytovateľa	zriadený alebo založený vyšším územným celkom

Druh sociálnej služby	domov sociálnych služieb
Forma poskytovania	pobytová - ročná
Cieľová skupina	FO s nepriaznivým zdravotným stavom - duševné poruchy a poruchy správania FO s nepriaznivým zdravotným stavom - telesné postihnutie FO s nepriaznivým zdravotným stavom - zmyslové postihnutie
Veková kategória	Dospelí
Miesto poskytovania	Ludvíka Svobodu 1548/38, 96901 Banská Štiavnica
Kapacita	30
Poskytovaná od	01.01.2002

Poskytovaná do -
 Dátum zápisu do registra 18.11.2009

Názov Slovenský Červený kríž, územný spolok Banská Štiavnica
 Adresa sídla Bratská 1482/9, 96901 Banská Štiavnica
 IČO 35679956
 Právna forma Nezisková organizácia
 Typ poskytovateľa neverejný poskytovateľ

Druh sociálnej služby domov sociálnych služieb
 Forma poskytovania ambulatná
 Cieľová skupina FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
 Veková kategória Deti a mladí dospelí
 Dospelí
 Miesto poskytovania Bratská 1482/9, 96901 Banská Štiavnica
 Kapacita 15
 Poskytovaná od 13.06.2011
 Poskytovaná do -
 Dátum zápisu do registra 13.06.2011

Špecializované zariadenie § 39 zákona 448/2008

V špecializovanom zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa. V špecializovanom zariadení sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, zabezpečuje rozvoj pracovných zručností, pomoc pri pracovnom uplatnení, záujmová činnosť, utvárajú podmienky na vzdelávanie, úschovu cenných vecí. Ak sa v špecializovanom zariadení poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova. Na vzdelávanie podľa odseku 2 písm. c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v špecializovanom zariadení, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe. V špecializovanom zariadení sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje špecializované zariadenie ošetrovateľskú starostlivosť podľa §22 zákona č. 448/2008. V špecializovanom zariadení možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v budove zariadenia.

Názov Domov Márie
 Adresa sídla Špitálska 1324/3, 96901 Banská Štiavnica
 IČO00647926
 Právna forma Rozpočtová organizácia
 Typ poskytovateľa zriadený alebo založený vyšším územným celkom

Druh sociálnej služby špecializované zariadenie
 Forma poskytovania pobytová - ročná
 Cieľová skupina FO s nepriaznivým zdravotným stavom - duševné poruchy - Alzheimerova choroba
 FO s nepriaznivým zdravotným stavom - duševné poruchy - Demencie rôzneho typu etiológie
 FO s nepriaznivým zdravotným stavom - duševné poruchy - Schizofrénia a schizotypové poruchy
 Veková kategória Dospelí
 Miesto poskytovania Špitálska 1324/3, 96901 Banská Štiavnica
 Kapacita 45
 Poskytovaná od 01.09.2009
 Poskytovaná do -
 Dátum zápisu do registra 18.11.2009

Názov JA Home life n.o.
 Adresa sídla Pletárska 1614/10, 96901 Banská Štiavnica
 IČO 50420607
 Právna forma Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby
 Typ poskytovateľa neverejný poskytovateľ

Druh sociálnej služby špecializované zariadenie
 Forma poskytovania pobytová - ročná
 Cieľová skupina FO s nepriaznivým zdravotným stavom - duševné poruchy - Alzheimerova choroba
 FO s nepriaznivým zdravotným stavom - duševné poruchy - Demencie rôzneho typu etiológie
 Veková kategória Dospelí

Miesto poskytovania	Pletiariska 1613/9, 96901 Banská Štiavnica
Kapacita	7
Poskytovaná od	01.01.2023
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	04.08.2022

Prepravná služba §42 zákona 448/2008

Prepravná služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie. Odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa odseku 1 sa preukazuje posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu. Nepriaznivý zdravotný stav podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

Názov	S.O.V.I. n.o.
Adresa sídla	Spojná 1131/4, 96901 Banská Štiavnica
IČO	50241265
Právna forma	Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby
Typ poskytovateľa	neverejný poskytovateľ

Druh sociálnej služby	prepravná služba
Forma poskytovania	terénna
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Veková kategória	-

Miesto poskytovania	Banskobystrický kraj
Kapacita	-
Poskytovaná od	01.09.2016
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	11.08.2016

4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií:

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci § 52 zákona 448/2008

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie. Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je poskytovanie nepretržitej, dištančnej, hlasovej, písomnej (krátka textová správa) alebo elektronickej komunikácie s fyzickou osobou uvedenou v odseku 1 prostredníctvom signalizačného zariadenia alebo audiovizuálneho zariadenia napojeného na centrálny dispečing, ktorý zabezpečí potrebnú pomoc na základe vyslaného signálu potreby pomoci. Potrebu poskytovania sociálnej služby podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

5. Podporné služby:

Denné centrum § 56 zákona 448/2008

V dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou. V dennom centre sa najmä poskytuje sociálne poradenstvo, zabezpečuje záujmová činnosť.

Názov	Mesto Banská Štiavnica
Adresa sídla	Radničné námestie 1/1, 96901 Banská Štiavnica
IČO	00320501
Právna forma	Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)
Typ poskytovateľa	obec/mesto

Druh sociálnej služby	denné centrum
------------------------------	----------------------

Forma poskytovania	ambulantná
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom FO v dôchodkovom veku Rodina s maloletým dieťaťom
Veková kategória	-
Miesto poskytovania	Obrancov mieru 40/40, 96901 Banská Štiavnica
Kapacita	40
Poskytovaná od	-
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	07.01.2010
Názov	Mesto Banská Štiavnica
Adresa sídla	Radničné námestie 1/1, 96901 Banská Štiavnica
IČO	00320501
Právna forma	Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)
Typ poskytovateľa	obec/mesto

Druh sociálnej služby	denné centrum
Forma poskytovania	ambulantná
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom FO v dôchodkovom veku Rodina s maloletým dieťaťom
Veková kategória	-
Miesto poskytovania	Námestie sv. Trojice 9/5, 96901 Banská Štiavnica
Kapacita	40
Poskytovaná od	-
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	07.01.2010

Ďalšie odborné činnosti vykonávané samostatne, zapísané v registri poskytovateľov sociálnych služieb:

Sociálne poradenstvo - základné § 19 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z.

Základné sociálne poradenstvo (§19 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z.) je posúdenie povahy problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Základné sociálne poradenstvo je súčasťou každej sociálnej služby poskytovanej podľa tohto zákona. Sociálne poradenstvo možno vykonávať ambulantnou formou prostredníctvom poradní sociálneho poradenstva zriadených na tento účel a terénnou formou prostredníctvom terénnych programov.

Názov	Martinus
Adresa sídla	Štefana Moyzesa 248/2, 96901 Banská Štiavnica
IČO	50001906
Právna forma	Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
Typ poskytovateľa	neverejný poskytovateľ

Druh sociálnej služby	sociálne poradenstvo - základné
Forma poskytovania	ambulantná
Cieľová skupina	Dieťa v krízovej sociálnej situácii a jeho rodina FO opatrovateľ - poberateľ peňažného príspevku na opatrovanie FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom FO v dôchodkovom veku FO v krízovej sociálnej situácii Rodina s maloletým dieťaťom
Veková kategória	-

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe
 §19 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.

Miesto poskytovania	Štefana Moyzesa 248/2, 96901 Banská Štiavnica
Kapacita	-
Poskytovaná od	12.03.2020
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	09.03.2020

Názov	Martinus
Adresa sídla	Štefana Moyzesa 248/2, 96901 Banská Štiavnica

IČO	50001906
Právna forma	Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
Typ poskytovateľa	neverejný poskytovateľ
Druh sociálnej služby	sociálne poradenstvo - základné
Forma poskytovania	terénna
Cieľová skupina	Dieťa v krízovej sociálnej situácii a jeho rodina FO opatrovateľ - poberateľ peňažného príspevku na opatrovanie FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom FO v dôchodkovom veku FO v krízovej sociálnej situácii Rodina s maloletým dieťaťom
Veková kategória	-
Miesto poskytovania	Okres Banská Štiavnica
Kapacita	-
Poskytovaná od	12.03.2020
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	09.03.2020

Denné centrum

Na území mesta Banská Štiavnica sa nachádzajú 2 denné centrá (bývalé kluby dôchodcov), v ktorých sa v zmysle § 56 zákona o sociálnych službách poskytujú sociálne služby počas dňa fyzickým osobám, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a je v nich zabezpečený priestor pre vykonávanie záujmovej a kultúrnej činnosti. Jedno denné centrum sa nachádza v centre Banskej Štiavnice a druhé v mestskej časti Štefultov. Prevádzka denných centier je financovaná z rozpočtu mesta Banská Štiavnica. Klienti sa v dennom centre stretávajú 2-krát týždenne, venujú sa rôznym činnostiam: ručným prácam, vareniu, pečeniu, spoločenským hrám, navštevujú kultúrne podujatia, organizujú výlety, slávnostné posedenia, využívajú relaxačné pobyty, žijú plnohodnotným životom. Zo strany mesta Banská Štiavnica je činnosť denných centier monitorovaná a je sledované efektívne vynakladanie finančných prostriedkov. Formou dohody mesto Banská Štiavnica v každom dennom centre zamestnáva vedúcu denného centra, ktorá je zodpovedná za jeho chod, otváranie, zatváranie, vykonávanie administratívnych prác a organizovanie činnosti denného centra.

Priestor na prenocovanie občanov bez prístrešia v nepriaznivých klimatických podmienkach

Mesto Banská Štiavnica poskytuje občanom bez prístrešia možnosť prenocovania v nepriaznivých klimatických podmienkach v určenom priestore, ktorý je zriadený v objekte mestskej plavárne a prvý krát bol otvorený v decembri 2011. Prevádzka priestoru na prenocovanie je financovaná z rozpočtu mesta.

Domov Márie - Špitálska č. 3, 969 01 Banská Štiavnica

Rozpočtová organizácia Banskobystrického samosprávneho kraja. Domov Márie je lokalizovaný v troch objektoch, na uliciach: Špitálska č.3 (Povrazník) poskytovanie soc. služby druhu: Špecializované zariadenie, Strieborná č. 15, (historické centrum mesta) poskytovanie soc. služby druhu: Domov sociálnych služieb, L. Svobodu č. 38 (sídlisko Drieňová) poskytovanie soc. služby druhu: ZpS, ZPB, DSS. O aktivizáciu prijímateľov sociálnej služby sa starali 3 sociálne pracovníčky, 3 inštruktorky sociálnej rehabilitácie a 1 pracovná terapeutka.

Územný spolok Slovenského červeného kríža - Bratská 9, 969 01 Banská Štiavnica

Druh sociálnej služby: Domov sociálnych služieb. Cieľová skupina je - fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby. Forma poskytovanej sociálnej služby je ambulantná. Zariadenie má kapacitu 15 miest. Domov sociálnych služieb pre mentálne postihnuté deti, mládež a dospelých s denným pobytom navštevujú klienti s rôznymi mentálnymi, telesnými, ale aj zrakovými a kombinovanými postihnutiami. DSS poskytuje službu klientom v pracovných dňoch v čase od 6.00 hod. do 15.30 hod. Výška úhrady za poskytovanú službu je podľa cenníka a je individuálna pre každého klienta podľa poskytovanej služby. Slovenský Červený kríž poskytuje sociálne služby v priestoroch vo vlastníctve mesta Banská Štiavnica.

Druh sociálnej služby: Domáca opatrovateľská služba. Forma poskytovanej sociálnej služby je terénna. Úkony starostlivosti o svoju domácnosť predstavujú: donáška jedla do domácnosti klienta ako jedna časť opatrovateľskej služby, ktorú vykonáva pre zdravotne postihnutých a seniorov mesta a obcí okresu. Donáška sa vykonáva denne / v pracovné dni v čase 9:30 – 14:30 hod., priamo do bytu klienta.

MARGARÉTKA, o. z. - L. Svobodu 14/41, 969 01 Banská Štiavnica

Margarétka je nepolitické občianske združenie pre zdravotne a telesne postihnutých a ich rodiny. Jej hlavným cieľom je zoskupovať postihnutých a ich rodiny, rozvíjať osobnosť týchto ľudí zaujímavými akciami a aktívne zlepšovať ich zdravotný stav rehabilitačnými cvičeniami. Margarétka bola na Ministerstve vnútra zaregistrovaná podľa zákona č. 83/1990Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov dňa 28.07.2003, číslo spisu VVS/1-900/90-2208, s celoslovenskou pôsobnosťou so sídlom v Banskej Štiavnici. Cieľom je poskytnúť relevantné informácie rodinám, ktoré majú zdravotne postihnutého člena, nájsť tú správnu cestu ako sa vysporiadať s touto situáciou a stať sa aktívnym článkom pomoci týmto rodinám.

Slovenský zväz telesne postihnutých, okresné centrum, Banská Štiavnica

V Banskej Štiavnici vyvíja aktivity výbor Základnej organizácie a Okresného centra v zložení predsedu, podpredsedníčky a ďalších členov. Kontrolná komisia je v zložení troch členiek. Výbory sa schádzajú pravidelne 1 x mesačne, okrem mesiacov júl a august. Aktivity pre členov sa realizujú spravidla raz mesačne.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska – krajské stredisko v Banskej Bystrici s poradenskou službou v Banskej Štiavnici

Poradenské dni v Banskej Štiavnici sú každú poslednú stredu v mesiaci v čase od 10:00 – 13:00 hod. Sociálna rehabilitácia je terénna služba, ktorá sa vykonáva podľa potreby klienta prevažne v jeho domácom prostredí (Návrh KPSS B. Štiavnica, 2013, s.15-23).

Sociálne služby na území mesta poskytujú: verejní poskytovatelia (Mesto Banská Štiavnica, Domov Márie), neverejní poskytovatelia (Územný spolok Slovenského červeného kríža, Margarétka, o.z., JA Home life n.o.). Mimovládne organizácie pôsobiace v sociálnej oblasti na území mesta (Slovenský zväz telesne postihnutých - okresné centrum, Unia nevidiacich a slabozrakých Slovenska).

Mesto Banská Štiavnica dbá o dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť poskytovaných sociálnych služieb za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií občanov mesta. Naďalej Mesto Banská Štiavnica poskytuje sociálne služby, zapísané v registri poskytovateľov sociálnych služieb: domácu opatrovateľskú službu, denné centrá, komunitné centrum

Od roku 2019 vykonáva svoju činnosť na území mesta Banská Štiavnica neverejný poskytovateľ sociálnej služby - nezisková organizácia JA Home life n.o.

Zariadenie pre seniorov Domov Života, na adrese Pletiariska 1613/9, 969 01 Banská Štiavnica.

Cieľovou skupinou sú fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV. podľa prílohy č. 3, alebo fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov. Poskytovateľ má zaregistrovanú sociálnu službu v Registri sociálnych služieb na Úrade Banskobystrického samosprávneho kraja, dňa 01.07.2019, s dátumom začatia poskytovania sociálnej služby od 01.10.2019.

Forma sociálnej služby: pobytová - ročná
Kapacita: 38 miest

Od júla 2020 realizuje svoju činnosť v meste Banská Štiavnica registrovaný **sociálny podnik**, ktorý je zriadený spoločnosťou JA Home life s.r.o., so sídlom Pletiariska 10/A, 969 01 Banská Štiavnica. Ide o integračný podnik, čo je verejnoprospešný podnik, ktorého pozitívnym sociálnym vplyvom je podpora zamestnanosti prostredníctvom zamestnávania znevýhodnených osôb alebo zraniteľných osôb, prevažne občanov so zdravotným postihnutím. JA life s.r.o. je zároveň všeobecným registrovaným sociálnym podnikom, nakoľko poskytuje všeobecne prospešnú službu – sociálnu pomoc seniorom v Domove života v Banskej Štiavnici. Od novembra 2020 tento registrovaný sociálny podnik spolupracuje s mestom Banská Štiavnica aj pri poskytovaní bezplatných obedov pre občanov mesta, seniorov, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, občanov, ktorí sa nachádzajú v hmotnej núdzi, alebo majú ťažšiu životnú situáciu. Oprávneným občanom je vo vopred stanovenom čase poskytnutý obed v pracovných dňoch pondelok až piatok, ktorý je dovezený priamo k nim domov. Občania sa striedajú po jednotlivých týždňoch (každý týždeň sú určení iní).

Domáca opatrovateľská služba

Vzmysle VZN mesta Banská Štiavnica č. 7/2016 o sociálnych službách v úplnom znení je suma úhrady prijímateľa sociálnej služby za poskytované úkony opatrovateľskej služby podľa osobitného predpisu vo výške:

- 1,50 €/hod. pre čas poskytovania sociálnej služby od 7,00hod. do 16,00 hod.
- 3,50 €/hod. pre čas poskytovania sociálnej služby od 16,00 hod. do 24,00 hod. a od 00,00 hod. do 7,00 hod."

V súčasnosti sa poskytuje opatrovateľská služba pre 46 občanov mesta, ktorí sú posúdení na odkázanosť poskytovania tejto sociálnej služby a majú uzatvorené zmluvy o poskytovaní sociálnej služby v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách. Mesto Banská Štiavnica zamestnáva aktuálne 30 opatrovateľov, z toho sú 2 muži a 28 žien.

Denné centrá

Mesto Banská Štiavnica má zriadené aj dve Denné centrá (tzv. kluby dôchodcov), kde sa poskytujú služby v zmysle § 56 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách. Jedno centrum sa nachádza na Námestí sv.Trojice, druhé v časti Štefultov. Táto sociálna služba sa poskytuje počas dňa fyzickej

osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou. Seniori tu majú priestor na stretávanie sa a realizáciu rôznych záujmových, voľnočasových aktivít, organizovanie výletov, a trávenie spoločného času. (V súčasnosti je v prevádzke len jedno denné centrum, nakoľko denné centrum v časti Štefultov nemá zastúpenie vedúcej DC)

Komunitné centrum

Komunitné centrum sa nachádza v lokalite Šobov. Poskytujú sa tu služby v zmysle §24d zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách. Mesto Banská Štiavnica v komunitnom centre realizuje národný projekt, ktorý bol vyhlásený Implementačnou agentúrou MPSVaR, pod názvom Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni. Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. V komunitnom centre pracujú štyria zamestnanci – odborný garant, odborný pracovník, komunitný pracovník a pracovník komunitného centra. Ich práca je kontrolovaná a usmerňovaná regionálnou koordinátorkou projektu.

Priestor na prenocovanie občanov bez prístrešia

Mesto Banská Štiavnica poskytuje službu na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb, v rámci ktorej je pre osoby bez prístrešia už dlhodobo zriadený priestor na prenocovanie v nepriaznivých klimatických podmienkach. Priestor je vybavený sprchovým kútom, dvomi WC, kuchynkou a celkovým počtom lôžok 10. Občania si majú možnosť taktiež oprat' svoju bielizeň, na čo slúži práčka a sušička, ktoré vždy obsluhuje poverený správca priestoru.

Prepravná služba

Mesto Banská Štiavnica v zmysle VZN č. 7/2016 o sociálnych službách zabezpečuje tiež sociálnu službu - prepravnú službu, tzv. sociálny taxík, v súlade so zákonom č. 448 z roku 2008 Z.z. o sociálnych službách. Je to sociálna služba, ktorá sa poskytuje osobám s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom, seniorom, s trvalým pobytom v meste Banská Štiavnica. Táto služba sa v našom meste poskytuje pre oprávnených občanov prostredníctvom neverejného poskytovateľa sociálnej služby – neziskovej organizácie S.O.V.I. n. o. od 01. septembra 2016. Okruh osôb, ktorým sa poskytuje prepravná služba, ako aj jej využitie je definované v článku III. VZN o sociálnych službách.

Z rozpočtu mesta je tiež v zmysle zákona o sociálnych službách uhrádzaný príspevok neverejnemu poskytovateľovi sociálnych služieb Margarétka o.z. na prevádzkové náklady za sociálnu službu poskytovanú v dennom stacionári za občanov mesta Banská Štiavnica. Okrem prevádzkových nákladov mesto podporuje o.z. Margarétka aj poskytnutím zvýhodneného nájmu priestorov, kde vykonávajú svoju činnosť. V dennom stacionári sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby ak jej stupeň odkázanosti je najmenej III a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa.

V zmysle novely zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, účinnej od 01.01.2022, sú z rozpočtu mesta tiež uhrádzané finančné príspevky na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejným poskytovateľom sociálnej služby v zariadení pre seniorov, ktorí neposkytujú sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk. Finančné príspevky sú uhrádzané pre občanov s trvalým pobytom na území mesta Banská Štiavnica.

V rámci sociálnej starostlivosti Mesto Banská Štiavnica okrem sociálnych služieb ako takých poskytuje pomoc občanom, ktorí sa nachádzajú v núdzi aj formou jednorazových dávok v hmotnej núdzi, ktoré sa poskytujú po posúdení každej žiadosti finančnou alebo vecnou formou pre dospelých aj deti. V prípade nutnosti pomáhamo tiež poskytnutím sociálnych pôžičiek na konkrétny účel podľa zákona o sociálnej pomoci a interného predpisu mesta – pravidlá pri poskytovaní jednorazových dávok a sociálnych pôžičiek občanom mesta Banská Štiavnica. Vzhľadom na náročné životné situácie, v akých sa mnohí občania nachádzajú je táto pomoc potrebná a nevyhnutná pre zabezpečenie ich základných životných potrieb a starostlivosti o maloleté deti.

Nezanedbateľnou položkou v rozpočte mesta sú aj výdavky určené na pochovávanie na trovy mesta. V zmysle zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve, mesto zabezpečuje pochovanie v zmysle § 30 ods. 2 uvedeného zákona.

Každoročne je prostredníctvom mesta Banská Štiavnica zabezpečené tiež poskytnutie dotácie na podporu humanitárnej pomoci z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej Republiky pre občanov mesta. Dotácie sú poskytnuté na konkrétny účel, pričom mesto je zodpovedné za zabezpečenie účelného vynaloženia schválených finančných prostriedkov. Pri poskytnutí dotácie sa zabezpečujú schválené tovary a služby na zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie za konkrétnym účelom a vykonávajú nákupy priamo s prijímateľom poskytnutej pomoci.

Mesto Banská Štiavnica poskytuje z rozpočtu mesta tiež dotácie na sociálnu oblasť - poskytovateľom sociálnych služieb na základe žiadosti o poskytnutie dotácií.

Každoročne počas vianočných sviatkov Mesto Banská Štiavnica pomáha občanom v núdzi poskytnutím poukážok na nákup potravín v spolupráci s miestnymi organizáciami a podnikateľmi.

Mesto tiež vykonáva osobitného príjemcu dávok v hmotnej núdzi, rodičovských príspevkov a prídavkov na deti.

Pre pomoc občanom s nepriaznivou sociálnou situáciou mesto zriadilo a prevádzkuje aj výmenník šatstva, kde je možnosť vybrať si šatstvo pre všetky vekové kategórie, obuv, tašky, knižky, hračky, posteľné prádlo, deky, obrusy, drobné príslušenstvo do kuchyne. Od začiatku otvorenia sa vytvorili rôzne komunity, ktoré tento priestor v hojnom počte navštevujú. Medzi veľmi silne zastúpené skupiny patria matky samoživiteľky, resp. rodiny s jedným rodičom, sociálne odkázané rodiny, seniori. Možnosť zadovážiť si veci za pár eur týmto prispievame k ich zvýšenému životnému štandardu. Recykláciou vecí takisto prispievame k ekologickejšiemu zaobchádzaniu a dávame tým veciam druhú šancu. Prijímame veci nepoškodené, opraté aby bol zaručený ich obeh.

Od roku 2022 svoju činnosť vykonáva na území mesta aj **Kancelária oddelenia centier integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti**, zriadená Banskobystrickým samosprávnym krajom. Kancelária má sídlo na ulici Bratská č. 17, Banská Štiavnica a má širšiu územnú pôsobnosť – okres Banská Štiavnica a obce z mikroregiónu Južné Sitno z okresu Krupina (Kráľovce – Krnišov, Žibritov).

Aktivity sú realizované v rámci projektu „Centrá sociálnych služieb ako nástroj viacúrovňového partnerstva pri poskytovaní dlhodobej starostlivosti na komunitnej úrovni na Slovensku“. Cieľom projektu je vytvorenie pilotného modelu Centier integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti pre seniorov na komunitnej úrovni a podpora terénnych sociálnych služieb.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba, alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebujú, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu.

Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v meste (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálo technickej vybavenosti.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Možné zdroje financovania sociálnych služieb

Plán obnovy

V rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorý je hlavným nástrojom balíka Next Generation EU, Európska komisia poskytne celkovo 750 miliárd eur. Pre Slovensko je alokovaných približne 6 miliárd v grantoch (forma nenávratnej finančnej alokácie). Výšku celkovej alokácie podrobne určuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti. Toto nariadenie obsahuje presnú metodiku výpočtu maximálneho finančného príspevku, ktorý je k dispozícii pre každý členský štát, a to na základe stanoveného vzorca. Financovanie projektov v rámci sociálnych služieb by bolo možné v rámci Komponentu 13 Plánu obnovy.

KOMPONENT 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť

Hlavnými výzvami Plánu obnovy sú:

1. Absencia funkčného prepojenia sociálnej a zdravotnej starostlivosti a vertikálna fragmentácia kompetencií
2. Neefektívny spôsob financovania
3. Nejednotné a nesytemové posudzovanie zdravotného postihnutia a potreby dlhodobej starostlivosti
4. Nefunkčný systém dohľadu nad sociálnou starostlivosťou, vrátane starostlivosti v domácom prostredí
5. Nedostatok služieb dlhodobej a paliatívnej starostlivosti, najmä služieb komunitného typu

Cieľom navrhovaných reforiem a investícií je zabezpečiť kvalitnú a dostupnú komplexnú podporu ľudí s potrebou dlhodobej a paliatívnej starostlivosti. Poskytovaním takejto starostlivosti sa zvýši inklúzia osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti v súlade s ich právami obsiahnutými v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ako aj miera ich sociálnej ochrany. V nadväznosti na uvedené výzvy sú hlavnými cieľmi reforiem a investícií:

1. Funkčné prepojenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti
2. Systém financovania, ktorý zohľadňuje preferencie odkázanej osoby, podporuje rozvoj komunitnej starostlivosti a podporuje nábor personálu
3. Spravodlivo a systematicky posúdená miera zdravotného postihnutia a potreby starostlivosti
4. Funkčný dohľad a garantovaná kvalita sociálnej starostlivosti
5. Ponuka služieb následnej, dlhodobej a paliatívnej starostlivosti zohľadňujúca preferencie ľudí s potrebou starostlivosti a ich ľudské práva.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
60-64	694	695	696	697	698	699	700	700	701	702	703
65-69	754	781	808	835	863	890	917	944	972	999	1026
70-74	508	523	538	553	568	583	598	613	628	643	658
75-79	335	345	355	365	376	386	396	406	416	426	436
80-84	176	177	177	178	178	179	180	180	181	181	182
85-89	83	80	78	75	72	70	67	65	62	59	57
90-94	55	57	59	61	64	66	68	71	73	75	77
95-99	14	15	16	16	17	18	19	20	21	22	23
100-104	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
105-109	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3

2.7.2. Posudková činnosť

Posudková činnosť na účely poskytovania sociálnej služby je zdravotná posudková činnosť a sociálna posudková činnosť. Posudkovou činnosťou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu.

Zdravotná posudková činnosť

Zdravotná posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a zmien zdravotného stavu fyzickej osoby, ktoré vykonáva zdravotnícky pracovník na základe zmluvy s obcou alebo vyšším územným celkom (ďalej len „posudzujúci zdravotnícky pracovník“). Posudzujúci zdravotnícky pracovník pri vykonávaní zdravotnej posudkovej činnosti spolupracuje so sociálnym pracovníkom mesta.

Sociálna posudková činnosť

Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu je posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby, rodinného prostredia fyzickej osoby a prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti. Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť.

2.7.3. Služby vzdelávania

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V meste sa nachádzajú materské školy. Ako vyplýva z predpokladov demografického vývoja, v priebehu nasledujúcich 10 rokov pravdepodobne dôjde k miernemu poklesu počtu detí predškolského veku hlavne do 1 roka, a teda nebude vytvárať tlak na udržanie, prípadne rozšírenie zariadenia.

Štruktúra škôl obsahuje všetky úrovne od materských škôl, cez základné špeciálne, stredné, niektoré poskytujú už vyššie stredné vzdelanie.

Materské školy

Materské školy poskytujú celodennú, ako aj poldennú výchovnú starostlivosť deťom od 2-3 do 6 rokov, a deťom s odloženou školskou dochádzkou. Mesto Banská Štiavnica je zriaďovateľom troch materských škôl s právnou subjektivitou – MŠ na ulici 1. mája, MŠ na ulici Bratská a MŠ na ulici

Mierová. MŠ na ulici 1.mája 4 má vytvorené elokované pracovisko - jednu triedu v ms. časti Štefultov. Okrem týchto MŠ v BŠ existujú 2 súkromné MŠ, a to Nezábudka a Guliver a jedna cirkevná materská škola. MŠ sú zaradené do systému škôl a deti sa v nich vzdelávajú podľa medzinárodnej klasifikácie ISCED 0 - predprimárne vzdelávanie, kde dokladom vzdelania je Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelania. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj kvantitatívnych ukazovateľov materských škôl. V priebehu sledovaného obdobia stúpol počet detí v materskej škole z 366 na 412. Úmerne tomu stúpa počet pedagogických pracovníkov a pracovníkov THP.

Materská škola Ul. 1. mája č.4, Banská Štiavnica (Križovatka) – ako spádová MŠ pre ulice:

Gwerkovej-Gollnerovej, Katova, Kammerhofská, Malé trhovisko, Na Zigmund šachtu, Ľ. Podjavorinskej, Robotnícka, Spojná, Úvozná, Višňovského, Záhradná, Zvonová, Antolská, 29. augusta, I.Bajzu, M.Benka, A.Bernoláka, Brezová, Budovateľská, Cintorínska, Dr. Clementisa, R. Debnárika, P. Dobšínskeho, Dolná, Drevená, L. Exnára, J. Fándlyho, M. Hattalu, J. Horáka, Horná Huta, J. C. Hronského, Hutnícka, S. Chalúpku, Ilijská, J. Jesenského, J. Kollára, J. A. Komenského, I. Krasku, Kremenisko, Š. Krčméryho, Kríková, Krížna, Križovatka, Klínger, G. K. Z. Laskomerského, Lintich, 1.mája, Na Maximilián šachtu, Na Mária šachtu, Na Matej štôľňu, J. Matušku, Š. Moyzesa, Nám. Padlých hrdinov, B. Nemcovej, L. Novomeského, Obchodná, Obrancov mieru, Okružla, Partizánska, Počúvadlianske Jazero, Pletiariska, Podhájska, Pod Trojickým vrchom, Potočná, Povrazník, Požiarnicka, Rakytová, Remeselnicka, Slovanská, Srnčia, Staničná, Stratená, A. T. Sytnianskeho, Školská, J. Škultétyho, K. Šmidkeho, Špitálska, Ľ. Štúra, Tabaková, J. G. Tajovského, B. S. Timravy, Trate mládeže, Údolná, F. Urbánka, Úzka, Železničarska.

Materská škola Ul.Bratská 9 (Drieňová) – ako spádová MŠ pre ulice:

J. Augustu, J. Bottu, Dolná Resla, Družicová, Družstevná, Farská, M. Hella, M. M. Hodžu, J. Hollého, Horná Resla, J. M. Ľubana, P. O. Viezdoslava, P. Jilemnického, Kamenná, Klínger, A. Kmeťa, Koncová, M. Kukučina, Kutnohorská, P. Kyrmezera, Ď. Langsfelda, Lesnícka, Licharda, 8. mája, Malá okružná, Michalská, S. Mikovíniho, Nad Rozgrundom, Nám. sv. Trojice, Novozámocká, Osadná, J. Palárika, Pod Červenou studňou, A. Pecha, Pod Paradajzom, Poľnohospodárska, Pustá, Radničné námestie, A. Sládkoviča, SNP, Staromestská, Staronová, Starozámocká, Strieborná, Športová, Dr. I. Tótha, V. Václavkovej, S. H. Vajanského, Výskumnicka, Bratská, Drieňová, Energetikov, Kolpašská, Kysihýbelská, Okrajová, Ovocná, Pátrovská, Obec Banský Studenec, Banky.

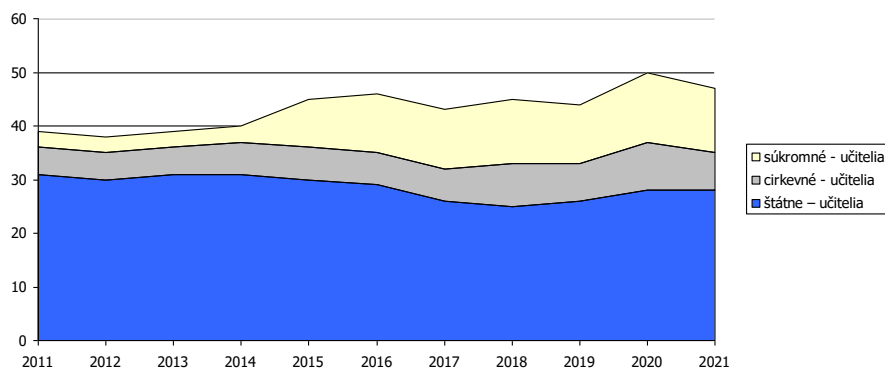
Materská škola Ul. Mierová č.2 – Pod Kalváriou – ako spádová MŠ pre ulice:

Mierová, Šobov, Vilová, Pod Kalváriou, Banícka, J. Gagarina, Hájik, Belianska, Belianske Jazero, Botanická, Dolná Ružová, Horná Ružová, Akademická, Pod Červenou studňou, Vodárenská, Mládežnícka (10.2.2023, <http://www.banskastiavnica.sk/obcan/skolstvo/>).

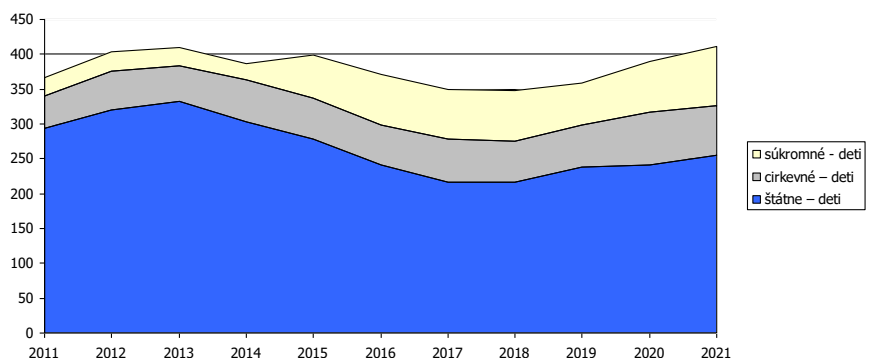
Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materských školách od roku 2011 do roku 2021.

Materská škola	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Materské školy spolu	6	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6
spolu – deti	366	403	410	387	399	371	350	348	358	390	412
Štátne	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
štátne – deti	294	320	332	303	278	242	216	217	238	242	255
štátne – triedy	14	15	15	14	14	14	13	12	13	12	12
štátne - učitelia	31	30	31	31	30	29	26	25	26	28	28
Cirkevné	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Cirkevné – deti	46	56	51	61	59	56	62	58	61	75	71
Cirkevné – triedy	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	4
cirkevné - učitelia	5	5	5	6	6	6	6	8	7	9	7
Súkromné	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2
Súkromné - deti	26	27	27	23	62	73	72	73	59	73	86
Súkromné - triedy	2	2	2	2	4	5	5	5	5	5	5
Súkromné - učitelia	3	3	3	3	9	11	11	12	11	13	12

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Graf: Vývoj počtu učiteľov
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Graf: Vývoj počtu detí
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Materské školy sú financované prostredníctvom výnosu z podielových daní. Za pobyt dieťaťa v MŠ prispieva aj zákonný zástupca dieťaťa na čiastočnú úhradu výdavkov MŠ mesačne sumou, ktorá je určená VZN mesta Banská Štiavnica. Príspevok v MŠ sa neuhrádza za dieťa, ktoré má jeden rok pred plnením povinnej školskej dochádzky. Iné možnosti zníženia, alebo odpustenia príspevkov je možné odkonzultovať priamo s riaditeľkami materských škôl.

Katolícka spojená škola sv. Františka Assiského - materská škola

Materská škola sv. Františka Assiského sa nachádza v Banskej Štiavnici. Sídli v budove Katolíckej spojenej školy na ulici A. Gwarkovej-Göllnerovej, pár metrov pešou chôdzou od nádherného historického centra mesta, v tichom prostredí, v blízkosti botanickej záhrady. Jej zriaďovateľom je Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Banská Bystrica. Materská škola je štvortriedna. Navštevujú ju deti z Banskej Štiavnice, no záujem o výchovu a vzdelávanie v nej prejavujú aj rodičia z okolitých obcí. Poskytuje možnosť celodennej i poldennej formy edukácie deťom od 2 rokov (10.2.2023, <https://kssbs.sk/ms/>).

Materská škola sv. Františka Assiského vznikla v roku 2010 ako nové školské zariadenie, ktoré poskytuje celodennú výchovnú starostlivosť deťom od 2 do 7 rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. Bola zaradená do siete škôl Ministerstvom školstva Slovenskej republiky na základe rozhodnutia č. 2603/04 zo dňa 22. októbra 2004 s dodatkom č. 301/1/2009 zo dňa 18.5.2009. Je umiestnená na prízemí Katolíckej spojenej školy sv. Františka Assiského v Banskej Štiavnici. Sú zriadené 3 triedy. V meste Banská Štiavnica je Materská škola sv. Františka Assiského jedinou katolíckou materskou školou. K svojej činnosti využíva nové veľké moderne zariadené priestory so samostatným vchodom (2 triedy – 100 m², 80m²), nové sociálne zariadenia a zároveň má možnosť využívania priestorov základnej školy a gymnázia (telocvičňa, sauna, jazykové laboratórium, knižnica, IKT učebňa). V blízkosti školy sa nachádza plaváreň, športové ihrisko a detské ihrisko. Pri vzdelávaní využíva nové výchovno-vzdelávacie a didaktické pomôcky, výučbu zabezpečujú kvalifikovaní učitelia (10.10.2014, <http://www.katgymbbs.sk/ms/>).

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0	101	102	103	105	106	107	108	110	111	112	114
1-4	349	346	342	339	335	331	328	324	320	317	313
5-9	402	393	383	374	364	354	345	335	326	316	307

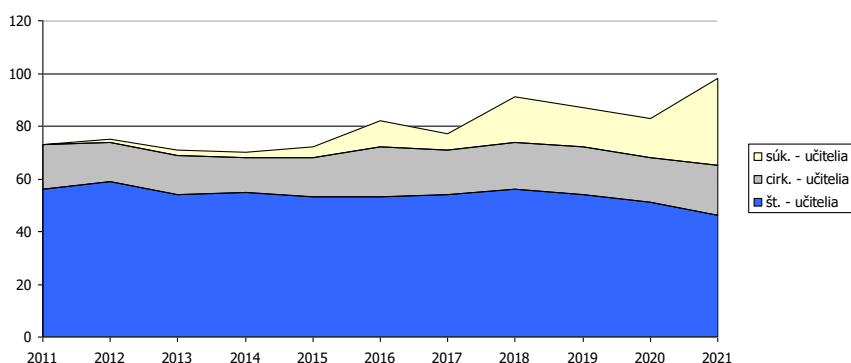
Základné školy

V samotnom meste sa nachádza 5 základných škôl. V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta sú 2 ZŠ. Nachádza sa tu dve súkromné a 1 cirkevná škola. Každá zo škôl podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Sú tu začleňovaní aj žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

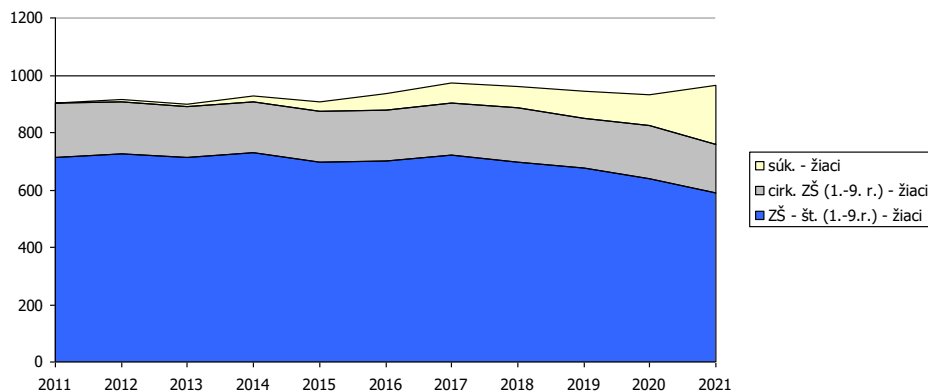
V školách sa nachádza 58 tried, v ktorých sa vyučuje cca. 963 detí. V školách vyučuje 98 pedagogických zamestnancov, súčasťou sú aj asistenti učiteľov, špeciálni či sociálni pedagógovia.

Základná škola											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ZŠ - (1. - 4. roč.) spolu	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
ZŠ - (1.-4.r.) spolu - žiaci	0	8	12	18	35	0	0	0	0	0	0
ZŠ - (1. - 9. roč.) spolu	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	5
ZŠ - (1.-9.r.) spolu - žiaci	905	906	889	908	873	936	972	962	944	933	963
ZŠ - št. (1. - 9. roč.)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ZŠ - št. (1.-9.r.) - žiaci	715	727	715	729	696	700	720	696	675	641	590
ZŠ - št. (1.-9.r.) - triedy	38	37	37	36	32	36	36	36	35	34	31
ZŠ - št. (1.-9.r.) - učitelia	56	59	54	55	53	53	54	56	54	51	46
cirk. ZŠ (1. - 9. roč.)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
cirk. ZŠ (1.-9.r.) - žiaci	190	179	174	179	177	180	183	192	176	184	168
cirk. ZŠ (1.-9.r.) - triedy	11	10	9	9	9	11	10	10	9	9	9
cirk. ZŠ (1.-9.r.) - učitelia	17	15	15	13	15	19	17	18	18	17	19
súk. ZŠ	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
súk. - žiaci	0	8	12	18	35	56	69	74	93	108	205
súk. - triedy	0	1	2	2	3	5	7	8	9	9	18
súk. - učitelia	0	1	2	2	4	10	6	17	15	15	33

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Graf: Vývoj počtu učiteľov
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Graf: Vývoj počtu žiakov
 Zdroj: SÚ SR, DataCubes, 2023

Základná škola Jozefa Horáka

Základná škola Jozefa Horáka bola prvýkrát otvorená v školskom roku 1961/1962. Priestory školskej jedálne a telocvične sa dokončili až v školskom roku 1962/63. Už v čase dokončenia tejto budovy sa vedelo, že priestory sú nedostačujúce. V roku 1987 pribudla k školskému objektu prístavba s 8 triedami. V tom istom roku získala základná škola čestný názov Základná škola Jozefa Horáka - spisovateľ Jozef Horák pôsobil na škole ako učiteľ slovenského jazyka a literatúry od roku 1964 až do odchodu do dôchodku v roku 1967. Škola po celkovej rekonštrukcii predstavuje modernú školu 21. storočia a svojimi špičkovými výchovno-vzdelávacími priestormi je dobrým príkladom premeny tradičnej školy na modernú.

Základná škola Jozefa Kollára

Základná škola bola otvorená v roku 1992. Je to veľká moderná, priestorová 16 triedna škola. Škola je členená na pavilóny, ku ktorým patrí školská kuchyňa a jedáleň a telocvičňa. Škola má veľký športový areál s futbalovým ihriskom, futbalové miniihrisko s umelým trávnikom, tenisový kurt, basketbalové ihrisko, volejbalové ihrisko. Technické vybavenie: kamerový systém, digitálne fotoaparáty, DVD prehrávače, TV, poplachový systém a počítačové učebne, WI-FI pripojenie na celej škole, ŠKD samostatné priestory. V školskom roku 2012/2013 navštevovalo ZŠ 236 žiakov v 14 triedach. Z toho v ročníkoch 1.- 4. bolo 7 tried a v ročníkoch 5.-9. bolo 7 tried. Škola má už 4 roky stabilný počet žiakov cca 240 a okrem domovských tried využíva aj 4 odborné učebne. Škola každoročne poskytuje kurzy pre fyzické osoby na získanie nižšieho stredného vzdelania. 18 pedagogických zamestnancov školy v rámci programu reformy systému vzdelávania zavádza pre svojich žiakov moderné metódy výučby. Škola prešla v minulých rokoch čiastočnou rekonštrukciou (strechy okná, zateplenie pavilónov), ktorá pokračovala v roku 2015.

Súkromná základná škola Bakomi

Súkromná základná škola BAKOMI bola do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky zaradená dňa 17.01.2012 rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 2012-1112/2161:2-923. Škola aktuálne sídli na ulici A. Gwerkovej – Gollnerovej.

Cirkevná základná škola sv. Františka Assiského

Žiaci získajú vedomosti v súlade s učebnými osnovami pre základné školy so zvýšenou dotáciou vyučovania rímskokatolíckeho náboženstva. V každej triede je plávajúca podlaha, plastové okná so žalúziami, počítač s internetom a projektorom. Okrem 10 kmeňových tried je učebňa anglického jazyka, učebňa nemeckého jazyka, špeciálne jazykové laboratórium, chemické laboratórium, biologické a fyzikálne laboratórium, kaplnka, telocvičňa, sauna a počítačová učebňa. V priestoroch školy sa nachádza šatňa, jedáleň a školský klub detí. História Cirkevnej základnej školy sv. Františka Assiského v Banskej Štiavnici začala svoju činnosť v roku 1991. Dňa 10. mája 1992 MŠSR schválilo a zaradilo CZŠ do siete škôl Slovenskej republiky. Budova, v ktorej sídlila škola do roku 2010, bola do roku 1948 majetkom Cirkvi, od roku 1948 do roku 1992 majetkom štátu. Nachádzal sa v nej internát SOU lesníckeho. V roku 2009 prebehla zámena budov medzi mestom Banská Štiavnica a farnosťou Banská Štiavnica a od 1. júla 2010 je Spojená katolícka škola presťahovaná do zrekonštruovaných priestorov

bývanej Základnej školy Andreja Sládkoviča (20.9.2014, http://www.katgymbs.sk/czs/index.php?option=com_content&view=article&id=1&Itemid=3).

Súkromná základná škola Guliver

Súkromná základná škola Guliver začala svoju činnosť v školskom roku 2021/2022. Škola sídli na ulici A. T. Sytnianskeho 2867/4 v Banskej Štiavnici, v novovybudovaných priestoroch. Areál tvorí aj rozsiahle športovisko a priestory na mimoškolské aktivity. Škola ponúka inovatívny vzdelávací program vedúci k samostatnému mysleniu a rozvoju kreativity žiakov, disponuje menším počtom žiakov v tzv. klastroch, ktoré nahradili klasické triedy. Deťom ponúka množstvo záujmových krúžkov a aktivít, od športových tréningov, cez školské divadlo a filmový klub, až po výtvarný a hudobný krúžok. Súčasťou portfólia ponuky mimoškolských aktivít pre deti je aj školská poradňa a školský klub detí. (<https://www.skolaguliver.sk/>)

Školské jedálne

Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacity školského stravovania. V meste sa nachádza 9 školských jedální mimo materských škôl.

Školské jedálne	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet	6	6	6	5	5	6	6	6	7	8	9
Kapacita	630	630	630	520	520	552	572	572	688	752	912
Stravníci	1 718	1 731	1 701	1332	1 426	1 585	1 772	1795	2104	2244	1977

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Školské jedálne majú kapacitu 912 osôb. V roku 2021 bolo v 9 školských jedálňach 1977 stravníkov.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
5-9	402	393	383	374	364	354	345	335	326	316	307
10 - 14	500	505	509	513	517	522	526	530	535	539	543

Záujmová činnosť

Na území mesta Banská Štiavnica mimoškolskú činnosť vykonávajú:

- Školské kluby detí - zriadené pri každej ZŠ
- Základná umelecká škola (organizácia s právnou subjektivitou zriadená Mestom)
- Centrum voľného času

Základná umelecká škola v Banskej Štiavnici

ZUŠ v Banskej Štiavnici je školou s viac ako 60 ročnou históriou. Každoročne ponúka asi 400 žiakom umelecké vzdelanie v 4 odboroch: hudobnom, výtvarnom, literárno-dramatickom a tanečnom.

ZUŠ je školou jedinečnou, živou, tvorivou. Je miestom, kde okrem edukačného procesu záujemcov o štúdium majú deti a mládež možnosť zažiť radosť z úspechu a seberealizácie. Cez skupinové vyučovanie výtvarného, literárno-dramatického, tanečného odboru, ako i cez individuálny prístup v odbore hudobnom a ponuku predmetov ako zborový spev, hra v orchestri, komorná hra je ZUŠ ideálnym miestom socializácie a profesionálneho rastu. ZUŠ-ka pripravuje na budúce povolanie v oblasti umeleckej a pedagogickej. Škola pravidelne organizuje triedne besiedky, koncerty, Dni otvorených dverí, workshopy a súťaže. Najúspešnejšími sú klavirna prehliadka „Banskoštiavnické klavírky“ (v roku 2019 privítali 120 súťažiacich a výtvarná a spevácka súťaž „Duchovný a umelecký odkaz banskoštiavnickej Kalvárie“. Novinkou, ktorú pre žiakov a učiteľov flauty je letný flautový workshop "FLAUTOKRUHY" so zahraničnými lektormi.

Hudobný odbor

HO prepája individuálne vyučovanie (hra na nástroji, spev, tvorba) so skupinovými aktivitami (hudobná náuka, komorná a súborová hra, hra v orchestri, komorný a zborový spev, hudobno-dramatické projekty). Banskoštiavnická ZUŠ ponúka vyučovanie týchto predmetov: hra na klavír, hra na keyboard, hra na organ, hra na husle, hra na gitaru, hra na akordeón, hra

na zobcovú a priečnu flautu, hra na bicie nástroje a xylofón, hra na kontrabas, hlasová výchova, spev, hra na klarinet, hra na saxofón, hra na trúbku, lesný roh, hudobná kompozícia.

Výtvarný odbor

VO poskytuje prehĺbené a rozšírené výtvarné vzdelanie žiakom, ktorí prejavujú záujem a nadanie v oblasti výtvarného sebvýjadrovania a tvorby. VO rozvíja tvorivosť v oblasti vizuálnych umení, technické zručnosti, učí ho vyjadrovať svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu. Žiak VO pracuje s líniou, farbou, tvarom.

Tanečný odbor

Žiak počas štúdia získava orientáciu v oblasti tanečného umenia, rozvíja zručnosti a návyky v oblasti tanca, je schopný vyjadriť sa tanečnou interpretáciou s uplatnením v amatérskych tanečných súboroch. TO pripravuje záujemcov na štúdium na konzervatóriu, či vysokej školy umeleckého zamerania. Cez jednoduché pohybové hry, gymnastiku a pohybovú prípravu sa žiaci naučia zvládať základné priestorové tvary a počas štúdia získajú sa zameriavajú na viaceré druhy tanca: ľudový tanec, scénický tanec, moderný tanec, balet.

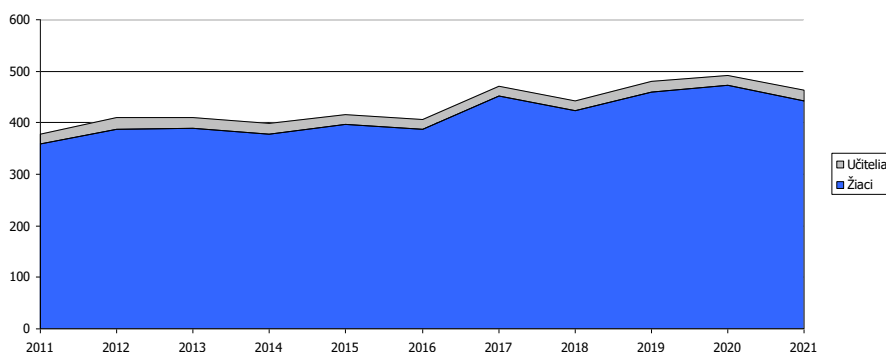
Literárno-dramatický odbor

LDO spája dramatické, pohybové, umelecké prednesové, rečové a slovesné tvorivé činnosti, hru s bábkou a písané slovo. Prostredníctvom nich podporuje celkový rozvoj myslenia, čítania a konania žiakov. Harmonicky rozvíja osobnosť, vychováva k povolaniam, ktorých súčasťou je komunikácia medzi ľuďmi. Napríklad budúcich učiteľov, vychovávateľov. V umeleckej oblasti divadelníkov, režiséro, recitátorov, čitateľov, moderátorov, hercov (10.2.2023, <https://zusbanskastiavnica.edupage.org/a/profil-skoly>).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu žiakov v ZUŠ. Do roku 2020 počet žiakov v ZUŠ stúpala. V roku 2020 výraznejšie ovplyvnila vývoj pandémie COVID - 19.

ZUŠ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Žiaci	359	388	390	378	397	388	452	423	460	472	443
Učítelia	19	23	21	20	19	19	19	20	21	20	21

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Obrázok: Vývoj počtu žiakov a učiteľov v ZUŠ

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Centrum voľného času Banská Štiavnica

CVČ patrí medzi školské výchovno-vzdelávacie zariadenia, ktoré poskytuje a vytvára podmienky na neformálne vzdelávanie, organizuje a zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu, športovú, záujmovú a rekreačnú činnosť pre deti a mládež v priebehu celého, nielen školského roka. Výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti CVČ, je určené VZN. Pedagogickí zamestnanci – interní : 1 – s VŠ vzdelaním + 1 pedagogický pracovník na dohodu. Nepedagogickí zamestnanci : 3 /účtovníčka, mzdový pracovník, upratovačka na dohodu). Externí pg. pracovníci: 25 s VŠ alebo SŠ vzdelaním, čím spĺňajú kvalifikačné predpoklady. CVČ sídli v priestoroch ZŠ J.Kollára. Má k dispozícii 2 kancelárie, sklad a tanečnú sálu, ktorú využívajú tanečné krúžky CVČ. CVČ využíva aj telocvičňu a multifunkčné ihrisko, najmä pri organizovaní športových postupových súťaží (20.2.2023, <https://cvcbanskastiavnica.edupage.org/?>).

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
5-9	402	393	383	374	364	354	345	335	326	316	307
10 - 14	500	505	509	513	517	522	526	530	535	539	543

Špeciálne školy

V samotnom meste sa nachádza 1 špeciálna škola (ŠŠ). V škole vyučuje 6 učiteľov. Počet detí v špeciálnej štátnej škole postupne narastá. V škole sa učí 35 detí.

Základná škola	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ŠŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ŠŠ spolu - deti školsk.	30	34	33	34	29	25	30	33	32	32	35
ŠŠ - štátne - učitelia	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Špeciálna základná škola je samostatnou rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou. Zriaďovateľom školy je Okresný úrad v Banskej Bystrici. Predmetom činnosti školy je zabezpečovať výchovu a vzdelávanie detí a mládeže so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – mentálnym postihnutím.

Poskytuje vzdelávanie:

deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vo variante A
 Výchovno-vzdelávací proces je zameraný na rozvíjanie kľúčových kompetencií osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím ľahkého stupňa, na poskytovanie vedomostí, zručností a návykov potrebných k uplatneniu v praktickom živote. Pripravuje žiakov na vzdelávanie v odborných učilištiach, kde sa pripravujú na výkon povolania, ktoré si vybrali.

deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vo variante B

Cieľom výchovno- vzdelávacieho procesu je rozvíjať psychické a fyzické schopnosti žiakov so stredným mentálnym postihnutím a vybaviť ich takými vedomosťami, zručnosťami a návykmi, ktoré im umožňujú, aby sa v najväčšej možnej miere mohli zapojiť do reálneho života. Pripravuje žiakov na vzdelávanie v praktickej škole, kde sa učia jednoduchým pracovným činnostiam. Deťom s viacnásobným a ťažkým mentálnym postihnutím poskytuje možnosť vzdelávania podľa individuálnych vzdelávacích programov, vypracovaných s ohľadom na ich možnosti. V prispôbených podmienkach a za odborného vedenia si osvojujú niektoré elementárne vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré im umožnia získať určitú formu sebastačnosti, nájsť vhodnú formu komunikácie s ich okolím a napomáhať rozvoju motoriky.

Zabezpečuje mimoškolskú činnosť a záujmovú činnosť:

Školský klub detí

Zabezpečuje kvalitnú mimoškolskú a záujmovú činnosť. Pri zabezpečovaní výchovnej činnosti: uplatňujeme tvorivo-humanistické vyučovanie, kde v centre pozornosti je žiak, jeho potreby a záujmy, posilňujeme priateľské vzťahy medzi rovesníkmi, rozvíjame prosociálne správanie s rešpektovaním ich individuálnych osobitostí, potrieb a záujmov

Záujmové útvary

Zaujímavou a kvalitnou úrovňou záujmových útvarov motivujeme žiakov k spokojnému prežívaniu a napĺňaniu osobných potrieb a záujmov („Počítačový krúžok“ a „Keramika“).

Možnosti pokračovania vo vzdelávaní po ukončení školy:

Žiaci po absolvovaní 9. ročníka majú možnosť pokračovať vo vzdelávaní na odbornom učilišti v niektorom z odborov: Výroba konfekcie so zameraním na šitie bielizne, výroba konfekcie so zameraním na šitie bielizne a ručné techniky, poľnohospodárska výroba so zameraním na záhradníctvo (kvetinár, zeleninár, sadovník), opatrovateľská starostlivosť so zameraním na zdravotnícke a sociálne zariadenia, stavebná výroba so zameraním na murárske práce, obchodná prevádzka so zameraním na práce pri príprave jedál, obchodná prevádzka so zameraním na prípravu, skladovanie a predaj tovaru, spracúvanie dreva so zameraním na výrobu úžitkových a umeleckých predmetov (10.2.2023, <https://szsbs.edupage.org/a/profil-a-historia-skoly>).

Stredné školstvo

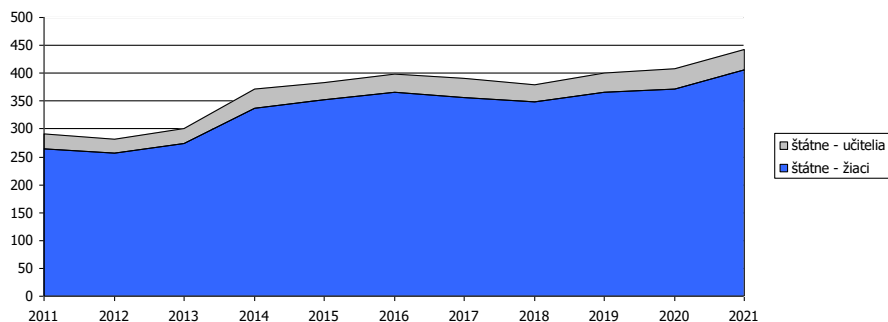
Gymnázia

V roku 2021 bolo v meste Banská Štiavnica 1 gymnázium. Celkovo počet žiakov gymnáziu mierne stúpal do roku 2021. V roku 2021 bolo evidovaných 406 žiakov. V roku 2016 bolo zrušené cirkevné gymnázium.

Gymnázia	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021

spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
štátne - žiaci	265	256	274	338	352	365	357	349	365	372	406
štátne - triedy	11	11	12	14	14	14	14	14	15	16	17
štátne - učители	26	25	27	33	32	33	33	31	35	37	37
Cirk	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0
Cirk. - žiaci	61	46	44	32	21	10	0	0	0	0	0
Cirk. - triedy	4	4	4	3	2	1	0	0	0	0	0
Cirk. - učители	8	10	10	9	5	10	0	0	0	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Obrázok: Vývoj počtu žiakov a učiteľov v št. gymnáziu

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Gymnázium A. Kmeť'a

Gymnázium A. Kmeť'a je stredná všeobecno-vzdelávacia škola, ktorá sa nachádza v historickom banskom meste Banská Štiavnica a má skôr vidiecky charakter. Približne polovicu jej študentov tvoria žiaci, dochádzajúci z okolitých obcí a miest, vzdialených od 10 až 50 km. Nadaným žiakom sa venuje dostatočná individuálna pozornosť a starostlivosť, o čom svedčia aj výsledky našich študentov v rôznych predmetových olympiádach, či súťažiach.

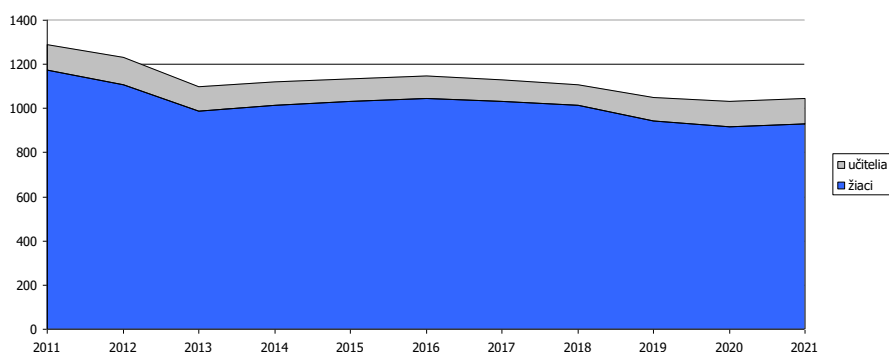
Od roku 2016 škola sídli v priestoroch zrekonštruovanej budovy na Kolpašskej ulici č. 1738/9. Tieto priestory v plnej miere spĺňajú podmienky priestorového zabezpečenia výučby v škole gymnaziálneho typu tak, ako ich definuje ŠVP pre ISCED 3A. Budova má jedno podzemné a tri nadzemné podlažia, vstup do budovy je bezbariérový. Väčšina učební a k nim prislúchajúcich kabinietov je umiestnená na 2. a 3. nadzemnom podlaží. Učebne sú dostatočne priestrané a svetlé, každá z nich môže slúžiť pre cca 32 žiakov. Spôsob ich využitia je odbornopredmetový, čo umožňuje sústrediť nielen výučbu jednotlivých predmetov, ale aj ich zabezpečenie pomôckami a didaktickou technikou s ohľadom na daný predmet. Vzhľadom na pandemickú situáciu bol odbornopredmetový spôsob využitia časti učební zmenený na klasický – každá trieda mala svoju kmeňovú učebňu. V bezprostrednej blízkosti k predmetovým učebniam sú situované kabinety vyučujúcich daných predmetov. V priestore 2. a 3. nadzemného podlažia sa nachádzajú aj 3 učebne informatiky vybavené osobnými počítačmi a systémom pre videokonferencie, chemicko-biologické a fyzikálne laboratórium, poslucháreň pre 60 žiakov a kabinet zástupcu riaditeľa školy. Priestory a vybavenie laboratórií plne vyhovujú potrebám gymnaziálneho štúdia. Na hodinách laboratórnych cvičení z fyziky, chémie a biológie študenti pracujú v dvoch moderných laboratóriách, kde je k dispozícii okrem bežných aj trinokulárny mikroskop s možnosťou snímať prácu kamerovým systémom, dva veľké hviezdárske ďalekohľady a pod. Na 1. nadzemnom podlaží sa nachádzajú vstupné priestory, vrátnica, sekretariát, riaditeľňa, kancelária ekonomického úseku, knižnica, kabinety TV, posilňovňa a menšie skladové priestory. 1. podzemné podlažie je určené pre skladovacie priestory, gymnastickú telocvičňu, šatne a hygienické zabezpečenie pre TV. Na tomto podlaží je tiež umiestnená poslucháreň pre cca 140 žiakov. Súčasťou školskej budovy je aj priestraná aula pre cca 220 žiakov. V školskom roku 2018/2019 škola získala 72355,71 EUR v investičných prostriedkoch, ktoré využila na výmenu zvyšných okenných a dverových výplní. Budova nie je zateplená. S jej zateplením sa plánuje v roku 2023. Vedenie školy venuje veľkú pozornosť vybavenosti priestorov určených pre výučbu najnovšími učebnými pomôckami a didaktickou technikou. Súčasná vybavenosť školy počítačovou technikou je na veľmi dobrej úrovni. Škola má k dispozícii 3 polyfunkčné učebne vybavené audiovizuálnou technikou, ktoré slúžia na zavádzanie nových foriem výučby. Všetky plne organizované učebne sú vybavené dataprojektorom, väčšina interaktívnou tabuľou a sú prístupné k pripojeniu na internet. Učebne informatiky sú vybavené štandardným IKT zariadením pre 16 - 32 žiakov. Učebňa informatiky pre 32 žiakov má okrem základného vybavenia aj moderné zariadenie na videokonferencie. Priestory určené na prácu žiakov (učebne, laboratóriá, knižnica, oddychové priestory) sú vybavené novým školským nábytkom. V priestoroch školy je bezdrôtové pripojenie na internet, ako aj prístup k pevnej internetovej sieti. Pedagógovia a žiaci školy majú k dispozícii pre použitie potrebný počet osobných počítačov, rádioprehrávačov, digitálnych fotoaparátov a videokamier. 25 Fond učebníc a iných printových pomôcok sa priebežne dopĺňa podľa potreby. Pedagogickí zamestnanci a zamestnanci ekonomického úseku sú vybavení osobnými notebookmi. Pravidelne sa dopĺňa knižničný fond školskej knižnice, učebnicový fond rôzne typy učebných pomôcok na jednotlivé predmety (10.2.2023, <https://gymbbs.edupage.org/a/sprava-o-vychovno-vzdelavacej-cinnosti-2>).

Stredné odborné školy

V meste Banská Štiavnica bolo v roku 2021 celkovo 6 stredných škôl, z toho 4 štátne odborné školy, jedna súkromná a jedna cirkevná. Počet žiakov v týchto školách z celkového hľadiska klesá. Do roku 2021 klesol počet žiakov na cca. 929.

SOŠ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SOŠ spolu	4	4	4	4	4	4	4	4	5	6	6
SOŠ spolu - žiaci	1175	1108	990	1 014	1 033	1 047	1 032	1015	945	917	929
SOŠ - štátne	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4
SOŠ - štátne - žiaci	1088	1016	894	917	919	930	911	904	828	790	789
SOŠ - štátne - triedy	55	48	46	44	41	41	38	37	35	37	39
SOŠ - štátne - učitelia	108	115	102	97	93	94	91	86	87	99	103
Cir. SOŠ	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Cir. SOŠ - žiaci	0	0	0	0	0	0	0	0	15	33	51
Cir. SOŠ - triedy	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
Cir. SOŠ - učitelia	0	0	0	0	0	0	0	0	13	12	8
Súkr. SOŠ	0	0	0	0	0	0	0	0	15	33	51
Súkr. SOŠ - žiaci	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Súkr. SOŠ - triedy	87	92	96	97	114	117	121	111	102	94	89
Súkr. SOŠ - učitelia	6	7	8	8	8	8	8	8	7	6	7

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Obrázok: Vývoj počtu žiakov a učiteľov v SOŠ

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

SPŠ Samuela Mikovíniho

SPŠ Samuela Mikovíniho je nositeľkou tradície chemického aj baníckeho školstva, ktorá má dlhú históriu. Od 1. septembra 2008 sa SPŠ Samuela Stankovianskeho (bývalá chemická škola) a SPŠ Samuela Mikovíniho (bývalá banícka škola) spojili pod názov SPŠ Samuela Mikovíniho. Sídli v starej historickej budove, ktorá je národnou kultúrnou pamiatkou, v priestore Botanickej záhrady. V súčasnosti je to najväčšia stredná odborná škola v meste Banská Štiavnica. Škola ponúka záujemcom možnosti štúdia v 4 študijných odboroch - BIOTECHNOLÓGIA A FARMAKOLÓGIA, GEODÉZIA, KARTOGRAFIA A KATASTER, ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VODNÉ HOSPODÁRSTVO. Od 1.9.2020 vznikla v týchto priestoroch Škola umeleckého priemyslu, kde sa, počnajúc 1. ročníkom, vyučujú umelecké študijné odbory: PROPAGAČNÉ VÝTVARNÍCTVO, GRAFICKÝ DIZAJN, GRAFICKÝ A PREISTOROVÝ DIZAJN a ODVEVNÝ DIZAJN. (15.2.2023, <http://www.mikovini.sk>).

Priestorové podmienky: hlavná budova školy: 2 telocvične, šatňa, umývaňa, 11 kmeňových tried, 10 odborných učební, 1 knižnica, 3 učebne výpočtovej techniky, 1 učebňa počítačovej grafiky, 7 kabinetov, 4 kancelárie a zborovňa, 2 miestnosti pre školníka a upratovačky, školský bufet, dielňa na omietky a štukovú výzdobu, 1 konfekčná dielňa. Budova laboratórií: 1 knižnica, 2 odborné učebne, 4 chemické laboratóriá, ateliér, sklad chemikálií a skla, veľká poslucháreň, 2 kabinety, sklad pre študijný odbor geodézia, kartografia a kataster, sklad pre študijný odbor odevný dizajn, grafická dielňa, sklad maturitných prác umeleckých odborov. Budova III.: 2 odborné učebne, výdajná školská jedáleň, 5 izieb, 1 telocvična - posilňovňa, umývaňa, šatňa, 3 kabinety, 3 dielne na omietky a štukovú výzdobu a byt školníka (20.2.2023, <https://mikovini.sk/wp-content/uploads/2022/12/Spr%C3%A1va-SP%C5%A0.pdf>).

Súkromná hotelová akadémia

Súkromná hotelová akadémia bola založená 1. septembra 1994 ako jedna z prvých súkromných škôl na Slovensku. Svoje sídlo mala v prenajatých priestoroch Stredného odborného lesníckeho učilišťa. Jej zriaďovateľom bola a.s. Joergesov dom a mesto Banská Štiavnica. Rozvoj školy spôsobil, že prenajaté priestory boli nedostačujúce a následne sa škola presťahovala do väčších priestorov budovy bývalého zahraničného gymnázia na Kutnohorskej ulici v historickom centre mesta. Odborná prax však musela byť zabezpečovaná v priestoroch mimo objektu školy. V roku 2004, v súlade so zámerom zriaďovateľa školy zabezpečiť integritu jej názvu s názvom zriaďovateľa, sa škola premenovala na Súkromnú hotelovú akadémiu Joergesov dom, n.o.. V snahe skvalitniť pedagogický proces a poskytnúť študentom dôstojné podmienky pre praktickú aj teoretickú výučbu sa v roku 2004 škola sťahovala druhýkrát. Od 1. júla 2004 sa objektom školy stali podstatne väčšie priestory trojposchodovej budovy na Drieňovej ulici 12. Pre potreby vyučovacieho procesu a zabezpečenie osvojenia si nielen praktických zručností, ale aj manažérskych schopností študentov, bola popri štandardných učebniach vybudovaná reštaurácia Balans. Reštaurácia ponúka svoje služby pre verejnosť nielen formou závodného stravovania, ale aj realizáciou spoločensko-gastronomických podujatí. Transformácia školy bola ukončená v roku 2010, kedy škola zmenila svojho zriaďovateľa. Od 1. júna 2010 pôsobí škola pod novým vedením s názvom Súkromná hotelová akadémia Banská Štiavnica. Novou zriaďovateľkou a riaditeľkou sa stala Ing.

Jaroslava Marušková, CSc., ktorá vo vedení školy pôsobila od jej vzniku v roku 1994. V poslednom období prechádza škola modernizáciou vyučovacieho procesu, zlepšovaním materiálne - technickej vybavenosti s cieľom zatriktívniť výučbu a priblížiť študentom nové svetové trendy v gastronómii. Významnou zložkou, ktorou sa škola odlišuje od ostatných škôl, je pomer počtu študentov a pedagógov. Zvýšenou starostlivosťou o študenta, individuálnym prístupom, kvalitným profesionálnym pedagogickým zborom a odbornými externými spolupracovníkmi školy sa snaží dosiahnuť cieľ. Tento zámer sa škole darí naplňovať, čoho dôkazom je vysoká úspešnosť absolventov školy v ich pracovnom zaradení.

Na Súkromnej hotelovej akadémii pôsobí 11 interných a 2 externí pedagógovia. Zároveň škola spolupracuje s Asociáciou hotelov a reštaurácií SR, Ekonomickou fakultou UMB v Banskej Bystrici a ďalšími odborníkmi pôsobiacimi v oblasti cestovného ruchu formou seminárov a prednášok. V súčasnosti študuje na škole 97 študentov denného štúdia. Špecifikom školy je, že Súkromná hotelová akadémia je malá škola s profesionálnymi odborníkmi, ktorej zámerom nie je rozširovať počet študentov, ale zvyšovať kvalitu výučby, profesionálny rast študentov, uplatňovať individuálny prístup vo vzdelávacom procese vzhľadom na individuálne potreby študenta, upevňovať spoluprácu s rodičmi v oblasti výchovy a spoluprácu s odborníkmi v oblasti vzdelávacieho procesu. Cieľom školy je vychovať zo študentov komplexné osobnosti, ktoré budú zdatné nielen odbornosťou, ale aj preberaním zodpovednosti za vlastné konanie, vnútorne vyrovnaných, schopných poznať a akceptovať morálne a etické normy spoločenského života, potrebného pre zdravý rozvoj a vývoj duševného a fyzického zdravia (10.2.2023, <http://www.sha.sk/index.php?id=o-skole>).

Stredná odborná škola lesnícka Banská Štiavnica

Stredná odborná škola lesnícka v Banskej Štiavnici v súčasnosti predstavuje modernú vzdelávaciu inštitúciu, zameranú na vzdelávanie a výchovu budúcich manažérov v oblasti lesného hospodárstva, poľovníctva, ochrany prírody, či krajinné ekológie. Škola sídli v budove bývalej lesníckej akadémie, v nádhernom prostredí Botanickéj záhrady, ktorá je súčasťou školského areálu. Má veľmi dobré materiálne-technické a priestorové podmienky pre výchovno-vzdelávaciu činnosť a kvalitné personálne zabezpečenie. Súčasťou školy je aj Školský internát s jedálňou a Školské lesy, slúžiace na praktickú prípravu žiakov v podmienkach lesníckej prevádzky. Vyučovanie sa uskutočňuje v štvorročnom štúdiu ukončenom maturitnou skúškou. Výučba prebieha formou teoretickej a praktickej prípravy. Na začiatku štúdia je obsah odborného vzdelávania zameraný predovšetkým na prípravné predmety (lesnícka zoológia, lesnícka botanika, náuka o lesnom prostredí a pod.). Neskôr sa žiaci venujú štúdiu hlavných, profilujúcich, lesníckych predmetov (pestovanie lesov, lesná ťažba, hospodárska úprava lesov, ochrana lesov a prírody, ekonomika a riadenie lesného hospodárstva a pod.). Odborná príprava sa vykonáva formou praktických cvičení, učebnej praxe, odbornej prevádzkovej praxe a prevádzkovej individuálnej praxe. V rámci praktickej prípravy si žiaci osvojujú zručnosti, potrebné pre vykonávanie ich budúceho povolania a v terénnych podmienkach si overujú odborné vedomosti získané v rámci teoretickej prípravy. Škola pripravuje žiakov aj na štúdiu na odborných vysokých školách. Zameranie lesnícka prevádzka pre štúdium na fakultách s lesníckym zameraním, zameranie krajinná ekológia pre štúdium so zreteľom na biológiu, prírodovedu a ekológiu. V roku 2019 škola oslávila 100. výročie maturitného vzdelávania a 210. výročie lesníckeho vzdelávania v Banskej Štiavnici. Za ten čas sa vypracovala na prestížnu výchovno-vzdelávaciu inštitúciu, za čo jej bol v roku 2004 priznaný medzinárodný rating s označením „A“ tzn. špičková inštitúcia s medzinárodnou skúsenosťou od IES International Education Society. Toto hodnotenie potvrdzuje, že spojenie moderných prístupov s bohatými tradíciami je tou najlepšou cestou k zachovaniu najvyššej kvality (10.2.2023, <https://www.soslbs.sk/>).

Stredná odborná škola služieb a lesníctva

Stredné odborné učilište lesnícke začalo svoju históriu v roku 1961. Jeho prvé triedy dvojročného učebného odboru lesiar boli otvorené pri Strednej lesníckej technickej škole v Banskej Štiavnici. V rámci prestavby školstva otvorilo učilište v školskom roku 1970/1971 i trojročné odbory lesný mechanizátor a lesný mechanizátor – opravár. V školskom roku 1978/1979 mohli nastúpiť žiaci do jednoročnej školy pre pracujúcich, ktorá umožňovala najlepším absolventom učebných odborov ukončiť vzdelávanie maturitnou skúškou. V školskom roku 1979/1980 bola škola premenovaná na Stredné odborné učilište lesnícke. V školskom roku 1981/1982 otvorilo Stredné odborné učilište lesnícke ako jediné na Slovensku štvorročný študijný odbor operátor lesnej techniky pre prípravu na povolanie lesný mechanizátor. V apríli roku 1985 sa riaditeľom školy stal Ing. Ján Ivanič a o pár rokov neskôr sa zamestnanci a žiaci sťahujú do moderných priestorov novej školy, domova mládeže, školskej jedálne. V roku 1993 bol otvorený nový trojročný učebný odbor rezbár zameraný na tvorbu umeleckých predmetov z dreva, na výrobu drevených hračiek, sôch a reliéfov i okrasných predmetov. O dva roky neskôr to bol štvorročný študijný odbor umeleckoremeselné spracovanie dreva zameraný na rezbárske práce. Stredné odborné učilište ako jediné na Slovensku organizovalo od roku 1993 Medzinárodné sochárske sympóziom v dreve. Každoročne sa ho zúčastňovali akademickí sochári a akademickí maliari z celého sveta. Vzniknuté diela dodnes skrášľujú interiér školy, mesta a ďalších inštitúcií.

15. júna 2010 bol škole udelený čestný názov - Stredná odborná škola Ľudovíta Greinera.

História Strednej odbornej školy služieb a lesníctva

V druhej etape, ktorá sa začala 1. septembra 2011 došlo k spojeniu obidvoch škôl a k vytvoreniu Spojenej školy s organizačnými zložkami: Stredná odborná škola obchodu a služieb a Stredná odborná škola Ľudovíta Greinera. Obidve organizačné zložky uskutočňovali výchovno-vzdelávací proces v svojich areáloch – Špitálska 4, Banská Štiavnica a E.M.Soltésovej 5, Banská Štiavnica. Všetky priestory boli zastaralé a vyžadujúce rekonštrukciu, preto sa Banskobystrický samosprávny kraj rozhodol pre presťahovanie obidvoch organizačných zložiek do areálu bývalého Stredného odborného učilišťa lesníckeho na Kolpašskej ulici. Uvedené priestory vyžadovali rekonštrukciu, ktorá sa ukončila v roku 2013. Od 1. septembra 2013 začal výchovno-vyučovací proces v nových priestoroch na Kolpašskej ulici 1586/9 v Banskej Štiavnici. Zároveň sa presťahovali aj žiaci ubytovaní v Školskom internáte na Budovateľskej 12 do zrekonštruovaného Školského internátu na Kolpašskej 1586/9. Prestávaním vznikol moderný školský areál, ktorý poskytuje dostatočný priestor pre teoretické vyučovanie a praktické vyučovanie školy. Zrekonštruovaný Školský internát poskytuje ubytovanie a stravovanie pre všetky stredné školy v Banskej Štiavnici. Od 1. septembra 2014 škola opäť zmenila názov a začala písať svoju najnovšiu históriu ako Stredná odborná škola služieb a lesníctva, ktorá sídli v areáli na Kolpašskej ulici. Škola pokračuje v tradíciách bývalých organizačných zložiek školy, a snaží sa predovšetkým využiť ich silné stránky. Nositeľmi zmien musia byť predovšetkým pedagogickí pracovníci, podporovaní rodičovskou verejnosťou a samozrejme všetci zamestnanci školy. Cieľom výchovy je celkový odborný rozvoj žiaka pri rešpektovaní jeho jedinečnosti a vytvorenie kladne pôsobiacej klímy v škole (10.2.2023, <https://sosos.edupage.org/contact/>).

Stredná odborná škola Františka Assiského

Stredná odborná škola sv. Františka Assiského vznikla transformáciou Katolíckeho gymnázia a priamo nadväzuje na jeho úspechy v oblasti programovania a robotiky. K transformácii škola pristúpila po zvážení potrieb súčasnej doby, kedy na Slovensku chýba odhadom 10.000 odborníkov v IT sektore (finweb.hnonline.sk), pričom tento sektor patrí k najlepšie hodnoteným na trhu práce. Stredná odborná škola sv. Františka Assiského ponúka študijný odbor 2561 M - Informačné a sieťové technológie – PROGRAMÁTOR

Školský vzdelávací program (k nahliadnutiu na sekretariáte) vychádza zo Štátneho vzdelávacieho programu zameraného na výchovu a vzdelávanie v skupine študijných odborov 25 informačné a komunikačné technológie. ŠkVP vymedzuje základné odborné vedomosti, schopnosti a zručnosti absolventa pre výkon povolání v oblasti „Vývoj IKT riešení“ s podielom praktickej prípravy, ako aj na ďalšie štúdium technických odborov na vysokej škole.

Ak sa študent rozhodne nepokračovať vo VŠ štúdiu, nájde svoje uplatnenie ako. Programátor SW riešení, junior softwarový vývojár, junior tester, junior vývojár mobilných aplikácií, junior správca počítačových systémov, junior správca počítačových sietí.

Vysoké školstvo

Čo sa týka vysokého školstva, v Banskej Štiavnici má sídlo odborná vysoká škola Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta, Fakulta architektúry STU – detašované pracovisko.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
15-19	430	425	419	412	406	401	395	389	382	377	371

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrváť na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

2.7.4. Zdravotnícke služby

V oblasti zdravotníctva je občanom mesta Banskej Štiavnice a regiónu poskytovaná zdravotná starostlivosť najmä v Nemocnici Svet zdravia Banská Štiavnica, ďalej v nešťátnych ambulanciách praktických i odborných lekárov sídliacich prevažne v centre mesta. Pohotovostnú službu zabezpečuje ambulancia rýchlej lekárskej pomoci.

Nemocnica Banská Štiavnica

Dňa 18.11.1983 bol položený základný kameň jej výstavby. Až do roku 1992 bola banskoštiavnická nemocnica umiestnená v dvoch objektoch: v historickom objekte zo šestnásteho storočia na ulici A. Pécha a na Povrazníku. V roku 1991 bola ukončená výstavba územnej polikliniky na Drieňovej. Keďže stav oboch nemocničných objektov bol už nevyhovujúci a hrozilo zrušenie nemocnice v B. Štiavnici, bolo prijaté rozhodnutie adaptovať časť novostavby územnej polikliniky aj pre lôžkové oddelenia. Následne v novostavbe v roku 1991 po vlastných poliklinických pracoviskách, po adaptácii budovy v roku 1992 boli presťahované aj chirurgické a gynekologickopôrodnické oddelenie a následne v roku 1994 po ďalších adaptáciách budovy aj oddelenie interné a kožné. V roku 1999 bolo v NsP 110 postelí. Za účelom upresnenia chronologického sledu v problematike výstavby novej územnej polikliniky a rekonštrukcie jej časti pre nový účel lôžkových častí operačných odborov uvádzame údaje: NsP v B. Štiavnici požiadala ministerstvo zdravotníctva SR o uvedené povolenie 5.2.1992. Kolaudačné rozhodnutie po ukončení týchto stavebných prác včítane operačného traktu bolo vydané 24.7.1992. Významnými medzníkmi v histórii nemocnice s poliklinikou v B. Štiavnici boli aj tieto skutočnosti: zmena z rozpočtovej organizácie na organizáciu príspevkovú 1.1.1992, delimitácia NsP v B. Štiavnici z OUNZ v Žiari nad Hronom od 1.7.1991, a to ako prvej zo všetkých zariadení uvedeného OUNZ v Žiari nad Hronom. V situácii, keď všetky posteľové oddelenia už boli kompletne presťahované do objektu polikliniky, bolo nutné dokompletizovať pomocné prevádzky nevyhnutné k chodu nemocnice ako takej, a to zriadiť stravovaciu prevádzku a práčovňu, ako nevyhnutné súčasti nemocnice. Za daného stavu sa totiž strava musela vozit' z objektu bývalej nemocnice na Povrazníku, a tam bola aj práčovňa. V rámci investičného zámeru boli vybudované tieto pomocné zložky v suterénnych priestoroch polikliniky. Mestská nemocnica Banská Štiavnica sa stala súčasťou neziskovej organizácie Nemocnice a polikliniky v roku 2008. Poskytovala zdravotnú starostlivosť na gynekologicko-pôrodnickom oddelení a neonatologickom oddelení, oddelení vnútorného lekárstva, oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny a chirurgickej JAS. V roku 2013 sa spoločnosť Nemocnice a polikliniky stala akciovou spoločnosťou. Od 1. apríla 2014 patrí Všeobecná nemocnica Banská Štiavnica do siete regionálnych nemocníc Svet

zdravia. V súčasnosti Všeobecná nemocnica Banská Štiavnica zabezpečuje zdravotnú starostlivosť nielen pre 16 260 obyvateľov tohto okresu, ale aj pre spádové okresy Žarnovica a Žiar nad Hronom, približne pre 100 000 obyvateľov. Zdravotná starostlivosť v Banskej Štiavnici je zameraná na doliečenie pacientov, a teda poskytuje ústavnú zdravotnú starostlivosť na oddelení dlhodobochorých a ošetrovateľskú starostlivosť v dome ošetrovateľskej starostlivosti (10.2.2023, <https://www.procare.sk/nemocnica/nemocnica-banska-stiavnica/#ambulancie-lekari>).

Počet samostatných ambulancií praktického lekára pre dospelých postupne klesá. Tiež postupne zanikajú niektoré špecializované ambulancie. V súčasnosti je v meste činných 21 takýchto ambulancií a 2 samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dorast. Mesto a jeho obyvatelia majú k dispozícii celkovo 5 stomatologických ambulancií, 2 ambulancie rýchlej lekárskej pomoci, 1 ambulanciu rýchlej zdravotnej pomoci.

Zdravotnícke zariadenia v meste											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
E	5	5	4	4	4	5	4	5	4	6	6
F	1	2	1	2	1	1	2	1	1	1	1
G	2	5	7	6	6	6	5	4	6	7	4
H	2	0	0	1	0	2	2	2	2	2	2
I	5	4	6	4	4	5	4	5	5	5	5
J	2	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3
K	19	24	21	22	22	22	22	22	24	20	21
L	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

A Polikliniky samostatné (úz. a záv.)
 B Nemocnice všeobecné a špecializované
 C Transfúziologické a hematologické oddelenia
 D Liečebne, domy ošet.starost., hospice, zar.biomed.výskumu
 E Lekárne a výdajne liekov
 F Výdajne zdravotníckych pomôcok spolu
 G Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých
 H Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti
 I Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga
 J Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa
 K Samostatné ambulancie lekára špecialistu
 L Rýchla zdravotnícka pomoc

Zdroj: ŠÚ SR, 2023, DacaCubes,

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko užívateľmi zdravotníckych služieb sú hlavne seniori a maloletí. Vyšší dopyt po službách pravdepodobne bude vyvolaný nárastom tejto vekovej skupiny (v prípade postproduktívneho veku sa predpokladá nárast takmer vo všetkých skupinách), ale zhoršenie životných podmienok tejto skupiny, zvýšené pôsobenie stresových faktorov z dôvodu COVID - 19 a vojnou na Ukrajine, zhoršením parametrov životného prostredia, či problémami spojenými s neschopnosťou uspokojiť základné životné potreby z dôvodu rozpočtovej bariéry a následnej ekonomickej deprivácie.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0	101	102	103	105	106	107	108	110	111	112	114
1-4	349	346	342	339	335	331	328	324	320	317	313

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
60-64	694	695	696	697	698	699	700	700	701	702	703
65-69	754	781	808	835	863	890	917	944	972	999	1026
70-74	508	523	538	553	568	583	598	613	628	643	658

75-79	335	345	355	365	376	386	396	406	416	426	436
80-84	176	177	177	178	178	179	180	180	181	181	182
85-89	83	80	78	75	72	70	67	65	62	59	57
90-94	55	57	59	61	64	66	68	71	73	75	77
95-99	14	15	16	16	17	18	19	20	21	22	23
100-104	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
105-109	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3

Možné zdroje financovania zdravotníckych služieb

V pláne obnovy

Cieľ	Opatrenia
Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti (ambulantné a pobytové služby)	Zriadenie nových kapacít sociálnych služieb komunitného typu - pobytové a ambulantné zariadenia. Vykonávateľ: MPSVR, prijímatelia budú vyberaní prostredníctvom výzvy.
Rozšírenie a obnova kapacít následnej a ošetrovateľskej starostlivosti: Rozšírenie a obnova domácej ošetrovateľskej starostlivosti	Vybavenie nových a dovybavenie existujúcich ADOS. Vykonávateľ: MZ SR, prijímatelia budú vyberaní prostredníctvom výzvy.
Rozšírenie a obnova kapacít paliatívnej starostlivosti: Rozšírenie a obnova siete mobilných hospicov	Vybavenie nových a dovybavenie existujúcich mobilných hospicov. Vykonávateľ: MZ SR, prijímatelia budú vyberaní prostredníctvom výzvy.

2.7.5. Voľnočasové aktivity

Šport

História

Telovýchovná a športová činnosť v Banskej Štiavnici je úzko spojená s Baníckou a lesníckou akadémiou. Už v šesťdesiatych rokoch 19. storočia sa začali konať organizované telovýchovné cvičenia a podujatia. V roku 1865 bol úradne schválený Akademický telocvičný a šermiarsky spolok, v roku 1884 premenovaný na Akademický atletický klub. Usporadúvali sa preteky v šerme a vzpieraní, neskôr v plávaní, ľahkej atletike, cyklistike a v cvičení na náradí. Začínal aj strelecký šport, korčuľovanie a lyžovanie. V roku 1904 odohrali študenti prvé ukázkové futbalové stretnutie. Klub zanikol odsťahovaním vysokej školy z Banskej Štiavnice do Šoprone. Po vzniku ČSR bol založený Atletický klub, premenovaný v roku 1923 na Štiavnický atletický klub (ŠAC), ktorý bol spočiatku len futbalový a atletický odbor. V roku 1926 sa vybuďovalo nové futbalové ihrisko s tribúnou. Postupne pribudli hokejový, lyžiarsky, ľahkoatletický, plavecký, pästiarsky, zápasnícky a ženský odbor. Najväčšie úspechy získal plavecký odbor. Družstvo plavcov a vodných pólistov v rokoch 1938 - 1942 patrilo medzi najlepšie na Slovensku. Mená ako M. Ballonová, M. Šereš, L. Bobiš, F. Hermann, F. Daninger sú trvalo zapísané v dejinách banskoštiavnického športu. Druhá veľká Telovýchovná jednota Sokol, založená v roku 1919, sa venovala cvičeniu na náradí a nacvičovaniu skladieb na verejné vystúpenia a akadémie. Telovýchovná jednota Orol, založená v roku 1922, si svojím jednostranným a náboženským zameraním u verejnosti nezískala obľubu a v roku 1935 zanikla. Kratšie trvanie mali aj Federácia robotníckej telovýchovnej jednoty (1921 - 1924) a Robotnícka telocvičná jednota (1934 - 1938). Po roku 1948 sa ústrednou športovou organizáciou v Banskej Štiavnici stal Športový atletický klub a bol obnovený aj Sokol ŠAC, ktoré v nových podmienkach pozdvihli na nebývalú úroveň futbal, hokej a stolný tenis. Pri reorganizáciách telovýchovy sa menil ich názov na Slovan NV, Spojené závody, Baník a nakoniec Slovan TJ. Obľúbeným športom zostal futbal, ale lepšie výsledky dosahovali plavci, lyžiar, ľahkí atléti, basketbalisti, hokejisti, moderní trojbojári. Pre rozvoj týchto športov malo veľký význam vybudovanie všesportového štadióna a krytého bazéna. Populárnymi je každoročne organizovaný Beh Trate mládeže a lyžiarske preteky O Bielu stuhu mesta Banskej Štiavnice (LICHNER, M. a kol., 2006, s.228).

Športová infraštruktúra

Mesto má vybudovanú športovú infraštruktúru. Tenisové kurty sú k dispozícii v Súkromnej hotelovej akadémii - Joergesov dom a.s., v areáli ZŠ J. Kollára, Ul. L. Svobodu č. 40, kde malú žiaci, študenti, SŠ,VŠ - vstup voľný v určených hodinách. Ďalší tenisový kurt sa nachádza priamo pri penzióne Richňava. Stolný tenis je k dispozícii v ZŠ J. Kollára, Ul. L. Svobodu č. 40. V základnej škole je

vybudované aj ihrisko s umelým trávnikom. Základná škola disponuje vlastnou telocvičňou. Futbalové ihriská sú v meste vybudované 2. Jedno mestské a druhé v areáli základnej školy J. Kollára. Rekonštrukcia multifunkčného ihriska (štadiónu) bola dokončená v roku 2022 a ponúka vynovené a dobudované športové prvky pre profesionálnych športovcov aj laickú verejnosť.

Infraštruktúra	existujúci stav
kúpalisko umelé alebo prírodné	1
telocvičňa	5
Ihrisko pre futbal (okrem školských)	1
ihrisko pre hokej	1
ihrisko volejbalové	2
ihrisko detské	2
viacúčelové ihrisko	2
lyžiarsky vlek	0
cyklotrasa - horská	250 km horských udržiavaných a vyznačených cyklotrás
tenisový kurt	3
športový klub	25
fitness centrum	1
sauna	1

Zdroj: MÚ B. Štiavnica, 2023

V meste je vybudovaná krytá plaváreň nachádzajúca sa na Mládežníckej ulici. Ponúka svojim návštevníkom bazény, výrivku aj saunu. K dispozícii sú 2 bazény, veľký plavecký 25x12,5m s hĺbkou od 0,8m do 4m a relaxačný (pri saune) 6x4m. Je možné tiež využiť suchú a parnú saunu. Plaváreň bola zrekonštruovaná v roku 2022, nový vzťah dostala bazénová hala, doplnené boli nové sietidlá. V meste je k dispozícii bowlingová hala (ako súčasť súkromného zariadenia), 1 fitnesscentrum, paintbalový areál a verejný motokrosový areál Geoclub Šobov. Vytvorením bezplatnej, verejnej možnosti použitia motoriek išlo najmä o snahu minimalizovať negatívny vplyv tejto športovej činnosti na prírodu a návštevnosť v CHKO Štiavnické vrchy. Trate navrhli členovia AMK Sitno (5.9.2014, <http://www.banskastiavnica.sk/obcan/sport-1/sportoviska-1.html>). Ďalšie možnosti na športovanie sú popísané v časti cestovný ruch.

Športové kluby

K športovým klubom, ktoré aktívne vyvíjajú svoju činnosť na území mesta patrí - organizovaná aktívna športová činnosť v rámci telovýchovných jednôt. Patria sem aj oddiely, ako napr. plavecký oddiel, volejbalový atď.

Futbalový klub Sitno Banská Štiavnica

Futbalový klub Sitno Banská Štiavnica je najväčším organizovaným športovým klubom v meste. Má 80 členov, okrem mužstva dospelých má do súťaží zapojené družstvá prípravky, mladších a starších žiakov a dorastencov. Mesto Banská Štiavnica prispieva na činnosť klubu prostredníctvom Mestského rozpočtu schváleného poslancami Mestského zastupiteľstva.

Klub slovenských turistov Dr. Téryho

KST Dr. Téryho je občianske združenie a najstarším organizovaným klubom v meste Banská Štiavnica, má 45 členov od detí až po dôchodcov. Členovia KST vyvíjajú aktivity v oblastiach: pešej turistiky, vysokohorskej turistiky, lyžiarskej turistiky, vodnej turistiky.

Vykonáva značenie turistických trás v Štiavnických vrchoch a na požiadanie aj v iných pohoriach Slovenska, a údržbu turistických objektov (dom turistov). Každoročne je spracovaný plán turistických akcií. Všetky aktivity sú vykonávané bezplatne. Financovanie klubu je z vlastných zdrojov a zo sponzorských príspevkov.

V meste sú aktívne aj iné športové kluby, napríklad Atléti BS, Plavecký klub Banská Štiavnica a iné, a tiež záujmové krúžky, napríklad: rádioklub, literárny klub, fotografický klub, šachový klub.

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %, po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %. Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje

vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich			
	ženy	muži	priemer
15-24	52	45	49
25-39	36	43	40
40-54	39	39	39
55-69	38	36	37
70+	18	48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilnejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 15 – 39 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov s dobrou prognózou.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
15-19	430	425	419	412	406	401	395	389	382	377	371
20-24	439	430	422	413	405	396	388	379	371	362	354
25-29	551	539	532	527	518	510	502	494	486	478	470
30-34	670	662	652	643	634	625	616	607	598	589	579
35-39	744	734	723	712	702	691	680	670	659	648	638
40-44	884	897	911	924	937	951	964	978	991	1004	1010

Kultúra

Kultúra v meste je samozrejmom a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevnickej verejnosti daného mesta. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

Banská Štiavnica je jedným z najkrajších a historicky najzaujímavejších miest na Slovensku. V decembri roku 1993 sa Banskej Štiavnici dostalo najvyššieho medzinárodného uznania, keď bolo mesto spolu s technickými pamiatkami v okolí zapísané do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. V historickom jadre mesta - mestskej pamiatkovej rezervácii je 360 objektov umelecko - historických pamiatok. Archeologické nálezy na vrchu Glanzenberg dokazujú, že prvotné baníctvo sa na území dnešnej Banskej Štiavnice rozvíjalo už v období keltského osídlenia (20.2.2021, <http://www.banskastiavnica.sk/o-meste/unesco/svetove-dedicstvo-unesco.html>).

Kultúrne podujatia

Banská Štiavnica organizuje množstvo kultúrno-spoločenských podujatí. V máji sa na Starom zámku koná Festival kumštu, remesla a zábavy. Je to tradičný festival, ktorý prezentuje tradície a zručnosť remeselníkov. Atmosférou stredoveku ožije historické centrum mesta vždy v polovici júla pri príležitosti podujatia Štiavnický živý šach, kde si diváci okrem netradičného šachu, divadla a ohňovej šou môžu pozrieť aj šermiarske umenie. K významnejším kultúrnym podujatiam patria tiež Zimomravenie, 4 živly a Festival peknej hudby. Na Trojičnom námestí sa v auguste každoročne predstavujú remeselníci z celého Slovenska ponúkajúci široký sortiment svojich výrobkov. Toto podujatie je známe pod názvom Nezabudnuté remeslá a jedná sa o najväčšie podujatie svojho druhu v banskoštiavnickom regióne. Tieto remeselné trhy sú veľmi populárne, okrem ponuky produktov môžu návštevníci zažiť aj folklórne vystúpenia hudobných a tanečných umelcov či vyskúšať si strelbu z historickej kuše. Salamandrové dni je podujatie, ktoré čerpá z akademických tradícií bývalej Baníckej a lesníckej akadémie, neskôr Vysokej školy baníckej a lesníckej. Jeho dnešná podoba vznikla na začiatku 90. rokov 20. storočia a Salamandrové dni dnes zahŕňajú kultúrny program, vzdelávacie podujatia, jarmočné príležitosti a okrem toho je ich vyvrcholením Salamandrový sprievod (ako súčasť Salamandrových dní). Súčasťou celého sprievodu je aj sprievod valetantov – lúčiacich sa študentov baníckej a lesníckej akadémie.

Salamandrové dni sa konajú vždy v druhý septembrový týždeň a sú vyvrcholením kultúrneho leta. Pre účastníkov religiózneho cestovného ruchu je organizovaná tradičná Kalvárska púť – Povýšenie Svätého Kríža na Kalvárii. Podujatie začína svätou omšou, nasleduje duchovný program a na záver túto udalosť zakončuje opäť slávnostná svätá omša. (Príloha č. 1 Analýza situácie v CR regióne, 2013, s.34-35).

Kultúrne centrum

Budova súčasného Kultúrneho centra vznikla na pozostatkoch starej jeuitskej rezidencie. Tá musela byť v r. 1754 z technicko - stavebných príčin zbúraná a spomenutý rád si vybudoval v rokoch 1755 - 1759 novú. Jej mohutný a reprezentačný vzhľad ju zaradil medzi najpútavejšie budovy v centre Banskej Štiavnice, čo podčiarkli aj nástenné slnečné hodiny z r. 1756. Budova slúžila potrebám katolíckej cirkvi až do polovice 20. storočia. Jej význam pre kultúrny život meste kulminoval najmä v období medzi dvomi svetovými vojnami, kedy ako Katolícky spolok slúžila okrem divadelných predstavení aj ako hlavná mestská kinosála. Po znárodnení bola budova naďalej využívaná pre kultúru a spoločenské podujatia (sídlilo v nej Osvetové, neskôr Kultúrne a spoločenské stredisko), poškodená bola veľkým požiarom v 50 tých rokoch. V rámci rešitúcií bola budova v havarijnom stave vrátená katolíckej cirkvi, ktorá ju s výraznou podporou štátu zrekonštruovala a využívala pre potreby školstva. V roku 2009 získalo mesto Banská Štiavnica s cieľom vrátiť jej využívanie pre potreby kultúry a spoločenských podujatí. Budova má dobrú lokalizáciu - nachádza sa v centre mesta, v blízkosti do 5 min. pešej chôdze sa nachádzajú viaceré ubytovacie a reštauračné zariadenia. Priamo oproti budove Kultúrneho centra sa nachádza expozícia Slovenského banského múzea (<http://www.banskastiavnica.sk/kulturne-centrum/budova.html>, 10.2.2015).

Objekt Kultúrneho centra slúži pre potreby kultúry v meste Banská Štiavnica. Je objektom, v ktorom sa pravidelne konajú rôzne festivaly, koncerty, divadelné predstavenia, výstavy, filmové projekcie či iné kultúrne a spoločenské aktivity. Okrem základného účelu je aj priestorom komunitného života, pričom sa v ňom konajú nasledovné aktivity: kurzy jógy, aktivity šachového klubu Opevnenie Banská Štiavnica, nácviky baníckeho spevokolu Štiavničan, stretávania OZ Návrat, výročné stretnutia a podujatia organizácií seniorov a zdravotne postihnutých. V objekte sídli aj environmentálne – sociálny projekt Výmenník, zameraný na udržateľné spôsoby odievania (<http://www.banskastiavnica.sk/kulturne-centrum/budova.html>, 10.2.2023).

Budova Kultúrneho centra je sídlom organizačnej zložky Mestského úradu v Banskej Štiavnici, oddelenia kultúry, športu a mediálnej komunikácie. Oddelenie zabezpečuje najmä prípravu a kompletnú realizáciu menších a väčších vlastných kultúrnych podujatí, spolupracuje za mesto s organizátormi ďalších kultúrnych akcií v meste, má na starosti prevádzku kina Akademik a letného kina v Amfiteátri, samostatne pripravuje podstatnú časť grafických materiálov (spolupráca na Štiavnických novinách, plagáty a pozvánky), vedie agendu, vykonáva základnú údržbu objektov, ktoré má v správe a spolupodieľa sa na tvorbe www stránky. Súčasťou oddelenia je aj redakcia Štiavnických novín, ako aj mestská knižnica. (10.2023, <http://www.kultura.banskastiavnica.sk/page/3885/organizacne-zaradenie>).

Bod K

je miestom, určeným pre kultúrne a komunitné aktivity na sídlisku Drieňová. Je výsledkom projektu Mesto kultúry 2019, v rámci ktorého sa pracovníci Mesta Banská Štiavnica pýtali miestnych, čo im na najväčšom sídlisku v meste chýba. Priestor vznikol a je prevádzkovaný v spolupráci s Základnou školou Jozefa Kollára a využíva aj exteriéri tejto školy. Činnosť Bod K. je orientovaná na rozvoj kreatívnych zručností prostredníctvom rôznych tvorivých dielní, kurzov, stretávaní sa obyvateľov so spoločnými záujmami, ako aj podporu rozvoja kultúry formou rôznych podujatí pre verejnosť - divadelné predstavenia pre deti, koncerty, burzy, športové aktivity a pod.

Kultúrne pamiatky

Banská Štiavnica má z kultúrno-historického hľadiska veľký význam, ktorý umocnil aj samotný zápis mesta spolu s okolitými technickými pamiatkami do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Lokalita, ktorá spadá pod svetové dedičstvo zapísané na listine UNESCO zahŕňa širšie okolie mesta ležiaceho uprostred Štiavnických vrchov, ktoré sú najväčším sopečným pohorím s

výskytom hornín všetkých fáz neovulkanizmu. Spomedzi archeologických lokalít sa do zoznamu UNESCO dostali nasledovné (Príloha č. 1 Analýza situácie v CR regióne, 2013, s.21-24):

- Mestská pamiatková rezervácia
- Ochranné pásmo MPR – Glanzenberg – Staré Mesto
- Štiavnické Bane – Horná Roveň
- Sitno – archeologická lokalita
- Fortifikačný systém
- Účelové budovy
- Meštianska architektúra
- Výtvarné dotvorenie interiéru mesta a prvky malej architektúry

Historické dedičstvo tvoria pamiatky, ktoré sa nachádzajú v historickom centre mesta Banská Štiavnica a sú súčasťou mestskej pamiatkovej rezervácie, v rámci ktorej sa nachádza 360 pamiatkových objektov. Tieto pamiatky sú určené pre návštevníkov všetkých vekových kategórií, ktorí majú záujem o históriu a spoznávanie kultúrneho dedičstva.

Starý zámok predstavljuje uzavretý areál viacerých objektov, dominantný objekt – bývalý románsky kostol bol prebudovaný na gotický chrám a v prvej polovici 16. storočia bol celý areál prestavaný na pevnosť (zámok) v renesančnom slohu. S určitými stavebnými zmenami si túto podobu zachováva dodnes.

Nový Zámok - fortifikačná stavba zo 16. storočia, ktorá stojí na kopci oproti Starému zámku. V minulosti bola súčasťou signalizačného systému podávajúceho správy o pohybe nepriateľov.

Kostol Sv. Kataríny známy aj ako Slovenský kostol je neskorogotická stavba pochádzajúca z prelomu 15. a 16. storočia. V jeho interiéru sa nachádza rozsiahla freska znázorňujúca posledný súd.

Kalvária – komplex 23 barokových stavieb na kopci Scharfenberg. Celý komplex tvoria 4 časti – 3 úvodné kaplnky, 5 väčších stavieb (dolný kostol, stredný kostol – sv. schody, ecce homo, horný kostol s výjavom ukrižovania, boží hrob) a 14 kaplniek (14 zastavení).

Trojčinné námestie je centrálné námestie mesta, zo 16. storočia. Námestie je lemované honosnými meštianskymi domami a uprostred stojí dominanta – morový stĺp so súsoším sv. Trojice postavený z vďačnosti za ústup morovej epidémie v 18. storočí.

Komorský dvor – Kammerhof je najväčším stavebným komplexom, ktorý vznikol pospájaním niekoľkých meštianskych domov niekoľko storočí bol sídlom banskej správy. Jeho súčasná podoba je prevažne renesančná, zaujímavé je, že Kammerhof v minulosti plnil štyri funkcie: obytnú, administratívnu, hospodársku a fortifikačnú. Dnes v ňom sídli Slovenské banské múzeum s expozíciou Baníctvo na Slovensku.

Banická a lesnícka akadémia – škola bola založená dekrétom Márie Terézie v roku 1762, v 18. – 19. storočí patrila medzi najvýznamnejšie vzdelávacie inštitúcie v oblasti baníctva, hutníctva a lesníctva v Európe. Zároveň sa z mesta Banská Štiavnica stalo v 18. storočí centrum banskej vedy a techniky v Európe.

Banské múzeum v prírode je jednou z expozícií Slovenského banského múzea. Zahŕňa rôzne objekty banskotechnického charakteru z Banskej Štiavnice, ale aj z iných regiónov Slovenska. Spomedzi ťažných zariadení sa tu nachádza napríklad vodnostĺpcový stroj, ktorý je posledným existujúcim strojom v strednej Európe skonštruovaným na princípe vodnostĺpcových zariadení. V múzeu, konkrétne v jeho podzemnej časti, je sprístupnená šachta Ondrej, ktorá pochádza z konca 17. storočia. Má hĺbku 433 m a je známa v súvislosti s uvedením prvého vodnostĺpcového stroja v Uhorsku do prevádzky.

Banskoštiavnický betlehem patrí medzi najväčšie drevené pohyblivé betlehemy na Slovensku. Je na ňom zobrazený vývoj, história a tradície mesta Banská Štiavnica.

Štôľňa Michal – bola založená na žile Špítaler a jej ústie sa nachádza na úpätí svahu na vrchu **Glanzenberg**.

Štôľňa Glanzenberg – jedna z najstarších štôľní v štiavnickom regióne, ktorá je dedičnou odvodňovacou štôľňou.

Botanická záhrada – bola vysadená v rokoch 1838 – 1861 a pozostáva z dvoch častí – hornej a dolnej záhrady. Verejnosti je v súčasnosti sprístupnená len horná časť. Spolu je v botanickej záhrade vysadených približne 250 domácich aj cudzokrajných drevín na ploche 3,5 ha.

Vyhodnotenie územia z hľadiska pamiatkových hodnôt

Územie Banskej Štiavnice obsahuje obrovský potenciál pamiatkových hodnôt, ktoré boli hlbšie analyzované, špecifikované v rámci Urbanisticko-historického výskumu, ktorý je súčasťou Zásad ochrany pamiatkových území PR Banská Štiavnica – historické jadro a Kalvária. Zachovaná urbanisticko-architektonická a prírodno-krajinárska štruktúra, spolu so zachovaným hmotným kultúrnym a technickým potenciálom pod terénom chránených území je nositeľom hodnôt ako hmotnej tak nehmotnej povahy. Hodnoty nehmotnej povahy spočívajú v ideovom a vývojovom význame sídla, v jeho historickej, kultúrnej a náboženskej tradícii, v genius loci sídla a v topografii

miestnych historických názvov. Hodnoty hmotnej povahy vyplývajú v prvom rade z prírodných daností prostredia sídla a výskytu nerastných surovín, ktoré boli impulzom založenia a formovania historického sídla Banská Štiavnica a ovplyvnili jeho urbanistickú štruktúru, architektúru a vonkajší aj vnútorný obraz mesta. Z funkcie banskej ťažby sa odvíja význam historického mesta, jeho sociálna štruktúra, právna, kultúrna, technická, intelektuálna a pedagogická tradícia. Pôsobivé prostredie členitého terénu, panoramatické vnímanie sídla, malebnosť krajinného prírodného rámca charakterizujú kultúrnu krajinu, ktorú vytvára mesto, predmestia, komplex technických pamiatok na teréne a pod terénom spolu s prírodnou zložkou. Prelína sa krajina kultivovaná človekom s prírodnou. Krajina poznačená intenzívnou antropodénnou (baníckou) činnosťou. Na území PR však prevažuje územie so znakmi kultúrneho, nie prirodzeného prírodného prostredia. Špecifikum kultúrnohistorických a pamiatkových hodnôt spočíva v tom, že v rámci prírodných zložiek prostredia je časť z nich fixovaná v rámci vegetačných štruktúr prostredia. Abiotické a biotické prvky krajiny, na ktorých vzniku sa podieľal človek, tu predstavujú pozoruhodné doklady kultúrneho historického vývoja územia a sú predmetom verejného záujmu a ochrany. „Prírodné (biotické) a stavebné (abiotické) prvky sa tu snúbia v jednu kultúrno-historickú jednotku. Zánikom či prestavbou jedného z nich je poškodzovaný a zoslabovaný aj druhý komponent tohto záväzku.“ Ďalšie hodnoty hmotnej povahy vyplývajú zo zachovanej historickej parcelácie, urbanistickej a architektonickej objektivej skladby, zo zachovaného fondu objektov banskej a upravárenskej činnosti, zachovanej hodnotnej architektúry, jej typologickej, slohovej resp. štýlovej rôznorodosti, zo zachovaných diel výtvarného umenia, zachovaných umelých štruktúr historickej zelene, atď. Symbióza duchovného dedičstva viacerých národov s hmotnou kultúrou a mimoriadne bezprostredným teritóriom využívania prírody vo vnútri aj na povrchu, vtlačila celému územiu mimoriadne silný genius loci a to na pomerne rozsiahlom území. Územie historického sídla Banskej Štiavnice v súčasnosti prekrývajú 3 schválené chránené územia s rôznym stupňom ochrany: Svetové prírodné a kultúrne dedičstvo UNESCO, CHKO Štiavnické vrchy, Pamiatková rezervácia Banská Štiavnica a Kalvária. Hodnoty historického sídla Banskej Štiavnice sú definované najmä vysokou mierou autenticky zachovanej prírodno-urbanistickej konglomerácie chráneného územia svetového dedičstva UNESCO, umiestnenej v údolnej polohe v strede CHKO Štiavnické vrchy. Sídlo si zachovalo svoju ustálenú historickú urbanisticko-architektonickú štruktúru, jedinečný prírodný charakter, ktorý spočíva v harmonickom zastúpení zelene v intraviláne mesta, s pozvoľným kombinovaním prirodzeného a kultúrneho prírodného prostredia, kumulujúcim v kompaktnej štruktúre historického jadra. Krajinný rámec tvorí kultúrna krajina. Ide o samotné mesto, jeho predmestia i s celým komplexom technických pamiatok na teréne aj pod terénom s prírodnou zložkou stáročia formovanou človekom (Zásady ochrany územia pamiatkovej rezervácie Banská Štiavnica a Kalvária, s.45).

1. Prezentácia stôp baníckej činnosti.

Na území mestskej pamiatkovej rezervácie už existujú rôzne formy prezentácie baníckej minulosti Banskej Štiavnice, napríklad v podobe expozícií v Slovenskom banskom múzeu. Za pozornosť stojí vybudovaný geopark, alebo náučný chodník Glanzenber.

2. Prezentácia archeologických nálezísk

Glanzenberg - je východ žily Špitaller a povrch dobývky, ako aj pozostatky stredovekého osídlenia (torzálna architektúra).

Areál býv. kláštora dominikánov - NKP. V prípade riešenia areálu ako archeologického parku je miesto vhodné na prezentáciu výtvarných pamiatok a kamenárskych detailov v lapidáriu, ktoré umožní uplatnenie početných pamiatok architektonickej kamennej plastiky, t.č. uloženej v depozíte SBM na Starom zámku. Uvedená funkcia by bola v súlade s tradičným využívaním časti parcely aj ako kláštornej záhrady.

Areál Starého zámku – NKP, archeologické nálezy v rámci areálu potvrdili existenciu zaniknutých stredovekých objektov, súvisiacich s gotickou fázou kostola a vstupnej brány, ako aj renesančnej fázy predpolia vstupnej časti pevnosti. Tieto nehnuteľné fragmenty spolu so zhromaždenými archeologickými nálezmi materiálnej kultúry z celého územia mesta a regiónu sú zároveň súčasťou archeologickej expozície múzea.

3. Prezentácia architektonického dedičstva – sprístupnenie významných pamiatok sakrálnej architektúry si bude vyžadovať zosúladenie súkromných záujmov vlastníkov s verejnými záujmami prezentácie a propagácie kultúrneho dedičstva a zlepšenie spolupráce samosprávnych orgánov mesta s cirkevnými inštitúciami jednotlivých denominácií a ďalšími odbornými (SBM), kultúrnymi a spoločenskými organizáciami. (Zásady ochrany územia pamiatkovej rezervácie Banská Štiavnica a Kalvária, s.74-75).

Knižnica

Knižnica spravuje fond literatúry, ktorá je k dispozícii čitateľom všetkých vekových kategórií. Okrem tejto činnosti sa knižnica venuje príprave vlastných kultúrnych aktivít zameraných na podporu čítania kníh a vzťahu k literatúre, vedeniu špeciálnej agendy, výkazníctva a prevádzkuje svoje vysunuté pracovisko, pobočku v ZŠ Jozefa Kollára na sídlisku Drieňová. Knižnica je organizačnou jednotkou

Oddelenia kultúry, cestovného ruchu a športu. Mestská knižnica poskytuje: výpožičné služby prezenčné (štúdium knihy v priestore knižnice), výpožičné služby absenčné (výpožička knihy mimo knižnice), medziknižničné výpožičné služby a prístup na internet. Za symbolické ročné poplatky umožňuje obyvateľom Banskej Štiavnice a študentom prístup k širokému výberu literatúry, od detskej, cez beletriu až po odborné publikácie. Knižný fond je neustále dopĺňaný novými titulmi, a to aj zásluhou opakovanej podpory zo strany Fondu na podporu umenia. Súčasťou knižnice je aj Klub Rubigall, ktorý slúži ako študovňa a priestor pre organizáciu rôznych podujatí.

Verejná knižnica											
Mesto Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet knižných jednotiek	26 004	26 435	26 784	27 211	27 801	27 770	28 268	28 882	29 275	28 950	29 285

Zdroj: ŠÚ SR, 2023, DacaCubes,

Múzeá

Slovenské banské múzeum je najvýznamnejšou múzejnou inštitúciou v Banskej Štiavnici. Prevádzkuje sedem expozícií - Banské múzeum v prírode (Skanzen), Starý zámok, Nový zámok, Bergericht - mineralogickú expozíciu, Kammerhof - Baníctvo na Slovensku, Galériu Jozefa Kollára a dedičnú odvodňovaciu štôľňu Glanzenberg. Múzeum vo Sv. Antone je jedinečné predovšetkým vďaka svojej expozícii poľovníctva, unikátnej v rámci celého Slovenska. Ďalšími pamiatkami, ktoré sú v obmedzenom režime sprístupnené návštevníkom sú napríklad Kostol sv. Kataríny a Evanjelický kostol (21.9.2014, <http://www.banskastiavnica.sk>).

Slovenské banské múzeum je špecializovanou organizáciou, ktorá cieľavedome zhromažďuje, vedecky a odborne spracováva, využíva a sprístupňuje hmotné dokumenty so vzťahom ku komplexnej dokumentácii vývoja baníctva, príbuzných bankých odborov, geológie, ochrany nerastov, vývoja bankých miest a oblastí na Slovensku osobitne Banskej Štiavnice ako svetového kultúrneho prírodného dedičstva a Chránenej krajinej oblasti Štiavnické vrchy. Múzeum je príspevkovou organizáciou v priamom riadení Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. Slovenské banské múzeum má v správe niekoľko expozícií, v priestore ktorých poskytuje sprievodcovanie s odborným výkladom, usporadúva podujatia, výstavy a historické priestory ponúka ako kulisy k mnohým divadelným predstaveniam (21.9.2014, <http://www.banskastiavnica.sk>).

Banskoštiavnický betlehem

Banskoštiavnický betlehem v Banskej Štiavnici – sa zaradil medzi najväčšie drevené, pohyblivé betlehemy na Slovensku. Zobrazuje vývoj, históriu a tradície jedného z najkrajších miest na Slovensku – Banskej Štiavnice v rezbárskej podobe. Autorom „Banskoštiavnického betlehemu“ je Ing. arch. Peter Chovan. Súčasný rozmery Banskoštiavnického betlehemu sú cca dl. 21 m, šír. 2,5 m a výš. 3 m. Obsahuje cca 800 postavičiek z toho asi 400 je pohyblivých. Drevorezba ešte zďaleka nie je ukončená, nakoľko téma Banská Štiavnica je nevyčerpatelným zdrojom nápadov, tém a inšpirácie pre autora na doplnenie a rozšírenie uvedeného diela. (28. 4. 2015, <http://www.betlehem.sk/>)

Štiavnické noviny

Od začiatku roku 2008 spadajú Štiavnické noviny pod správu OKŠaMK. Úlohou mesta je informovať o činnosti samosprávy, diania v meste, problémoch občanov a aktivitách, ktoré sa v ňom dejú. Na príprave štiavnických novín sa podieľa celý tím redakčnej rady.

Kino Akademik

Kino Akademik sídli v historickej budove Žemberovského domu na Námestí sv. Trojice, priamo v srdci Banskej Štiavnice. Budova, v ktorej sídli kino bola najprv farou a neskôr bola využívaná Baníckou a lesníckou akadémiou, od r. 1807 tu sídlila lesnícka katedra (odtiaľ aj názov kina). V histórii Banskej Štiavnice boli dnešné priestory kina viackrát určené práve pre tento účel, aj keď dlhodobo v nich sídli len od roku 1993. Dnešné kino Akademik je jednosálové kamenné kino s kapacitou 132 miest. Vo svojom profile má množstvo zaujímavých ponúk pre široké spektrum filmových fanúšikov - od komerčnej hollywoodskej produkcie, cez klubové filmy, filmy pre deti až po festivaly (4 živly, Envirofilm, Jeden svet a iné) (21.9.2014, <http://kino.banskastiavnica.sk/klient-241/kino-60/stranka-1129>). V decembri 2013 bolo kino digitalizované.

VIO-TV

VIO TV je súkromná televízna stanica, vysielajúca s výraznou finančnou podporou Mesta Banská Štiavnica. Zabezpečuje 24 hodín vysielanie textových informácií - VIDEOTEXT - aktuálne informácie v textovej podobe každých 30 minút. Každý piatok o 18.00 hod. vysielanie Štiavnického magazínu - publicistická relácia mapujúca udalosti Banskoštiavnického regiónu.

AMFITEÁTER v Banskej Štiavnici

Je jedinečným kultúrnym priestorom pre rozmanité podujatia. Koncerty, festivaly, divadlo, tanec, detské podujatia, tématické večery, večerné kino, umelecké expozície v nádhernom prostredí, posedenie s výhľadom na panorámu Banskej Štiavnice - to všetko na jednom magickom mieste.... AMFITEÁTER dáva príležitosť aj mladým umelcom a umeleckým súborom na prezentovanie svojich schopností. Prevádzkovateľom Amfiteátra Banská Štiavnica je spoločnosť IMT Smile Media, s.r.o., ktorej cieľom je nielen otvoriť nový priestor pre zaujímavé umelecké aktivity, ale aj revitalizácia Amfiteátra ako atraktívneho kultúrneho stánku s veľkou perspektívou. Spoločnosť ponúka záujemcom nasledujúce možnosti: prenájom Amfiteátra na adekvátne kultúrne podujatia - koncerty, festivaly, kino, výstavy, divadelné a tanečné predstavenia a pod. Amfiteáter má kapacitu 500 miest. V súčasnosti amfiteáter vyžaduje komplexnú rekonštrukciu, vrátane prekrytia pódia.

Medzinárodná spolupráca a partnerské mestá

Mesto Banská Štiavnica začalo aktívne pôsobiť na poli medzinárodnej spolupráce a zahraničných vzťahov zápisom historického mesta Banská Štiavnica a technických pamiatok v jeho okolí do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO v roku 1993. V tejto súvislosti sa stalo aktívnym členom Organizácie miest svetového dedičstva v regióne strednej a východnej Európy. Pravidelne sa zúčastňuje na konferenciách usporadúvaných pre členské mestá tohto regiónu, aj samo niekoľko konferencií organizovalo, naposledy v roku 2012 (9. regionálna konferencia OMSD pre členské mestá strednej a východnej Európy). V roku 2014 sa Mesto Banská Štiavnica zúčastnilo 10. regionálnej konferencie Organizácie miest svetového dedičstva pre členské mestá strednej a východnej Európy, ktorá sa konala v Kutnej Hore (ČR), ako aj Svetového kongresu OMSD, ktorý sa uskutočnil v Oaxace (MEXIKO). V rámci tejto organizácie je jedným z iniciátorov medzinárodného projektu, do ktorého sú zapojené deti zo základných škôl, najprv iba z Banskej Štiavnice a Budapešti, v súčasnosti aj z Kutnej Hory a Krakova, v ktorom sa žiaci hrovou formou naučia spoznávať a chrániť hodnoty svetového dedičstva. Mesto Banská Štiavnica získalo v minulých rokoch na poli zahraničných vzťahov niekoľko významných ocenení, medzi nimi Nations in Bloom 1998, 1999, 2000 a 2001. Výtvarná súťaž Svetové dedičstvo očami detí sa v roku 2015 organizuje už po dvadsiatyprvýkrát. Deti zo všetkých lokalít UNESCO sveta zasielajú svoje práce do Banskej Štiavnice. Vždy v júni sa koná vernisáž výstavy prác, z ktorých tie najlepšie získajú ocenenie. Mesto Banská Štiavnica každoročne v októbri organizuje, v spolupráci so SPŠ S. Mikovíniho a SOŠ lesníckou, podujatie Akademici v Banskej Štiavnici, kedy zástupcovia nástupníckych univerzít a fakúlt Baníckej akadémie zo Slovenska, Maďarska, ČR a Rakúska prídu do Banskej Štiavnice, aby si uctili pamiatku svojej alma mater. Deklaráciu pokračovateľov duchovného dedičstva slávnej Baníckej akadémie podpísali v roku 2001 tieto vysoké školy a fakulty: Miskolci Egyetem Bányamérnöki Kara Miškovec, Maďarsko, Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kara Šoproň, Maďarsko, Montanuniversität Leoben, Rakúsko, Hornicko-geologická fakulta Vysoké školy báňské Technické univerzity Ostrava, ČR, Fakulta baníctvo, ekológie, riadenia a geotechnológií Technickej univerzity v Košiciach, Lesnícka fakulta Technickej univerzity vo Zvolene. V roku 2009 sa k deklarácii pridali: Miskolci Egyetem Műszaki Anyagtudományi Kar Miškovec, Maďarsko, Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar, Székesfehérvár, Maďarsko, Hutnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach, Fakulta metalurgie a materiálové inžénrství Vysoké školy báňské Technické univerzity Ostrava, ČR a Dunaújvárosi Főiskola, Dunaújváros, Maďarsko. Mesto sa tiež zapája do rôznych medzinárodných projektov ako partner v rámci programov Európa pre občanov alebo URBACT.

Partnerské mestá

Mesto Banská Štiavnica má v súčasnosti šesť partnerských miest, s ktorými udržiava kontakt a spolupracuje nielen na úrovni radníc, ale zapája aj ostatné zložky spoločenského života – školy, kultúru, šport, mládež atď. Ide o HÜNENBERG (SVAJČIARSKO), MORAVSKÁ TŘEBOVÁ (ČESKÁ

REPUBLIKA), OLSZTYNEK (POLSKO), PTUJ (SLOVINSKO), ŠOPROŇ (MAĎARSKO) a TATABÁNYA (MAĎARSKO).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
- rozšíriť systém permanentiek
- rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
- uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
- last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
- zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre seniorov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné smerovať ponuku kultúrnych statkov hlavne na aktívne vekové skupiny obyvateľov od 20 do 29 rokov a skupiny stredného a vyššieho veku od 50 do 59 rokov. Takmer vo všetkých týchto skupinách sa predpokladá pokles počtu obyvateľov.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
20-24	439	430	422	413	405	396	388	379	371	362	354
25-29	551	539	532	527	518	510	502	494	486	478	470
45-49	756	761	766	771	776	781	786	791	796	801	806
50-54	615	600	592	579	568	556	545	533	522	510	499
55-59	687	680	673	666	659	652	645	638	631	624	618

2.7.6. Bezpečnosť a aktivity prevencie

Kriminalita v meste je primárne podmienená zlou ekonomickou a sociálnou situáciou niektorých vybraných skupín obyvateľstva. Práve z uvedeného dôvodu najvyššie % trestnej činnosti pripadá na všeobecné trestné činy. Drobné trestné činy (presahujúce hranicu minimálnej mzdy) sú spojené hlavne s vlámaniami do obydľí, poškodzovanie cudzej veci a inými aktivitami.

Medzi všeobecné trestné činy patrí majetková, násilná, mravnostná a tzv. ostatná kriminalita, ktorú reprezentujú trestné činy ako výtržníctvo, ale aj marenie výkonu úradného rozhodnutia.

Pod pojmom zostávajúce trestné činy rozumieme napríklad zanedbanie povinnej výživy, ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, dopravné nehody, týranie zvierat a pod (<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>, 20.10.2020).

Mestská polícia

Legislatívne postavenie mestskej polície vychádza zo zákona SNR č. 564/1991Zb o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, ktorý charakterizuje mestskú políciu ako poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní mestských vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v meste a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení mesta, z uznesení mestského zastupiteľstva a z rozhodnutí primátora mesta. V súčasnosti mesto má zriadenú mestskú políciu.

Mestská polícia plní úlohy najmä na úsekoch: ochrany verejného poriadku, zisťovanie protiprávneho konania na území mesta, zabezpečovania bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, odhaľovania a objasňovania priestupkov. Kompetencie Mestskej polície - spolupôsobí s príslušnými útvarmi Policajného zboru pri ochrane majetku mesta, majetku občanov, ako aj iného majetku v obci pred poškodením, zničením, stratou alebo pred zneužitím a to s využitím kamerového systému mesta; zabezpečuje verejný poriadok v obci, spolupôsobí pri ochrane jej obyvateľov a iných osôb v obci pred ohrozením ich života a zdravia; dbá o ochranu životného prostredia v obci; dbá o dodržiavanie poriadku, čistoty a hygieny v uliciach, iných verejných priestranstvách a verejne prístupných miestach; vykonáva všeobecne záväzné nariadenia mesta, uznesenia mestského zastupiteľstva a rozhodnutia primátora mesta; ukladá a vyberá v blokovanom konaní pokuty za priestupky ustanovené osobitným predpisom (zákon o priestupkoch) a tiež za priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spáchané neuposluchnutím zákazu, ktorý vyplýva z úpravy cestnej premávky vykonanej - dopravnými značkami alebo dopravnými zariadeniami, objasňuje priestupky, ak tak ustanovuje zákon; oznamuje príslušným orgánom porušenie právnych predpisov, ktoré zistí pri plnení svojich úloh a ktorých riešenie nepatrí do pôsobnosti mesta; plní úlohy na úseku prevencie v rozsahu pôsobnosti ustanovenej zákonom o obecnej polícii. Mesto môže vymedziť mestskej polícii aj ďalšie úlohy, ak to ustanovujú osobitné zákony. Mestská polícia ukladá a vyberá v blokovanom konaní pokuty za priestupky podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Ide najmä o: priestupky proti poriadku v správe, priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, priestupky na úseku cestného hospodárstva, priestupky na úseku podnikania, priestupky na úseku hospodárenia s bytmi a s nebytovými priestormi, priestupky na úseku financií a slovenskej meny, priestupky na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami, priestupky na úseku kultúry, priestupky na úseku vodného hospodárstva, priestupky na úseku poľnohospodárstva, poľovníctva a rybárstva, priestupky na úseku ochrany životného prostredia, priestupky proti verejnému poriadku spáchané aj porušením VZN mesta, priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, priestupky proti majetku, priestupky podľa osobitných predpisov (napríklad niektoré ustanovenia živnostenského zákona, zákona o prevádzke na pozemných komunikáciách, občianskeho zákonníka atď.).

Štátna polícia

Policajný zbor Slovenskej republiky spolupôsobí pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody, bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku, odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatel'ov, spolupôsobí pri odhaľovaní daňových únikov, nezákonných finančných operácií a legalizácie príjmov z trestnej činnosti, vykonáva vyšetrovanie o trestných činoch a skrátené vyšetrovanie o trestných činoch. V meste Banská Štiavnica je zriadené OO PZ Banská Štiavnica Ul. Mládežnícka 25, 969 01 Banská Štiavnica, pod pôsobnosť ktorého spadá aj mesto Banská Štiavnica. Obce v pôsobnosti oddelenia: mesto Banská Štiavnica, obec Banská Belá, Kozelník, Močiar, Podhorie, Banky, Banský Studenec, Sv. Anton, Prenčov, Beluj, Štiavnické Bane, Vysoká, Dekýš, Počúvadlo, Badaň, Klastava.

2.8. Bývanie

2.8.1. Bytový fond a jeho štruktúra

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytového fondu podľa obdobia výstavby. Najviac bytov bolo vybudovaných v období do roku 1919, 1961 - 1980 a 1919 až 1945. Najmenej bytov bolo vybudovaných v rokoch 2011 až 2015.

Domový fond podľa obdobia výstavby

obdobie výstavby

počet

podiel (%)

do roku 1919	686	29,13
1919 - 1945	398	16,9
1946 - 1960	255	10,83
1961 - 1980	421	17,88
1981 - 2000	325	13,8
2001 - 2010	96	4,8
2011 - 2015	61	2,59
2016 a neskôr	85	3,61
nezistené	28	1,19
Domy spolu	2355	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Najväčší podiel domového fondu tvorili rodinné domy - 1884 (80 %) a bytové domy - 270 v roku 2021. Ostatné budovy na bývanie boli zastúpené v počte 49. Celkový počet domov bol v uvedenom roku 2355.

Domový fond podľa typu budovy		
typ budovy	počet	podiel (%)
rodinný dom	1884	80
bytový dom	270	11,46
polyfunkčná budova	21	0,89
ostatné budovy na bývanie	63	2,68
neskolaudovaný rodinný dom	6	0,25
núdzový objekt neurčený na bývanie	1	0,04
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	61	2,59
ostatné	49	2,8
nezistený	0	0
Domy spolu	2355	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska počtu obytných miestností boli v meste Banská Štiavnica najviac zastúpené byty s počtom obytných miestností 3 a následne s 2 obytnými miestnosťami. Okolo 10 % tvorili byty s 1 a 16,23 % s 4 obytnými miestnosťami. Byty s 6 a viac miestnosťami boli zastúpené 4,75 %.

Štruktúra bytového fondu		
počet miestností	počet	podiel (%)
1 obytná miestnosť	487	10,11
2 obytné miestnosti	1115	23,1
3 obytné miestnosti	1838	38,15
4 obytné miestnosti	782	16,23
5 obytných miestností	330	6,85
6 a viac obytných miestností	229	4,75
Nezistené	37	0,77
Byty spolu	4818	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 1385 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Vlastný zdroj pitnej vody malo 334 domov. Z verejnej siete mimo byt bolo zásobovaných 526 domov. Bez pripojenia na vodovod bolo 77 bytov.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)

v dome - z verejnej siete	1385	58,81
v dome - vlastná	334	14,18
mimo domu - z verejnej siete	526	22,34
mimo domu - vlastná	4	0
bez prípojky	77	3,27
nezistený	29	1,23
Domy spolu	2355	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z dôvodu veľkej členitosti územia v okrajových častiach bolo zásobovanie zemným plynom len na úrovni 32,31 %. V budúcnosti sa nepredpokladá výrazný posun v tejto oblasti.

Domový fond - plyn		
plynofikácia	počet	podiel (%)
áno	761	32,31
nie	1566	66,5
nezistené	28	1,19
Domy spolu	2355	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska napojenia na kanalizačnú sieť bolo 42,89 % domov napojených na verejnú kanalizačnú sieť. Len 4,71 % domov bolo bez vhodného riešenia odvádzania odpadových vôd. Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 48,45 % domov.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	1141	48,45
prípojka na kanalizačnú sieť	1010	42,89
domáca čistička odpadových vôd	65	2,76
bez kanalizácie	111	4,71
nezistený	28	1,19
Domy spolu	2355	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Základným zámerom mesta v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je pritom nutné zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.8.2. Sociálny bytový fond a nájomné bývanie

V súčasnosti sa v meste špeciálny bytový fond pre ohrozené skupiny obyvateľov nenachádza. Nájomný (štandardný) bytový fond mesta pozostáva z cca. 150 mestských bytov. V blízkej budúcnosti plánuje mesto ďalšie investičné aktivity, ktoré by mali rozšíriť ponuku nájomných bytov.

2.8.3. Bývanie marginalizovaných skupín

Bývanie marginalizovaného obyvateľstva v meste Banská Štiavnica možno rozdeliť do 3 kategórií. Štandardné bývanie znamená bývanie v bytoch, v murovaných, alebo aj v dobre vybavených drevených domoch. Bývanie nižšieho štandardu znamená bývanie v bytoch alebo domoch, ktoré majú závady ovplyvňujúce celú budovu, alebo jej časť, napr. nedostatok základných služieb ako voda, elektrina, osvetlenie a pod., budova je preplnená. Sem patrí aj bývanie v unimobunkách. Na úrovni chatrče je aj bývanie v nebytových priestoroch ako pivnica, kočíkareň, stan a pod. Pod izolovanou obcou alebo jej časťou rozumieme, keď je toto miesto oddelené od zvyšku mesta umelou alebo prirodzenou bariérou, prípadne je na okraji mesta (napr. samostatná ulica, kde žijú len marginalizovaní obyvatelia) alebo je v obecnej koncentrácii (viacero obydľí uprostred majoritnej časti mesta). V meste Banská Štiavnica sa obydľia takéhoto charakteru nachádzajú.

2.9. Definovanie zainteresovaných skupín

2.9.1 Zadávatelia

Zadávatelia sociálnych služieb sú tí, ktorým zákon ukladá zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov obce, ktoré spravujú. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z.) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (v znení zákona ... 390/2019 Z. z., 476/2019 Z. z., 6/2020 Z. z., 73/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 279/2020 Z. z., 75/2021 Z. z., 261/2021 Z. z., 500/2021 Z. z., 249/2022 Z. z. ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - mesto utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Poslanci mesta ako volení reprezentanti občanov majú povinnosť rozhodovať, mestský úrad má vykonať, o čom poslanci rozhodli. Je veľmi dôležité, aby mesto uznesením zastupiteľstva deklarovalo svoju vôľu plánovať a rozvíjať sociálne služby. Takéto politické rozhodnutie, prijaté na začiatku celého procesu, potvrdzuje legitimitu komunitného plánovania a je zárukou pre zapojenie ďalších účastníkov.

Mesto ako účastník komunitného plánovania

- A) Na základe vlastnej alebo cudzej iniciatívy poslanci rozhodnú:
- o potrebe uskutočniť komunitné plánovanie,
  - o tom, kto ho má zabezpečovať (mestský úrad alebo iná poverená organizácia),
  - o tom, kto bude poslancov v procese komunitného plánovania zastupovať (menovite),
  - o finančnom zabezpečení komunitného plánovania,
  - o termíne, v ktorom má byť komunitný plán predložený zastupiteľstvu na schválenie.
- B) Poverení pracovníci mestského úradu zabezpečujú:
- pozvanie pre poskytovateľov a prijímateľov služieb, aby sa zapojili do procesu komunitného plánovania,
  - priestory pre rokovanie,
  - potrebné štatistické údaje a analýzy údajov, najmä o obyvateľoch mesta,
  - vykonanie prieskumov a analýz potrieb,
  - spracovanie priebežných správ a záverov,
  - vypracovanie komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb.
- C) Od začiatku mesto Banská Štiavnica zverejňovala zrozumiteľnou a dostupnou formou všetky podstatné informácie o procese a výsledkoch komunitného plánovania.
- D) Priebežne rešpektuje pri svojom rozhodovaní o sociálnych službách ciele a priority stanovené v komunitnom pláne.
- E) Stanovuje jasné pravidlá financovania sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú prioritám komunitného plánovania.

Zúčastnené subjekty v rámci mesta:

- primátor a prednosta
- príslušné komisie mestského zastupiteľstva
- poslanci mestského zastupiteľstva

2.9.2. Poskytovatelia ako účastníci komunitného plánovania

Poskytovateľom sociálnych služieb je fyzická osoba, podnikateľský subjekt, súkromná nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou, organizácia zriadená samosprávnym krajom, organizácia zriadená štátom, právnická osoba. Všetci poskytovatelia majú pri komunitnom plánovaní rovnaké postavenie, ich ciele a zámery majú rovnakú váhu.

Poskytovatelia zapojením sa do komunitného plánovania získali možnosť podieľať sa na utváraní celkového systému sociálnych služieb, príležitosť presadzovať vlastné zámery a ciele, príležitosť na nadviazanie novej spolupráce, na získanie informácie o aktivitách, potrebách a trendoch v oblasti sociálnych služieb.

Zúčastnené subjekty v rámci mesta:

- zariadenia sociálnych služieb
- vzdelávacie inštitúcie
- zdravotnícke zariadenia – všeobecné a špecializované ambulancie v meste Banská Štiavnica
- neziskové organizácie
- štátna správa

2.9.3. Užívatelia ako účastníci komunitného plánovania

Užívateľ sociálnych služieb je človek v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorého sú sociálne služby určené, prípadne špecifické skupiny obyvateľstva so svojimi potrebami. Ciele a zámery užívateľov majú pri komunitnom plánovaní rovnakú váhu ako ciele a zámery zadávateľov a poskytovateľov, ak nechceme rovno povedať, že by mali mať prioritu. Vyhľadávanie, oslovovanie a zapájanie užívateľov do práce na komunitnom pláne bola príležitosť ako získať informácie o potrebách jednotlivých sociálnych skupín, o kvalite poskytovaných služieb, ako objaviť existujúce medzery v ich ponuke a ako objaviť nové zdroje na uspokojovanie potrieb.

Užívatelia služieb sa zapojením do komunitného plánovania podieľali na utváraní celkového systému sociálnych služieb.

2.9.4. Verejnosť

Verejnosť bola priebežne zoznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánu. Verejnosti bol predložený k dispozícii dotazník, v ktorom mali možnosť obyvatelia vyjadriť preferencie v oblasti ďalšieho rozvoja sociálnych služieb. Cieľom vopred pripravenej informačnej stratégie bolo zabezpečiť prístup verejnosti k informáciám. Verejnosť sa od začiatku zúčastňovala procesu komunitného plánovania.

Ďalšie organizácie

Pri príprave komunitného plánu boli oslovené a vyzvané k spolupráci miestne organizácie aj záujmové skupiny, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb dotýka (napr. školy), ale tiež občianske iniciatívy (kultúrne združenia, vzdelávacie spolky).

Zúčastnené subjekty v rámci mesta:

- neziskové organizácie

2.10. Definovanie cieľových skupín

Základnými cieľovými sociálnymi skupinami, pre ktoré by sme mali sociálne služby plánovať, sú:

- rodiny s deťmi,

- ženy na materskej a rodičovskej dovolenke,
- osoby so zdravotným postihnutím,
- seniori čiže obyvatelia v postproduktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov),
- marginalizované rómske komunity
- dlhodobo nezamestnaní obyvatelia,
- osoby v hmotnej a náhlej núdzi

Do procesu komunitného plánovania by mali byť zapojení predstavitelia všetkých vyššie uvedených skupín, pričom treba dbať aj na bohatú vnútornú štruktúru každej z nich. Napr. u obyvateľov so zdravotným postihnutím pôjde určite o rozdielne potreby podľa druhu a miery postihnutia, ale aj podľa veku. Je potrebné zvážiť, či a ako podrobne je potrebné ďalej štruktúrovať základné sociálne skupiny a či bude efektívnejšie špecializovať, alebo vhodne kombinovať potrebné služby.

2.10.1. Seniori a ťažko zdravotne postihnutí

Seniori

Celosvetovo sa zaznamenáva starnutie populácie, a to nielen vo vyspelých krajinách. Zdravotná a sociálna závažnosť danej problematiky je vysoká, informovanosť o jej výskyte, konkrétnych prejavoch a typoch je veľmi nízka. Nárast počtu starých ľudí v meste nesie so sebou množstvo ekonomických, sociálnych, psychologických a zdravotníckych problémov, ktoré významne ovplyvňujú nielen život jednotlivcov, ale i celej komunity. Jedným z problémov súčasnosti je neschopnosť zabezpečiť si základné životné potreby, zanedbávanie, zneužívanie a týranie seniorov, znižovanie ich sociálneho statusu, sociálna izolovanosť, ekonomická poddimenzovanosť a ďalšie problémy s tým súvisiace.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
60-64	632	665	700	706	722	724	716	693	685	671	661
65-69	427	433	461	502	550	578	620	654	658	669	644
70-74	349	355	368	374	373	371	386	410	448	493	504
75-79	203	222	236	247	254	276	274	292	302	297	304
80-84	192	178	166	160	165	147	158	166	183	188	186
85-89	101	110	113	108	107	116	100	95	92	95	75
90-94	21	25	30	36	34	48	53	48	47	47	35
95-99	5	3	4	4	4	7	7	12	16	13	6
100-104	5	6	2	1	3	1	1	2	3	3	1
105-109	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Podiel obyvateľov v seniorskom veku v meste narastá. Mesto svoje aktivity zameria hlavne na zabezpečenie sociálnej integrácie občanov v seniorskom veku formou organizovania pravidelných akcií, vytváraním priestorov pre stretávanie seniorov, prípadne zriadením zariadení s ambulatnou, prípadne celodennou starostlivosťou, ako aj poskytovanie domácej opatrovateľskej služby, ktorá je ako sociálna služba v meste najviac využívaná.

Veková skupina 60 +

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
60-64	694	695	696	697	698	699	700	700	701	702	703
65-69	754	781	808	835	863	890	917	944	972	999	1026
70-74	508	523	538	553	568	583	598	613	628	643	658
75-79	335	345	355	365	376	386	396	406	416	426	436
80-84	176	177	177	178	178	179	180	180	181	181	182
85-89	83	80	78	75	72	70	67	65	62	59	57
90-94	55	57	59	61	64	66	68	71	73	75	77
95-99	14	15	16	16	17	18	19	20	21	22	23
100-104	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2

105-109 1 2 2 2 2 2 2 2 2 3 3

Zdravotne ťažko postihnutí obyvatelia

Nárast ľudí na nemocenských a invalidných dávkach a nízka zamestnanosť osôb so zdravotným postihnutím nútia väčšinu krajín OECD prehodnotiť systémy posudzovania zdravotného stavu, lepšie kontrolovať prítoky do dočasnej a dlhodobej práceneschopnosti a zlepšovať služby zamestnanosti pre zdravotne postihnutých. OECD považuje za najlepší spôsob pomoci zdravotne znevýhodneným osobám posilnenie stimulov k práci úpravou systémov daní a dávok (Vagač, 2011, s.4).

2.10.2. Rodina, deti a mládež

Rodiny s deťmi

V priebehu dejín prechádza inštitúcia rodiny mnohými premenami. Pre súčasnosť sú typické zmeny predovšetkým v sociálnych rolách členov rodiny (ustupuje dominantné postavenie otca, matky sa viac venujú profesijnej kariére), vo funkciách (socializačno-výchovnú čiasť preberajú školy a ďalšie inštitúcie) a veľkosti rodiny (menej detí, ústup viacgeneračných domácností). Napriek tomu je rodina naďalej stabilizujúcim prvkom spoločnosti.

V Slovenskej republike sú základnými skupinami obyvateľstva podľa rodinného stavu: slobodní, ženatí/vydaté, rozvedení a ovdovení. V medzicenzovom období nastali určité zmeny v štruktúre obyvateľstva podľa rodinného stavu, ktoré sú odrazom vývoja sobášnosti, rozvodovosti a fertility v sledovanom období. Najpočetnejšou skupinou obyvateľstva nad 20 rokov naďalej zostávajú ženatí/vydaté, napriek poklesu zo 61,4 % na 52,3 %. Vzástol podiel slobodných z hodnoty 21,2 % v roku 2001 na 26,4 % v roku 2011 a podiel rozvedených sa zvýšil zo 6 % na takmer 10 %. Podiel ovdovených zostal na relatívne stabilnej úrovni (12.9.2022, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Marriages_and_births_in_Slovakia/sk&oldid=429561#Rodinn.C3.BDstav).

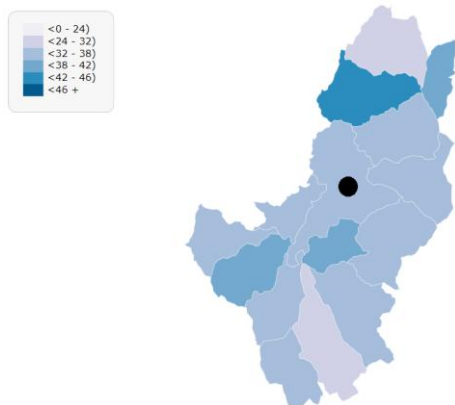
Podiel obyvateľov žijúcich vo formalizovanom zväzku, čo predstavuje jeden z najzákladnejších predpokladov vzniku rodiny s deťmi je v meste Banská Štiavnica na úrovni 42,89 %. Podiel rozvedených je na úrovni 2,76 %.

Obyvateľstvo podľa rodinného stavu

Rodinný stav	počet	podiel (%)
slobodný / slobodná	1141	48,45
ženatý / vydatá	1010	42,89
rozvedený / rozvedená	65	2,76
vdovec / vdova	111	4,71
nezistené	28	1,19
Spolu	2355	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

V porovnaní s ostatnými samosprávami okresu dosahuje mesto stredné hodnoty v podieloch vydatých a ženatých.

Obrázok: podiel ženatých a vydatých v % s okrese Banská Štiavnica
 Zdroj: 14.2.2023, http://www.sodbtn.sk/obce/vysledky_mapy_2021.php

Najvyššie podiely dosahovali obce Podhorie, Kozelník, Dekýš, Ilija. Nasledujúca tabuľka prezentuje vplyv sobášov na pôrodnosť v meste Banská Štiavnica.

Počet sobášov											
B.Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sobášnosť	98	79	88	80	81	79	107	109	89	105	89
Narodení	41	51	34	31	44	59	44	62	50	37	46
korel.											0,08

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022, vlastné spracovanie

Podľa korelačnej analýzy v meste Banská Štiavnica nemá žiaden vplyv počet sobášov na počet narodených detí. Obidva časové rady sú vzájomne nezávislé.

Deti a mládež

Cieľovú skupinu obyvateľov možno rozdeliť do dvoch skupín. Ide o skupinu detí a mládeže, ktoré sa zúčastňujú povinnej školskej dochádzky. V záujme predchádzania páchania drobnej trestnej činnosti, podpory zdravého životného štýlu a zmysluplného trávenia voľného času, mesto zameriava svoje aktivity na výstavbu športovej a záujmovej infraštruktúry, ako aj organizovanie školskej a mimoškolskej záujmovej činnosti.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0	99	78	85	81	81	82	108	110	93	103	86
1-4	438	414	393	370	337	326	324	356	388	382	395
5-9	470	497	490	503	515	509	480	458	444	414	379
10-14	470	455	452	433	446	482	486	479	487	505	477
15-19	628	603	546	522	518	477	461	456	438	430	443

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Zlepšenie pozície mladých ľudí sa sleduje hlavne predchádzaním predčasného ukončenia vzdelávania, budovaním systému odborného školstva a jeho prepojením s praxou v podnikoch, podporou uznávania neformálneho vzdelávania a prispôbovaním vzdelávacieho systému požiadavkám trhu práce (Vagač, 2011, s.4).

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0	101	102	103	105	106	107	108	110	111	112	114
1-4	349	346	342	339	335	331	328	324	320	317	313

Veková skupina 5 – 14

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 5-14											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
5-9	402	393	383	374	364	354	345	335	326	316	307
10-14	500	505	509	513	517	522	526	530	535	539	543

Veková skupina 15 – 19

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 15-19											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
15-19	430	425	419	412	406	401	395	389	382	377	371

Ženy na materskej (rodičovskej) dovolenke

Ženy sa stávajú rizikovou skupinou najmä v období tehotenstva a starostlivosti o deti. V severských krajinách sa už dlhšie prejavujú snahy motivovať rodičov k rovnomernejšiemu rozdeleniu starostlivosti o deti a povzbudiť tak matky k návratu do zamestnania (napr. daňový bonus za rodovú rovnosť vo Švédsku). Mesto do budúcnosti plánuje uskutočniť investičné akcie na zvýšenie kapacity predškolských zariadení v záujme uľahčenia ženám na materskej dovolenke skorší návrat na trh práce. Riešením je aj podpora služieb materských centier.

2.10.3. Marginalizovaná rómska komunita

Zvýšená pozornosť sa v meste venuje marginalizovanej rómskej komunite, ktorá je definovaná vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie. V meste Banská Štiavnica žije podľa údajov Atlasu rómskych komunít cca. 250 - 300 príslušníkov MRK (od 1 do 10 %). Problémy tejto skupiny obyvateľstva v meste Banská Štiavnica sú totožné s problémami väčšiny miest Slovenska, kde táto komunita žije. Je to predovšetkým vysoká nezamestnanosť, nízka úroveň vzdelania, bývania, hygieny, osobnej zodpovednosti, problémy so starostlivosťou a výchovou maloletých detí.

2.10.4. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Predstavujú rizikovú skupinu obyvateľov, ktorí si z objektívnych, alebo subjektívnych príčin nemôžu v meste Banská Štiavnica, prípadne Banskobystrickom regióne nájsť prácu a sú odkázaní na dávky sociálnej pomoci.

Patria sem hlavne ľudia s nízkym vzdelaním. Ide o najťažšie umiestniteľné skupiny na nepodporovanom pracovnom trhu, lebo dopyt po nekvalifikovanej pracovnej sile je nízky a neustále klesá. Viaceré krajiny orientujú aktívne opatrenia skôr na dlhodobu nezamestnaných ako na nízkokvalifikovaných, aj keď sa tieto kategórie značne prekrývajú. K úspešnejším prístupom patria tie, ktoré integrujú viaceré opatrenia (s dôrazom na vzdelávanie), individuálny prístup a poskytujú uchádzačovi dočasnú podporu aj po vstupe do zamestnania. Typickými príkladmi fungujúcich opatrení je prechodný trh (medzitrh) práce a školy druhej šance. Do tejto skupiny spadá pomerne veľká časť tunajších Rómov z vylúčených rómskych komunít. Zlepšenie postavenia členov marginalizovaných rómskych komunít na trhu práce môžu priniesť najmä štrukturálne reformy ako podpora malého podnikania, zníženie daňovo-odvodového zaťaženia (na ktoré mesto Banská Štiavnica nemá dosah), alebo reforma sociálnej pomoci smerom k aktivite a zníženiu závislosti na dávkach. Za kľúčové je považované vzdelávanie od najnižšieho veku (Vagač, 2011, s.4).

Dlhodobu nezamestnaní obyvatelia

Medzi dlhodobu nezamestnanými sa nachádzajú v meste Banská Štiavnica najmä nízkokvalifikovaní mladí ľudia bez základného alebo len so základným vzdelaním alebo naopak obyvatelia nad 50 rokov, ktorí stratili prácu a majú problém sa opätovne zamestnať. Pre zníženie dlhodobej nezamestnanosti je

tak potrebný dôraz na tieto dve skupiny obyvateľov. Kým v prípade nízkokvalifikovaných by mohla pomôcť uplatniť sa na trhu práce najmä vyššia podpora rekvalifikácie, budovania pracovných návykov, u starších obyvateľov by čiastočné riešenie mal poskytnúť najmä medzitrh práce. Dlhodobí nezamestnaní v problematických regiónoch strácajú motiváciu aktívne vyhľadávať prácu a sú odkázaní na príjem zo sociálneho systému. Mnoho rodín sa tak v meste ocitá na hranici chudoby (<http://www.etrend.sk>, 11.8.2011).

Uchádzači o zamestnanie znevýhodnení

Okr. Banská Štiavnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
D	735	828	850	846	736	585	360	277	237	272	287

D - Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Pre mesto Banská Štiavnica i okres Banská Štiavnica ako celok najpočetnejšiu skupinu tvoria krátkodobí nezamestnaní evidovaní na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny po dobu od 0 do 3 mesiacov. Ďalšou početnou skupinou je skupina od 4 do 6 mesiacov. V týchto skupinách v sledovanom období trend značne kolíše. Dlhodobá nezamestnanosť v meste a okrese je problémom vzhľadom na obmedzený trh práce a sociálne zloženie obyvateľstva bez intenzívnejšej motivácie.

Nezamestnaní podľa dĺžky evidencie v január 2023

B.Štiavnica	UoZ spolu	v tom										
		do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.
Spolu	385	101	97	29	30	26	17	14	16	9	7	39
Ženy	206	52	56	18	13	12	8	8	8	4	5	22

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

Osoby v hmotnej a náhlej núdzi

Uvedená cieľová skupina v meste nie je významne zastúpená. V roku 2023 mesto evidovalo v rámci katastrálneho územia cca. 10 obyvateľov bez domova, ktorí sa zdržiavajú „na ulici“. Opatrenia v tejto oblasti by mali smerovať nie len k intervenciám, ale aj preventívnym a vzdelávacím aktivitám zameraným na opätovný návrat do spoločnosti, ako aj zvýšenie šancí uplatnenia sa na trhu práce formou rekvalifikačných kurzov. Ďalšou možnosťou je rozšíriť ponuku nájomného bývania pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením, prípadne užšia spolupráca so subjektami, ktoré s týmito skupinami obyvateľstva už pracujú. Tiež poskytnutie pomoci prostredníctvom sociálneho poradenstva pri riešení nepriaznivých sociálnych situácií osôb ohrozených sociálnym vylúčením.

3. Strategická časť

3.1. SWOT analýzy a definovanie priorít

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v meste, ktoré skrýva potenciál územia a ktoré môžu meste priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. V rámci analýzy SWOT sa mesto koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu. Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre mesto, preto by sa mal manažment mesta sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich mesto nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

Matica príležitostí

Matica rizík

		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktivnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká z 1. kvadrantu môžu mesto vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventúálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať.

Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj mesta, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele mesta, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie mesto stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry a i.

Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	Vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

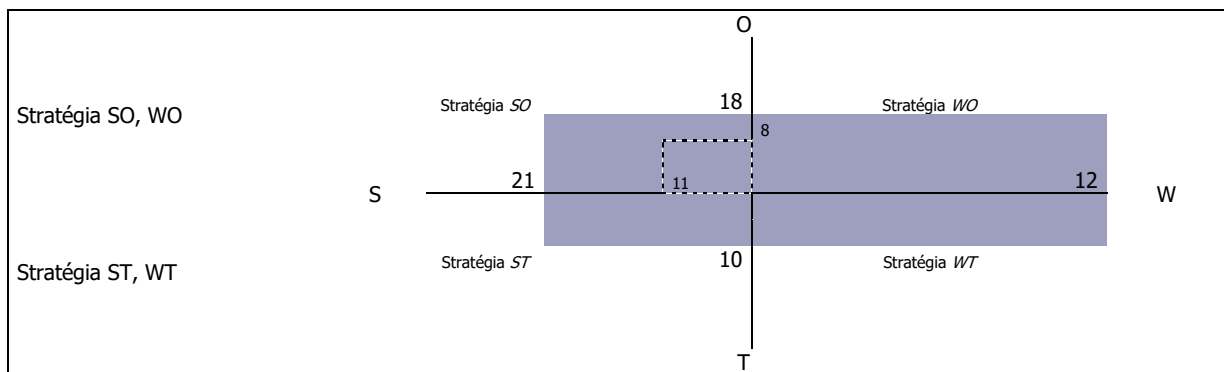
Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých mesto momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné.

3.1.1. Sociálne služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - v meste je dostatok objektov na poskytovanie sociálnych služieb, vybudované 2 denné centrá s klientelou cca. 100 osôb, - zabezpečená opatrovateľská služba, - priestor na prenocovanie občanov bez prístrešia v nepriaznivých klimatických podmienkach, - zariadenie Domov Márie s kapacitou 150 miest, - Územný spolok Slovenského červeného kríža - domáca opatrovateľská služba, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudované bezbariérové prístupy k verejným budovám, - dominuje poskytovanie sociálnych služieb celoročnej pobytovej služby, - nevyhovujúci stav mestských budov potenciálne použiteľných na poskytovanie sociálnych služieb, - narastajúci problém s obyvateľmi bez domova, - nedostatok pracovných príležitostí, - absencia využívania telekomunikačných technológií pri

<ul style="list-style-type: none"> - Margarétka - nepolitické občianske združenie pre zdravotne a telesne postihnutých a ich rodiny, - Slovenský zväz telesne postihnutých, okresné centrum, - Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, - chránená dielňa pre občanov ZŤP - kontaktný bod SAS pri Domove Márie (pomoc rodinám, ktoré sa starajú o blízkeho príbuzného s Alzheimerovou chorobou) - vybudované 2 komunitné centrá. - služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, - 2 zariadenia pre seniorov, - 3 domovy sociálnych služieb, - 2 špecializované zariadenia, - existencia prepravnej služby, - 1 zariadenie podporovaného bývania, - poskytované základné sociálne poradenstvo v 2 zariadeniach, Centrum práce s mládežou Banská Štiavnica SPACE - Materské centrum Bakomi - Centrum právnej pomoci, konzultačné pracovisko Banská Štiavnica 	<ul style="list-style-type: none"> - poskytovanie krízovej pomoci, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života, - absencia krízového strediska pre matky s deťmi, - nevyhovujúca sociálna a zdravotná infraštruktúra, - nevyhovujúci stav bytového fondu. - absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility (mobilitný servis), - absencia širšej podpory vzdelávania a zamestnávania osôb vzdialených od trhu práce dlhšie obdobie z dôvodu starostlivosti o dieťa alebo o ďalšieho člena rodiny, príslušnosti k marginalizovanej alebo vylúčenej skupine populácie, - nízka dostupnosť a úzka variabilita sociálnych služieb a výkonu iných opatrení, - pomalé zavádzanie nových opatrení a nových typov sociálnych služieb do praxe a nízka udržateľnosť výsledkov, - nedostatok aktivít zameraných na podporu začleňovania niektorých znevýhodnených skupín do spoločnosti a znižovanie rizík sociálno-patologických javov - nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby a nedostatok služieb dlhodobej starostlivosti
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - odbúranie rodových stereotypov pri voľbe povolania a v prístupe k zamestnaniu, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zladovanie prac. a rodinných povinností, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike, - príprava ľudských zdrojov pre potreby globalizovanej ekonomiky a spoločnosti, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta, - neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, - nepriaznivý demografický vývoj,

Schéma SWOT analýzy:

Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Odporúča sa v meste zabezpečovať naďalej čo najkomplexnejšiu sieť nevyhnutných sociálnych služieb pre obyvateľov (zabezpečujúce nevyhnutné životné podmienky a životné potreby).

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Banská Štiavnica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
------------------------	-------------	-------------------------	-------------

+ v meste je dostatok objektov na poskytovanie sociálnych služieb,	1,5	- nevybudované bezbariérové prístupy k verejným budovám,	1,5
+ vybudované 2 denné centrá s klientelou cca. 100 osôb,	1,5	- dominuje poskytovanie sociálnych služieb celoročnej pobytovej služby,	1,5
+ zabezpečená opatrovateľská služba,	1,5	- nevyhovujúci stav mestských budov	1,5
+ priestor na prenocovanie občanov bez prístrešia v nepriaznivých klimatických podmienkach,	1,5	- potenciálne použiteľných na poskytovanie sociálnych služieb,	1,5
+ zariadenie Domov Márie s kapacitou 150 miest,	1,5	- narastajúci problém s obyvateľmi bez domova,	1,5
+ Územný spolok Slovenského červeného kríža - domáca opatrovateľská služba,	1,5	- nedostatok pracovných príležitostí,	1,5
+ Margarétka - nepolitické občianske združenie pre zdravotne a telesne postihnutých a ich rodiny,	1,5	- absencia využívania telekomunikačných technológií pri poskytovaní krízovej pomoci,	1
+ Slovenský zväz telesne postihnutých, okresné centrum,	1,5	- nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života,	1
+ Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska,	1,5	- absencia Domova pre osamelých rodičov,	1,5
+ Rómsky klub v lokalite Šobov	1,5	- absencia Krízového strediska pre matky s deťmi,	1,5
+ chránená dielňa pre občanov ZŤP	1,5	- nedostatok priestorov pre mládež a dorast,	1,5
+ kontaktný bod SAS pri Domove Márie (pomoc rodinám, ktoré sa starajú o blízkeho príbuzného s Alzheimerovou chorobou)	1,5	- nevyhovujúca sociálna a zdravotná infraštruktúra,	1,5
+ vybudované 2 komunitné centrá.	1,5	- nevyhovujúci stav bytového fondu,	1,5
+ služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,	1,5	- absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility (mobilitný servis),	1,5
+ 2 zariadenia pre seniorov,	1,5	- absencia širšej podpory vzdelávania a zamestnávania osôb vzdialených od trhu práce dlhšie obdobie z dôvodu starostlivosti o dieťa alebo o ďalšieho člena rodiny,	1,5
+ 4 zariadenia opatrovateľskej služby,	1,5	- príslušnosti k marginalizovanej alebo vylúčenej skupine populácie,	1,5
+ 3 domovy sociálnych služieb,	1,5	- nízka dostupnosť a úzka variabilita sociálnych služieb a výkonu iných opatrení,	1,5
+ 2 špecializované zariadenia,	1,5	- pomalé zavádzanie nových opatrení a nových typov sociálnych služieb do praxe a nízka udržateľnosť výsledkov,	1,5
+ existencia prepravnej služby,	1,5	- nedostatok aktivít zameraných na podporu začleňovania niektorých znevýhodnených skupín do spoločnosti a znižovanie rizík sociálno-patologických javov	1,5
+ 1 zariadenie podporovaného bývania,	1,5	- nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby a nedostatok služieb dlhodobej starostlivosti	1,5
+ poskytované základné sociálne poradenstvo v 2 zariadeniach,	1,5		
Spolu	31,5	Spolu	30,5
Výsledok	1,0		

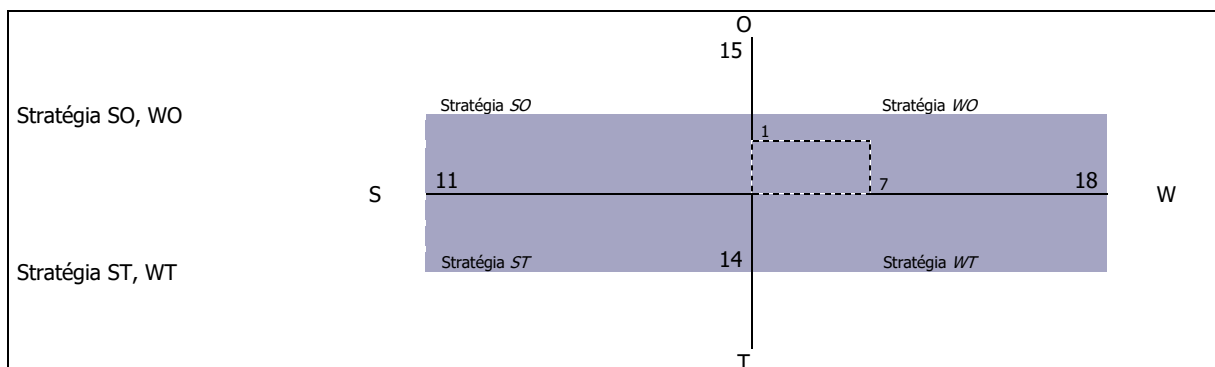
3.1.2. Služby vzdelávania

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dostatočná sieť zariadení predškolskej výchovy – 6 MŠ (3 v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Štiavnica, 3 v zriaďovateľskej pôsobnosti iných subjektov (1 cirkevná, 2 súkromné) – MŠ Guliver, MŠ Nezábudka, MŠ sv. Františka Assiského), - narastajúci počet detí v materských školách, - fungujúcich 5 základných škôl v meste, - vybudovaný kamerový systém v ZŠ J. Kollára, - uskutočnená komplexná rekonštrukcia ZŠ J. Horáka, - prevádzka centra voľného času, - fungujúca základná umelecká škola, - dobre rozvinutá sieť neštátnych vzdelávacích zariadení – cirkevných aj súkromných, - vybudovaná sieť stredných škôl – 1 gymnázium, 6 SOŠ - Súkromná hotelová akadémia, Stredná odborná škola služieb a lesníctva, SPŠ Mikovíniho, Stredná odborná škola Lesnícka, - 1 špeciálna škola, - odborná vysoká škola Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta, Fakulta architektúry STU, 	<ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav MŠ 1 . mája – potreba zateplenia, - klesajúci počet žiakov v základných školách, - nevyhovujúce riešenie vykurovania ZŠ J. Kollára, - zlý technický stav budov ZŠ J. Kollára – potreba zateplenie strechy pavilónu B, - vysoká energetická náročnosť budovy pavilónu B,F, - absencia dopravného ihriska v meste, - absencia vhodnej asfaltovej plochy na in-line korčuľovanie, - potrebná rekonštrukcia MŠ Štefultov, - absencia prístupového chodníka ZŠ J. Horáka, - potrebné zateplenie telocvične na Drieňovej, - nevyužitie budovy v lokalite Kysihýbeľ, - potrebná rekonštrukcia budovy MŠ Bratská,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dovybavenie materských a základných škôl, - doplnenie interiéru MŠ, - práca s interaktívnou tabuľou a informačno – technickými pomôckami - zvyšovať úroveň nárokov na úhľadnosť a estetiku prostredia, - spolupracovať na úprave prostredia - inovátna edukácia - tvorba interných projektov k zameraniu školy 	<ul style="list-style-type: none"> - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania, - pretrvávajúca rigidita a narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky, - deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie, - nerealizovanie stratégií, koncepcií a rozvojových impulzov v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania,

<ul style="list-style-type: none"> - pravidelné športové, hrové aktivity - modernizácia interiéru - rozvoj spolupráce rodiny a školy, spolupráce s inými inštitúciami - delegovanie kompetencií medzi zamestnancami - oblasť pracovného správania - nedostatok finančných prostriedkov na investície, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vysoký podiel kvalifikovanej pracovnej sily v populácii a rast záujmu podnikateľov o inováciu kvalifikovanosti, - partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií, - opatrenia štátu zabezpečujúce rovnosť prístupu k vzdelávaniu, integráciu a reintegráciu, - tendencia využívať moderné formy vzdelávania a diverzifikovať príležitosti na celoživotné vzdelávanie, - záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov a projektov, 	<ul style="list-style-type: none"> - úzky vzťah medzi sociálno-ekonomickou situáciou rodiny a dosiahnutou úrovňou vzdelania detí, - skeptické vnímanie hodnoty štúdia obyvateľstvom, - nízky podiel HDP vynakladaný na vzdelávanie, - slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v pripravovaných zámeroch reforiem, - vysoká veková priemernosť učiteľov a učiteliek, - zvyšovanie výdavkov na prevádzku - výmena vodovodného potrubia, - zmena legislatívy, - zhoršenie zdravotného stavu zamestnancov/zastupovanie - nárast cien nábytku pre deti a exteriérového vybavenia školského dvora,
---	--

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu WO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody.

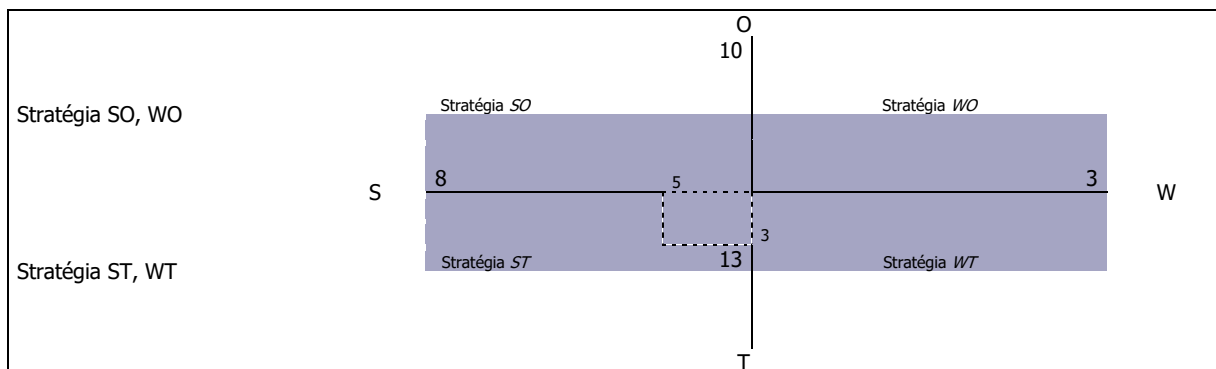
Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Banská Štiavnica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ dostatočná sieť zariadení predškolskej výchovy – 6 MŠ (3 v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Štiavnica, 3 v zriaďovateľskej pôsobnosti iných subjektov (1 cirkevná, 2 súkromné) – MŠ Guliver, MŠ Nezábudka, MŠ sv. Františka Assiského),	1,5	- nedostatok detských jaslí	1,5
+ narastajúci počet detí v materských školách,	1,5	- nedostatok športových plôch pre mládež v teenagerskom veku,	1,5
+ fungujúcich 5 základných škôl v meste,	1,5	- zlý technický stav MŠ 1. mája – potreba zateplenia,	1,5
+ vybudovaný kamerový systém v ZŠ J. Kollára,	1,5	- klesajúci počet žiakov v základných školách,	1,5
+ uskutočnená komplexná rekonštrukcia ZŠ J. Horáka,	1,5	- nevyhovujúce riešenie vykurovania ZŠ J. Kollára,	1,5
+ prevádzka centra voľného času,	1,5	- zlý technický stav budov ZŠ J. Kollára – potreba zateplenie strechy pavilónu B,	1,5
+ fungujúca základná umelecká škola,	1,5	- vysoká energetická náročnosť budovy pavilónu B,F,	1,5
+ dobre rozvinutá sieť neštátnych vzdelávacích zariadení – cirkevných aj súkromných,	1,5	- absencia dopravného ihriska v meste,	1,5
+ vybudovaná sieť stredných škôl – 1 gymnázium, 6 SOŠ - Súkromná hotelová akadémia, Stredná odborná škola služieb a lesníctva, SPŠ Mikovíniho, Stredná odborná škola Lesnícka,	1,5	- absencia vhodnej asfaltovej plochy na in-line korčuľovanie,	1,5
+ 1 špeciálna škola,	1,5	- absencia priestorov pre neformálne vzdelávanie,	1,5
+ odborná vysoká škola Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta, Fakulta architektúry STU,	1,5	- potrebná rekonštrukcia MŠ Štefultov,	1,5
		- absencia prístupového chodníka ZŠ J. Horáka,	1,5
		- potrebné zateplenie telocvične na Drieňovej,	1,5
		- nevyužitie budovy v lokalite Kysihýbeľ,	1,5
		- potrebná rekonštrukcia budovy MŠ Bratská,	1,5
Spolu	16,5	Spolu	22,5
		Výsledok	- 6,0

3.1.3. Zdravotnícke služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zdravotná starostlivosť zabezpečená 1 nemocnicou priamo v meste - Všeobecná nemocnica Žiar nad Hronom, pracovisko Banská Štiavnica a Medifarm centrum, - 4 ambulancie praktických lekárov pre dospelých, - 5 stomatologických ambulancií, - 3 gynekologické ambulancie, - 2 ambulancií praktického lekára pre deti, - 6 prevádzok lekární, - 21 špecializovaných ambulancií - MEDI-FARM Centrum, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok základných zdravotníckych služieb, - nedostatočné pokrytie základnými špecializovanými ambulanciami, - vysoký priemerný vek lekárov, - decentralizovaná ponuka špecializovaných ambulancií, - nevyhovujúce priestory niektorých ambulancií, - nedostatočná kapacita praktických lekárov pre deti a dospelých, - chýba proklientský prístup u zdravotníckeho personálu, - nedostatočné využívanie viacdrojového financovania, - slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľa), - chýba proklientský prístup u časti zdravotníckeho personálu,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nevhodná lieková politika, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, - nepriaznivý demografický vývoj,

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu ST. Odporúča sa meste zabezpečovať nevyhnutné zdravotné služby - základnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť – všeobecná, špecializovaná, ako aj potrebnú centralizáciu poskytovateľov zdravotníckych služieb. Potrebné je riešiť nevyhovujúcu vekovú štruktúru lekárov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Banská Štiavnica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

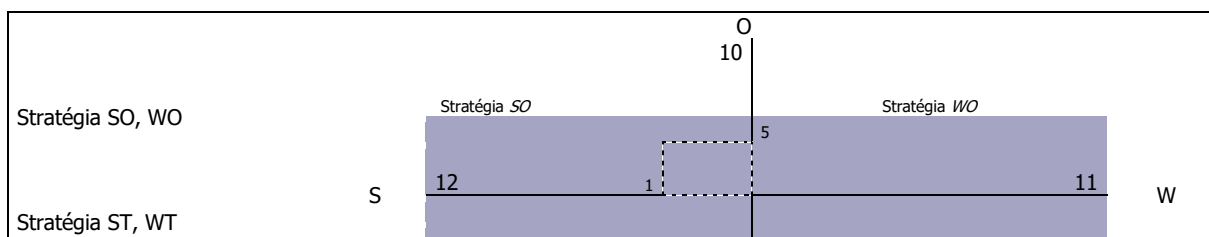
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
-----------------	------	------------------	------

+ zdravotná starostlivosť zabezpečená 1 nemocnicou priamo v meste - Všeobecná nemocnica Žiar nad Hronom, pracovisko Banská Štiavnica a Medifarm centrum,	1,5	- nedostatok základných zdravotníckych služieb,	1,5
+ 4 ambulancie praktických lekárov pre dospelých,	1,5	- nedostatočné pokrytie základnými špecializovanými ambulanciami,	1,5
+ 5 stomatologických ambulancií,	1,5	- vysoký priemerný vek lekárov,	1,5
+ 3 gynekologické ambulancie,	1,5	- decentralizovaná ponuka špecializovaných ambulancií,	1,5
+ 2 ambulancií praktického lekára pre deti,	1,5	- nevyhovujúce priestory niektorých ambulancií,	1,5
+ 6 prevádzok lekární,	1,5	- nedostatočná kapacita praktických lekárov pre deti a dospelých,	1,5
+ 21 špecializovaných ambulancií	1,5	- chýba proklientský prístup u zdravotníckeho personálu,	1,5
+ MEDI-FARM Centrum,	1,5	- nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania,	1,5
		- slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľa),	1,5
		- chýba proklientský prístup u časti zdravotníckeho personálu,	1,5
Spolu	12,5	spolu	15,0
		výsledok	- 2,5

3.1.4. Voľnočasové aktivity

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia 22 vodných nádrží využiteľných na športovo-rekreačnú činnosť, - vybudovaná športová infraštruktúra - tenisové kurty, volejbalové a basketbalové ihriská, telocvičňa, posilňovňa, sauna, veľký športový areál s futbalovým ihriskom, futbalové miniihrisko s umelým trávnikom, tenisový kurt, atď. v blízkosti ZŠ J. Kollára, multifunkčná hracia plocha v areáli ZŠ J. Horáka, - samostatné priestory pre ŠKD v ZŠ J. Kollára, - zrekonštruovaná krytá plaváreň – 2 bazény, veľký plavecký 25x12,5m s hĺbkou od 0,8m do 4m a relaxačný (pri saune) 6x4m, - celoročne v prevádzke 1 fitness centrum – posilňovňa - 5 nekrytých tenisových kurtov a viaceré požičovne bicyklov, v meste je k dispozícii bowlingová hala - pri Hoplandii je dopravné ihrisko - celkovo 25 činných športových klubov v meste, - vybudovaných 5 telocviční, - zrekonštruovaný štadión - dostatočná aktivita pri zapájaní sa do domácich a zahraničných projektov, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia vhodnej asfaltovej plochy na in-line korčuľovanie v meste, - nevyhovujúci stav športovej infraštruktúry na sídlisku Drieňová, - nevyhovujúci technický stav telecvične Strednej odbornej školy služieb a lesníctva, - nedokončený športový areál v lokalite Štefultov, aj so zázemím v havarijnóm stave (Kultúrny dom Štefultov).
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v meste Banská Štiavnica, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov mesta, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vybudovať chodníky pre cyklistov, - vytvoriť podmienky pre sprístupnenie školských športovísk pre verejnosť, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - podpora rozvoja agroturistiky, - dobré predpoklady pre rozvoj rekreačných aktivít, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti športu je situácia pozitívna. Odporúča sa využiť rozvojovú stratégiu SO. V oblasti športu podporovať výstavbu športovej infraštruktúry a organizovanú športovú činnosť. Mesto by sa malo zamerať aj na rozvoj oddychovej infraštruktúry, ktorú by mohli využívať hlavne obyvatelia v poproduktívnom veku a rodiny s deťmi.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Banská Štiavnica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

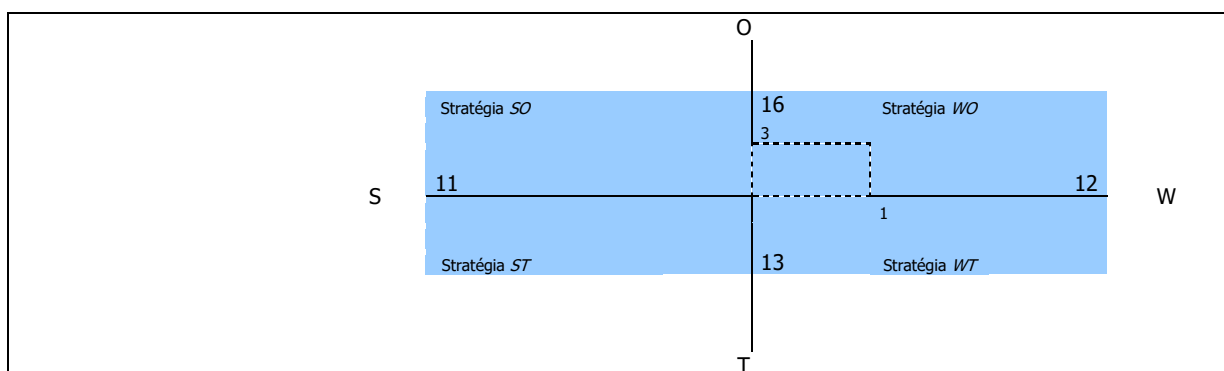
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia 22 vodných nádrží využiteľných na športovo-rekreačnú činnosť,	1,5	- nedostatok športových plôch pre mládež v teenagerskom veku,	1,5
+ vybudovaná športová infraštruktúra - tenisové kurty, volejbalové a basketbalové ihriská, telocvičňa, posilňovne, sauna,	1,5	- absencia vhodnej asfaltovej plochy na in-line korčuľovanie,	1,5
+ veľký športový areál s futbalovým ihriskom, futbalové miniihrisko s umelým trávnikom, tenisový kurt, atď. v blízkosti ZŠ J. Kollára,	1,5	- nevyhovujúci stav športovej infraštruktúry na sídlisku Drieňová,	1,5
+ multifunkčná hracia plocha v areáli ZŠ J. Horáka,	1,5	- nedostatok športových ihrísk pre mládež v MPR,	1,5
+ samostatné priestory pre ŠKD v ZŠ J. Kollára,	1,5	- chýbajúce drobné oddychové plochy,	1,5
+ vybudovaná krytá plaváreň – 2 bazény, veľký plavecký 25x12,5m s hĺbkou od 0,8m do 4m a relaxačný (pri saune) 6x4m,	1,5	- športovo-rekreačné plochy, detské ihriská, miesta každodenného stretávania sa ľudí,	1,5
+ celoročne v prevádzke 2 fitness centrá - posilňovne	1,5	- každodenného neorganizovaného športového života detí a mládeže v celom meste,	1,5
+ 5 nekrytých tenisových kurtov a požičovne horských bicyklov a elektrobicyklov	1,5	- nedostatok ponuky a kvalita športových ihrísk,	1,5
+ v meste je k dispozícii bowlingová hala, 1 fitnesscentrum	1,5	- nevyhovujúci technický stav televičnice	1,5
+ zrekonštruovaný atletický štadión so 6-dráhovým 400 m tartanovým oválom so sektormi pre atletické disciplíny	1,5	- Strednej odbornej školy služieb a lesníctva, nedokončený športový areál v lokalite Štefultov, aj so zázemím v havarijnom stave (Kultúrny dom Štefultov),	1,5
+ celkovo 25 činných športových klubov v meste,	1,5		
+ vybudovaných 5 telocviční,	1,5		
+ dostatočná aktivita pri zapájaní sa do domácich a zahraničných projektov,	1,5		
Spolu	18,0	Spolu	15,0
Výsledok	3,0		

3.1.5. Byvanie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - možná výstavba plôch IBV v lokalite Drieňová. - možná výstavba plôch IBV v lokalite smer Hotelová akadémia. - možná výstavba plôch IBV v lokalite Pod Kalváriou tzv. „Bartkova jama“ Drieňová. - možná výstavba plôch IBV v lokalite Ulica Údolná pod cintorínom. - možná výstavba plôch IBV v lokalite Trojický vrch – južný svah nad ul. Hutnícka. - možná výstavba plôch IBV v lokalite Štefultov. - možná výstavba plôch HBV v lokalite Pod Kalváriou. - možná výstavba plôch HBV v lokalite areál Technických služieb smerom na Kolpašskú cestu. - najvyšší počet bytov 3 izbových v bytovom fonde, - 58,81 % domov pripojených na verejnú vodovodnú sieť, - bytový fond pozostávajúci z cca. 150 bytov, - ponuka mestských nájomných bytov vo viacerých lokalitách v meste 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné pokrytie rozvodnou sieťou plynu, - len 42,89 % pokrytie kanalizačnou sieťou, - potreba rekonštrukcie bytového fondu vo vlastníctve mesta, - vysoký priemerný vek bytového fondu, - neustále klesajúca hodnota bytového fondu, - vysoká energetická náročnosť bytového fondu, - nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu, - odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia, resp. väčších miest, - obmedzená ponuka pracovných príležitostí v meste, - neuspokojený dopyt po bytoch pre rôzne príjmové skupiny obyvateľov, vrátane nájomných bytov, - chýbajú byty pre obyvateľov v sociálnej núdzi, ŽZP, marginalizované skupiny, - chýbajúce technické vybavenie (inžinierske siete) pre bytovú výstavbu v lokalitách určených na výstavbu bytov, - nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku, - nedostatok financií na výstavbu nových bytov z rozpočtu mesta, - nízke príjmy obyvateľstva, - slabá komunikácia samosprávy s podnikateľským prostredím,
Príležitosti	Ohrozenia

<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť podmienky pre uspokojenie potrieb bývania pre cca 50 % žiadateľov o byt, - vytvárať územné a technické podmienky pre individuálnu bytovú výstavbu a pre výstavbu sociálnych a nájomných bytov, - možnosť výstavby štandardných bytov, - rozvoj stavebného sporenia a hypotekárnych úverov, - rozvoj podnikateľských aktivít v regióne, - čerpanie financií na rozvoj bývania z dotácií a úverových programov zo štátneho rozpočtu (napr. zateplovanie domov, bytov,...), - výstavba bytových jednotiek nižšieho štandardu, - výstavba nájomnej bytovej výstavby, - zriadenie zariadenia núdzového bývania, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity pri zabezpečení bývania, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie stavu bytového fondu, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - prehľbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na bývanie, - nepriaznivý demografický vývoj, - pokles pôrodnosti, - rastúce nároky na údržbu a opravu bytového fondu, - zvyšujúci sa rozdiel medzi reálnymi príjmami obyvateľstva a nákladmi na nájom, resp. výstavbu bytových jednotiek, - dopad ekonomickej krízy na hospodárstvo a obyvateľov, - rast cien pozemkov, nestálosť zákonov, časté zmeny zákonov,
--	--

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *WO*. Odporúča sa zamerať na rekonštrukciu existujúcej HVB, výstavbu štandardnej bytovej výstavby a v ojedinelých prípadoch zväziť bytovú výstavbu nižšieho štandardu.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Banská Štiavnica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

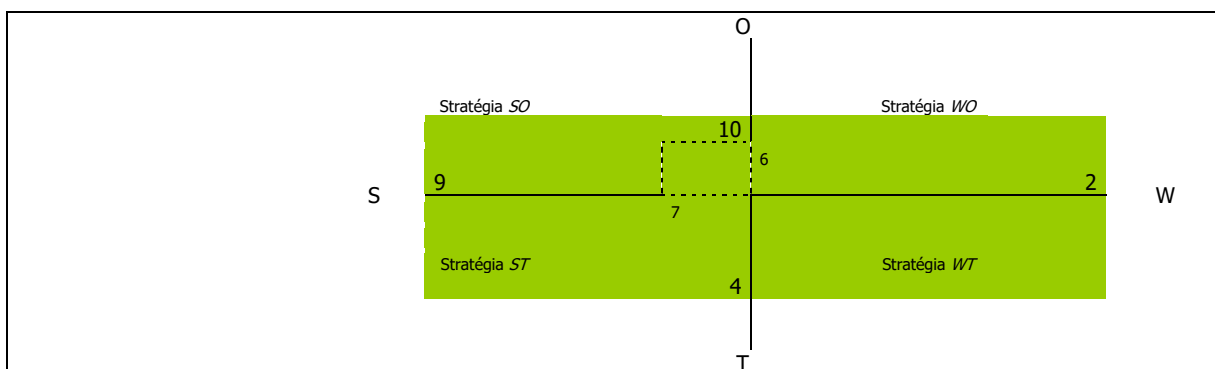
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ možná výstavba plôch IBV v lokalite Drieňová.	1,5	- nedostatočné pokrytie rozvodnou sieťou plynu,	1,5
+ možná výstavba plôch IBV v lokalite smer Hotelová akadémia.	1,5	- len 42,89 % pokrytie kanalizačnou sieťou,	1,5
+ možná výstavba plôch IBV v lokalite Pod Kalváriou tzv. „Bartkova jama“ Drieňová.	1,5	- potreba rekonštrukcie bytového fondu vo vlastníctve mesta,	1,5
+ možná výstavba plôch IBV v lokalite Ulica Údolná pod cintorinom.	1,5	- vysoký priemerný vek bytového fondu,	1,5
+ možná výstavba plôch IBV v lokalite Trojický vrch – južný svah nad ul. Hutnícka.	1,5	- neustále klesajúca hodnota bytového fondu,	1,5
+ možná výstavba plôch IBV v lokalite Štefultov.	1,5	- vysoká energetická náročnosť bytového fondu,	1,5
+ možná výstavba plôch HBV v lokalite Pod Kalváriou.	1,5	- nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu,	1,5
+ možná výstavba plôch HBV v lokalite areál Technických služieb smerom na Kolpašskú cestu.	1,5	- odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia, resp. väčších miest,	1,5
+ najvyšší počet bytov 3 izbových v bytovom fonde,	1,5	- obmedzená ponuka pracovných príležitostí v meste,	1,5
+ 58,81 % domov pripojených na verejnú vodovodnú sieť,	1,5	- neuspokojený dopyt po bytoch pre rôzne príjmové skupiny obyvateľov, vrátane nájomných bytov,	1,5
+ bytový fond pozostávajúci z cca. 150 bytov,	1,5	- chýbajú byty pre obyvateľov v sociálnej núdzi, ŤZP, marginalizované skupiny,	1,5
		- chýbajúce technické vybavenie (inžinierske siete) pre bytovú výstavbu v lokalitách určených na výstavbu bytov,	1,5
		- nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku,	1,5
		- nedostatok financií na výstavbu nových bytov z rozpočtu mesta,	1,5
		- nízke príjmy obyvateľstva,	1,5
		- slabá komunikácia samosprávy s	1,5

		podnikateľským prostredím,	
Spolu	7,5	spolu	10,0
		výsledok	- 2,5

3.1.6. Bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - frekventovaná centrálna časť mesta, - existencia verejného osvetlenia mesta, - obvodné oddelenie policajného zboru v meste Banská Štiavnica, - organizované prednášky na školách v rámci návštev polície, - Intervencia a osвета v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách, - zabezpečený odchyt túlavých zvierat, - zriadená mestská polícia, - vybudovaný kamerový systém v meste 	<ul style="list-style-type: none"> - narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov, - nedostatočné pokrytie kamerovým systémom, - slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva, - nízka frekvencia policajnej kontroly, - veľký počet drobnej trestnej činnosti – krádeže, - vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii, - vysoký počet obyvateľov v seniorskej kategórii, ktorí sú najviac ohrozenou skupinou, - slabé donucovacie možnosti mestskej a štátnej polície,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rozšírenie monitorovacieho systému v meste – inštalovanie kamier na rizikových miestach v meste, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva pôsobí ako motivátor páchania trestnej činnosti, - zhoršovanie stavu sociálneho statusu niektorých skupín obyvateľstva, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti bezpečnosti je situácia takmer vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Mesto sa môže zamerať aj na minimalizovanie nákladov súvisiacich s bezpečnosťou a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa zamerať na zvýšenie monitoringu mesta.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Banská Štiavnica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ relatívne dobre zabezpečený mestský úrad,	1,5	- rozširovanie drogovej problematiky v meste,	1,5
+ relatívne nízky počet násilných trestných činov,	1	- narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov,	1,5
+ frekventovaná centrálna časť mesta,	1	- nedostatočná prevencia polície,	1,5
+ existencia verejného osvetlenia mesta,	1,5	- nedostatočné pokrytie kamerovým systémom,	1
+ obvodné oddelenie policajného zboru v meste Banská Štiavnica,	1,5	- slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva,	1
+ organizované prednášky na školách v rámci návštev polície,	1,5	- nízka frekvencia policajnej kontroly,	1,5
+ Intervencia a osвета v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách,	1,5	- veľký počet drobnej trestnej činnosti – krádeže,	1
+ zabezpečený odchyt túlavých zvierat,	1	- vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii,	1,5
+ zriadená mestská polícia,	1,5		
Spolu	12,0	spolu	10,5
výsledok	1,5		

3.2. Vízia a poslanie

3.2.1. Vízia

Mesto Banská Štiavnica je miestom, ktoré vyvážené zabezpečuje podmienky pre harmonický život všetkých svojich obyvateľov. Mesto je príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov. Vyvážené a ohľaduplne využíva svoj majetok a bohatstvo za účelom jeho ekonomického a sociálneho zvelaďovania. Mesto poskytuje rôzne sociálne a zdravotné služby. Dbá o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta. **Svoje aktivity zameriava aj na občanov v hmotnej alebo náhlejši núde, alebo občanov ohrozených sociálnym vylúčením.**

Mesto v rámci existujúcich kompetencií zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky, ako aj v oblasti záujmovej činnosti.

Ponúka rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľnočasových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Mesto zabezpečuje priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania. Aj ich realizuje, napríklad vzdelávacími a kultúrnymi podujatiami z dieľne odd. KŠaMK a knižnice, v BodeK a pod. Tiež pravidelné prednášky pre seniorov, workshopy, tvorivé dieľne a pod.

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v **oblasti sociálnej politiky** veľmi rozsiahla. Pre **občanov v hmotnej núdzi** mesto poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Mesto podporuje aj neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne postihnutým občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov mesto zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín.

Mesto Banská Štiavnica je bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorilo podmienky na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

3.2.2. Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát mesta Banská Štiavnica v sociálnej oblasti. Poslanie opisuje a prezentuje základné sociálne služby, ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „prijímateľov“, t.j. jej obyvateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie mesta Banská Štiavnica a odpovedá na tri otázky: Čo mesto robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Odpovede na tieto otázky sú základným predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných

sociálnych služieb obyvateľom mesta. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov a zabezpečením samotných služieb až po aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom mesta. Samospráva mesta Banská Štiavnica disponuje aj majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu mesta a poslancom mestského zastupiteľstva. Jedným zo základných predpokladov rozvoja mesta je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel mestskej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov. V súlade s poslaním mesta Banská Štiavnica všetky tieto úlohy realizuje mestská a štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečné mesto - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky mesta je aj výkon ochrany pred požiarmi.

Sociálne služby

Poslaním mesta v rámci sociálnych služieb je rozvíjať a skvalitňovať potrebnú ponuku sociálnych služieb. Poslaním by malo byť rovnako zabezpečenie dostupnosti, potrebnej kvality. Hlavným cieľom v tejto oblasti musí byť dosiahnutie dôstojných podmienok života všetkých obyvateľov mesta. Mesto v rámci svojich originálnych kompetencií zabezpečuje sociálne služby krízovej intervencie, sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií a podporné služby. Mesto sa snaží spolupracovať aj s neštátnymi subjektami, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne postihnutým občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov mesto zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Mesto sa snaží zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov, ako aj prerozdeľovanie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Služby vzdelávania

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy, ako aj školskej jedálne a mimoškolských záujmových zariadení. Mesto v rámci existujúcich kompetencií zabezpečí výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky, ako aj v oblasti záujmovej činnosti. Ponúkať rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľnočasových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Mesto poskytuje priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Zdravotnícke služby

Zabezpečiť širokú paletu základných zdravotníckych služieb, ktoré obyvatelia najčastejšie využívajú.

Voľnočasové aktivity

V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu. Podporiť služby a činnosť mestskej knižnice a ŠKD.

Bývanie

Vytvoriť podmienky pre nájomné bývanie obyvateľom mesta bežného, ako aj nižšieho štandardu. Zabezpečiť dostatok bytových jednotiek pre súčasných ako aj budúcich obyvateľov mesta.

Základným zámerom mesta v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 150/2013 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov.

Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

Bezpečnosť

Bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

3.3. Definovanie priorít, cieľov, zámerov

Priority KPSS sú definované v súlade s Národnými prioritami:

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb

Zdôvodnenie (legitimita):

Ide o národnú prioritu, ktorá nadväzuje na národné priority z predchádzajúceho obdobia, ktoré neboli dostatočne systémovo riešené a účinne naplnené. Aj keď sa pri niektorých druhoch sociálnych služieb pôvodne vymedzených ako komunitné (viď príloha 1 NPRSS 2015- 2020) dosiahlo zvýšenie ich dostupnosti (zvýšený počet prijímateľov, poskytovateľov i vynaložených prostriedkov), vývoj v jednotlivých sektoroch sociálnych služieb bol nerovnomerný. V prípade, že niektoré druhy sociálnych služieb alebo odborných činností podporujúcich komunitný charakter intervencií, nebol podporený z európskych zdrojov, ani z finančného príspevku MPSVR SR, v priebehu rokov sa ich dostupnosť znižovala. Prioritné je preto naďalej podporovať rozvoj nových, ale aj existujúcich sociálnych služieb a odborných činností komunitného charakteru s prihliadnutím na ich miestnu, druhovú a finančnú dostupnosť aj s využitím moderných technológií. V súlade so zameraním NP1 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby komunitného charakteru do celkového systému financovania sociálnych služieb. Rovnako je potrebné nastaviť mechanizmy financovania samosprávy pre naplnenie jej originálnych pôsobností v oblasti sociálnych služieb a podporiť samosprávu k vytváraniu funkčných zoskupení samospráv za týmto účelom. Súčasťou NP1 je aj systémové uchopenie a realizácia transformácie a deinštitucionalizácie sociálnych služieb. Tieto sú doposiaľ v povedomí verejnosti (laickej i časti odbornej) spravidla chápané len ako „projektový produkt“, vzťahujú sa prakticky výlučne na veľkokapacitné zariadenia sociálnych služieb podmienené odkázanosťou, ktoré sa zapojili do národných projektov. K transformácii a deinštitucionalizácii sa pristupuje najmä v optike „opúšťania domovov sociálnych služieb a prechodu do domčekov“, bez ich dôslednejšieho vzťahovania k potrebe štrukturálnych zmien v celom systéme sociálnych služieb, dokonca v celom systéme verejných služieb poskytovaných najmä na úrovni komunity (zdravotnícke, prepravné, vzdelávacie, iné sociálne, komunikačné, stavebné a iné verejné služby). Transformácia, deinštitucionalizácia a prístupnosť nie sú dlhodobu dôsledne interpretované ako ľudsko-právna otázka, ktorej riešenie si vyžaduje systémové riešenia na rozličných úrovniach (národná, regionálna, miestna, organizačná, profesijná, na úrovni rodiny, atď.). Naplnenie NP1 nebude preto možné bez realizácie národnej kampane zameranej na presadzovanie rovnosti príležitostí pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením (z akýchkoľvek dôvodov a na akomkoľvek základe). Vychádzajúc z takejto poňatia sa bude NP1 vzťahovať ku všetkým cieľovým skupinám sociálnych služieb a ich sektorom, vrátane sektora sociálnych služieb krízovej intervencie, najmä pre ľudí bez domova a marginalizované komunity a osobitne rozvoja komplexných (pobytových aj poradenských) sociálnych služieb krízovej intervencie pre obeť domáceho násillia.

NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti

Zdôvodnenie (legitimita):

Uvedená priorita nadväzuje na nenaplnenú prioritu z obdobia 2015-2020 a bezprostredne vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020-2024 (záväzok vlády SR vytvoriť novým zákonom o sociálnych službách upravený systém dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti, vrátane jeho financovania). Priorita odráža pretrvávajúce problémy so zabezpečením, financovaním a dostupnosťou ošetrovateľskej starostlivosti v relevantných druhoch sociálnych služieb, a to nielen sociálnych služieb podmienených odkázanosťou organizovaných pobytovou formou, ale aj ošetrovateľskej starostlivosti v rámci ambulantnej a terénnej formy sociálnych služieb. Pokračujúcou výzvou je poskytovanie integrovanej sociálno-ošetrovateľskej starostlivosti u osobitných cieľových skupín – napr. u starších osôb s pridruženými duševnými poruchami či u osôb s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom podmieneným kombináciou rozličných funkčných porúch. Osobitnou výzvou sa stáva zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti u cieľových skupín krízovej intervencie, napr. u osôb bez domova, s ohľadom na ich starnutie a zvyšujúcu sa incidenciu zdravotného postihnutia. V súlade so zameraním NP2 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby dlhodobej starostlivosti, vrátane zdrojov jej financovania.

NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

Zdôvodnenie (legitimita):

Priorita vychádza z konceptu tzv. zdieľanej starostlivosti, teda takej, kde sa jednotlivé formy a sektory/subjekty starostlivosti vzájomne nevyklúčujú (buď formálna – alebo neformálna; buď domáca – alebo pobytová, atď.), ale skôr dopĺňajú. Doterajšia prax ukazuje, že kvalitná starostlivosť o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby si vyžaduje komplementaritu jednotlivých segmentov starostlivosti (rodiny, širšieho podporného kruhu v komunite, komunitného dobrovoľníctva, formálnych služieb, atď.). Zároveň, že každý z týchto segmentov potrebuje osobitnú verejnú podporu a posudzovanie špecifických „potrieb“ pre poskytovanie takejto podpory. Osobitne to platí v prípade neformálnej starostlivosti poskytovanej neformálne opatrovujúcimi osobami (najmä z okruhu blízkych), kde sa podpora doposiaľ realizovala takmer výlučne nástrojmi náhrady za stratu príjmu z dôvodu intenzívnej starostlivosti (peňažný príspevok na opatrovanie) a základného sociálneho a zdravotného poistenia zo strany štátu. Nenaplnila sa potreba podporovať túto cieľovú skupinu v oblasti podporných a odľahčovacích programov (služieb), zosúladovania starostlivosti a práce, ochrany v oblasti pracovno-právnej, dodatkového zdravotnej starostlivosti, v oblasti zvyšovania kompetencií v oblasti neformálnej starostlivosti (vzdelávania, tréningov, kurzov), technickej vybavenosti a podobne, pre jej kvalitné zabezpečovanie. Súčasťou naplnenia tejto NP je aj posilnenie reálnych podmienok pre uplatňovanie práva osôb

odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby vybrať si druh a formu podpory/pomoci, prostredie a poskytovateľa starostlivosti/sociálnej služby prostredníctvom zavedenia príspevku na starostlivosť podľa stupňa odkázanosti.

NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Zdôvodnenie (legitimita):

Zvyšovanie kvality sociálnych služieb je jedným z dôležitých nástrojov pre zvyšovanie úrovne bezpečnosti a stability poskytovaných sociálnych služieb, ako aj dôležitým nástrojom pre zabezpečenie kvalitných komunitných služieb v rámci transformácie inštitucionálnej starostlivosti smerom ku sociálnym službám komunitného charakteru. Dôležitú úlohu v podpore zvyšovania kvality sociálnych služieb má výkon hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb (ďalej len „hodnotenie kvality“). Predmetom a účelom hodnotenia kvality je poskytnúť u hodnotených subjektov (poskytovateľov sociálnych služieb), čo najobjektívnejší nezávislý obraz o skutkovom stave miery plnenia podmienok kvality v čase hodnotenia a tým ich podporovať pri systematickom zabezpečovaní, udržiavaní a zvyšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb. V oblasti sociálnych služieb bude MPSVR SR naďalej pristupovať k zvyšovaniu kvality v sociálnych službách podporou a modernizáciou dodržiavania kvality poskytovanej sociálnej služby, hodnotenia kvality poskytovanej sociálnej služby a stimuláciou previazanosti a účinnosti kontrolných a dohliadacích pôsobností príslušných orgánov vo veciach sociálnych služieb.

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre mesto Banská Štiavnica nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj mesta Banská Štiavnica, po sociálnej a kultúrnej stránke. Sociálny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie sociálnej činnosti bude mesto smerovať do oblasti sociálnych služieb, vzdelávania, zdravotníctva, športu, bývania a bezpečnosti.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti sociálnej aktivity na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast zamestnanosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na: aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore sociálneho rozvoja mesta, rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva a aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Na základe dotazníkového výskumu boli stanovené nasledovné priority.

3.3.1. Sociálne služby

Podľa prieskumu medzi obyvateľmi získali prioritu sociálne služby - opatrovateľská služba, zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb, denný stacionár, zariadenie núdzového bývania, útulok, priestory pre osobnú hygienu. V prípade MRK ide o služby osobnej hygieny, komunitných centier a inej sociálnej podpory, ktorá umožňuje ich lepšie začlenenie do bežného života so svojimi právami ale aj povinnosťami.

3.3.2. Služby vzdelávania

Z výsledkov výskumu vyplýva, že najvyššiu prioritu medzi obyvateľmi majú predškolská výchova, základné školy a ich modernizácia, s ňou súvisiace verejné služby, záujmové vzdelávanie. Problémom sú nedostatočné kapacity predškolských zariadení. V niektorých častiach mesta nie sú vyhovujúce priestory na vzdelávanie.

3.3.3. Zdravotnícke služby

V meste jednoznačne treba zachovať a podporovať poskytovanie základných primárnych zdravotníckych služieb. Spolu so všeobecnou zdravotnou starostlivosťou preferujú obyvatelia aj špecializovanú pre deti ako aj ŤZP, urologické ambulancie, alergologické, reumatologické a dermatologické ambulancie. Potrebná je centralizácia poskytovaných služieb ako aj zabezpečenie

zariadenia urgentného príjmu. Obyvatelia preferujú obnovu poskytovania zaniknutej zdravotníckej starostlivosti (pôrodnica, záchranná zdravotná služba, SONO).

3.3.4. Voľnočasové aktivity

Najvyššiu prioritu obyvatelia prikladajú kultúrnym aktivitám, detským ihriskám a voľne prístupným športoviskám. V meste je k dispozícii zrekonštruovaná plaváreň a zrekonštruovaný štadión. Potrebne sú ihriská pre deti vyššej vekovej kategórie. Potrebne je vybudovanie športovej infraštruktúry na sídlisku Drieňová. Obyvatelia preferujú rekonštrukciu a dostavu detských ihrísk na Dolnej, veda sídla OOPZ, Šobov, Starý zámok atď. Dôležitá je dostavba športovej infraštruktúry pre vekovú skupinu nad 15 rokov.

3.3.5. Bývanie

V oblasti bývania uprednostňujú obyvatelia bývanie v rodinnom dome, prípadne v ojedinelých prípadoch v nájomnej výstavbe nižšieho štandardu. Mesto v poslednom období zaznamenalo nárast IBV a HVB.

3.3.6. Bezpečnosť

V oblasti bezpečnosti a prevencie obyvatelia uprednostňujú hlavne zvýšený monitoring štátnej polície a monitorovacie systémy na kritických miestach v meste. Problémom v meste je vandalizmus mladistvých hlavne v letnom období.

Definovanie hlavných zámerov jednotlivých priorít.

Hlavné priority komunitného plánu					
Priorita 1	Priorita 2	Priorita 3	Priorita 4	Priorita 5	Priorita 6
Sociálne služby	Služby vzdelávania	Zdravotnícke služby	Voľno-časové aktivity	Bývanie	Bezpečnosť
Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov Mesta.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky.	Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta.	Výstavba a modernizácia bytového fondu v meste. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.	Bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znížovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.
cieľové skupiny					
<ul style="list-style-type: none"> - Seniori a ťažko zdravotne postihnutí - Rodina detí a mládež (rodiny s deťmi, deti a mládež, ženy na materskej dovolenke,) - Marginalizovaná rómska komunita - Osoby ohrozené sociálnym vylúčením - (dlhodobó nezamestnaní obyvateľia, osoby v kríze, neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život) 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - dlhodobó nezamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život, - všetci obyvateľia mesta 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - ľudia závislí od návykových látok, 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život 	<ul style="list-style-type: none"> - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov) - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - dlhodobó nezamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania - všetci obyvateľia mesta

3.3.1. Sociálne služby

Strategický zámer

Strategickým zámerom mesta v oblasti sociálnych služieb je poskytovanie ich adekvátnej ponuky s dôrazom na objektívne a opodstatnené zabezpečenie základných životných potrieb jednotlivých cieľových skupín obyvateľov, ako sú seniori a ťažko zdravotne postihnutí, rodiny detí a mládež (rodiny s deťmi, deti a mládež, ženy na materskej dovolenke), marginalizovanej rómskej komunity a osôb ohrozených sociálnym vylúčením (dlhodobo nezamestnaní obyvatelia, osoby v kríze, neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, osoby prepustené z výkonu trestu).

Oslabovanie rodiny a jej väzieb a pracovná vyťaženosť členov rodiny si v krízových situáciách vyžaduje ich náhradzenie profesionálnymi pôsobiacich v sociálnej oblasti. Čo bolo v minulosti úlohou rodiny sa tak presúva na profesionálne inštitúcie poskytujúce sociálnu pomoc a sociálne služby. V súvislosti s týmito skutočnosťami sa zvyšujú požiadavky na rozsah, kvalitu a efektívnosť poskytovaných sociálnych služieb. Trendom EÚ v oblasti sociálnych služieb je preferovanie terénnych a ambulantných služieb a očakáva sa znižovanie dopytu po pobytových službách. V prípade pobytových zariadení je preferované budovanie a zriaďovanie zariadení sociálnych služieb s nízkou kapacitou – do 40 klientov (zariadenia rodinného typu) a

Komentár k programu

Program Sociálne služby predstavuje starostlivosť o obyvateľov mesta odkázaných na sociálnu pomoc - pomoc obyvateľom v náhlej sociálnej a hmotnej núdzi, pre handicapovaných obyvateľov, starostlivosť o seniorov a podpora nezamestnaných obyvateľov mesta. V rámci financovania predmetného programu sa financujú opatrovateľská služba a rozvoz obedov, starostlivosť o seniorov a ťažko zdravotne postihnutých, mládež a rodiny s deťmi, prípadne osoby v kríze.

Priestorové a vecné vymedzenie

Zariadenia sociálnych služieb je potrebné alokovať tak, aby žiadnym spôsobom nenarúšali kultúrno – historický ráz mesta. V prípade absencie vhodných plôch a objektov v centre mesta bude možné alokovať tieto zariadenia aj do okrajových častí. Tým bude zabezpečená dostupnosť zariadení. Uvedené platí hlavne v prípade zariadení ako útulky, nocľahárne, zariadenia núdzového bývania. Tie by nemali kolidovať ani s existujúcimi a plánovanými rozvojovými aktivitami a infraštruktúrou voľného času, športu a rekreácie. V tejto súvislosti je potrebné riešenie problémov s neprispôsobivými obyvateľmi.

Podprogram 1.1. Seniori a ťažko zdravotne postihnutí

Cieľ 1.1.A	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.
------------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 1.1.1 Aktivity	Rozšírenie ambulantných a terénnych sociálnych služieb. Zriadenie denného stacionára. Revitalizácia chátrajúcej budovy v časti Povrazník pre potreby poskytovania sociálnych služieb.
Projekt 1.1.2 Aktivity	Podpora zvyšovania kvality poskytovaných služieb pre seniorov. Zvyšovanie kapacít pobytových zariadení pre seniorov (neverejní poskytovatelia). Revitalizácia a rekonštrukcia Domova sociálnych služieb Drieňová. Podpora činnosti denného centra. Podpora činnosti Domova Márie. Podpora činnosti Margarérka, o.z. Podpora činnosti JA Home life, n.o.
Projekt 1.1.3 Aktivity	Rozšírenie ponuky služieb pre ťažko zdravotne postihnutých. Podpora výstavby bezbariérových prístupov vo verejných budovách. Podpora zriadenia chránených dielní. Podpora projektov zapojenia ŤZP na trhu práce.
Projekt 1.1.4 Aktivity	Skvalitniť možnosti spoločného stravovania seniorov. Rozšíriť možnosť výberu stravy v rámci dovozu obedov do domácnosti.

Cieľ 1.1.B Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Projekt 1.1.5 **Monitoring a vyhl'adávacía činnosť.**
Aktivity Rozšírenie poskytovania sociálnej služby monitorovania a signalizácie potreby pomoci.

Cieľ 1.1.C Podpora vzdelávania cieľovej skupiny v súlade národným programom aktívneho starnutia

Projekt 1.1.6 **Zriadenie poradenského centra v oblasti vzdelávania.**
Aktivity Rozšírenie spektra vzdelávacích aktivít.
Realizácia programov vzdelávania ľudí vo veku nad 50 rokov v oblasti finančnej gramotnosti.

Podprogram 1.2. Rodina deti a mládež

Cieľ 1.2. Zabezpečiť všestrannú podporu rodiny a rozvoj služieb zameraných na pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.2.1 **Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.**
Aktivity Podpora zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku.
Prevádzka materského centra v BodeK spustená v skúšobnom režime od januára 2023.

Projekt 1.2.2 **Pomoc rodinám s ťažko zdravotne postihnutým dieťaťom.**
Aktivity Podpora poskytovania služieb pre rodiny so ZTP dieťaťom.

Projekt 1.2.3 **Pomoc a podpora mladým rodinám.**
Aktivity Zaviesť systém nefinančnej podpory na zabezpečenie základných potrieb dieťaťa do 3 rokov veku.

Podprogram 1.3. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.3 A Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie MRK a rizikových skupín obyvateľov mesta.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.3.1 **Podpora uplatnenia sa na trhu práce osôb ohrozených sociálnym vylúčením.**
Aktivity Spolupráca s podnikateľmi mesta a okolia zameraná na využitie pracovného potenciálu osôb ohrozených sociálnym vylúčením.
Spolupráca s UPSVR zameraná na vyhl'adávanie potenciálnych uchádzačov najmä z radov absolventov.

Cieľ 1.3. B Zlepšiť kvalitu života MRK a zlepšiť spolunažívanie s majoritným obyvateľstvom

Projekty podprogramu:

Projekt 1.3.3 **Zariadenie zastrešujúce sociálne služby krízovej intervencie a podporné služby.**
Aktivity Výstavba priestoru pre osobnú hygienu - Tajchy Počúvadlo, Klinger, Veľká vodárenská.

Projekt 1.3.4 **Zapájanie mesta do projektov na podporu integrácie Rómov.**
Aktivity Využívanie drobných grantov na realizáciu a materiálne zabezpečenie aktivít.

Cieľ 1.3. C Zlepšiť podmienky bývania a starostlivosti o zdravie.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.3.5 **Zlepšenie podmienok bývania.**
Aktivity Mapovanie čiernych skládok a aktivity spojené s ich likvidáciou.
Osveta zameraná na zvýšenie zodpovednosti pri nakladaní s odpadom a znečisťovaní životného prostredia.
Osveta zameraná na zlepšenie finančnej gramotnosti, využívanie inštitútu osobitného príjemcu.

Projekt 1.3.6 **Zvýšenie povedomia o potrebe starostlivosti o svoje zdravie a zdravie detí.**
Aktivity Zintenzívnenie zdravotníckej osvedy na aktuálne témy.

Cieľ 1.3.D Zlepšiť situáciu v oblasti vzdelávania detí a mládeže MRK.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.3.7 **Prevencia záškoláctva.**
Aktivity Spolupráca so základnými školami.
Realizácia preventívnych aktivít pre rodičov a deti.

Podprogram 1.4. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením.

Cieľ 1.4. Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť podmienky na rozšírenie možností dočasného ubytovania. Pomoc osobám ohrozených domácim násilím.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.4.1	Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.
Aktivity	Mapovanie a systematická vyhľadávacia činnosť osôb ohrozených sociálnym vylúčením. Zriadenie/podpora útulku.
Projekt 1.4.2	Pomoc osobám, na ktorých je páchané násilie.
Aktivity	Osveta zameraná na prevenciu domáceho násillia a možnosti jeho riešenia. Výstavba chráneného bývania. Zriadenie podporovaného bývania napr. na sídlisku Drieňová v rámci priestorov v bytovom dome Domova Márie na sídlisku Drieňová.

3.3.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach v základných školách, v zmysle racionálnej výživy. Mesto zabezpečí priestory a personálne zdroje na záujmovú činnosť v školských kluboch, centre voľného času ako aj základnej umeleckej škole.

Komentár k programu

V rámci starostlivosti o najmenších – deti v predškolskom a školskom veku mesto zabezpečuje činnosť a prevádzku materských škôl a základných škôl, školských jedální a školských klubov detí. V nadväznosti na politiku rozvoja mesta počíta mesto so zvrátením negatívneho trendu vývoja obyvateľov predproduktívneho veku. Finančné prostriedky na realizáciu programu Služby vzdelávania predstavujú výdavky na financovanie projektov v rámci predškolskej výchovy, základného vzdelávania a školských zariadení, ako aj mimoškolskej činnosti. Program zahŕňa kapitálové výdavky spojené s rekonštrukciou budov prípadne obstaraním technického vybavenia potrebného k prevádzke budovy, prípadne pre vzdelávaciu činnosť.

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj vzdelávacích služieb je potrebné riešiť v rámci existujúcej infraštruktúry so zohľadnením princípu hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti. Výdavky budú plynúť hlavne do obnovy a rekonštrukcie škôl a školských zariadení.

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel vyhľadať informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na internete, alebo v knižnici. Je nevyhnutné pokračovať v diverzifikácii ciest, spôsobov a metód vzdelávania.

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.
---------------	--

Projekty podprogramu:

Projekt 2.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia objektov MŠ 1. mája zateplením a výmenou plochých striech. Výstavba sedlovej strechy MŠ Drieňová. Zriadenie detstských jasí v rámci rekonštrukcie a modernizácie priestorov MŠ 1. mája. Výmena tepelného zdroja v MŠ Štefultov vrátane podlahového kúrenia. Rekonštrukcia budovy MŠ Štefultov a zateplenie strechy. Výmena okenných a dverových výplní na MŠ Mierová. Rekonštrukcia a revitalizácia budovy MŠ Bratská.

Projekt 2.2 Aktivity	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva. Rekonštruovať budovy základných škôl. Výstavba bezbariérových prístupov vo vzdelávacích zariadeniach. Pokračovať v modernizácii a vybavení škôl a odborných učební. Výstavba kotolne ZŠ J. Kollára. Zateplenie strechy budovy pavilónu B ZŠ J. Kollára. Zateplenie budovy pavilónu B,F ZŠ J.Kollára. Rekonštrukcia budov ZŠ J. Kollára. Rekonštrukcia sociálnych zariadení v ZŠ J. Kollára. Revitalizácia a zateplenie telocvične na Drieňovej.
Projekt 2.3 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ. Vypracovanie projektovej dokumentácie. Revitalizácia areálov materských škôl – dostavba hracích prvkov. Revitalizácia areálov základných škôl a výstavba učebni v prírode. Vybudovanie stojanov na kolobežky a bicykle pri ZŠ, ZUŠ a CVČ.. Rekonštrukcia oplotenia areálu pri ZŠ Drieňová.ä Výstavba chodníka a vybudovanie parkovania pre prístup do MŠ 1. mája
Projekt 2.4 Aktivity	Podpora záujmovej činnosti. Obnova vybavenia Centra voľného času. Obnova vybavenia Základnej umeleckej školy. Modernizácia vybavenia školských klubov detí.
Projekt 2.5 Aktivity	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií. Spracovanie projektovej dokumentácie. Rekonštrukcia školských jedální.
Projekt 2.6 Aktivity	Podpora stredného školstva. Podpora činnosti gymnázií. Podpora činností SOŠ.

3.3.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať zdravotné služby poskytované v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta.

Komentár k programu

Program zahŕňa výdavky mesta na zabezpečenie podmienok poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v zdravotnom stredisku (v prípade mestských priestorov zahŕňa bežné výdavky na údržbu priestorov).

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj zdravotníckych služieb je potrebné alokovať do existujúcej priestorovej základne s ohľadom na zvyky a tradíciu poskytovania týchto druhov služieb. Zároveň je potrebné zohľadniť aj dostupnosť týchto služieb. V prípade tejto oblasti je treba rešpektovať skutočnosť, že tieto služby podliehajú podnikateľskému motívu, ako aj politike zdravotných poisťovní v zmysle rozvoja siete zdravotníckych zariadení. Z dotazníkového prieskumu vyplynula potreba určitých špecializovaných zdravotníckych služieb, ktoré mesto podporí, avšak ich poskytovanie bude závislé od rozhodnutí externých subjektov.

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň a ponuku poskytovania zdravotníckych služieb.

Projekty podprogramu:

Projekt 3.1 Aktivity	Rozšírenie ponuky zdravotníckych služieb. Spracovanie projektovej dokumentácie. Realizácia centier integrovanej zdravotnej starostlivosti
Projekt 3.2 Aktivity	Podpora poradenskej činnosti. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Projekt 3.3 Aktivity	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov. Zabezpečiť v súčinnosti s krajským mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť. Udržanie existujúcich lekárskeho kapacít.

Projekt 3.4	Zabezpečiť komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.
Aktivita	Podpora zriadenia ambulancií praktického lekára pre deti a dospelých. Podpora zriadenia ambulancií - neurológická. Podpora zriadenia ambulancií - kožná. Podpora zriadenia ambulancií - urológická. Podpora zriadenia ambulancií - pediatrická. Podpora zriadenia ambulancií - stomatólogická. Podpora zriadenia ambulancií - alergologická. Podpora zriadenia ambulancií - reumatologická. Obnova poskytovania zdravotníckej starostlivosti (pôrodnica, záchranná zdravotná služba, SONO). Zriadenie urgentného príjmu.

3.3.4. Voľnočasové aktivity

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta. Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými a internými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť mesta. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesta a tým aj na cestovný ruch. Program predstavuje organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v meste. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v miestnom kultúrnom dome, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiacich v oblasti kultúry a folklórnych súborov, atď.. Mesto v súlade so svojím zámerom každoročne zorganizuje kultúrne podujatia, zabezpečí kultúrne programy profesionálnych scén pre obyvateľov, prevádzku knižnice, zabezpečí opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území mesta. Zámerom kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou mesta je udržiavať kultúru v meste. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy mesta je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na mesta a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

Komentár k programu

Program zahŕňa podporu rozvoja športu a kultúry v meste, ako voľnočasových aktivít. Výdavky sú rozpočtované na prevádzku športového areálu, výstavbu nových športových ihrísk, na športové aktivity a na činnosť športových oddielov a športovú infraštruktúru pre nižšie vekové ročníky detí.

Program predstavuje aj organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v meste. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v miestnom kultúrnom dome, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiacich v oblasti kultúry v meste. Finančné prostriedky určené na kultúru v meste v programe Kultúra zahŕňajú výdavky múzeá, knižnica, príspevky na kultúrne podujatia a činnosť i.

Program 4. Voľnočasové aktivity

Cieľ 4. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu, voľnočasových aktivít a kultúry.

Projekty podprogramu:

Projekt 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivita	Spracovanie projektovej dokumentácie. Obnova a dostavba športovej infraštruktúry a vnútroblokov na sídlisku Drieňová. Rekonštrukciu detského ihriska na Dolnej. Vybudovanie skateparku resp. pumptracku na Drieňovej Vybudovanie 'workout zón' v rámci jedného z vnútroblokov napr. pri Tescu.

Výstavba plochy na in-line korčuľovanie a pruhu pre cyklistov v okrajovej časti sídliska Drieňová.
Dostavba športových ihrísk pre mládež v MPR.
Rekonštrukcia multifunkčnej plochy Štefultov a k nej prislúchajúceho zázemia – Kultúrneho domu.
Realizácia integrovaných športových zariadení v areáloch škôl pre celodenné využívanie.
Rozvoj lokalít Počúvadlianske Jazero a Klinger s dôrazom na športovo – rekreačný význam lokalít.

Projekt 4.2 Aktivity	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v meste. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.3 Aktivity	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.4 Aktivity	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.5 Aktivity	Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.6 Aktivity	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti kultúry - knižnica. Výstavba bezbariérového prístupu do mestskej knižnice. Modernizácia mestskej knižnice.
Projekt 4.7 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.
Projekt 4.8 Aktivity	Multifunkčná kultúrna infraštruktúra. Vypracovanie projektovej dokumentácie. Komplexná rekonštrukcia Kultúrneho centra a amfiteátra. Revitalizácia budovy domu kultúry Štefultov. Vybudovanie malého pódia v parku na Drieňovej. Rekonštrukcia KD Banky.

3.3.5. Bývanie

Strategický zámer

Výstavba a modernizácia bytového fondu v meste. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.

Komentár k programu

Program bývanie zahŕňa komplexný rozvoj bytového fondu na území mesta. Mesto zabezpečuje spracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu bytov, ich správu ako aj administratívne činnosti spojené s ich existenciou. Výdavky sú rozpočtované na nákup a prípravu pozemkov na výstavbu IBV a HBV.

Program 5 Bývanie

Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Mesto zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.
--------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 5.1. Aktivity	Príprava a realizácia inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HBV Príprava plôch pre výstavbu IBV v lokalite Kremenisko. Príprava plôch pre výstavbu IBV v lokalite Sitnianska. Výstavba plôch IBV v lokalite Drieňová. Výstavba plôch IBV v lokalite smer Hotelová akadémia. Výstavba plôch IBV v lokalite Pod Kalváriou tzv. „Bartkova jama“Drieňová. Výstavba plôch IBV v lokalite Ulica Údolná pod cintorínom. Výstavba plôch IBV v lokalite Trojický vrch – južný svah nad ul. Hutnícka. Výstavba plôch IBV v lokalite Štefultov. Výstavba plôch HBV v lokalite Pod Kalváriou. Výstavba plôch HBV v lokalite areál Technických služieb smerom na Kolpašskú cestu.
Projekt 5.2. Aktivity	Príprava a realizácia štandardnej nájomnej bytovej výstavby. Vypracovanie projektovej dokumentácie. Realizácia nájomného bytového fondu.

Projekt 5.3. **Príprava a realizácia nájomného bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta.**
Aktivity Realizácia komunitného bývania pre osamelých seniorov.
Realizácia výstavby bytových jednotiek nižšieho štandardu ako projektu prestupného bývania.

Projekt 5.4. **Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.**
Aktivity Zateplenie mestských budov.
Obnovenie interiérových spoločných priestorov mestských nájomných bytov.

3.3.6. Bezpečnosť

Strategický zámer

Bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Komentár k programu

V rámci bezpečnostnej politiky mesto realizuje nasledujúce základné činnosti - zabezpečenie maximálnej ochrany života občanov mesta a majetku a pripravenosť mesta riešiť krízové situácie a mimoriadne udalosti. V rámci programu Bezpečnosť sa financujú aktivity na úseku ochrany pred požiarimi a civilnej ochrany, zabezpečenie ochrany majetku a obyvateľov prostredníctvom polície, ako aj zabezpečenie funkčnosti verejného osvetlenia.

Priestorové a vecné vymedzenie

Väčšina aktivít v oblasti bezpečnosti bude smerovať do oblasti ochrany obyvateľov mesta a ich majetku. Mesto zabezpečí frekventovanejší monitoring jednotlivých častí mesta v zmysle požiadaviek obyvateľov. Mestská polícia sa zameria hlavne na monitoring oblastí obývaných menej prispôsobivými obyvateľmi, ako aj bočné málo frekventované ulice. V tejto súvislosti je potrebné rešpektovať aj historický kontext mesta. Dôležitú úlohu bude zohrávať aj kamerový monitorovací systém, ktorý okrem priestupkovo najfrekventovanejších oblastí bude naďalej sledovať významné objekty a príslušnou infraštruktúrou.

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.
---------------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 6.1. **Rozšírenie kamerového systému.**
Aktivity Výstavba kamerového systému v rámci areálov MŠ a ZŠ.
Výstavba kamerového systému pri supermarketoch.
Osadenie bezpečnostných kamier v lokalite Pražovne.
Výstavba kamerového systému pri športových areáloch, halách a ihriskách.

Projekt 6.2. **Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.**
Aktivity Zvýraznenie prechodov pre chodcov na frekventovaných častiach mesta.
Optimalizácia dopravného značenia.
Osadenie dopravných retardérov/spomaľovačov na kritických miestach - ZŠ, MŠ.

Projekt 6.3. **Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov mesta.**
Aktivity Zvýšenie frekvencie policajných hliadok.
Zvýšenie monitoringu hliadok mestskej polície.

3.4. Merateľné indikátory

Monitorovanie Komunitného plánu Banská Štiavnica sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a programom (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé podprogramy a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

3.4.1. Sociálne služby

Podprogram 1.1. Seniori a ťažko zdravotne postihnutí

Cieľ 1.1.A Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.1.1	Počet nových sociálnych služieb	výstupu	počet	m. Banská Štiavnica	5
	Počet užívateľov.	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	150
Projekt 1.1.2	Počet nových poskytovaných sociálnych služieb	výstupu	počet	m. Banská Štiavnica	5
	Počet novovytvorených miest v zariadeniach soc. služieb.	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	250
Projekt 1.1.3	Počet nových poskytovaných sociálnych služieb	výstupu	počet	m. Banská Štiavnica	3
	Počet užívateľov.	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	50
Projekt 1.1.4	Počet užívateľov.	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	250

Cieľ 1.1.B Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.1.5	Počet nových poskytovaných sociálnych služieb	výstupu	počet	m. Banská Štiavnica	1
	Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	50

Cieľ 1.1.C Podpora vzdelávania cieľovej skupiny v súlade národným programom aktívneho starnutia.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.1.6	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	m. Banská Štiavnica	1
	Počet zorganizovaných vzdelávacích aktivít	výstupu	počet	m. Banská Štiavnica	5
	Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	50

Podprogram 1.2. Rodina detí a mládež

Cieľ 1.2. Zabezpečiť všestrannú podporu rodiny a rozvoj služieb zameraných na pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.2.1	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	Počet	počet	2
	Počet užívateľov služieb.	výsledku	Počet	počet	150
Projekt 1.2.2	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	Počet	počet	2
	Počet užívateľov služieb.	výsledku	Počet	počet	20
Projekt 1.2.3	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	Počet	počet	5
	Počet užívateľov služieb.	výsledku	Počet	počet	550

Podprogram 1.3. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.3.A Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie MRK a rizikových skupín obyvateľov mesta.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.3.1	Počet realizovaných aktivít	výstupu	počet	m. Banská Štiavnica	5
	Počet užívateľov.	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	50

Cieľ 1.3.B Zlepšiť kvalitu života MRK a zlepšiť spolunažvanie s majoritným obyvateľstvom

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.3.3	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	m. Banská Štiavnica	1
	Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	500
Projekt 1.3.4	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	m. Banská Štiavnica	5
	Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	500

Cieľ 1.3.C Zlepšiť podmienky bývania a starostlivosti o zdravie.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.3.5	Zlepšenie podmienok bývania.	Počet uskutočnených aktivít	výstupu	počet	m. Banská Štiavnica	20
		Počet užívateľov	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	1500
Projekt 1.3.6	Zvýšenie povedomia o potrebe starostlivosti o svoje zdravie a zdravie detí.	Počet užívateľov podporených projektov	výstupu	počet	m. Banská Štiavnica	500
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	2

Cieľ 1.3.D Zlepšiť situáciu v oblasti vzdelávania detí a mládeže MRK.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.3.7	Prevenca záškolsťva.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	Počet	počet	2
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	Počet	počet	50

Podprogram 1.4. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením.

Cieľ 1.4. Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť podmienky na rozšírenie možností dočasného ubytovania. Pomoc osobám ohrozených domácim násilím.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.4.1	Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	Počet	počet	5
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	Počet	počet	100
Projekt 1.4.2	Pomoc osobám, na ktorých je páchané násilie.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	Počet	počet	2
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	Počet	počet	20

3.4.2. Služby vzdelávania

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 2.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Banská Štiavnica	5000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	412
Projekt 2.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Banská Štiavnica	5000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	963
Projekt 2.3	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Banská Štiavnica	10000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	1500
Projekt 2.4	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Banská Štiavnica	1000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	1500
Projekt 2.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Banská Štiavnica	1000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	1500
Projekt 2.6	Podpora stredného školstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	1500

3.4.3. Zdravotnícke služby

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 3.1	Rozšírenie ponuky zdravotníckych služieb.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Banská Štiavnica	15
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	9478
Projekt 3.2	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	mesto Banská Štiavnica	1

Projekt 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Banská Štiavnica	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	9478
Projekt 3.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Banská Štiavnica	25
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	9478
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	10

3.4.4. Voľno - časové aktivity

Program 4 Voľno - časové aktivity

Cieľ 4 Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	20
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	30
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	2000
Projekt 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v meste.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	500
Projekt 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	100
Projekt 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	100
Projekt 4.5	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	25
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	800
Projekt 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	1000
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	2
Projekt 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	500
Projekt 4.8	Multifunkčná kultúrna infraštruktúra.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	1000

3.4.5. Bývanie

Program 5 Bývanie

Cieľ 5 Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Mesto zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Počet bytových jednotiek	výsledok	počet	mesto Banská Štiavnica	100
		Počet nových obyvateľov mesta	dopad	osoby	mesto Banská Štiavnica	500
Projekt 5.2	Štandardná nájomná bytová výstavba.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Banská Štiavnica	150
Projekt 5.3	Výstavba nájomného bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov	Počet bytových jednotiek	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	10

	mesta.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	100
Projekt 5.4	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.	Počet zateplených objektov	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	20
		Celková zateplená plocha	výsledku	m ²	m. Banská Štiavnica	5000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Banská Štiavnica	1500

3.4.6. Bezpečnosť

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 6.1	Rozšírenie kamerového systému.	Počet inštalovaných kamier	výsledok	počet	m. Banská Štiavnica	30
		Zníženie kriminality	dopad	%	m. Banská Štiavnica	30
		Pokrytie územia	dopad	%	m. Banská Štiavnica	70
Projekt 6.2	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.	Počet realizovaných projektov	výsledok	m	m. Banská Štiavnica	5
		Počet užívateľov projektov	dopad	%	m. Banská Štiavnica	9478
Projekt 6.3	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov mesta.	Počet hliadok za deň	výsledok	počet	m. Banská Štiavnica	5
		Zníženie kriminality	dopad	%	m. Banská Štiavnica	30

3.5. Akčné plánovanie

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom mesta v jednotlivých oblastiach sociálneho rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram a riziková analýza. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v tisícoch Eur

3.5.1. Sociálne služby

Strategický zámer						
Strategickým zámerom mesta v oblasti sociálnych služieb je poskytovanie ich adekvátnej ponuky s dôrazom na objektívne a opodstatnené zabezpečenie základných životných potrieb jednotlivých cieľových skupín obyvateľov, ako sú seniori a ťažko zdravotne postihnutí, rodiny detí a mládež (rodiny s deťmi, deti a mládež, ženy na materskej dovolenke), marginalizovanej rómskej komunity a osôb ohrozených sociálnym vylúčením (dlhodobo nezamestnaní obyvatelia, osoby v kríze, neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život).						
Podprogram 1.1. Seniori a ťažko zdravotne postihnutí.						
Cieľ 1.1.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.					
Projekt 1.1.1	Rozšírenie ambulantných a terénnych sociálnych služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie denného stacionára.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
	Revitalizácia chátrajúcej budovy v časti Povrazník pre potreby poskytovania sociálnych	2500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 1.1.2	Podpora zvyšovania kvality poskytovaných služieb pre seniorov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvyšovanie kapacít pobytových zariadení pre seniorov (neverejní poskytovatelia).	Podľa potreby	Neverejní poskytovatelia, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	žiadny	Neverejní poskytovatelia
	Revitalizácia a rekonštrukcia Domova sociálnych služieb Drieňová.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica

	Podpora činnosti denného centra.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
	Podpora činnosti Domova Márie.	Podľa potreby	rozpočet zriaďovateľa ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
	Podpora činnosti Margarérka, o.z.	Podľa potreby	rozpočet zriaďovateľa ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
	Podpora činnosti JA Home life, n.o.	Podľa potreby	rozpočet zriaďovateľa ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
Projekt 1.1.3	Rozšírenie ponuky služieb pre ťažko zdravotne postihnutých.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora výstavby bezbariérových prístupov vo verejných budovách.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Podpora zriadenia chránených dielní.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Podpora projektov zapojenia ŤZP na trhu práce.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica UPSVR
Projekt 1.1.4	Skvalitniť možnosti spoločného stravovania seniorov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rozšíriť možnosť výberu stravy v rámci dovozu obedov do domácnosti.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Cieľ 1.1.B	Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.					
Projekt 1.1.5	Monitoring a vyhľadávacia činnosť.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rozšírenie poskytovania sociálnej služby monitorovania signalizácie potreby pomoci.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	mesto Banská Štiavnica
Cieľ 1.1.C	Podpora vzdelávania cieľovej skupiny v súlade národným programom aktívneho starnutia.					
Projekt 1.1.6	Zriadenie poradenského centra v oblasti vzdelávania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rozšírenie spektra vzdelávacích aktivít.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF, neziskové organizácie.	verejný sektor	nízky	Neziskové organizácie, mesto Banská Štiavnica
	Realizácia programov vzdelávania ľudí vo veku nad 50 rokov v oblasti finančnej gramotnosti.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	Vysoký	mesto Banská Štiavnica
Podprogram 1.2. Rodina deti a mládež						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť všestrannú podporu rodiny a rozvoj služieb zameraných na pomoc pri starostlivosti o dieťa.					
Projekt 1.2.1	Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Zriadenie prevádzky materského centra.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 1.2.2	Pomoc rodinám s ťažko zdravotne postihnutým dieťaťom.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora poskytovania služieb pre rodiny so ZŤP dieťaťom.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 1.2.3	Pomoc a podpora mladým rodinám.					

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Štiavnica

Programovacie obdobie 2023 - 2027

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zaviest' systém nefinančnej podpory na zabezpečenie základných potrieb dieťaťa do 3 rokov veku.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Podprogram 1.3. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.						
Cieľ 1.3.A Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie MRK a rizikových skupín obyvateľov mesta.						
Projekt 1.3.1 Podpora uplatnenia sa na trhu práce osôb ohrozených sociálnym vylúčením.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spolupráca s podnikateľmi mesta a okolia zameraná na využitie pracovného potenciálu osôb ohrozených sociálnym vylúčením.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
	Spolupráca s UPSVR zameraná na vyhľadávanie potenciálnych uchádzačov najmä z radov absolventov.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Cieľ 1.3. B Zlepšiť kvalitu života MRK a zlepšiť spolunažívanie s majoritným obyvateľstvom						
Projekt 1.3.3 Zariadenie zastrešujúce sociálne služby krízovej intervencie a podporné služby.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba priestoru pre osobnú hygienu - Tajchy Počúvadlo, Klinger, Veľká vodárenská.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 1.3.4 Zapájanie mesta do projektov na podporu integrácie Rómov.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Využívanie drobných grantov na realizáciu a materiálne zabezpečenie aktivít.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Cieľ 1.3. C Zlepšiť podmienky bývania a starostlivosti o zdravie.						
Projekt 1.3.5 Zlepšenie podmienok bývania.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Mapovanie čiernych skládok a aktivity spojené s ich likvidáciou.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Osveta zameraná na zvýšenie zodpovednosti pri nakladaní s odpadom a znečisťovaní životného prostredia.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Osveta zameraná na zlepšenie finančnej gramotnosti, využívanie inštitútu osobitného príjemcu.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 1.3.6 Zvýšenie povedomia o potrebe starostlivosti o svoje zdravie a zdravie detí.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zintenzívnenie zdravotníckej osvetu na aktuálne témy.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Cieľ 1.3.D Zlepšiť situáciu v oblasti vzdelávania detí a mládeže MRK.						
Projekt 1.3.7 Prevencia záškoláctva.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spolupráca so základnými školami.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Realizácia preventívnych aktivít pre rodičov a deti.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Podprogram 1.4. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením.						
Cieľ 1.4 Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť podmienky na rozšírenie možností dočasného ubytovania. Pomoc osobám ohrozených domácim násilím.						
Projekt 1.4.1 Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Mapovanie a systematická vyhľadávacia činnosť osôb ohrozených bezdomovectvom.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica

	Zriadenie/podpora útulku.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 1.4.2	Pomoc osobám, na ktorých je páchané násilie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Osveta zameraná na prevenciu domáceho násillia a možnosti jeho riešenia.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Výstavba chráneného bývania.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Zriadenie podporovaného bývania napr. na sídlisku Drieňová v rámci priestorov v bytovom dome Domova Márie na sídlisku Drieňová.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,225
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,45
3.	Náročnosť spracovania projektu	0,1				0,5		0,05
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,5		0,05
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6			0,75	0,45

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v personálnej náročnosti a vysokej prevádzkovej náročnosti. Vysoký vplyv má aj nedostatok finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Podprogram 1.1. Seniori a ťažko zdravotne postihnutí					
Cieľ 1.1.1.A					
Projekt 1.1.1					
Projekt 1.1.2					
Projekt 1.1.3					
Projekt 1.1.4					
Cieľ 1.1.B					
Projekt 1.1.5					
Cieľ 1.1.C					
Projekt 1.1.6					
Podprogram 1.2. Rodina deti a mládež					

Cieľ 1.2					
Projekt 1.2.1					
Projekt 1.2.2					
Projekt 1.2.3					
Podprogram 1.3. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.					
Cieľ 1.3.A					
Projekt 1.3.1					
Cieľ 1.3.B					
Projekt 1.3.3					
Projekt 1.3.4					
Cieľ 1.3.C					
Projekt 1.3.5					
Projekt 1.3.6					
Cieľ 1.3.D					
Projekt 1.3.7					
Podprogram 1.4 Osoby ohrozené sociálnym vylúčením.					
Cieľ 1.4					
Projekt 1.4.1					
Projekt 1.4.2					

3.5.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci základného školstva zabezpečiť vzdelávanie hlavných národnostných skupín v materinskom jazyku. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach pri základných školách v zmysle racionálnej výživy. Mesto zabezpečí priestory a personálne zdroje za záujmovú činnosť v školských kluboch, CVC ako aj základnej umeleckej škole.						
Program 2 Služby vzdelávania						
Cieľ 2.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.					
Projekt 2.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Rekonštrukcia objektov MŠ 1. mája zateplením a výmenou plochých striech.	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Výstavba sedlovej strechy MŠ Drieňová.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Zriadenie detstských jasí v v rámci rekonštrukcie a modernizácie priestorov MŠ 1. mája.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Výmena tepelného zdroja v MŠ Štefultov vrátane podlahového kúrenia.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Rekonštrukcia budovy MŠ Štefultov.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Výmena okenných a dverových výplní na MŠ Mierová.	80	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Rekonštrukcia a revitalizácia budovy MŠ Bratská.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 2.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštruovať budovy základných škôl.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Výstavba bezbariérových prístupov vo vzdelávacích zariadeniach.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica

	Modernizácia vybavenia škôl a odborných učební.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Výstavba kotle ZŠ J. Kollára.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Zateplenie strechy budovy pavilónu B ZŠ J. Kollára.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Zateplenie budovy pavilónu B,F ZŠ J.Kollára.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Rekonštrukcia budov ZŠ J. Kollára.	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v ZŠ J. Kollára.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Revitalizácia a zateplenie telocvične na Drieňovej.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 2.3	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
	Revitalizácia areálov materských škôl – dostavba hracích prvkov.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Revitalizácia areálov základných škôl a výstavba učební v prírode.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Vybudovanie stojanov na kolobežky a bicykle pri ZŠ, ZUŠ a CVC.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Výstavba chodníka pri prístup do ZŠ J. Horáka.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Rekonštrukcia oplotenia areálu pri ZŠ Drieňová.	30	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 2.4	Podpora záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Revitalizácia a rekonštrukcia budov v lokalite Kysihýbeľ.	2000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Obnova vybavenia Centra voľného času.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Obnova vybavenia Základnej umeleckej školy.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Modernizácia vybavenia školských klubov detí.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 2.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
	Rekonštrukcia školských jedální.	2 000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 2.6	Podpora stredného školstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora činnosti gymnázií.	podľa potreby	rozpočet VÚC BB,	verejný, tretí sektor	žiadny	zriaďovateľ
	Podpora činností SOŠ.	podľa potreby	rozpočet VÚC BB,	verejný, tretí sektor	žiadny	zriaďovateľ

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45

2.	Personálna náročnosť	0,1				0,5		0,05
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6	0,25			0,15

Z výsledkov súčiny jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámeč

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 2 Služby vzdelávania					
Cieľ 2.					
Projekt 2.1					
Projekt 2.2					
Projekt 2.3					
Projekt 2.4					
Projekt 2.5					
Projekt 2.6					

3.5.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta.						
Program 3 Zdravotnícke služby						
Cieľ 3	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.					
Projekt 3.1	Rozšírenie ponuky zdravotníckych služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie projektovej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Realizácia centier integrovanej zdravotnej starostlivosti	3500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 3.2	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
Projekt 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečiť v súčinnosti s krajským mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
	Udržanie existujúcich lekárskeho kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
Projekt 3.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Podpora zriaďovania ambulancií praktického lekára pre deti a dospelých.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Podpora zriaďovania ambulancií - neurologická.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Podpora zriaďovania ambulancií - kožná.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Podpora zriaďovania ambulancií - urologická.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Podpora zriaďovania ambulancií - pediatrická.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Podpora zriaďovania ambulancií - stomatologická.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Podpora zriaďovania ambulancií - alergologická.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Podpora zriaďovania ambulancií - reumatologická.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Obnova poskytovania zdravotníckej starostlivosti (pôrodnica, záchranná zdravotná služba, SONO).	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Zriadenie urgentného príjmu.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,3
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3		0,25			0,075
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6		0,5		0,3

Z výsledkov súčinnosti jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 3 Zdravotnícke služby					
Cieľ 3					
Projekt 3.1					

Projekt 3.2					
Projekt 3.3					
Projekt 3.4					

3.5.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta.						
Program 4. Voľno - časové aktivity						
Cieľ 4	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Projekt 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie projektovej dokumentácie.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	mesto Banská Štiavnica
	Dostavba športovej infraštruktúry na sídlisku Drieňová.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Výstavba športovej haly.	650	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Vybudovanie nového detského ihriska pod kalváriou vedľa sídla OOPZ.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Rekonštrukciu detského ihriska na Dolnej.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Vybudovanie skateparku resp. pumptracku na Drieňovej za ZŠ.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Vybudovanie nového detského ihriska zámocká záhrada – Starý zámok, Šobov.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Vybudovanie 'workout zóny' v rámci jedného z vnútroblokov napr. pri Tesco.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Výstavba športovej infraštruktúry v lokalite za ZŠ J. Kollára.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Výstavba dopravného ihriska v meste.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Výstavba plochy na in-line korčuľovanie a pruhu pre cyklistov v okrajovej časti sídliska Drieňová.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Dostavba športových ihrísk pre mládež v MPR.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Rekonštrukcia súčasného bazéna.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Rekonštrukcia multifunkčnej plochy Štefultov a k nej prislúchajúceho zázemia – Kultúrneho domu.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Realizácia integrovaných športových zariadení v areáloch škôl pre celodenné využívanie.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Výstavba polyfunkčného športového areálu na „František šachte“.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Rozvoj lokalít Počúvadlianske Jazero a Klinger s dôrazom na športovo – rekreačný význam lokalít.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Dobudovanie ihriska na Povrazníku (v areáli bývalej Združenej strednej školy) a vybudovanie nového detského ihriska k novým bytovkám na Budovateľskej 13 a 14	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Vybudovanie squashovej steny v areáli Mestských kúpeľov.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica	
Vybudovanie multifunkčnej hracej plochy v miestnej časti Štefultov.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica	
Projekt 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty

	Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.	podľa možnosti	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.	podľa možnosti	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 4.5	Podporovať talentovanú mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.	podľa možnosti	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti kultúry - knižnica.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba bezbariérového prístupu do mestskej knižnice.	20	rozpočet mesta	verejný, tretí sektor	vyšoký	mesto Banská Štiavnica
	Modernizácia mestskej knižnice.	20	rozpočet mesta	verejný, tretí sektor	vyšoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	mesto Banská Štiavnica
Projekt 4.8	Multifunkčná kultúrna infraštruktúra.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie projektovej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Banská Štiavnica
	Komplexná rekonštrukcia Kultúrneho centra a amfiteátra s modernizáciou mestských kúpeľov.	9311,6	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Banská Štiavnica
	Revitalizácia budovy domu kultúry Štefultov.	2000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Banská Štiavnica
	Zriadenie klubu dôchodcov v KD Štefultov - bývalá pošta.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Banská Štiavnica
	Vybudovanie malého pódia v parku na Drieňovej.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Banská Štiavnica
	Rekonštrukcia KD Banky.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Banská Štiavnica
	Kreatívne centrum Centrálka - revitalizácia historického školského internátu na podnikateľsko-vzdelávacie kreatívne centrum remesiel.	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Banská Štiavnica
	Revitalizácia Breanovej historickej záhrady - znovuoobnovenie historickej záhrady v centre mesta pod hlavnou turistickou výhľadovou ulicou s prvkami komunitnej záhrady. Interaktívne centrum života a dieťa Samuela Mikovíniho- realizácia interaktívneho centra, malého múzea s inovatívnymi prvkami, ktoré priblížia dobu Samuela Mikovíniho.	250 350	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Banská Štiavnica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vyšoká	malá	stredná	vyšoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna	0,1			0,25			0,025

	náročnosť						
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3		0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25		0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25		0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25		0,025

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 4. Voľno - časové aktivity					
Cieľ 4					
Projekt 4.1					
Projekt 4.2					
Projekt 4.3					
Projekt 4.4					
Projekt 4.5					
Projekt 4.6					
Projekt 4.7					
Projekt 4.8					

3.5.5. Bývanie

Strategický zámer						
Výstavba a modernizácia bytového fondu v meste. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.						
Program 5 Bývanie						
Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Mesto zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.					
Projekt 5.1	Príprava a realizácia inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Príprava plôch pre výstavbu IBV v lokalite Kremenisko.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Príprava plôch pre výstavbu IBV v lokalite Sitnianska.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Výstavba plôch IBV v lokalite Drieňová.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Výstavba plôch IBV v lokalite smer Hotelová akadémia.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Výstavba plôch IBV v lokalite Pod Kalváriou tzv. „Bartkova jama“Drieňová.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Výstavba plôch IBV v lokalite Ulica Údolná pod cintorínom.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Výstavba plôch IBV v lokalite Trojický vrch – južný svah nad ul. Hutnícka.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Výstavba plôch IBV v lokalite Štefultov.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Výstavba plôch HBV v lokalite Pod Kalváriou.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Výstavba plôch HBV v lokalite areál Technických služieb smerom na Kolpašskú cestu.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
Projekt 5.2	Príprava a realizácia štandardnej nájomnej bytovej výstavby.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie projektovej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Realizácia nájomného bytového fondu.	5000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 5.3	Príprava a realizácia nájomného bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia komunitného bývania pre osamelých seniorov.	2000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Realizácia Výstavba bytových jednotiek nižšieho štandardu ako projektu prestupného bývania.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 5.4	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zateplenie mestských budov.	2500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica
	Obnovenie interiérových spoločných priestorov mestských nájomných bytov.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	vysoký	mesto Banská Štiavnica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu			0,6			0,75	0,45
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,3		0,03
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3				0,75	0,225
6.	Vysoká prevádzková náročnosť		0,3			0,5		0,15

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a spracovanie projektov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 5 Bývanie					
Projekt 5.1					
Projekt 5.2					
Projekt 5.3					
Projekt 5.4					

3.5.6. Bezpečnosť

Strategický zámer						
Bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.						
Program 6 Bezpečnosť						
Cieľ 6	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.					
Projekt 6.1	Rozšírenie kamerového systému.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba kamerového systému v rámci areálov MŠ a ZŠ.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	mesto Banská Štiavnica
	Výstavba kamerového systému pri supermarketoch.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	mesto Banská Štiavnica
	Osadenie bezpečnostných kamier v lokalite Pražovne.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	mesto Banská Štiavnica
	Výstavba kamerového systému pri športových areáloch, halách a ihriskách.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	mesto Banská Štiavnica
Projekt 6.2	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýraznenie prechodov pre chodcov na frekventovaných častiach mesta.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
	Optimalizácia dopravného značenia.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
	Osadenie dopravných retardérov/spomaľovačov na kritických miestach - ZŠ, MŠ.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
Projekt 6.3	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie frekvencie policajných hliadok.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica
	Zvýšenie monitoringu hliadok mestskej polície.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto Banská Štiavnica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vyšoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vyšoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov		0,3				0,75	0,225

2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,225
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3		0,25			0,075
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčiny jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a personálnu náročnosť.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 6 Bezpečnosť					
Cieľ 6					
Projekt 6.1					
Projekt 6.2					
Projekt 6.3					

3.6. Finančné plánovanie

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu KPSS je schopnosť mesta v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností mestského rozpočtu atď.

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané rámce v tisícoch Eur.

3.6.1. Sociálne služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	

1.1. Seniori a ťažko zdravotne postihnutí									
Cieľ 1.1.A									
Projekt 1.1.1	2 650	2 650	1 988	663	530	0	133	0	0
Projekt 1.1.2	1 500	1 500	1 125	375	300	0	75	0	0
Projekt 1.1.3	650	650	488	163	130	0	33	0	0
Cieľ 1.1.B									
Projekt 1.1.5	5	5	4	1	1	0	0	0	0
1.2. Rodina deti a mládež									
Cieľ 1.2									
Projekt 1.2.1	150	150	113	38	30	0	8	0	0
1.3. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.									
Cieľ 1.3.B									
Projekt 1.3.3	500	500	375	125	100	0	25	0	0
1.4. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením.									
Projekt 1.4.1	150	150	113	38	30	0	8	0	0
Projekt 1.4.2	500	500	375	125	100	0	25	0	0
Spolu	6 105	6 105	4 579	1 526	1 221	0	305	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	1525	1525	1144	381	305	0	76	0	0
2024	1526	1526	1145	382	305	0	76	0	0
2025	1526	1526	1145	382	305	0	76	0	0
2026	1526	1526	1145	382	305	0	76	0	0
2027	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Spolu	6 105	6 105	4 579	1 526	1 221	0	305	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
5. Európa bližšie k občanom	Sociálne inovácie a experimenty
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027
Operačný program Slovensko
PLÁN OBNOVY

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
 ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

NADÁCIA PONTIS

3.6.2. Služby vzdelávania

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 2									
Projekt 2.1	2 680	2 680	2 010	670	536	0	134	0	0
Projekt 2.2	4 750	4 750	3 563	1 188	950	0	238	0	0
Projekt 2.3	785	785	589	196	157	0	39	0	0
Projekt 2.4	2 150	2 150	1 613	538	430	0	108	0	0
Projekt 2.5	2 000	2 000	1 500	500	400	0	100	0	0
Spolu	12 365	12 365	9 274	3 091	2 473	0	618	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	1904	1904	1428	476	381	0	95	0	0
2024	3091	3091	2318	773	618	0	155	0	0
2025	3091	3091	2318	773	618	0	155	0	0
2026	3091	3091	2318	773	618	0	155	0	0
2027	1188	1188	891	297	238	0	59	0	0
Spolu	12 365	12 365	9 274	3 091	2 473	0	618	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
 INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR
DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig
PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013
s dôrazom na možnosti pre mestá a obce.

3.6.3. Zdravotnícke služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 3	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.								
Projekt 3.1	3 500	3 500	2 625	875	700	0	175	0	0
Spolu	3 500	3 500	2 625	875	700	0	175	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	875	875	656	219	175	0	44	0	0
2024	875	875	656	219	175	0	44	0	0
2025	875	875	656	219	175	0	44	0	0
2026	875	875	656	219	175	0	44	0	0
2027	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	3 500	3 500	2 625	875	700	0	175	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
5. Európa bližšie k občanom	Sociálne inovácie a experimenty
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

**Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027
PLÁN OBNOVY**

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

3.6.4. Voľno - časové aktivity

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 4									
Projekt 4.1	6 890	6 890	5 168	1 723	1 378	0	345	0	0
Projekt 4.6	40	40	30	10	8	0	2	0	0
Projekt 4.8	14 482	14 482	10 861	3 620	2 896	0	724	0	0
Spolu	21 412	21 412	16 059	5 353	4 282	0	1 071	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	5343	5343	4007	1336	1069	0	267	0	0
2024	5353	5353	4015	1338	1071	0	268	0	0
2025	5353	5353	4015	1338	1071	0	268	0	0
2026	5353	5353	4015	1338	1071	0	268	0	0
2027	10	10	8	3	2	0	1	0	0
Spolu	21 412	21 412	16 059	5 353	4 282	0	1 071	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig s dôrazom na možnosti pre mestá a obce.

3.6.5. Bývanie

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 5									
Projekt 5.2	5 000	5 000	3 750	1 250	1 000	0	250	0	0
Projekt 5.3	2 500	2 500	1 875	625	500	0	125	0	0
Projekt 5.4	2 600	2 600	1 950	650	520	0	130	0	0
Spolu	10 100	10 100	7 575	2 525	2 020	0	505	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	2525	2525	1894	631	505	0	126	0	0
2025	2525	2525	1894	631	505	0	126	0	0
2026	2525	2525	1894	631	505	0	126	0	0
2027	2525	2525	1894	631	505	0	126	0	0
Spolu	10 100	10 100	7 575	2 525	2 020	0	505	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám
 INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VEČÍ A RODINY SR
 ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

3.6.6. Bezpečnosť

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	

Cieľ 6									
Projekt 6.1	75	75	56	19	15	0	4	0	0
Spolu	75	75	56	19	15	0	4	0	0

Casový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	19	19	14	5	4	0	1	0	0
2025	19	19	14	5	4	0	1	0	0
2026	19	19	14	5	4	0	1	0	0
2027	19	19	14	5	4	0	1	0	0
Spolu	75	75	56	19	15	0	4	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení a cieľov politik EU.

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji
	Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj
	Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore
	Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
	Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
5. Európa bližšie k občanom	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
 INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných obecných a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zafinancujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

3.7. Hodnotenie

Hlavným hodnotiacim dokumentom Komunitného plánu sociálnych služieb bude Správa o realizácii KP, ktorú vypracuje odbor starostlivosti o obyvateľá.

Spôsob modifikovania KP

Predkladať návrhy na modifikovanie KP bude v právomoci primátora a poslancov mestského zastupiteľstva. Komisia pre sociálnu a zdravotnú starostlivosť o občanov pri MsZ môže tiež predkladať mestskému zastupiteľstvu návrhy na doplnenie KP. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť Komisii návrh na modifikovanie KP. Na zasadnutia Finančnej komisie pri MsZ v termíne schvaľovania mestského rozpočtu predloží Komisia pre sociálnu a zdravotnú starostlivosť o občanov Dopadovú analýzu plnenia KP.

Doplnenie KP sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie KP, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, podprogramy, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie mestskému zastupiteľstvu. Ak doplnenie KP bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Komisie alebo mestského zastupiteľstva.

3.8. Monitorovanie

Monitorovanie komunitného plánu bude na úrovni samosprávy vykonané raz ročne, prostredníctvom spracovania monitoringu komunitného plánu za predchádzajúci kalendárny rok. Tento dokument bude predložený na rokovanie mestského zastupiteľstva tak, ako v predchádzajúcom monitorovacom období.

3.9. Záver

KPSS mesta Banská Štiavnica je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvojamesta v sociálnych službách a ostatných súvisiacich verejných službách, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je nadväzujúcim dokumentom na PHRSR mesta ako aj ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života mesta.

KPSS je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach mestského zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný KPSS mesta Banská Štiavnica bol schválený na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa:

..... UMZ č. ....

.....
pečiatka mesta

.....
Mgr. Nadežda Babiaková
primátorka mesta Banská Štiavnica

4. Použitá literatúra

1. Národná stratégia rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 - 2030
2. Komunitné plánovanie sociálnych služieb, Woleková, Mezianová, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004
3. Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
4. Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi,
5. Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime,
6. Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine
7. Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.
8. Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.)
9. Novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele
10. Petrvalská, 2010
11. Šed'ová, M., 2010
12. www.statistics.sk
13. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
14. Vagač, 2011, s.4
15. <http://www.etrend.sk>, 11.8.2011
16. Atlas krajiny SR, 2002
17. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
18. Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni mesta.
19. Partnerská dohoda 2021 - 2027
20. Zmluva o fungovaní Európskej únie
21. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
22. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
23. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
24. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
25. Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
26. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
27. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
28. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
29. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
30. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
31. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
32. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
33. <http://www.upsvar.sk>
34. http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx
35. <http://www.nrozp.sk/index.php/soc-rehabilitacia>
36. http://www.upsvar.sk/socialne-veci-a-rodina/tazko-zdravotne-postihnuty/posudkova-cinnost/oblasti-posudkovej-cinnosti.html?page_id=1216
37. www.banskastiavnica.sk
38. http://www.sodbtn.sk/obce/obec_domy_plyn_2021.php?kod_obce=508497
39. <http://datacube.statistics.sk>
40. <https://www.nspbr.sk/web/ambulancie/>
41. <https://www.scitanie.sk/>
42. <http://www.sopsr.sk/>
43. <https://sk.wikipedia.org/>
44. <https://www.slovensko.sk/sk>
45. ÚPN Banská Štiavnica
46. <http://www.podnemapy.sk/>
47. <https://www.meteoblue.com>
48. <http://www.mineraly.sk/>

49. <https://www.bbsk.sk/>
50. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
51. KPSS 2018 - 2022
52. PHRSR Banská Štiavnica
53. <http://www.etrend.sk>
54. <http://www.lesy.sk>
55. ÚPD B. Štiavnica, 2006
56. <http://www.najkraisikraj.sk>
57. ÚPN – M, B. Štiavnica z. a d. č.3, 2013
58. <http://www.katgymbs.sk/ms/>
59. <https://kssbs.sk/ms>
60. <http://www.katgymbs.sk>
61. <https://zusbanskastiavnica.edupage.org/a/profil-skoly>
62. <https://cvcbanskastiavnica.edupage.org/?>
63. <https://szsbs.edupage.org/a/profil-a-historia-skoly>
64. <https://gymbs.edupage.org/a/sprava-o-vychovno-vzdelavacej-cinnosti-2>
65. <http://www.mikovini.sk>
66. <https://mikovini.sk/wp-content/uploads/2022/12/Spr%C3%A1va-SP%C5%A0.pdf>
67. <http://www.sha.sk/index.php?id=o-skole>
68. <https://www.soslbs.sk>
69. <https://sosos.edupage.org/contact>
70. <https://www.procare.sk/nemocnica/nemocnica-banska-stiavnica/#ambulancie-lekari>
71. Príloha č. 1 Analýza situácie v CR regióne, 2013, s.34-35
72. <http://www.kultura.banskastiavnica.sk/page/3885/organizacne-zaradenie>
73. Zásady ochrany územia pamiatkovej rezervácie Banská Štiavnica a Kalvária
74. <http://www.betlehem.sk>

 SCARABEO-SK, s.r.o.

doc. Ing. Štefan Hronec, PhD.

Adresa:
P.O.Box. č. 8
Banská Bystrica
974 09

tel: 0907 439 224
0911 439 224
e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
scarabeo.sk@gmail.com

Sídlo:
Povstalecká cesta 16
Banská Bystrica
974 09